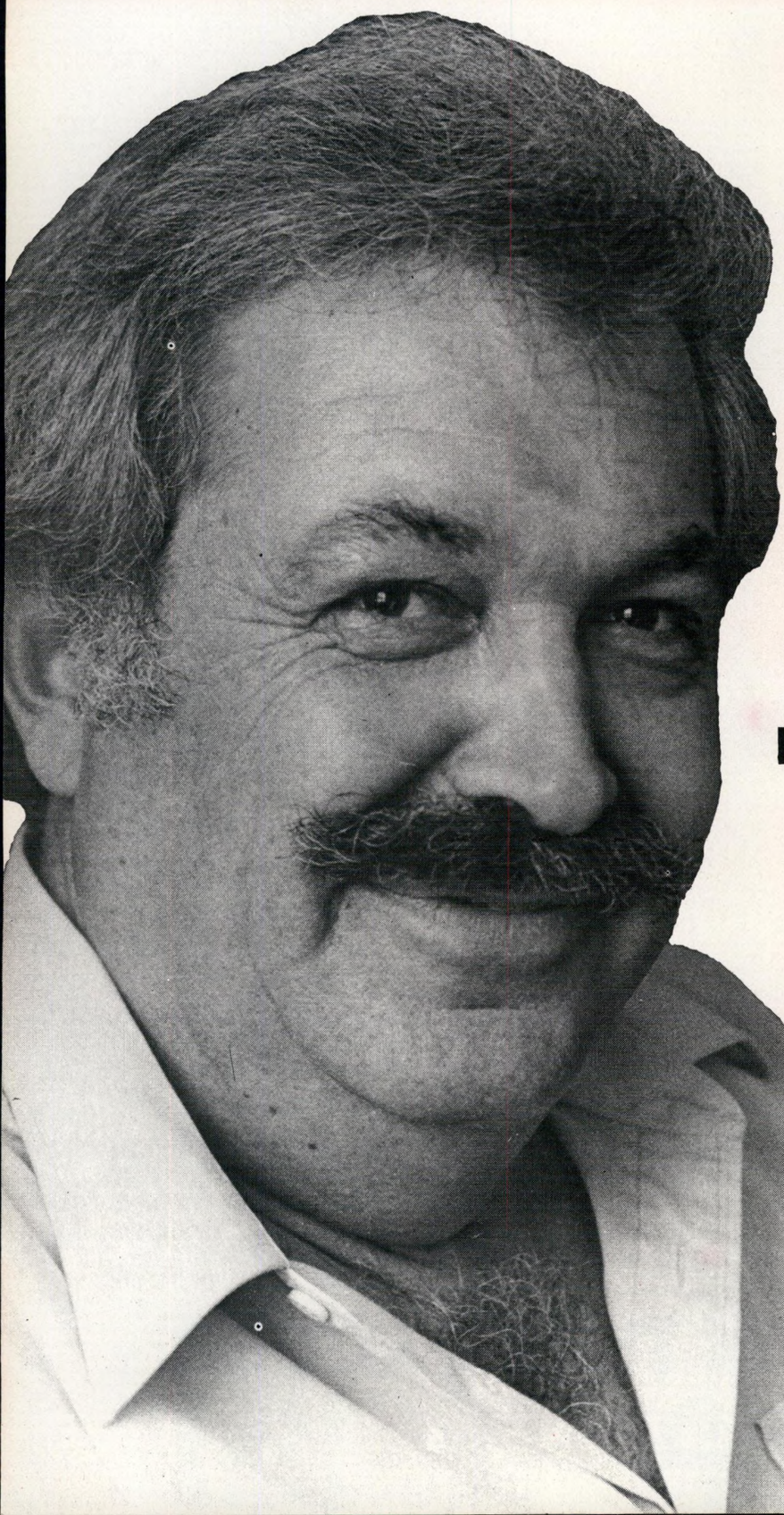
ו' אלול תשמ"א, 9.9.1981 מיספר 2297 80 עמודים
שנה 45 המחיר: 15 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

ההסתבכויות הבינלאומיות והמקומיות

של אריה גרוסבורד –

מנכ"ל בדירת הסמים

דו"ח מיוחד

דָּנוֹנָה עושה לי משהו...

אומרות מליוני נשים יפות בעולם, יום יום.

...לפעם
...לגיזרה
ובכלל...
להרגשה הטובה!

יוגורט דָּנוֹנָה של שטראוס
יופי של בריאות

שטראוס

העולם הזה
בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך תבניות: יוסי שנקר • עורכת כיתוב: ליליה בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת פרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • חמ"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„חדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בר אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קוריאל יקר,

הידיעה המפוצצת על האשמותיו של ח"כ יהודה חשאי כלפי שר־האנרגיה לשעבר, יצחק מודעי, הקפיצה אנשים רבים במדינה.

היא הקפיצה גם את מזכירת המערכת, חנה גבאי. היה נדמה לה שהיא כבר קראה את הסיפור הזה.

תוך דקות היה מונח על שולחני גליון העולם הזה (2222) מה־3 באפריל 1980, תחת הכותרת „קוסמטיקה של נפט" — רמז לעיסוקו הקודם של מודעי, כמנכ"ל חברת־קוסמטיקה — גילתה הכתבה: „השר מודעי עוסק בעצמו ברכישת נפט עבור המדינה — ומסתבך בפרשיות של נוכלים ואנשי העולם התחתון."

הכתבה השליכה אור מוזר מאוד על דרכי־עבודתו של מודעי. סופר בה על הסנסציה של ח"כ חשאי השבוע והאשמותיו כלפי מודעי — שהפך בינתיים שר־בלי־תיק בממשלה החדשה — נדונות בכתבה המוקדשת לכך בגליון זה (ראה עמוד 8).

כתבת העולם הזה (2222)
כל מיני נוכלים

רצח אנטי־שמי

לפני שלוש שנים, ב־4 במאי 1978, נרצח בפאריס אנרי קוריאל, יהודי מצרי שמילא תפקיד מיוחד־במינו בעידוד של תנועות־שיחרור בעולם השלישי, וגם ב־כינון המגעים הראשונים בין המחנה המתון באש"ף ובין שוחרי־שלום בישראל. בגליון העולם הזה (2123), שהופיע כעבור כמה ימים, הקדשתי כתבה מפורטת לאיש ול־פועלו, וסיפרתי בה על מגעי עימו.

קוריאל נרצח בידי פאשיסטים צרפתיים, אחרי שאחד משירותי־הביטחון של צרפת שתל בעיתונות סיפורים שבהם תואר קוריאל היהודי כראש הטרור הבינלאומי, כסוכן חשאי סובייטי, ועוד. נראה כי המרצחים היו קשורים ב־אירגון ימני־קיצוני הער־מד עתה במרכז של שערו־ריית־רצח גדולה בצרפת.

בחודשים האחרונים המ־שיכו כמה שירותי־הביטחון מפוקפקים במערכת־ההש־מצה נגד האיש המת. ב־השראתם הופיעו כמה ספ־רים, שניזונו מן הידיעות השתולות והמפוברקות של אותם השירותים. פרק נת־עב במיוחד מסיפרה של אחת קלייר סטרלינג, ה־נוגע לקוריאל, פורסם גם על־ידי אחד הצהרונים ב־ישראל. היד האלמונית, ששתלה אותו בצהרון ה־ישראלי, שתלה אותו גם ב־עיתון האמריקאי המכובד ו־רב־היוקרה: וושינגטון פוסט.

אלא שבניגוד לעיתון ה־ישראלי, חש העיתון ה־אמריקאי, במאוחר אומנם, שנעשה כאן מעשה־נבלה, למען מטרות חשוכות — וביניהן אנטי־שמיות. הוא הטיל על אחד מבכיריי־כתביו, ג'ונתן ראנ־דאל, לחקור את הפרשה ביסודיות. ראנדאל ערך חקירה ברחבי העולם ובא גם ארצה. שוחחתי עימו במשך כמה שעות, והבאתי לפניו את העובדות הידועות לי.

ב־19 באוגוסט פירסם ראנדאל את מא־מרו, המטהר למעשה את זיכרו של קוריאל. הוא הביא בהרחבה גם את דברי. בצורה עקיפה הביע העיתון האמריקאי צער על פירסום פרק־ההשמצה על קוריאל. חבל שהצהרון הישראלי לא מצא לנכון לעשות כן, ובכך הוא ממשיך לתת גושפנקה לרצח אנטי־שמי שפל, שבוצע בידי הפאשיסטים.

שנים מראשי העולם התחתון הישראלי — רחמים אהרוני וטוביה אושרי, שהסתבכו כעבור זמן בפרשת הרצח הכפול — ששלחו את ידיהם אל עיסקות־הנפט שבין ישראל ומכסיקו.

בכתבה לא נאמר, וגם לא נרמז, כי השר גובה בעיסקות אלה עמלות לטובת כיסו הפרטי, כפי שטען ח"כ חשאי ב־שאילתה שלו. באותה תקופה כיהנתי גם אני כחבר־הכנסת, ונהניתי מאותה החסינות שיש כיום לחשאי. לא השתמשתי בה כדי להטיח האשמות, שלא היתה בידי הוכחה לנכונותן. יכולנו להוכיח כל מילה שפיר־סמנו — אך לא יותר מזה.

מובן שבמדינה מסודרת, שבה מכהנת ממשלה הראוייה־לשמה, היתה פרשה זו נבדקת לגופה ובאופן יסודי, מייד עם פירסומה. מבקר־המדינה היה מתערב ובודק מה, בעצם, מתרחש. אך ישראל היא מדינה מיוחדת, והכל אפשרי בה.

מוטי שרוני

שער קידמי:

המנכ"ל ביש־המזל

לכידתו של מנכ"ל משרד־התחבורה, אריה גרוסברוד, בי־דירת סמים ירושלמית, כחב־רה מפוקפקת, אינה הסתבכו־תו הראשונה בארץ ובעולם. העולם הזה חושף פרטים בלי־תי ידועים על ע־לילותיו המוזרות והמשונות של ה־מנכ"ל.

9

שער אחורי:

המנכ"ל המתקיף

בשעה שמנכ"ל משרד־התח־בורה נתפס במסיבת סמים, הגישה אשתו של מנ"כ"ל מישׂ־רד־התיירות, רפי פרבר, בק־שה לבית המישפט, כה ביק־שה למנוע את כניסתו הבי־תה, בטענה ש־הוא תוקף אותה והורס את דיר־תה.

73

האם צפויה סכנה לסאדאת?

העולם הזה חושף את הסיבות האמי־תיות שהביאו השבוע למהפך במצ־ריים, ולחיסול רבים מסממני הדימו־קראטיה של המישטר הסאדאתי, למח־רת ביקורו של מנחם בגין באלכסנ־דריה.

10

האשמות נגד מודעי

על מה הסתמך ח"כ יהודה חשאי כאשר האשים את השר יצחק מודעי בקבלת עמלות עבור עיסקות הדיזל של המדינה, בשעה שכיהן כשר האנרגיה? מה קרה לשאיבתה?

8

לא רוצה את אמא!

יומנה של נערה בת 14, בת להורים גרושים, שבעקבות אהבה נכזבת ברחה מבית אמה והתלוננה במישטרה שאמה מתעללת בה.

71

אני פוחדת לישון לבד

פנינה רוזנבלום מספרת בראיון חוש־פני על ילדותה העשוקה, על הגברים המפורסמים שבחייה, על יחסה למין וכסף וקובעת: לא כל כזונדית היא טיפשה.

43

אלוהים, עירום ושידוכים

שדכנית חיפאית שחזרה בתשובה, זועמת על ששבועון־מין פירסם את תמונות העירום שלה כקישוט לעלילה דמיונית על זונה ישר־אלית בקאהיר.

76

המין המעוות של האשה

מיסחרי
האורגזמה
הנשית

במאמר פרובוקטיבי שיעורר, מן ה־סתם, ויכוח רב, תוקפת אודטה דנין את הפסיכולוגים ואת הסכסולוגים, שהביעו בשבועות האחרונים, מעל עמודי העולם הזה, את דעתם על האורגזמה הנשית, ומפתחת גישה חדשה משלה.

61

ה„ווקמן" הסכנה החדשה שבדרכים 52
מיקדש מדיטציה חדש בירושלים 57
המאהב של גולדה 72
דיפלומה מבית־המישפט 55

מדורים קבועים:

תשקיף 4
במדינה 5
הגדון — על שיקרי המפ"דל 6
מכתבים 13
פירום — יגאל תומרקין
אסתר רנר 18
הורוסקופ — הבתולות תמיד
צודקות 20
עולם קטן — על מכסיקו,
מיפלגת הסוזה באיראן, שביתת
פקחי הטיסה בארצות־הברית 23
אנשים בעזדם 25
אנשים 31
ממסיבה למסיבה —
יום הולדת לג'טה לוקה 32
בלונים 37
יומן אישי 38
מה הם אומרים — בברבה
טאופר, חווה אלברשטיין, גבי
שושן, טלי נתיב, אבי אלה
ואברהם יפה 46
קולנוע — אינגריד ברגמן
ופראנסיס פורד קופולה 48
שידור 50
מדריך שידורים 51
איש ממאדים 54
נמר של נייר 66
זה היה העולם הזה שהיה 68
כלכלה — מי צריך בורסה? 75
רחל מרחלת 78

תשקיף

עוזרי בגין –
„סופגי יריקות"

קבוצה גדולה מאנשי מישרד ראש־הממשלה יצאה לארצות־הברית, שבוע לפני ביקור מנחם בגין שם, כדי „לספוג יריקות."

אנשי הקבוצה, וביניהם מזכירו הצבאי של ראש־הממשלה, תת־אלוף אפריים („פרויקה") פורן, יועצו של בגין, יהודה אבנר, דובר ראש־הממשלה, אורי פורת, וראש לישכת־העיתונות הממשלתית, זאב חפץ, הצטוו להיפגש עוד לפני הביקור עם אמריקאים רבים ככל האפשר — עורכי־עיתונים, בעלי־טורים חשובים, ראשי רשתות־הטלוויזיה ואישי־ממשלה — כדי לספוג את דברי־הטרוניה שלהם נגד הממשלה, ובכך להפחית את הלחץ על ראש־הממשלה בבואו.

האיראנים
תקפו בביירות

הערכה לגבי זהות רוצחיו של שגריר־צרפת בביירות.

בעוד שבפאריס נפוצה הגירסה כאילו גורמים ישראליים ביצעו את ההתנקשות, הרי שעל פי ידיעות היו הרוצחים שליחים של שירות־הביטחון האיראני.

מדריך־בידור
ישראלי בניו־יורק

מימן נוסף לממדי היריד הגדולה של הישראלים לארצות־הברית הוא הופעתו של מדריך־בידור ומיסעדות בשפה העברית בניויורק.

את המדריך מוציא לאור בעל ה־גלריות ישעבר, יצחק („איציק") טוראל. המדריך מופץ תינם ב־50 אלף עותקים, ויש בו המלצות למקומות בידור, מיסעדות, טיולים ואירועים בעיר. המדריך מופיע אחת לחודש.

אזהרה צרפתית
לישראל

ראש האופוזיציה הימנית בצרפת, ז'אק שיראק, נפגש בשבוע שעבר עם שגריר ישראל בפאריס, מאיר רוזן, ומסר לו חומר לגבי תוכניות הממשלה בכל הנוגע למדיניות הצרפתית במרחב.

על פי הדיווח שהגיע מרוזן על פגישה זו מסתמנת התקרבות רבה עוד יותר בין ממשלתו של פראנסואה מיטראן ובין גורמים ערביים וסובייטיים.

המר לא רצה
להיות בורג

למרות שהממשלה החליטה ששר־החינוך זבולון המר ימלא את מקומו של שר־הפנים והדתות, ד"ר יוסף בורג, בעת שהותו של זה בארצות־הברית, אין המר ממלא את מקומו של בורג.

ההחלטה התקבלה בממשלה ולא הסכמת המר, ששחה באותו זמן בחו"ל. כששמע המר על ההחלטה, הודיע לראש־הממשלה שהוא מפרש להיכנס לנעליו של בורג.

מזכיר־הממשלה, אריה נאור, נאלץ לעשות סיבוב טלפוני בין השרים, והעביר את תיקי בורג לסגן־ראש־הממשלה, שימחה ארליך.

עברון ובלום יוחזרו

שר־החוץ יצחק שמיר החליט לפיים את כהונתם של שגריר ישראל בוושינגטון, אפריים („אפי") עברון, ושל ראש־משלחת ישראל באו"ם, הפרופסור יהודה בלום, כבר בתום השנה.

שמיר החליט להודיע לשניים על כך רק אחרי סיום ביקורו של בגין בארצות־הברית, כדי שלא להעכיר את האווירה במישלחת הישראלית, בזמן הביקור.

ידין וחברין
חייבים 50 אלף

שופט בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, בנימין כהן, חייב את הפרופסור ייגאל ידין וכמה אנשי ד"ש ז"ל לשלם לחבר התנועה הדמוקרטית חיים גינדל סך של 50 אלף לירות.

גינדל הגיש תביעה נגד ידין וחבריו, ודרש מהם שלא להשתמש בכספי ד"ש למטרות פסולות או לתעמולת בחירות שלא במיסגרת ד"ש. למרות שפסק־הדין דחה את התביעה, משום שבינתיים כבר נערכו הבחירות, חייב השופט בפסק־דין נדיר את ידין וחבריו לשלם את הוצאות המישפט לגינדל.

עד כה לא שולם הכסף, וגינדל עומד לפתוח בהליכי חוצאה־לפועל.

„ארקיע" חנחת
בשדה־דוב

כל טיסות „ארקיע" מאילת ומצפון הארץ ינחתו, החל מחודש הבא, בי שדה־דוב בתל־אביב, ולא בנמל־התעופה בן־גוריון.

תושבי שיכון ל"מ בתל־אביב מתכננים הפגנות נגד החלטה זו לחזור לטום משדה־דב. לדבריהם הופר רעש המטוסים את המנורים בשיכון ל"מ ביתי־אפשריים.

המישטרה רצתה
במכוניות מפוארות

מפכ"ל המישטרה, אריה איבצן, דרש ממישרד־האוצר לרכוש עבור הקצונה הבכירה של המישטרה מכוניות מסוג פיג'ו 604, הנמנית עם המכוניות המפוארות ביותר באירופה. מכונית כזו יש בארץ רק לנגיד בנק ישראל.

האוצר סירב לדרישת המפכ"ל לרכוש מכוניות אלה.

ידלין – יועץ
לאליסון

מנכ"ל קופת־חולים לשעבר, אשר ידלין, שעבר לניו־יורק, אינו עובד, ומקבל משכורת כיועץ ממי שהיה אמור להיות עד־המדינה במישפטו, מרדכי אליסון. בסופו של דבר לא העיד אליסון נגד ידלין משום שידלין הודה באשמה.

אליסון, שעזב את הארץ אחרי פרשת ידלין, אחרי שהמישטרה החליטה שלא להעמיד אותו לדין, עוסק עתה בעסקי־בנייה באראצות־הברית וי בקניה.

ידלין מסוגר במשך כל היום בבית, אינו מתרועע עם אנשים, וידידיו טוענים שהוא שקוע בדיכאון.

רעייתו של ידלין, טלי ליבני, ש־עבדה באריץ במחלקה המישפטית של מישרד־הביטחון, לא הצליחה אף היא למצוא עבודה בניויורק. בזמנו חובי טח לטלי, שהיא עורכת־דין, שתועסק במישלחת מישרד־הביטחון בניויורק, אך מישרד־הביטחון חזר בו מהכטחה זו.

נציגי ישראל
נכנעים לטרור?

בקהילה היהודית בווינה זועמים רבים על החלטה של לישכת־התיירות הישראלית בעיר, שהחליטה להעביר אירוע חגיגי שלה מבניין הקהילה היהודית למלון־פאר.

היחודים טוענים כי העברה זו היא כניעה לפחדים שנגרמו עקידי הפיגוע החבלני בבית־הכנסת, או שהיא יוצרת לפחות רושם כזה.

חקירה
ב„השומר הצעיר"

כמה מראשי קיבוצים של השומר־הצעיר פנו לראשי תנועה זו בבקשה לחקור את קשריהן של קרנות התנועה, שבראשן עומד יוסי גנשר, עם קבוצת־משקיעים גדולה, בראשותם של יוסי ריגר ואליעזר פישמן.

בעיקבות התפוצצות העיסקה לרכישת המניות בבנק אמריקאי עקידי השומר־הצעיר, החלו כמה צעירים לחקור בפרשה, והתברר שקבוצת ריגר־פישמן רכשה כבר לפני יותר משנה מניות בבנק זה, והמניות שהתגועה היתה צריכה לרכוש חלו בידי ריגר ופישמן.

על־פי הטענה נעשות, בשנה האחרונה, כל העיסקות הפיננסיות של השומר־הצעיר באמצעות או בשותפות קבוצת ריגר־פישמן, והצעירים דורשים לחקור את מהות היחסים בין התנועה ובין המשקיעים.

שליחות מיסתורית
לאוסטריה

עוזרו של ראש־האופוזיציה, שימעון פרס, ישראל פלג, יצא בשבוע שעבר לאוסטריה, לסידרה של פגישות עם אישי־מדינה אוסטריים ממעם פרס.

עדיין לא ידוע אם פלג ייפגש גם עם קאנצלר אוסטריה, ברונו קרייסקי. גורמים במיפלגת־העבודה סירבו למסור פרטים על נסיעת פלג.

העם

נושאי הצלב

יש הבדל עצום בין רגן וכגין, אך גם דמיון מפתיע

ליחסי ישראל—ארצות־הברית צפוי עתיד מזהיר. בשנת 1985 (ואולי 1986) הן ינצחו, בעזרת דרום־אפריקה, במילחמת־העולם ה־שלישית.

אותה מילחמה תתחיל בכיבוש אירופה בידי הסובייטים, בעזרת צבא ערבי כביר שיגוייס על־ידי שליט לוב, מועמר קד׳אפי.

שטויות? אולי. אבל שטויות אלה מציפות עתה את צרפת, ו־תצפנה מחר את אירופה כולה. הן

נוסטראמוס
סוף העולם, 1999

כלולות בספר של מחבר צרפתי, המפרש את נבואותיו של מיסטיקן צרפתי מלפני 400 שנים, מישל דה־נוטרדאם, שנודע בשם „נוס־טרדאמוס", על פי שמו בלאטינית.

סיפרו של ז׳אן־צ׳ארלס דה־פונ־ברון, שפיענח את כתביו אפופי־המיסתורין של נוסטרדאמוס, הפך רב־מכר ואופנה ספרותית בפאריס. הוא מגבא את סוף התרבות המע־רבית בשנת 1999 — למרות מא־מציהם של הישראלים, האמריקאים והדרום־אפריקאים.

השחקן והבית״רי. מנחם בגין, שטס השבוע לארצות־הברית, בוודאי ידבר עם הנשיא רונאלד רגן על בעיות מעשיות יותר: ה־מצב בלבנון, מכירתם של מטוסי־ביון לסעודיה, המשך תהליך־השלום הישראלי־מצרי.

אך הרקע לשיחות אינו רחוק כל־כך מעולמו הרוחני של המיס־טיקן הצרפתי, כפי שהוא מתורגם בידי מפרשו הצרפתי החדש. רגן ובגין רואים את עצמם כגושאי־צלב, המובילים את צבאות בני־אור במאבקם בבני־חושך, הסובייי־טים. שניהם דוגלים בקבלת דרום־אפריקה לחברתם. שניהם אדישים לחלוטין לעולם השלישי, מצוקותיו ותיקוותיו. שניהם מייצגים, במידה מסויימת, עולם מלפני דור או דו־רותיים, ומנסים להתמודד עם ה־מציאות של מחר במושגים של את־מול.

יש הבדל עצום בין השחקן ההו־ליבודי המתוסכל, שמצא גאולה ל־עצמו בקנאות לאומנית קיצונית, עד שהגיע למישרה העליונה ב־עולם המערב, ובין הבית״רי מ־ברסט־ליטובסק, שפיקד על אצ״ל ושהגיע לשילטון בישראל על סמך מצע לאומני קיצוני. אך במושגי־היסוד שלהם יש ביניהם דווקא דמיון מפתיע.

יחסים מרחביים

ארזים כרזחים

האם התמוטטה לצמיתות המדיניות הישראלית בלבנון?

היה זה גרוע מכל מטח־קאטיו־שות של „המחבלים". בביירות הודיעו ראשי הכוחות המארוגיים כי הם מנתקים כל קשר עם יש־ראל. הם גם היו מוכנים לסידורי־פיקוח, שיבטיחו כי אכן תיפסק כל עזרה ישראלית המגיעה דרך נמלי־הים. המובלעת הנוצרית אינה יכולה לקבל עזרה כזאת בדרך ה־יבשה, מכיוון שהיא מכותרת.

היו בירושלים שניחמו את עצ־מם שאין זה אלא טכסיס גוסף, וכי אין כל ערך לדיבוריהם ה־חגיגיים של מנהיגי המארונים. אנשים כמו פיאר ג׳מייל, כמיל שמעון ועמיתיהם מזכירים את נסיכי איטליה בימי הרנסאנס, כפי שהם מתוארים בסיפרו של מא־קיאוולי. הם יכולים להבטיח דבר ולעשות את היפוכו.

אבל הדאגה היתה רבה. הפעם, כך היה נראה, יתכן כי אכן תת־ערער הברית הישראלית־מארונית, שהיתה יסוד מוסד למדיניות יש־ראל בלבנון במשך דור שלם.

עיוורון אגדי. מה הביא את המנהיגים הנוצריים לצעד זה? הם גרמו למילחמת־האזרחים הלבנונית ב־1975, מפני שלא היו מוכנים לוותר על זכויות־היתר המפליגות שלהם, שאבד עליהן הכלח ושלא התאימו עוד ליחסי־הכוחות בין העדות בלבנון. כאשר עמדו לנחול מפלה צבאית, מול פני ההתקפה המרוכזת של כוחות הקואליציה השמאלית־מוסלמית־אש״פית, הם קראו לסורים לפ־לוש לבנון.

הסורים חשו לעזרת הנוצרים, בבירכת ארצות־הברית, ותוך הס־כמה מלאה עם ממשלת יצחק רבין. הם תקפו את כוחות אש״ף, אך נבלמו על־ידי התערבות מדי־נית מאסיווית של סעודיה. כשמנ־היגי המארונים לא קיבלו את מרותם המוחלטת, פנו גם נגדם.

מאז שולטים הסורים בלבנון, כשהם מטילים את מרותם על ה־ממשלה החוקית, חסרת־הישע. הם נגסו בהתמדה במיני־מדינה המא־רונית, וצימצמו אותה למחציתה. הם מפקחים על אש״ף ומונעים מן הארגון לנהל מדיניות עצמ־אית, המובילה לפשרה עם ישראל (ראה להלן).

אילו היתה ישראל מוכנה לפ־לוש ללבנון, לכבשה כולה ולמס־רה למארונים, היו אלה מקדמים אותה בברכה. אולם לפי שעה אין האמריקאים מרשים זאת, ביגלל מחוייבותם לסעודיה, התומכת ב־אש״ף. נוצר תיקו, כאשר הסטא־טוס־קוו משתנה בהדרגה אך ב־התמדה לרעת הנוצרים.

יתכן כי מנהיגי המארונים, על אף עיוורונם האגדי, ראו סוף־סוף את הכתובת על הקיר והבינו כי בריתם עם ישראל היא מעשה של התאבדות עדתית. הם חיים במר־חב הערבי, ובסופו של דבר יצ־טרכו להשתלב בו. סוריה היא ה־גוף הדומיננטי לגבי לבנון. כך הסבירו להם הסעודים, וכוח־השיכנוע שלהם התחזק כאשר נב־למה ישראל על־ידי שביתת־הנשק שנכפתה על־ידי האמריקאים.

יתכן שזהו סיומו של פרק, ו־יתכן כי אין זה אלא אינטרמצו קצר. אך המגמות היסודיות לא תשתניגה: בריתם של הנוצרים בלבנון עם ישראל היא מעשה של התאבדות לגביהם, בטווח הארוך, על אף היתרונות הזמניים. והאו־רייינטציה הישראלית על הנוצרים בלבנון היא טכסיס קצר־רואי, ש־אין בכוחו לשנות את המציאות במרחב.

מיפלגות

לדבר עם ערפאת

מוטה גור זיעזע את מיפלגתו כאשר השמיע דברים מוכנים מאיזהם

מנהיגות המיפלגה נדהמה. מרד־כי („מוטה") גור, אחד מראשי ה־ניצים במיפלגת־העבודה, אמר ב־ראיון ברדיו כי על ישראל להיד־בר עם יאסר ערפאת, כאשר אש״ף יכיר במדינת־ישראל. הוא אמר ש־היונים במיפלגת העבודה אינם רו־צים במדינה פלסטינית, אך רמז שהם מוכנים להשלים עם רעיון זה, בלית־ברירה.

בעולם הרחב היו דברים אלה מתקבלים כביטוי שיגרתי של אמת המובנת לכל. בארץ הם נשמעו כ־דברי־כפירה גוראים.

מוטה גור אינו מהפכן ואינו הו־גה־דיעות פוליטי. הוא רחוק מאוד מלהיות יונה. אבל הוא חניך צה״ל, אדם הרגיל להתמודד עם מצבים עובדתיים ולמצוא פיתרונות מע־שיים לבעיות מעשיות.

קיומו של אש״ף הוא בעייה עוב־דתית. הצורך למצוא פיתרון כל־שהו לבעיות הגורמות למילחמד בין ישראל והעם הפלסטיני הוא צורך עובדתי. אין תחליף לאש״ף כמנהיג העם הפלסטיני, מכיוון ש־שום גורם אחר אינו קיים, וגם אינו נראה באופק.

המהפכנות הבלתי־צפוייה של גור היתה גלומה בעצם נכונותו לבטא דברים אלה בגלוי — מה גם שלא אמר זאת קודם לכן, אף לא בראיון מפורט שהעניק כמה ימים לפני כן (העולם הזה 2296).

יורש ממנהיג. התגובה היתה צפוייה: חוסר־תגובה.

בישראל של 1981 אין ויכוח רעיוני רציני. תשובתו של יו״ר המיפלגה, שימעון פרס, לא חרגה ממיסגרת של פסטנות פוליטית עלובה. תוך כדי כך גילה פרס שוב שאין לו מושג על המתרחש במרחב ביכלל ובאש״ף בפרט, למרות מסעותיו עתירי־הפירסומת ושיחותיו ה„סודיות" עם מנהיגים ערביים, שהודלפו עוד לפני ש־הסתיימו. כך טען פרס שאבו־ני־דאל (פרס ביטא את השם כאילו היה פולני) עומד לרשת את מקו־מו של ערפאת באש״ף. אבו־ני־דאל הוא איש שולי, סוכן סורי הנותן את שמו לפיגועים המבוצ־עים מטעם הסורים — והרעיון שהוא יהפוך מנהיג לאומי הוא מגוחך.

באווירת החשדנות הביזנטית, השוררת בצמרת המיפלגה, לא שאל איש: „האם מוטה צודק?" אלא „מהי כוונתו?"

ההסבר שנמסר מפה לאוזן: מוטה מריח כי ימיהם של פרס ורבין גם יחד במנהיגות המיפלגה ספורים. הוא מציג את מועמדותו לתפקיד המנהיג הבא. בהעדר יוזמה מצד יצחק נבון, אין למ־עשה יורש אחר. לשם כך הוא רוצה להקים קואליציה חדשה של הגורמים במיפלגה, שתכלול גם את היונים. הוא רוצה גם לעצב את דמותו כמנהיג בעל דיעות ועמדות חדשניות.

היונה היאומית. אך תהיה הסיבה כאשר תהיה, דבריו של גור הבליטו תהליך שקט ומתמ־שך: ההשלמה הגוברת עם המצי־אות.

ברור לכל בר־דעת כי אין מנוס מהסדר ישראלי־פלסטיני, וכי הס־דר כזה לא יתכן בלי השתתפות אש״ף. הדבר אושר על־ידי מנחם בגין בעל כורחו, כאשר הסכים להפסקת־אש עם אש״ף בגבול־לבנון. אנשים כמו אריק שרון, עזר

(המשך בעמוד 8)

מלכת המים 1981

איינה סיבוני, דוגמנית מיקצועית ששיריתה בצנחנים ואף צנחה בעצמה, נבחרה השבוע למלכת־המים 1981. כסגנית ראשונה נבחרה דליה כהן בת ה־21. אירים נאדר, תלמידת־תיכון מגיבעתיים, זכתה בתואר סגנית שניה. אופירה אוחנה, חיילת מעפולה, נבחרה כמועמדת החביבה ביותר. חיה איינם, בת ה־16, זכתה בתואר נסיכת־החן. סיקור התחרות יופיע בגליון הבא של „העולם הזה".

נשר המירמה

ה לוואי ויכותי לאמר שאני משתף בלבטיו של זבולון המר, שאני כואב את כאבו ומתייסר ביסוריו. אך אילו אמרתי זאת, היה זה שקר.

האמת לאמיתה אינה נעימה כל־כך. אני די שמח לאידו.

כי מה שמתפוצץ עתה, בצורה כה מבישה ומגוחכת, הוא אחד מתרגילי־ההונאה הגדולים של ההיסטוריה הציונית.

ההונאה ששמה מפד"ל.

■ ■ ■

ה הונאה של המפד"ל, מאז ראשית התנועה הציונית ועד ימינו, מונחת ביסוד התנועה הזאת.

ההונאה האומרת שההלכה היהודית וחוק של מדינה דמוקרטית יכולים לדור בכפיפה אחת.

הטענה כאילו דרושה רק מידה כלשהי של סובלנות הדדית, קצת חמימות של הלב היהודי, קצת רצון טוב משני הצדדים, ואז יסתדר הכל.

אין זאת אמת.

כולנו חבים חוב גדול לרבנו שלמה גורן על כי פוצץ שקר זה. הוא העמיד את הדברים על דיוקם. יכול אדם לפקפק בטיב כוונותיו של כבוד הרב, ולחשוד בו שלא עשה מה ששה אלא כתרגיל של סחטנות, כדי לזכות בתקופת־כהונה נוספת.

יתכן. יתכן מאוד.

אך תוך ביצוע מזימה זו האיר את עיני הרבים.

עתה דרוש רק אומץ־לב כדי לראות את האמת ולהסיק את המסקנות.

■ ■ ■

ק ? היה ירמות את הציבור החילוני במשך שנים רבות, מפני שהציבור החילוני אינו מבין את הדת היהודית.

הוא רואה כי בכל ארצות המערב מתקיימת המדינה והדת בצוותא. וזרוע בזרוע.

מלכת בריטניה היא ראש הכנסיה האנגלית, שהיא דת־המדינה כחוק. אך אין הכנסיה האנגלית מתערבת בענייני המדינה אף כמלוא הנימה.

בגרמניה המערבית קיבלה המדינה על עצמה לגבות מיסים למען כנסיות. אמנם, באיטליה משתדל האפיפיור מדי פעם להתערב בענייני חקיקה, באמצעות הטפה ולחץ, אך לא יעלה על דעתו לתבוע סמכויות של שיפוט וחקיקה לכנסיה, או אכיפת מיצוות דתיות באמצעות החוק.

הרבר לא יעלה על הדעת בעולם הנוצרי, מפני שהנצרות דוגלת עקרונית בהפרדה בין הדת והמדינה. „תנו לאלוהים אשר לאלוהים," ציווה ישוע, „ולקיסר אשר לקיסר."

לא תמיד היו התחומים ברורים לגמרי. במשך דורות ארוכים היתה נטושה בימי־הביניים מילחמת־איתנים בין הקיסר והאפיפיור. אך מעולם לא היה קיים בעולם הנוצרי המערבי ספק לגבי העיקרון ש„השילטון הרוחני" נבדל מן „השילטון החילוני".

■ ■ ■

ל כך זה אין זכר בדת היהודית.

על כן אין כל דמיון בין הדת היהודית והדת הנוצרית. אין השתיים נבדלות רק בענייניים שבאמונה — כגון היות ישוע משיח ובן האלוהים — אלא בעצם מהותן. אכן, עצם השימוש במילה „דת", כתרגום למילה הלטינית „ליגיו", הוא כוזב מעיקרו.

כפי שהעיר לא מכבר השופט־בדימוס חיים כהן, „דת" אינה אלא חוק.

ה„דת" היהודית היא מערכת של חוקים, הנוגעים לכל מערכות־החיים ואינו הנצרות היא עניין של אמונה בילבד, מערכת של דוקטרינות, עקרונות רוחניים ומוסריים.

הכנסיה הנוצרית יכולה להסתדר עם כל מישטר חילוני, יהיה אשר יהיה, כל עוד הוא מעניק לאזרחיו את חופש־האמונה.

הדת היהודית יכולה להסתדר עם כל מישטר נוכרי, כל עוד אינו מפריע ליהודים לחיות את חייהם על פי חוקיהם.

אך הדת היהודית אינה יכולה להסתדר עם שום מישטר במדינה יהודית, אלא אם כן הוא קיים על־פי ההלכה ומקיים אותה.

כל יהודי המתיימר להיות „דתי", והמתכחש לאמת יסודית זו, עושה שקר בנפשו — או משקר לזולתו.

■ ■ ■

ה דבר היה ברור עוד מלכתחילה, מאז ימיה הראשונים של הציונות.

הד"ר תיאודור הרצל היה „גוי" גמור, יהודי הונגרי מתבולל, שחי בווינה. לא היה לו אף מושג קלוש על מהות הדת היהודית.

אחרי חיפושים רבים — באחד מהם הגה את הרעיון שהיהודים כולם יתנצרו — הגיע אל חזון של מדינת־היהודים — ולא מדינה יהודית.

בחזונו ראה את המדינה־לעתיד בדמותה של מדינה אירופית בת־זמנו, ליברלית ומתקדמת. במדינה זו נועד לרבנים התפקיד שהיה שמור לכמרים בגרמניה של ימיו — תפקיד של קישוט.

הדת היהודית נראתה לו כהעתק ה„ליגיון". הקיסר הגרמני התפלל בכנסיה בימי־חג. הנשיא היהודי יתפלל בבית־הכנסת. מקומם של הרבנים, כך קבע בפירוש, יהיה בבתי־הכנסת, כשם שמקומם של הקציניים יהיה בקרקסטין.

משום כך לא הבין הרצל מעולם את ההתנגדות הכבירה והמאוחדת של כל גדולי־התורה לרעיון הציוני.

כל הרבנים החשובים, בלי יוצא מן הכלל. המטירו על הרצל גידופים וקללות, וראו בו את שליח השטן. כי עצם הרעיון הציוני סתר לחלוטין את עיקרי הדת היהודית — לא רק מפני שהציונים ביקשו לעשות את מלאכת־המשיח, ובכך לעכב את בואו, אלא גם מפני שרצו להקים מדינה דמוקרטית, חילונית, שהיתה פסולה בעיניהם מכל וכל.

■ ■ ■

ע ? רקע זה נולדה תנועת המיזרחי, מיפלגת־האם של המפד"ל. אחרי שגדולי־התורה פסלו את הציונות, אך רבים מקרב היהודים ה„דתיים" הפשוטים אימצו אותה אל ליבם, נוצר כר נוח לפריחת מיפלגה דתית־

השר זבולון המר: חוק או הלכה?

ציונית, שבה יכלו פוליטיקאים ממולחים, רבנים וסתם־יהודים, לפרוח, לשגשג וליהנות מן ההפקר.

היא היתה דתית־חילונית, יצור־כלאיים שהיה חילוני במהותו ובשאיפותיו המעשיות (קבלת חלק בשילטון החילוני והשתתפות בחלוקת שללו), אך דתי בסיגנונו וברעיונותיו המופשטים.

הדת היהודית מתנגדת לכאלה, לשעטנז. על כן שנאו גדולי־התורה את המיזרחי יותר מאשר כל מיפלגה ציונית אחרת.

יש דברים המתמזגים בקוקטייל מעניין, ויש דברים שאינם מתמזגים. אש ומים, למשל. או נפט ויין.

קל מאוד להסביר את הדבר:

במדינה הדמוקרטית שולט החוק.

החוק נחקק על־ידי נציגיו של הרוב. מטבע הדברים, משנה הרוב את דעתו מזמן לזמן, עם שינוי המציאות והצרכים. כל חוק דמוקרטי הוא זמני מטיבעו, ומשתנה בלי־הרף בהתאם לצרכיו של הציבור.

ביהדות שולטת ההלכה.

ההלכה אינה ניתנת לשינוי. היא ניתנה בסיני לכל הדורות. המחוקק — הקדוש־ברוך־הוא — ידע מראש את כל אשר עומד להתרחש, מאז ועד סוף כל הימים, ולקח זאת בחשבון כאשר נתן את התורה. לדעת הציבור אין כל חשיבות. גם סמכותם של הגדולים־בתורה, הסנהדרין, הרבנים, מאז ועד ימינו, היא מיזערית. הם יכולים, לכל היותר, לפרש את מיצוות האלוהים, במיסגרת הצרה והבלתי־משתנית.

אלה הן שתי תפיסות־יסוד שונות, הסותרות זו את זו באופן מוחלט. רובצת ביניהן תהום, ששום כוח בעולם אינו יכול לגשר על פניה, אלא בנשר של שקר ומירמה.

■ ■ ■

ה ציונות חיה עם השקר הזה זמן רב. וכך גם מדינת־ישראל, מאז יומה הראשון.

רבים ניסו להיחלץ מן הסתירה הזאת. לשווא.

זאב ז'בוטינסקי דחה לחלוטין כל השפעה דתית על המדינה. במאמרו „המיזרח" משנת 1926 * קבע בסיגנונו החד־משמעי, שהיה אופייני לו: „לנו, היהודים, אין שום דבר משותף — תודה לאל — עם המיזרח... המיזרח שואף להחדיר את הדת בכל שיטחי החיים וההווי שלו. הוא מעריץ מאוד את גושפנקת האל, המטביעה את חותמה על הכל: על התחיקה, על האופי, על המחקר המדעי, על בילוי הזמן, על הלבוש, על המיטבח, וכו'... בארצות מתורבתות באירופה אין הדת מתערבת לא בהתלייכי התחיקה, לא בפילוסופיה, לא במדע ולא בדיאטה. ובשטח ההווי המישפחתי השפעתה מצטמצמת בטיכסיות של חגים בילבד."

אך ז'בוטינסקי התעלם מן העובדה שהדת היהודית היא, מבחינה זו, „מיזרחית" לחלוטין.

הוא העמיד פנים כאילו יכולה להיות פשרה בין ציוניותו המערבית־החילונית ובין הדת היהודית.

דויד בן־גוריון הלך בדרכי ז'בוטינסקי גם בשטח זה, וכל שילטון מפא"י והמערך היה מבוסס על שקר זה. הליכוד שינה במיקצת את הסיגנון, אך דבק בשקר, תוך שהוא מעביר לגדולי־התורה את השילטון על כל אותם התחומים שז'בוטינסקי ביקש לסגרם לפניהם.

קודא אסר הרב גורן על פתיחת קברים, כדאי היה לפתוח את קיברו של ז'בוטינסקי כדי לראות אם התהפך בן, כאשר מסר בגין לגדולי־התורה עמדות־מפתח במדינה.

■ ■ ■

ש ימחה אריך ה„ליברלי" טוען כי החוק חל על הכל, ואילו ההלכה חלה רק על מי שמוכן לקבל עליו את עולה.

גדולי־התורה השיבו על כך שזוהי חוצפה. ההלכה חלה על כל יהודי. הם לא אמרו — אך בוודאי התכוונו לאמר — שהחוק החילוני חל רק על מי שמוכן לקבל על עצמו את עולו.

אין פשרה בין שתי תפיסות אלה. או שההלכה תשתלט על המדינה, וזו תחדל מלהיות מדינת־חוק דמוקרטית — או שתבוצע הפרדת הדת מן המדינה, אחת לתמיד ולחלוטין, והרבנים יסתגרו בבתי־הכנסת כמו בכל מדינה „גויית" אחרת.

זו מוז זו: „רפובליקה יהודית" נוסח חרות מיניו או דמוקרטיה נוסח ארצות־הברית.

כל השאר הוא שקר, מירמה וכחש.

■ ■ ■

ז בזולון המר נולד בתוך השקר הזה, גדל בו ועלה בו לגדולה.

עכשיו הוא נופל זו קורבן.

יש משום סימליות בכך שזה קורה דווקא בפרשה שבה מתנגשת התפיסה הלאומית־המולדתית של הציונות החילונית עם התפיסה הדתית: פרשת החפירות בעיר־דויד. אך זה יכול היה לקרות גם בכל עניין אחר.

כדי לגשר על פני התהום שבין שתי התפיסות, נקט השר המפד"לי טכסיס מחוכם. הוא פנה לרב הראשי גורן כדי שזה יתן פסק־הלכה. פעמים רבות בעבר קיבל גורן על עצמו לטהר שרץ חילוני זה או אחר בפיסקי־הלכה מפוקפקים — הכל כדי לרצות את אדוניו מן המפד"ל, שהבטיחו לו אז את כס הרב־הראשי. אך הפעם היו לכבוד הרב חשבונות אחרים, הקשורים בהמשך כהונתו. על כן הוציא תחת ידיו פסק שהעמיד את השר לפני הברירה: חוק או הלכה.

הניגוד הזה התבהר כאשר פסק בית־המישפט העליון של מדינת־החוק לטובת החפירות, בעוד ששני הרבנים הראשיים איימו בהוצאת כתב־סירוב נגד השר אם ימשיך בהן.

כך, בפעם הראשונה אחרי שלוש דורות, פיזרה הרוח את הערפל הסמיך, השיקרי, שטישטש את התיזתות.

הסיפות המזוייפות הופרכו בגלוי. הנוף הי אמיתי התגלה: הר מוז הר, הלכה מוז חוק.

וזה טוב.

אם תוך כדי כך תישמט הקרקע מתחת להונאה ששמה המפד"ל, מה טוב.

■ ■ ■

ר בים רוצים להשתמט מן המאבק.

המנהיגים הדתיים ערוכים לקרב. הם בוטחים בכוחם המדיני, במוטיווציה החזקה הטמונה באמונתם, באחיזת־החנק שיש להם עתה בצוואר הממשלה והאופוזיציה.

החילוניים רוצים למנוע את המאבק. החילוניות היא מטיבעה ליברלית, הומאנית — וממילא גם סובלנית. היא מוכנה להבין את הצד השני. להתחשב בו.

אך האם מותר להישאר סובלניים כמאבק נגד אי־הסובלנות?

האם מותר לדבוק בסטאטוס־קוו, כאשר הסטאטוס משתנה מדי יום לטובת המיעוט התוקף?

האם מותר להירתע ממאבק כאשר האיי טנרטיבה היא שילטון ההלכה, החונק וקם לנגד עינינו, נידבך על גבי נידבך?

---

* שהועתק במלואו בהעולם הזה (2245).

איזה טעם שותים היום?

תפוזים • תפוחי עץ • אשכוליות • לימונדה

טוב לי עם עלית

זהב שחור

למי?

הודה חשאי הוא חבר־כנסת מהספסלים האחוריים של מפ־ת־העבודה. הוא ממוצא תימני, שב נתניה, ונכנס לכנסת התשי־ת רק סמוך לסוף הקדנציה. בדת היותו ח"כ הבטיחה לו גם ום בכנסת העשירית.

בשבוע שעבר יצא יהודה חשאי למוניותו. הוא הגיש שאילתה אש־הממשלה, מנחם בגין. ה־ילתה קבעה שהשר־בלי־תיק זק מודעי, מי שכיהן עד לפני ה חודשים כשר־האנרגיה, קיבל לות בלתי־חוקיות, שהיו קשורות סקות־נפט של מדינת־ישראל, ליהן היה מודעי מופקד.

ושב־ראש הכנסת, מנחם סבי־, אינו ידוע דווקא כאחד ממע־ציו של השר מדעי. היריבות השניים במיפלגה הליברלית רה פעמים רבות את גבול המותר ייבויות פוליטיות. למרות זאת הסכים סבידור להצגת השאיל־ בצורה כה מאשימה. יחד עם אי נוסחה השאילתה מחדש, תקנון הכנסת. אולם גם בנוסח תון יותר היה כדי להדליק נו־ת אדומות רבות.

שאילתה המרוככת שלו שאל אי את בגין:

האם נכון הדבר שבעיסקות־ מסריימות, שנעשו על־ידי שלת־ישראל לרכישת נפט מ־מי־חוץ, בשנים 1977 עד 1981, נו עמלות המנוגדות לחוק, לשר משלת־ישראל?

האם נכון הדבר שהשר האמור א השר יצחק מודעי?

האם הובאו לידיעתך שמועות יין זה?

מתקיף חשאי (עם ח"כ פסח גרופר)
„אתה גר בנתניה?"

חשאי ביכר לשמור על חשאיות. הוא מסרב בכל תוקף לגלות פרטים על ההאשמה שהטיח במודעי. ל־דבריו, הוא מעולם לא שוחח עם מודעי פנים־אל־פנים, ואין לו שום דבר נגדו. „אם אני אגלה בשלב זה פרטים מהחומר, אני אחשוף את המודיע שלי, שהוא איש המצוי למרות שהשאילתה המתוקנת נוס־חה בעזרתו של סבידור, פסל אותה ממלא־מקומו של סבידור, שביג־תיים יצא לחופשה, ח"כ מאיר כהן, איש־חירות.

אולם לדברי חשאי יש לפרשה המשכים מסוכנים ביותר, מ־חוץ למוסד השאילתה. חשאי סיפר השבוע לראשי מיפלגתו על שיחה מוזרה ביותר, שנערכה בינו ובין איש־חירות הוותיק, יושב־ראש ועדת־הכנסת, איתן ליבני. השיחה התנהלה — לפי דברי חשאי — בנוכחות ח"כ־חירות אחר, מיכאל דקל, בנוסח הבא:

ליבני: אתה מכיר את ד"ר בדר (מי שהיה ח"כ־חירות משך שנים רבות)?

חשאי: כן.

ליבני: אתה גר בנתניה?

חשאי: כן.

ליבני: אנחנו עוד נראה לך!

חשאי: בבקשה, תענו על השאילתה.

ליבני: לא ככה. אנחנו עוד נראה לך באופן אישי.

נוסף על שיחה זו אירע עוד דבר מוזר. חשאי הוזמן לוועדת־הכנסת לדיון בתלונה שהוגשה נגדו. כל מאמציו לגלות אצל מזכירת־הוועדה, מול מרפי, את מהות התלונה ואת מגישה, עלו עד כה בתוהו. לראשונה מאז שהיא מכהנת בתפקידה כמזכירת ועדת־הכנסת, אין מול מרפי יודעת דבר, מלבד העובדה שעומד להתקיים דיון בתלונה נגד ח"כ חשאי.

חשאי אינו מתכוון לבוא לדיון, אם ינהל אותו יושב־ראש הוועדה, איתן ליבני, מי שלדבריו איים עליו בצורה אישית ומפורשת. השר יצחק מודעי התחמק בימים האח־רונים מלהגיב על הפרשה כולה באוזני העולם הזה.

אם לא ייבהל ח"כ חשאי, ואם יימצא שדבריו הם אמת, עלולה להיחשף כאן פרשה של שחיתות ציבורית, שהיא גדולה פי כמה מפרשת נתיבי נפט, ומסוכנת יותר מפרשות אשר ידלין ומיכאל צור. אם, לעומת זאת, יתברר שהטיח סתם האשמות, ללא ביסוס והוכחה, תהיה זאת שערוריה מסוג אחר — ניצול לרעה של חסינות חבר־הכנסת, המחוסן מפני תביעת־דיבה.

טען השבוע יהודה חשאי: „אם מישהו היה מאשים אותי בהאשמות כאלה, ואני לא הייתי אשם, הייתי מגיב בחומרה רבה ומקדיש את כל זמני וכספי כדי להוציא את האמת לאור. מודעי, לעומת זאת, שותק." **יומי ינאי** ■

מותקף מודעי (מימין) ומפכ"ל המישטרה (משמאל)*
שותק

האם נכון הדבר כי בגלל זה מונה מודעי כשר־האנרגיה משלה הנוכחית?"

בגין ידע?

חרי שחשאי סיים את הני־סוח הסופי של השאילתה שלו, קרא אותה באוזני סגן מזכיר־סת, שמואל יעקובסון. אחר־כך ר אותה בכתב, כפי שדורש קנון.

שאילתה פורסמה בכותרות ה־שיות של העיתונים. מודעי, אשם בהאשמה כה חמורה, לא ב. בניגוד לפעמים הקודמות, ון הואשם השר יצחק מודעי זיתויות, ויצא בהכחשות ובהת־ת־נגד. בחר מודעי הפעם ל־ק.

עוד נראה לך!"

ראה כי אם חשאי לא יחליט לפרסם את החומר המצוי — לטענתו — בידו, תישכך הפרשה. ראש־הממשלה אפילו לא ייאלץ להשיב עליה מעל דוכן־הכנסת.

* באמצע: אריאל ויינשטיין.

במדינה

(המשך מעמוד 5)

וייצמן ומשה דיין מנסים, איש איש על פי דרכו הישירה או ה־מבולבלת, למצוא תשובה לבעייה. עם הדברים שהשמיע השבוע, הצ־טרף גם מוטה גור לליגה זו.

הסתדרות

השכלה

במקום משכורת

דו"ח מבקר ההסתדרות שפורסם עתה, מותח ביקורת על אי־הסדרים באגודה שיתופית של מרכז הקואופרציה

שלמה שטנגר, מבקר ההסתד־רות, סיים לקרוא את מאזן האגו־דה־השיתופית עזרה, וגילה לתד־המתו שסכום של יותר משלושה מיליון לירות לא שולם לעובדים בסוף 1978.

שטנגר הפנה את תשומת ליבו של יושב־ראש מרכז הקואופרציה, ישראל זיו, לעובדה שבחשבונות עתודת שכר הצטבר סכום כה רב. זיו השיב שעל פי החלטות מוס־דות ההסתדרות הוחלט להשתתף בחלק מהרווחים לתשלום תמורת השכלה גבוהה לעובדים ולבניהם.

כל מי שמכיר את עובדי עזרה לא יכול היה שלא לגחך. מדובר באגודה שיתופית לשירותי ניקיון, שמירה ואחזקה — אחת מתוך שלוש אגודות דומות. היא מספקת שירותים למוסדות שונים, והעוב־דים הן נשים מן המעמד התחתון.

הנשים שבהן מדובר אינן מסוג־לות לדרדת לשורשי המבנה המסור־בל של אגודות המישנה של עזרה, שהן אגודות שיתופיות. מעובדיהן נשללת הזכות להגנה של האיגוד מיקצועי ובית־הדין לעבודה, משום שהן חברות בקואופרטיב, ולא חלים עליהן תקנות יחסי עובד־מעביד.

צילומי פתקות. בעזרה עש־רה חברי הנהלה — נציגים של מרכז הקואופרציה ושל מועצת־פועלי תל־אביב. מנהל האגודה היה עובד המרכז, והחל מ־1968 הוא עבד במקום בניגוד לחוקת־העבודה של עובדי ההסתדרות, ש־מגבילה אותם להכהונה שלא תעלה על ארבע שנים. בינואר 1980 פרש המנהל, יצחק פיינג, מהמר־כז וכעת הוא עובד כשכיר באגו־דה. בעזרה מועסקות גם עובדות זמניות, המתקבלות לעבודה ישי־רות, על־ידי מפקח־העבודה, ששי־קול דעתו קובע את שכרן.

מבקר ההסתדרות שביקר את ה־אגודה גילה שעתודות המשכורות שלא שולמו בזמן נרשמו ללא הח־לטות באסיפה הכללית של חברי האגודה.

מנהל האגודה השיב שהיא מת־נהלת בהתירות רבה, ולכן הוחלט כי כל עובד וחבר בעזרה יקבל משכורת 13, יחסית למיספר חוד־שי עבודתו. זאת בנוסף לכך שה־כסף, בחלקו, מיועד לעזרה לרכי־שת השכלה גבוהה לעובדות ול־משפחותיהן.

המבקר לא ציין אם אכן שולמה משכורת 13, אך בסעיף אחר הז־כיר שבידיו היו צילומי פיתקות ללא חתימה, שלפיהן שולם שכר עובדה לעובדים זמניים. אי הסד־רים במערכת ההנהלת החשבונות, יחד עם פיגור שיטתי בהגשת ה־מאזן, יביאו מן הסתם לגידול משמעותי בעתודות השכר שלא שולמו, מאז 1978.

המבקר סיים את הדו"ח, שפור־סם ביולי 1981, בדרישה לשיפור הליקויים שהתגלו, אך יתכן מאד שבפרשה יתערב רשם האגודות השיתופיות. בכוחו לצוות על פי־רוק האגודה, תשלום הכספים ש־הצטברו באופן בלתי־חוקי לחברי האגודות.

מאה אלף לירות לחודש לאריק שרון

מישפטים בארץ ובקנדה

בלשים פרטיים ובלשי מישטרה

מיפגשים אחרי המעצר

אריה גרינסבורד היה שמח וטוב־לב. הוא בא לבית שב־רחוב יהושע בן־נון, במושבה ה־יוונית בירושלים, בחברת ידידתו. שם, כך היא הבטיחה לו, ממתינה להם ארוחת־ערב מעולה ובילוי נעים עם חבריה מתקופת בית־הספר.

גרוסבורד, מנכ"ל מישרד־התח־בורה, הרגיש עצמו בטוח בחב־רת ידידתו אסתר. הוא מתרועע איתה מזה חודשים אחדים, וכפי שסיפר לכמה מידידיו, „למד לא־הוב אותה."

אנשי מישטרת־ירושלים, שער־כו תצפית על הדירה, דיווחו למ־פקדם שגרוסבורד נכנס לדירה. הם הכירו את גרוסבורד ממעקב, שערכו חודש לפני המיקרה, אחרי ידידתו הירושלמית, אסתר. אנ־שי־המישטרה לא ידעו ששמה אס־תר. הם ידעו ששמה טיטינה, וש־היא מקורבת לעבריינים.

מפקד מישטרת־ירושלים, תת־ניצב רחמים קומפורט, שידע מזה שבועות אחדים על יחסיו הרו־מנטיים של מנכ"ל מישרד־התח־בורה, החליט שלא להתערב בי־עניין. קומפורט אינו נוהג להת־ערב במעשיהם של אנשים שאינם עוברים על החוק. העובדה שגרוס־בורד מתרועע עם בדוקאית אינה בשום אופן בגדר עבירה פלילית.

„אכלתי אותה!"

גם העובדה שגרוסבורד הגיע עם ידידתו לבית, שלפי חשד המישטרה משתמשים בו בסמים, עדיין לא הטילה רבב על המנכ"ל.

בעלת־הבית, שרה כהן, גרושתו של עזר כהן, אחד מנרצחי הרצח־הכפול, שהיה אחד מראשי הפשע בירושלים, היא חסרת עבר פלילי. אולם כל שוטר מתחיל יודע ש־שרה כהן מכירה היטב את עולם־הפשע הישראלי, עוד מהתקופה שבה היתה אשתו של עזר.

כשהגיע גרוסבורד לדירה, הוא פגש בה, מילבד חבריה של ידי־דתו, גם צעיר שהציג עצמו כ־מיכה לוי. השוטרים בחוץ ידעו כי מיכה לוי אינו אלא מיכה אסלן, אחיו של יחזקאל אסלן, עבריין מפורסם לא־פחות מעזר כהן.

אך המישטרה ידעה עוד דבר, שגרוסבורד טוען שהוא לא ידע אותו. על־פי מידע מודיעיני מוק־דם, שהצטבר במעקבים שנערכו שבועות רבים קודם לכן אחרי כל מוזמני ארוחת־הערב, וביכלל

זה מעקב סמוי אחרי גרוסבורד מאז שהתחיל להתרועע עם טיטינה, ידעו אנשי־המישטרה שאם הם יפרצו לבית, הם יגלו בו סמים.

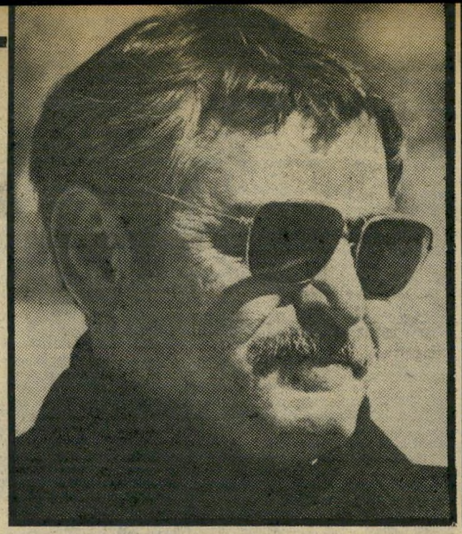
הסמל שביצע את הפריצה היה חסר־סבלנות. בניגוד להוראות מפקדיו, הוא לא המתין שעה־שעתיים עד הפריצה. כשראה סמל זה את גרוסבורד נכנס לדירה, הוא החליט לתפוס את הדג השמן, ופרץ כעבור חמש דקות אחריו. אף אחד מהמשתתפים לא נתפס כשהוא מעשן או משתמש בסמים. רק בחיפוש שנערך בדירה, על גופה של שרה כהן ובחצר, נמצאה כמות מסויימת של חשיש.

אריה גרוסבורד אמר השבוע: „את ארוחת־הערב לא הספקתי לאכול. אבל במה שנוגע לכל היתר, אכלתי אותה!"

הפרשה, שהתפוצצה רק כמה שבועות אחרי התקרית עצמה, היכתה רבים בתדהמה. ככל הזכור

שר קורפו
גורם זר —

מפקד־מישטרה קומפורט
— לא מקבל תיקים

למכוניות נרשמו דו"חות־חניה ל־מאות, ולפחות על אחת מהן לא שולמו דו"חות אלה משום שהיא היתה בעלת מיספר זר. גרוסבירד אינו מכחיש פרשה זו אך טוען: „המכונית היא של אשתי, ואני לא יודע שהדו"חות לא שולמו."

אחרי שמכרו את הווילו והיגואר רכשה מישפחת גרוסבורד מכו־נית אולדסמוביל, הרשומה על שם פלורה גרוסבורד. במכונית מנוע־דיזל המוזן בסולר, האסור בשי־מוש בישראל. מישרד־התחבורה, שבראשו עומד גרוסבורד, נלחם נגד יבוא לישראל של מכוניות פרטיות בעלות מנועי־דיזל, והוא מחרים כל מכונית כזו שאינה מונית, ומעמיד את בעליה ל־מישפט.

מנכ"ל מישרד־התחבורה למד היטב את חוקי המישרד שעליו הוא מופקד, ולכן הוא גם יודע איך לעקוף אותם. מסתבר שאזרח זר יכול להחזיק מכונית בעלת

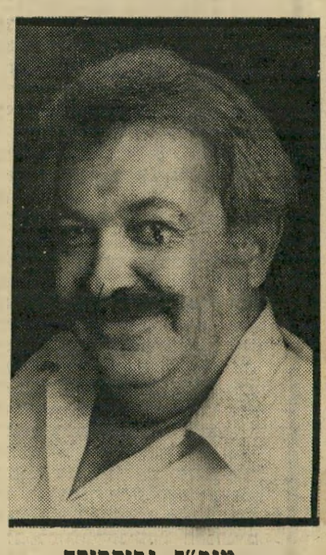
משצר בשיקבות משקב

היה זה המיקרה הראשון בתול־דות המדינה, שפקיד ממשלתי כה בכיר נתפס בדירת־סמים ובחברת אנשים מפוקפקים.

קציו בכיר ביותר

מ**ישטרת ירושלים** ניסתה בכל כוחה לשמור את הפר־שה בסוד. חוקריה ידעו היטב שתפיסת הארבעה — גרוסבורד, טיטינה־אסתר, שרה כהן ומיכה אסלן — היא רק קצה החוט, ופירסום הפרשה היה מפריע להמ־שך החקירה.

גם כשפנה שר־התחבורה, חיים קורפו, למפקד מישטרת־ירושלים, קומפורט, וביקש ממנו את תיק־החקירה, כדי שיוכל להחליט אם עליו לפטר את המנכ"ל, השיב

מנכ"ל גרוסבורד
„אני אדם ישר"

קומפורט בשלילה: „המישטרה אינה נותנת את התיקים שלה לגורמים זרים!"

מפכ"ל־המישטרה, אריה איבצן, שידע על הפרשה עוד באותו הלילה שבו היא אירעה, לא דיווח עליה לשר־הפנים או לשר־התח־בורה, משום שלא רצה להפריע להמשך החקירה.

גרוסבורד נחקר באותו הלילה במשך כמה שעות, ואחר־כך שוח־רר. יש הטוענים שקציו־מישטרה בכיר ביותר טילפן עוד באותו לילה למישטרת ירושלים והורה לשחרר את גרוסבורד ללא ערי־בה. לולא ההתערבות היתה המיש־טרה ממשיכה להחזיקו במעצר עוד כמה שעות, ואולי אף מביאה אותו לפני שופט, כפי שהיא נו־הגת באנשים שנלכדו בדירה ש־בה נתפסו סמים.

אם נכונה גירסה זו, כדאי שה־מישטרה תחקור כיצד נודע לאותו קציו בכיר, ידידו של גרוסבורד, על המעצר. לגרוסבורד לא הניחו להתקשר לאיש בעת מעצרו.

אולם אין זו הפרשה הראשונה שבה שורבב שמו של מנכ"ל מיש־רד־התחבורה, שהיה בשנים האח־רונות האיש הכל־יכול במישרד, בתקופה ששר־התחבורה הקודם, חיים לנדאו, שכב מרותק למיטת חוליו, גרוסבורד הסתבך בשורה של מישפטים ופרשיות, בארץ וב־חוץ־לארץ.

אריה גרוסבורד, שהסכים בשי־חה עם כתב העולם הזה לענות על כל שאלה, להוציא שאלות בעניין יחסיו עם טיטינה, היה לפני הקמת המדינה איש אצ"ל. דודו היה אחד ממפקד האצ"ל בתל־אביב, אך הוא עצמו, לפי הגדרתו, היה „רק חייל". לדבריו, הוא נלחם עם כוחות אצ"ל ברמלה, יפו ואשדוד, ובמאי 1948 התגייס לצה"ל.

הוא ניסה להתקבל לקורס־טיס, אך הודח ממנו, לדבריו, בגלל העבר שלו כאיש־אצ"ל. גם בת־קופת הקורס, הוא מספר, לקח חלק בקרבות: „הייתי קשור ב־רצועות למטוסים ומפיל פצצות על האוייב, במו־ידי." אחרי קורס־הטיס הוא הועבר לחטיבה 8, בפי־קודו של יצחק שדה, ולחם, לד־בריו, בעוג'ה־אל־חפיר.

בשנת 1949 עזב גרוסבורד את הארץ. הוא יצא ללימודים בארי־צות־הברית, אך תוך תקופה קצ־רה הפך אמריקאי לכל דבר, כש־נשא לאישה אמריקאית בשם פלו־רה. לדברי גרוסבורד הוא למד בשיקאגו מכונאות־מטוסים ורכש אחר־כך, במיכללת אם־איי־טי המ־פורסמת, תעודת־מוסמך בניהול תעשייתי.

מישפטים עם שותפים

ז**מן־מה** עבד גרוסבורד כש־כיר בחברת סטרומבר קרלסון, יצרנית של מכשירים אלקטרוניים לצבא, וב־1954 עבר לקנדה.

ארבע שנים אחרי שהגיע ל־קנדה החליט גרוסבורד להיכנס לעולם העסקים. הוא רכש 15 אחו־זים בחברת יוניברסל, שיצרה מק־ררים מיסחריים, ואחר־כך את מחצית הבעלות על חברת גדולה יותר באותו שטח, גילסן מנופק־צ'רינג קומפני.

באותו עת הוא הכיר יורד ישראלי אחר, בשם אברהם קינג. השניים נכנסו לעיסקי בניה ומאז הם שותפים בכל עסק.

מלבד עיסקי בנייה להשכרה נהגו השניים לקנות חברות כוש־לות, להבריאן, ואחר־כך למוכרן ברווח. אך אסונם של השניים היה שהם רצו להתעשר במהירות גדולה יותר מכפי שיכול משא־ביהם הכספיים לשאת. לכן הם נזקקו לשותפים־מממנים. פעמים רבות היה גרוסבורד מעורב ב־מישפטים עם שותפים כאלה. יתכן והמישפטים לא היו, פורמלית, נגדו אישית, אלא נגד החברות שבראשן הוא עמד, אך גם הוא מודה שבמישפטים רבים הוא הפ־סיד.

„ויכוח עם מס־הכנסה"

ע**וד בחייתו** בקנדה ניסה לשלוח יד בעסקים בארץ. יחד עם שותפו הישראלי, אברהם קינג, הוא הקים ביבנה מיפעל טכסטיל בשם רונדן. השותפות התפרקה וגרוסבורד מכר את חל־קו ברווח גדול.

נראה שגם שילטונות מס־ההכ־נסה הקנדיים שמו עיניהם על גרוסבורד, קינג וחברותיהם. הם פתחו בחקירה מקיפה נגד חב־רותיו של גרוסבורד, ואף עיקלו כספים המגיעים לו מחברותיו. גרוסבורד אינו מכחיש זאת, אך אומר שכל זה היה „רק ויכוחים עם מס־ההכנסה הקנדי".

כיום יש לגרוסבורד בקנדה עס־קים רבים, ומאות דירות מושכ־רות. חלק ניכר מעסקיו רשום על שם אשתו, שהיא עדיין אזר־חית אמריקאית.

ב־1971 החליט גרוסבורד להגר לישראל, יחד עם מישפחתו ושו־תפו, אברהם קינג. לדבריו, הוא התכוון להפסיק לעבוד, ובחר ל־צאת לפנסיה בגיל 40, דווקא בישראל. יריביו טוענים שהקרקע בערה תחת רגליו בקנדה, ולכן בא לכאן.

תוך חודשים ספורים שכח גרוסבורד את החלטתו לצאת לפנסיה. הוא התחיל גם כאן בע־סקים, וגם כאן עם שותפו קינג. הוא הביא יחד עימו מטוס מסוג אירוקומנדר, רכש שתי חברות־תעופה קטנות בשנתיים האחרונות, והתחיל להתחרות בחברת ארקיע בטיסות מוזלות לאילת. אחר־כך הצטרפה לשתי החברות של גרוס־בורד גם חברת יעף, וכל שלוש החברות נקראו נתיבי אוויר מאו־חדים.

לדברי הבעלים הקודמים של חברת יעף, הם לא יכלו להמשיך בשותפות עם גרוסבורד, ולכן נת־פרדה החבילה. בעלי יעף מכרו את חלקם לארקיע. כעבור תקופת־מה מכר גם גרוסבורד את החברות שלו לארקיע. לדבריו: „יעף נשברו ומהר ומכרו לארקיע ב־זול. אני מכרתי ביוקר והרווחתי הרבה כסף."

עד היום גרוסבורד הוא בעליו של מטוס האירוקומנדר. כיום עו־סק המטוס בצילומי־אוויר באפ־ריקה, ומכניס כסף רב לבעליו.

גרוסבורד קנה עוד מיפעל אחד, את טיבי דימונה. אחרי תקופה קצרה הוא מכר את המיפעל ל־משקיעים אמריקאים, ולדבריו „הרווחתי על זה הרבה כסף". גרוסבורד מודה שלא שילם מס־הכנסה על רווחיו בטיבי דימונה, ברונדן ובעסקים אחרים ששה בארץ. שכן, כל העסקים שלו נע־שו בעצם על־ידי חברות קנדיות שבבעלותו, ולכן שילם על־כך רק מס־הכנסה בקנדה.

עוד עסק גדול של גרוסבורד הוא מיפעל־טכנולוגיה בישוב ארי־אל בגדה המערבית. גרוסבורד ו־קינג נכנסו לשותפות עם שני ישראלים במיפעל ליצור ראשים לטרמינלים של מחשבים. המייצא את כל תוצרתו. לדברי גרוסבורד ניסה אחד השותפים הישראליים, יעקוב גרינברג, לרמות אותו, ול־כן הוא נתון כעת במאבק משפטי נגד גרינברג.

גרוסבורד מסרב להעריך את רכושו בקנדה או בישראל, אך אינו מכחיש שהוא חי ברמת־חיים גבוהה ביותר. הוא מתגורר בווי־לה בצהלה, השייכת לשר־הביט־חון, אריק שרון. על פי השמועה משלם גרוסבורד לשרון 800 דו־לאר, שהם יותר מ־100 אלף לי־רות, כשכר־דירה חודשי. גרוס־בורד טוען: „אני משלם לאריק קצת פחות."

„לא שירת בצה"ל"

ר**שת** מכוניות־הפאר של גרוסבורד אף היא ראויה ל־ציון. הוא ואשתו נהגו לנסוע במכוניות יגואר וולוו חדישות. מנוע־דיזל במשך שנה. מדי שנה יוצאת אשתו של גרוסבורד ל־חו"ל במכונית וחוזרת בה, ומח־חילה את ספירת השנה מחדש. הפרש־המחירים בין הסולר לבנזין מסתכם בעשרות אלפי לירות ב־חודש למחזיק מכונית המונעת בדיזל.

במישפטו של מי שהיה קציו־המישטרה־הצבאית הראשי, תת־אלוף ברוך ארבל, נזכר גם שמו של גרוסבורד. התביעה גילתה ש־בעל מישרד־חקירות פרטי, נחשון, ניצל את קשריו עם ארבל כדי לנסות ולגלות אם גרוסבורד אכן שירת בצה"ל. תשובתו של ארבל, אחרי שחיפש את תיקו הצבאי של גרוסבורד, היתה: „האיש לא שירת כלל בצה"ל."

את המידע ביקשה חברת־הח־קירות עבור לקוח שנמצא עתה בעיצומו של דיון מישפטי נגד גרוסבורד.

לדברי גרוסבורד, הוא תבע ל־מישפט חברה קנדית, ששיפצה את מנוע מטוס האירוקומנדר שלו, אך השיפוץ לא היה טוב ולא בזמן. לדברי גרוסבורד הוא תבע מהחברה הקנדית לשלם לו חצי מיליון דולר. באחד המיקרים ש־בהם היה צריך גרוסבורד להופיע לדיון, שנערך בקנדה, הוא הודיע שהוא מגוייס לשרות־מילואים ולא יוכל להגיע. החברה הקנדית שכ־רה את שירותיה של חברת־הח־קירות הישראלית כדי לבדוק אם טענה זו אכן נכונה.

גרוסבורד טוען שהוא לחם ב־1948, אך מודה שמאז בואו לארץ לא שירת כלל במילואים. „אחרי שש שנים שלא קראו לי, שאלתי אותם למה לא לוקחים אותי ל־צבא. אבל גם אז לא לקחו אותי."

לדבריו, הוא נקרא בתאריך ה־מישפט לבדיקה רפואית על־ידי צה"ל, אם כי גם אחרי בדיקה רפואית זו לא נקרא למילואים. למרות שהוצב ליחידת הגי"א. ב־שנתיים האחרונות לא שירת גרוסבורד במילואים משום שהוא מכהן כמנכ"ל של מישרד ממשל־תי.

בתפקידו כמנכ"ל מישרד־התח־בורה משמש גרוסבורד גם כחבר מועצת־המנהלים של אל־על, וזו־כה בכרטיסי חינם לחוץ־לארץ לדבריו, בתקופה שבה כיהן כ־מנכ"ל המישרד הוא נסע שלוש פעמים לקנדה אך בכל פעם רכש כרטיסים מארצות־הברית לקנדה בכספו הפרטי. את הטיסה לניו־יורק הוא היה מקבל מאל־ע־

(המשך בעמוד 72

מעצרים המוניים - פיטורי אישים -

איסור מיפלגות - סגירת עיתונים

במושגי ישראל: היה זה כאילו האשים מנחם בגין את אנשי־התחייה בשיתוף־פעולה עם רק"ח ונטורי־קרתא נגד ה־ממשלה.

אולם מה שעלול היה להיראות כמגוחך בישראל, אינו כך במצריים. שם אכן נוצר שיתוף־פעולה בין גורמים מנוגדים זה לזה נגד המישטר, ובעיקר נגד השלום עם ישראל.

השמאל הקומוניסטי והפרו־קומוניסטי במצריים היה חלוץ רעיון השלום. עוד במילחמת־העצמאות הפגינו הקומוניסטים ברחובות נגד המילחמה בישראל. אנרי קוריאל, אחד ממייסדי המיפלגה הקומוניסטית הבלתי־חוקית במצריים (ראה עמוד 3), היה יהודי ותמך בחלוקת ארץ־ישראל. בשנות ה־60 וה־70 השתתפו מנהיגים שמאליים ממצריים בכנסים פומביים עם שוחרי־שלום ישראליים באירופה, תוך סיכון רב לעצמם.

אולם כאשר נקט אל־סאדאת ביוזמת־השלום שלו, פנו אנשי־השמאל נגדו. היו לכך כמה סיבות:

- התנגדותם לשלום המפקיר, לדעתם, את הזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני, והכורה תהום בין מצריים והעולם הערבי.
- החסות האמריקאית לשלום, תוך הוצאת ברית־המועצות מן המישחק.
- התנגדות כללית למישטרו של אל־סאדאת, על רקע מדיניותו החברתית־כלכלית.

יתכן שהגורם השלישי הוא שהיה המכריע.

השמאל נקט עמדה קיצונית ביותר. עם התחלת הנורמליזציה אף אסר על אנשיו להיפגש עם ישראליים — גם עם שוחרי־השלום מישראל. הדוגלים בהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל.

על רקע זה יכלו אנשי־השמאל למצוא שפה משותפת עם היסודות החשוכים ביותר של הקנאות המוסלמית, המעריצים אל האיית־אללה רוח־אללה חומייני.

איך יכלו מרכסיסטים שרופים לשתף פעולה עם קנאי־דת קיצוניים? היתה להם הדוגמה האיראנית. מיפלגת טודה האיראנית, הפרו־סובייטית, נתנה יד לחומייני. היא העדיפה את כוהני־הדת על פני השאה הפרו־אמריקאי.

השמאל המצרי אימץ לעצמו קו זה.

אלכוהול ולבוש מסורתי

יתה זו סיבה נוספת לכך: לקנאי־הדת במצריים יש שורשים עמוקים ב־המוני־העם, בעוד שלמארכסיסטים אין שום שורשים מחוץ לחוגי האינטליגנציה ובני המעמד העליון דווקא. הם קיוו כי יוכלו להגיע אל ההמונים באמצעות ברי־תם עם הדתיים.

בין שני הקצוות מצויים הנאצריסטים, שאינם שמאלניים ואינם דתיים. עבד־אל־נאצר רדף את האחים המוסלמיים ותלה את מנהיגיהם (ערב תליית גדוני העסקביש, בראשית 1955). הוא גם הושיב לא־

סאדאת זועם:

האם צפויה סכנה למישטרו?

באמצע הנאום היה רגע של צחוק.

אנוור אל־סאדאת דיבר על המהומות, שבהם התנפלו מוסלמים וקופטים איש על רעהו באחד מפרברי קאהיר, אחרי שאשה שפכה מי־שופכין על אשה אחרת. כתוצאה מכך, טען הנשיא המצרי, נהרגו 17 איש: תישעה קופטים ושיבעה מוסלמים.

„זה רק שישה־עשר!" קרא אחד הנבחרים.

הנשיא פנה אל שר־הפנים, האחראי למישטרה, ושאל בנימה היתולית: „מה המיספר?"

שר־הפנים לא התבלבל, והשיב: „תישעה קופטים, שיבעה מוסלמים ואחד שלא זוהה."

„אהה," אמר הנשיא, וחזר על הדבר, לקול צחוקם של נבחרי־האומה. הוא חזר על תרגיל זה כמה פעמים במהלך הנאום.

אך לא היה זה נאום משעשע. במשך שלוש שעות ויותר נאם אל־סאדאת, כשהוא עצבני וזועם, מפשפש בניירותיו ומדבר בערבית מדוברת, כדי שגם אחרון המצרים יבין אותו היטב.

רק"ח ונטורי־קרתא

יתה סיבה טובה לכעסו. במשך שנים בנה אנוור אל־סאדאת את תדמיתו במצריים ובעולם כמנהיג דמוקרטי (יחסית). מישטרת־הביטחון הכל־יכולה לא פורקה, חופש־הביטוי היה מצומצם, אך בהשוואה למישטרים הערביים הרודניים, וגם בהשוואה למישטרו של קודמו, גמאל עבד־אל־נאצר, היתה מצריים הסאדאתית חופשית למדי. הותרו בה מיפלגות אופוזיציוניות, הותרו עיתונים שהתנגדו למדיניות הנשיא. אנשים לא פחדו לדבר.

זה היה כדאי. תדמיתה של מצריים בעולם, כמדינה חופשית־יחסית, עזרה לאל־סאדאת לכבוש את דעת־הקהל במערב, לא פחות מאשר השלום עם ישראל. הוא נתקבל בזרועות פתוחות בעולם הדמוקרטי.

והנה הכריז נשיא־מצריים על שורה ארוכה של אמצעי־דיכוי. יותר ממאה אנשים הושלכו ללא, ביניהם כמה מן האישים המפורסמים ביותר, ובראשם חסין הייכל, איש־אמונו של עבד־אל־נאצר, ובמשך זמן־מה גם של אל־סאדאת. מזה שנים התגבש מסביב להייכל מוקד האופוזיציה הנאצרית — זו המתנגדת לכל־כלה הבורגנית הליברלית של הנשיא הנוכחי. שמו של הייכל ידוע בעולם כולו. עיתוני האופוזיציה השמאלית והדתית נאסרו. האגודות האסלמיות הקנאיות פורקו. האפיפיור של העדה הקופטית הודח. רכוש רב הוחרם.

המסר היה ברור: מצריים חזרה צעד גדול אחורה, אל המישטר הסמכותי. הקישוט הדמוקרטי של מישאל־עם, שעליו הוכרז, לא שינה הרבה.

אין ספק שאנוור אל־סאדאת לא החליט בקלות על צעדים אלה, שיפגעו קשה בתדמיתו בעולם. יכול להיות לחם רק הסבר אחד: הוא סבר כי המישטר נתון בסכנה, או עלול להיות נתון בסכנה בעתיד הלא־רחוק.

לגבי אדם מן החוץ, נראו האשמותיו כדימיוניות. הוא האשים, כימעט בנשימה אחת, שמאלנים, קומוניסטים, קנאים דתיים מוסלמיים, כמרים קופטיים ואינטלקטואלים מן המגמה הנאצרית. איך יכלו אנשים כה שונים לשתף פעולה ביניהם?

על רקע זה יכלו אנשי־השמאל למצוא שפה משותפת עם היסודות החשוכים ביותר של הקנאות המוסלמית, המעריצים אל האיית־אללה רוח־אללה חומייני.

איך יכלו מרכסיסטים שרופים לשתף פעולה עם קנאי־דת קיצוניים? היתה להם הדוגמה האיראנית. מיפלגת טודה האיראנית, הפרו־סובייטית, נתנה יד לחומייני. היא העדיפה את כוהני־הדת על פני השאה הפרו־אמריקאי.

השמאל המצרי אימץ לעצמו קו זה.

אלכוהול ולבוש מסורתי

יתה זו סיבה נוספת לכך: לקנאי־הדת במצריים יש שורשים עמוקים ב־המוני־העם, בעוד שלמארכסיסטים אין שום שורשים מחוץ לחוגי האינטליגנציה ובני המעמד העליון דווקא. הם קיוו כי יוכלו להגיע אל ההמונים באמצעות ברי־תם עם הדתיים.

בין שני הקצוות מצויים הנאצריסטים, שאינם שמאלניים ואינם דתיים. עבד־אל־נאצר רדף את האחים המוסלמיים ותלה את מנהיגיהם (ערב תליית גדוני העסקביש, בראשית 1955). הוא גם הושיב לא־פעם את אנשי־השמאל בכלא ובמחנות־ריכוז. אולם עבד־אל־נאצר הלאים את ה־אחוזות הגדולות ואת המיפעלים הגדולים, ועל כן הוא מקובל על השמאל. מה גם שהיה בעל־ברית של ברית־המועצות במשך שנים רבות — אף שהתייאש ממנה ערב מותו.

לפי כל הסימנים, אין אל־סאדאת חושש מפני השמאל. הוא מהווה עבורו רק מיטרד, ביגוד השפעתו באוניברסיטות, בעיתונים ובכמה אגודות של בעלי־חשכה, כמו לישכת עורכי־הדין. אך אל־סאדאת חושש — בצדק — מפני הדתיים.

העם המצרי הוא במעמקי נפשו — בצורה שאינה מוכרת בישראל. בדרך־כלל אין זו דתיות קנאית ותוקפנית, דוגמת זו של השיעים באיראן. אך אגודות איסלאמיות קיצוניות, בעזרת מטיפים בעלי כאריזמה, יכולות להסעיר רגשות, להסית נגד שישה מיליון הקופטים, נגד המישטר ונגד השלום עם ישראל הכופרת.

מזה זמן־מה הבחינו גם זרים בעליית הגל הדתי במצריים. נשים החלו לחזור ללבוש המסורתי. באיזורים רבים נאסרה מכירת האלכוהול. באוניברסיטות השתלטו הדתיים־הלאומניים, כפי שקרה במקביל גם בישראל. לפני כמה ימים, בתום חודש הרמדאן, גייסו הדתיים 100 אלף מפגינים מול ארמון הנשיאות בקאהיר.

רק מעט מכל זה התפרסם ברבים, כמו הקטטה ההמונית בפרבר הקאהירי. לפי אומדנות בלתי־רשמיות הגיע מיספר הרוגים בקטטה זו ל־70, ואף ל־100.

הישראלים, אשר ליוו את מנחם בגין לפני שבוע לאלכסנדריה, נקלעו בעצמם לקטטה כזאת בין המישטרה ובין קנאים, והם שמו לב לסידורי־הביטחון הקפדניים, שעלו בהרבה על כל מה שידעו בביקורים קודמים.

הקו האדום

יתכן כי סבלנותו של אל־סאדאת פקעה. יתכן שהיה מודאג מן ההתפתחות, וחשש שמא תעבור בקרוב את הקו האדום. יתכן גם שהוא החליט להשליט ביד חזקה שקט מוחלט בחודשים המעטים והמכריעים שנותרו עד לפינוי צפון־סיני בידי ישראל, ורצה למנוע כל פרובוקציה העלולה לשבש את התהליך, שהוא עטרת הישגיו.

על כל פנים: צעדים כאלה אי־נם סימן של כוח. אם אנוור אל־סאדאת מודאג, יש מקום לדאגה.

ערב המיבצע: סאדאת עם בגין באלכסנדריה

ההגיון שביופי

18+

תכשירי טיפוח היופי

הדרך שלך ליופי לא צריכה להיות כל כך יקרה

את יכולה וזכאית להיות יפה,
אבל אין שום סיבה בעולם
שתשלמי על־כך מחיר מופרז.
תכשירי היופי
אינם בחזקת מותרות, הם ממש
חיוניים לעורך,
בתנאי האקלים של ישראל.
כשאת קונה תכשירי יופי
אל תקני את האריזה,
אלא את מה שיש בה.
כדאי לך להיות הגיונית,
לערוך קודם מחקר שווקים קטן
בעצמך ולהשוות את המחירים.
עכשיו, עם תכשירי היופי +18,
הדרך שלך ליופי אינה יקרה.

תכשירי יופי +18 נוספים:

- מי פנים
- מייק־אפ
- סומק
- צמד צלליות
- בושם
- דיאודורנט
- תחליב גוף
- קרם ידיים
- שמפו קונדישיונר
- שמפו לשיער בלונדיני

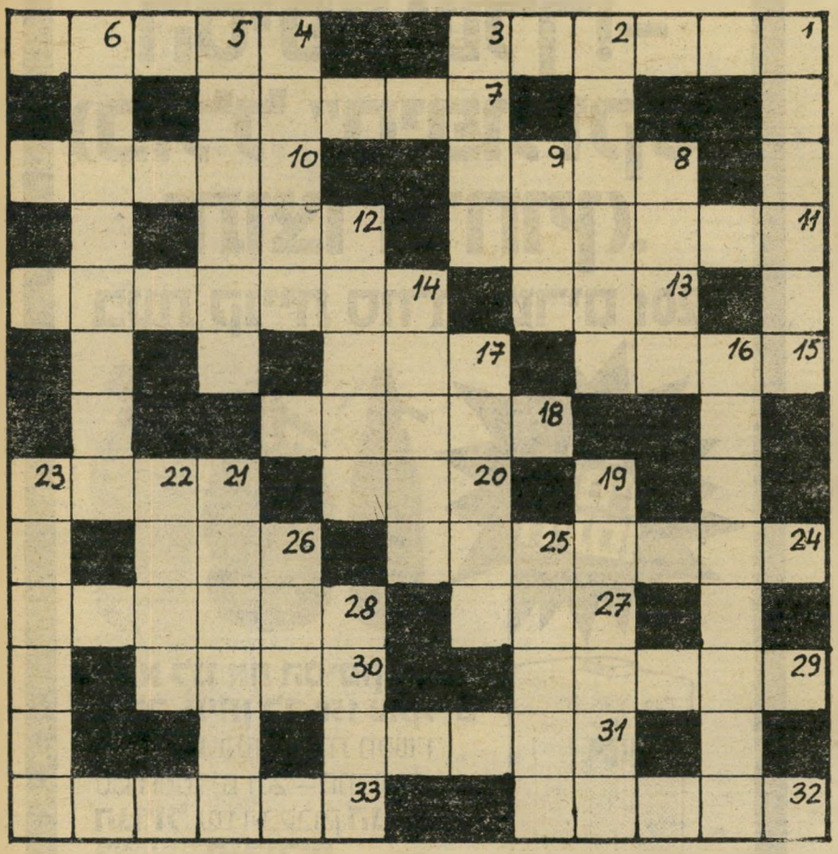

TABAC
ORIGINAL
AFTER SHAVE
Tabac Original.
For men of the world
all over the world.
טבק אוריגינל
"המין החזק"
של האפטר-שייב
1981
המוצר הנבחר
המוצר הנבחר
10 שנים ברציפות

AFTER SHAVE LOTION
TABAC ORIGINAL
TABAC ORIGINAL
TABAC ORIGINAL
AFTER SHAVE LOTION
NATURAL SPRAY
TABAC ORIGINAL
TABAC ORIGINAL
SHAVING CREAM
SHAVING FOAM
AFTER-SHAVE BALM
TABAC ORIGINAL
SHAVING SOAP
TABAC ORIGINAL

תשבצופן

22/97

מאת **נדיב אבידן**

מאוזן:

1. צפור טרף בלעה צפור טרף! כנראה שהמצב הכלכלי הוא בכי רע (6).
4. עוצרים ללא שאלות, בעיר דרום אמריקאית (5).
7. קישקש ובלבל מרוב פחד (מ) (5).
8. קצין צבא חסר אמצעים, מעורב בפוליטיקה (4).
10. נאשר את ההסכם עם האו"פה (5).
11. אתה לא תעלה ואני לא אוריד את מגלה המטרות ה־צפות (מ) (4, 2).
12. אם תחפש מנין בכח, תמצא שכולם היו ביחסי־ידידות (3).
13. עבורנו ועבור הד"ר חסר הסבלנות (3).
14. מין תלי שהרב מנתק אותו ללא כול קושי (2, 5).
15. הרסו באופן טוטאלי בצפון הפרוע (4).
17. כנראה שגם זכיה בפרס נובל חייבת במס (3).
18. מרכלת ומשמיצה בחרוזים מוסיקלים (5).
20. אני יכול למצוא אותה בגפי ובעזרת ידידים (3).
21. בלי בלופים — הפעם הוא הגיע בלי רוח חיים (4).
24. החבר מתתיהו נושא נאום לפני יוצאי־מצריים (3, 4).
26. קשרי את האשפה על ה־כתף! (3).
27. באבן השוהם יש משהו בעל ערך ממשי (3).
28. הרי המתנה עבורך שבה להופיע במיטה (3, 3).
29. לשביעות רצונם, התהפך הנקב בציון גרוע (5).

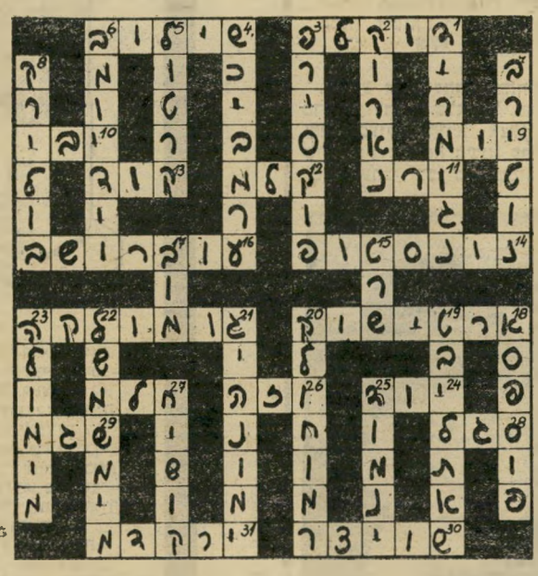
מאונך:

1. הכלב מסטול? הוא רואה הכול כפול (6).
2. מפי כתבנו לענייני תנועה נודע, שחברת המכוניות פשטה את הרגל (6).
3. קבל את הדין! את כולו (4).
4. הייתכן שנדבק במחלת־יל־דות פעם נוספת? (5).
5. השתתף באופן פעיל וגם השאיר משהו לאחרים (3, 3).
6. אשמדאי באגם הברבורים? איזה ברדק! (4, 4).
8. הוא מוסמך להצחיק את הקהל באופן כפייתי (4).
9. יש לו מספיק חומר לכתיבה (3).
30. בשטח הזה הוא לבדו נמצא (4).
31. מצא את אלו שהורידו ראש לקיסר (5).
32. שכבת־השומן שמכסה אותה מלמטה, מבליטה את איפיוניה הדלה (5).
33. די! די! גרו יאיר, אבל למה הוא משתחק? (6).

מאונך:

12. חשוך מרפא, כמו ידידי הגשיא (5).
14. עובד בית־המרחץ מתגורר בערבוביה מוחלטת (5).
16. התיכה בומבסטית במופע חשפנות, לא יכולה לגרום נזק ממשי (4, 4).
17. בממרח, בנערה ובסכסוכה (5).
19. ברדין שמעתי בברור, שהמשחק הסתיים בתיקו (3, 3).
21. אני לא מוכן להישבע שהוא זקוק למשקפיים (6).
22. המתנה תחזור בתנאי שהחייל לא ימסור את הכתובת המדוייקת (2, 2).
23. וניה מת בצורה משונה וזה היה צפוי (6).
25. השחקנית וכפילתה היו עם סינטרה — בשקט מוחלט (5).
26. הם אחראים להוא שמת לו ואולי מתנדנד עדיין (3).
28. משחק ילדים לפעמים מרגיע ולפעמים יכול לעשות לך חור בראש (4).

פתרון תשבצופן 2294

מכחבים

איש השנה

מי הוא יהיה?

אני מצטרף לקוראים הסבורים שאיש השנה צריך להיבחר על־פי מידת השפעתה של התופעה החשובה ביותר שהתגלתה השנה בישראל, וזו ללא ספק תופעת העדתיות. לדעתי מי שמייצג תו־

שר זוי
ראוי לתואר

פעה זו, של מרד המיזרח נגד המערב בצורה הממצה והמלאה ביותר הוא סגן ראש־הממשלה דויד לוי, פועל בניין לשעבר, ה־„צ׳חצ׳ח" מבית־שאן, מי שספג כל ימי חייו ליגלוגים ובדיחות, לא ויתר, ובמאמץ אדיר הגיע ל־מעמד השני בחשיבותו במדינת ישראל. זאת מבלי לזלזל בנשיא, שנמצא במעמד הגבוה ביו־

שר מרידור
בדיחת השנה

תר, מבחינה פוליטית, שאליו הגיע בארץ איש עדות־המיזרח, ועל כך הוא ראוי לתואר.
ישעיהו לוי, תל־אביב

אישיות השנה: הדגדגן של האשה האוסטרלית. וברציגנות: איש השנה הוא הסחטן היהודי־דתי, האנטי־ציוני, הגלותי, המצטייר בעיני כקריקטורה של יהודי בעיתון אנטישמי.
אלי מזרחי, רמת־גן

...יורם אריזור הוא האיש האח־
(המשך בעמוד 14)

מכתבים

(המשך מעמוד 13)

ראי יותר מכל אדם אחר — כולל בגין — לעליית הליכוד ל־שילטון, שהיא התופעה ההרסנית ביותר שקרתה לישראל השנה, ושתיתן את אותותיה בכל העשור הבאה.

הניה מלין, ירושלים

בדרן השנה: דודו טופז.
בדיחת השנה: יעקב מרידור.

שוטר זיגד
שוטר השנה

האיש הטראגי של השנה: שימעון פרס.
מפסיד השנה: משה דיין.
מנצח השנה: אריק שרון.
האיש הנשכח: עזר וייצמן.
סכנת השנה: יובל נאמן.
אלי קרן, תל־אביב

...הגיע הזמן לחרוג מתחומי ה־מדינה, ולהבין שלא כל מה שח־שוב בעולם קורה אצלנו. אין שום ספק שדווקא השנה קרו בעו־לם המערבי דברים השמים בצל

עד גוטליב
עד השנה

כל מה שקרה אצלנו. לי אין ספק שכל מה שקרה בפולין, וגם המה־פכה הסוציאליסטית של צרפת, קשורים במהות הקתולית של מדי־נות אלה, ובאישיות מספר אחד בעולם הקתולי, האפיפיור יוחנן פאולוס השני, אשר הביא סיגנון חדש לעולם הקתולי. אין זה מופ־תיע, שהשינויים המהירים ביותר התחוללו בשתי מדינות קתוליות אדוקות כפולין וצרפת, אך אין ספק שדרום־אמריקה ומרכזה עומ־דות בתור. איש השנה הוא יוחנן פאולוס השני.
ד"ר שלמה גזית, פאריס

איש השנה הוא הנשיא האמרי־קאי רונלד רגן, הסבור שאפשר לנהל את ענייני ארצות־הברית ולשלוט, למעשה, בעולם המערבי כולו, בחצי־מישרה, ועם חופשות־כיף המופרעות רק בשיחה עם שח־קני בייסבול.
רניאלה שצ'רני, חיפה

...איש השנה הוא שליטה של מועצת גדולי־התורה, הרבי מגור, שיותר מכל אדם אחר, מכתיב לכל אזרח בישראל את אורחות חייו, וקובע מה מותר ומה אסור, מה יעבור ומה לא יעבור.
ארן שוהם, רמת־גן

שוטר השנה הוא בנימין זיגל שעשה מאבו־חצירא קדוש מעונה. אסיר השנה הוא עמוס ברנס שיעיף ראשים במישטרת ישראל. רוצח

המאורע הגדול

תהליך השלום עם מצריים מתקדם, יש־ראל עומדת להחזיר את סיני, והחמשירן לא מרוצה

הופעתו של נשיא מצרים לפני הכנסת כונתה המאורע ההיסטורי הגדול בתקופתנו! עתה כל הסימנים מורים, שכ־אשר יקבל סאדאת את הסנטי־מטר האחרון, הצגת מופע השׂ־לום תגיע לסיומה והמסך יירד. והנה חמשיר בנדון:

כשסאדאת יקבל את הכל / עד אחרון גרגירי החול / אז מיד ניווכח / כי אכן ישכח / המאורע ההיסטורי הגדול.
אם, תל־אביב

השנה הוא טוביה אושרי, ונרצה השנה הוא עמוס אוריון. עד השנה הוא ישראל גוטליב. שופט השנה הוא חיים כהן שפרש לגימלאות. פרקליטי השנה הם הגרושים לבית לידסקי, הזוכים בכל המישפטים ה־סנסציוניים. ועל כל אלה מרחף צילו הגדול של היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר.
גדי כהן, ירושלים

● ● ●

פרוטקשן בחסד התורה

את הדתיים לא עוצרים על פרוטקשן שהם סו־חטים מראש־הממשלה

בבחירות לכנסת העשירית הצ־בעתי מחל, ואני מבקש מכל הנבי־אים שקראו „רק לא ליכוד" מחילה על הצבעתי. אני מודה: רימו אותנו. רימו את כל העם. ההסכמים הקואליציוניים אינם תוצר בן־יום, אלא מלאכת מרכבה עוד לפני ה־בחירות.

● החבורות הדתיות חשפו את ציפורניהן מול פניו של ראש ממשלת־ישראל. הן איימו עליו: אם הוא רוצה לזכות במישרת ראש־הממשלה, עליו להשליש כסף לכיסי הדתיים, שאסורה עליהם הצפייה בטלוויזיה הציבעונית.

● הם דרשו דירות, כדי שלכנו־פיות יהיה מחסה ממנו ישליכו אבנים על עוברים ושבים, וזאת מאחר שקשה להם להסתדר במעב־רת מאה־שערים.

● הם דרשו איסור אתלטיקה ואיגרוף בשבת. כדורגל הם מתירים — אחרת לא יוכלו להמר בספורי־טוטו.

● הם דרשו שבנות לא תשרתנה

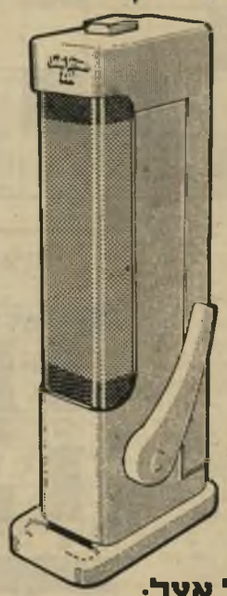
(המשך בעמוד 16)

150 שקלים עבור הסיפון שלך!־ (כולל "סיפולוקס" ותוצרת־חוץ).

בעת קניית סודהסטרים 201.

הבא לנו את הסיפון הישן שלך, וניתן לך 150 שקלים תמורתו בעת קניית מכשיר סודהסטרים 201 — המכשיר **הגדול** עם הבקבוק **הגדול** לצמאים **הגדולים.**
בחר שלושה מ־15 הטעמים החדשים שלנו, ותקבל אותם בחינם!
השחל לתוך אריזת הטעם את מד הטעם הפלאי — פם־פם — ויהיה לך כמה סודה שתרצה, באיזה טעם שתרצה, באיזה ריכוז שתרצה.

את 150 השקלים ניתן לקבל אצל:

אילת: מעדניה דרומית — האלמוגים 405/2. **אשדוד:** מ.י.א. — שרותי גז בע"מ — הראשונים 111. **אשקלון:** סלון כהנא — צה"ל 1. **באר שבע:** אדיל סוכנויות והפצה — הרצל 71; מכולת שרטר — השלום 31. **בנימינה:** עקיבא מרכוס ושות' — מרכז מסחרי. **בת ים:** גלובוס — שד' העצמאות 62; כל בו ליפשיץ — בלפור 33; שי אלקטריק — בלפור 87. **גבעתיים:** סיוונית — ויצמן 25. **הרצליה:** כל בו שוחט — סוקולוב 37. **חדרה:** המאור — הנשיא 36. **חולון:** אמבי — סוקולוב 44; רדיו אביגדור — סוקולוב 120. **חיפה:** אלול — הפצה ושווק בע"מ — דרך העצמאות 39; ישיר לצרכן — ציק פוסט; סגל ובניו — החלוץ 61; פרימר — הנמל 59. **מבריה:** שווק כנרת — קרית שמואל. **יבנה:** פיזמוי — דרך יבנה 6. **יהוד:** סופרמרקט בן דוד — סירקין 1. **יפו:** סלון גרון — יפת 103; צופי קופי — שד' ירושלים 69. **ירושלים:** מבריאי — מרכז כלל, חנות 336; שלמה לוי — השדיף 3, מחנה יהודה. **לוד:** שניב — מוצרי חשמל בע"מ — נתב"ג. **נצרת:** בני איברהים יוסף — 720/24. **נתניה:** אור למופת — סמילנסקי 1. **פתח תקוה:** סלון ברק — חובבי ציון 39; פרידמור — זיים עוזר 1. **צפת:** שאול גגון — ירושלים 70. **קרית אתא:** ברק מאיר — הגו מוגלר 38; פממן משה — העצמאות 50. **קרית מלאכי:** ניסים עובד — מרכז מסחרי. **קרית שמונה:** כל בו טל — מרכז מסחרי. **קיראון:** אלקטרו און — מרכז מסחרי. **ראשון לציון:** יורם כהן — רוטשילד 42; סלון תומר — הרצל 22. **רחובות:** גזית — שרותי גז וקמפינג — בילו 52. **רמלה:** גברשות המגדל — הרצל 84. **רמת גן:** זנירם — הרוא"ה 13. **רעננה:** מרכז מסחרי גולן — אחוזה 198. **תל אביב:** אפי גרנט — הכרמל 33; דרייב סטור — דרך חיפה; זקרי יהודה — סלומון 7; כלי בית שיינפלד — מקוה ישראל 2; שהרבני — אצ"ל 14, שכונת התקוה. **תל מונד:** חקיה — מרכז מסחרי. **בכל בו שלום: בכל סניפי השק"ם: בכל חנויות השופרסל: בכל חנויות הסופרמרקט. סודהסטרים:** ד"ר כהן 2, ר"ג; **גבעת שאול 24, ירושלים.**

או לטלפן ל־537724 (02); 520375 (02) או 721255 (03) ולבקש מאנשי שירות אח"מ שלנו שיבואו לביתך.

סודהסטרים

סודה סטרים: משקה קל בשלוש לחיצות.

אבנת | קרמון | ש־פרין | נעמן

המפתח לנהיגה זהירה

הפסף שנחשב „אבוד"
חוזר אליך צמוד!

בשיטת

מצמד

רעיון פשוט וגאוני לנהג הזהיר.

העיקרון הינו פשוט ביותר: את הפרמיה נטו של השנה הראשונה בביטוח הרכב שאתה משלם, מפקידות חברות הביטוח **„הפניקס הישראלי", „הדר" ו„ארד" בבנק דיסקונט**, בתכנית חסכון צמודה, על שמך. אם תתמיד בביטוח במשך 3 שנים ולא תוגש כל תביעה או דרישה לתשלום, אתה מקבל בתום 3 השנים (מיום גמר תשלומי הפרמיה של השנה הראשונה) את הפרמיה נטו של השנה הראשונה כשהיא צמודה למודד במולואה כלומר, אתה מקבל את ביטוח הרכב בשנה הראשונה-חינם. פנה לסוכן הביטוח שלך ב**„פניקס הישראלי"** ב**„הדר" וב„ארד"** (מקבוצת הפניקס) לחידוש ביטוח הרכב שלך, או פנה לחברת **„הפניקס הישראלי"** בטלפון מס' 611953 ותקבל הפניה לסוכן באיזור מגוריך.
נהג בזהירות, נהג בתבונה ותיהנה משיטת **„מצמד"- חסכון פרמיה צמוד לנהג הזהיר.**

הפניקס הישראלי | **בנק דיסקונט**

מכתבים

(המשך מעמוד 14)

את המדינה בשירות לאומי, ובקרוב יאסרו על חיילות לשרת עם חיילים ביחידה אחת.

● את כבישי הארץ הם דרשו להפוך למידרחוב, ומי שיסע בשבת יישפט בשיפוט מהיר ועונשו — סקילה.

● הם דרשו להניח על השולחנות לסגור את שלושת מרכזי הפעילות של מאמיני הגורו מהרג'י בעירו, בטענות מהסוג שהעלו האנטישמים ההיסטוריים.

אין ספק שהוא נכנע ללחץ של המאפיה הדתית. כך מבערים בני ישראל את הרע מקירבם. וכך ב־דיוק היו הגויים בימי הבינימים מבע־רים את הרע מקירבם.

מכתב גלוי לראש־הממשלה מנחם בגין

ראש־ממשלה יקר,

אחרי שכתבת את מכתבך ה־גלוי להארץ, שבו הגבת על הפצצת האזרחים בביירות, והר־כחת שמיפלגת־העבודה קטלה הרבה יותר גברים, נשים וילי־דים חפים־מפשע בארצות־ערב לפני שנת 1977 — אכן, נימוק משכנע מאוד — הרשה־נא לי להפנות אליך מכתב גלוי זה. בשישה בספטמבר אתה נוסע לוושינגטון, להיפגש עם הנשיא האמריקני רונלד רגן. אני מניח שהאופן שבו הנשיא המצרי אנוור אל־סאדאת הקסים את הנשיא והעם האמריקאיים ודאי גרם לך, ראש־ממשלה יקר, לי־לות רביב של נדודי־שינה.

אתה תוכל להשיג אותו ד־בר, אם תנהג כעצתי.

ראי־זי סרטים רבים שבהם גילם רונלד רגן תפקידי אזר־חים, חיילים ובוקרים. בכל תפ־קיד שגילם — תמיד הפגין אי־שיות חזקה וגברית, בעלת חוש־הומור מעודן.

לכן, הסר את משקפיך שחו־רי־המסגרת, המסתירים את עי־ניך החביבות, המחייכות והח־מות, והגורמות לך שתיראה כמו דונאלד דאק כעוס של דיסני.

הסר את מכנסיך המגוהצים בקפידה, ולבש ג'ינס מהוהים. הסר את עניבתך האופנתית, ולבש חולצת־טי. חבוש כובע טקסאני רחב־תיתורה לראשך, ותחוב שני אקדחי־צעצוע בח־גורתך.

בהיכנסך לבית־הלבן, שלוף את האקדחים, כוון אותם אל הנשיא וצעק: „ידיים למעלה! כל מטוסי ה.אף־16' וכל הדו־לרים — או שאתה מת!"

ודא ששגרירנו בוושינגטון ומזכירו יצלמו את הסצינה ה־חביבה הזאת עבור הניו־יורק טיימס, הוושינגטון פוסט, והוול־סטריט ג'ורנאל. האמ־ריקאים, שיראו את התמונה בעיתוניהם, יפתחו את ליבותי־הם לקראתך ויאמרו: „אין זה המפציץ המטורף', כפי שכי־נוהו חברי־הקונגרס והסנאטו־רים שלנו. הרי זהו קאובוי יהו־די חביב ומקסים מתל־אביב." רגן, שיתרשם מדעת־הקהל, לא יוכל עוד למנוע ממך את מבו־קשך.

יוסף שריק, תל־אביב

בכנסת חצאי־לימון, לבל ישכח בגין שמשול הוא ללימון.

● המאפיה הדתית עומדת לדרוש שהכניסה לכנסת תהיה בכיסוי ראש.

רפי אלימלך, קרית־אתא

● ● ●

מבערים הרע מקירבם

תושב חולון מתרעם על מעשי עיריית רמת־גן

ראש עיריית רמת־גן, הליבראל הנכבד ד"ר ישראל פלד, החליט

ראש־עיר פלד
נכנע למאפיה

יחי עם ישראל, אור לגויים. יחי החומיניזם. כל הכבוד לבוחר ה־ישראלי שזרק מהכנסת את מגיני הדימוקרטיה. ממש תענוג לחיות בישראל.

ג'יי גורודב, חולון

● ● ●

מוקיון פאטתי

מה אפשר ללמוד מביקו־רת „הרומן ההיסטורי" של גיאורג לוקאץ' על מצב תאומה:

„... דבר זה בולם ביותר ברומן של פויכטוואנגר בשם נירון הכוזב. אנו חווים חוויה עמוקה — מוקיון פאתטי מגיע לשילטון על־ידי הס־תה נגד הגגידים באמצעות תנועת־עם נוהג בשררה דיקטטורית, עד לשעה שמתמוטט שילטונו מח־מת התפכחותו של העם. פעולתה הקולעת של סאטירה זו שימשה נשק חשוב נגד הפאשיזם."

יונה כהן, קרית־מוצקין

● ● ●

מסוחרים ליורדי ים

עוד על המישפט „יותר משמר ישראל על השבת, שמרה השבת עליהם" (יומן אישי, „העולם הזה" 2294)

כשאומרים לי מישפט זה, אני מחזיר: בלי השבת היה עם־הסוח־רים הופך עם של יורדי־ים. היינו מגלים את אמריקה לפני הוויקינ־גים, היינו מגלים את דרום־אפ־ריקה ואוסטרליה, והיינו מקימים שם מדינות אדירות. הרי כל אחד יכול לשמוח באלו.

פנחס כהן, בנימינה

הטעם המדליק

במחיר המצחיק.

2.00 ₪
לבקבוק!

השוה בעצמך
(השואה נכונה ליום 27.7.81)

שם המשקה	מחיר לכוס 200 מ"ל
מאלט	**83 אג'.**
קולה מישפחתי	148 אג'.
טמפו מישפחתי	138 אג'.
קריסטל	136 אג'.
מיץ פז	112 אג'.

במשפחה הוחלט:

מאלט

שני קצוות לחושך

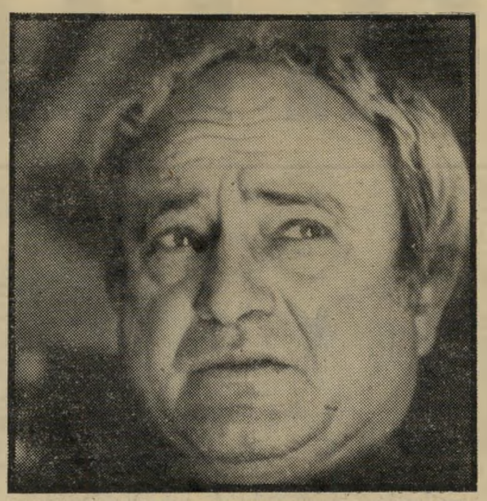
שני אירועים מזעזעים ארעו החודש, שניהם קשורים במושגים של תרבות וחושך: הופעתו של הרב גורן בתוכנית הטלוויזיה „מוקד" ומיכתבו של שלמה צדוק ב„ידיעות אחרונות". שניהם עדות לדירדורה של הארץ אל תהומות תת־תרבות, של דחף אדיר להוציא חברה השואפת להתנהג כבת־תרבות, ולהחזירה לעידן החושך.

אני קושר שני מאורעות אלה יחדיו משום ששניהם שייכים לקצוות של אותו מטבע. אותו מטבע ששמו החרס הטוטאלי של הציונות השפויה שהינו האופציה היחידה לחיי עם־ישראל. הרצון להחזיר עם זה אל הג'ונגל והשמד הטוטאלי. הציונות בראשיתה היתה האופציה היחידה לעם נוורוטי, רדוף נקרומאניה: למות בהר הזיתים, ולא לחיות כאחד־האדם בציון. הארץ המובטחת כנקרופוליס ענקי המחכה לימות משיח.

הציונות היתה הקריאה הלא־דתית היחידה: הבה נהיה לעם ככל העמים. לא רדופי פוגרומים והשמד, לא עיירות עניות ומרודות, לא קהילות פרימיטיביות סביב גורו"אים ואדמו"רים למיניהם, ולא מיעוט החי בחסד המושל באשר הוא. היתה זו הקריאה לחברה שוויו־נית מתקדמת חדשה.

כזאת היתה הציונות בראשיתה, על חסרונותיה הרבים. חולמי המדינה, בני תרבות המערב, היו אלה שנדבקו בסוציאליזם ובליברליזם. אני חוזה, בני תר־בות המערב. הציונות לא קמה באיספתן, צנעא, אלכ־סנדריה, ג'רבה או סטואן, כפי שלא קמה הציונות בחצרות האדמו"רים למיניהם. אלו ואלו, מי שחת־נוון בריקבון האיסלמי־עותומני ומי שהתנוון בריקבון העיירה. ימי הרמב"ם ודון יצחק אברבנל ערבו כימי האיסלם הנאור. בצער עלי לציין שלהרצל, א"ד גור־דון, י"ח ברנר או בורוכוב לא קמו מקבילים בעדות־המזרח. עובדה היא שרוב עולי עדות־המזרח הובאו ארצה על־ידי אשכנזים, ולא להיפך. כפי שעובדה מצערת היא, שאותם שהביאום (האשכנזים) לא ידעו, לא רצו, ולא יכלו לשקמם ולקלטם כראוי.

וכאן אולי המקום להעיר. גם האשכנזים שבאו לישראל לא הגיעו אל ארמונות־פאר, והחקלאות והתע־שייה לא באו להם כמתנה מן הדוד מאמריקה (בשתי העדות היו דלפונים ועשירים). את כבישי טבריה—צמח, את הביצות ואת התעשייה בנתה אותה הציונית ההו־זה מקדחת ומתיקווה, החולמת חלום של ארץ־עצ־

מאית. חברה חדשה, עובדת ושוויונית, דבר שלא קרה במזרח שחיכה רובו ככולו לפעמי המשיח. ציון זו, החיה ליד שכנתה הפלסטינית, פנינה זו של תרבות המערב, שלוקחת את היפה של המזרח, היתה גם חלום שלי, חלום שהתנפץ ב־1967.

לאחר מילחמת ששת־הימים, כאשר תקע הרב גורן בשופרו, שם בכותל, שם במערת המכפלה ובהר־סיני, שם נפלו חומות החלום. שם הסוף לתבונה. כל בר־דעת יודע שחברה מוקדמת היא זו שקיימת בה הר־פתקת הרוח. זו היתה גדולתה של תרבות המערב. זו שהגיעה אל הפיזיקה המודרנית, וזאת על שום שהדת (הנצרות), לאחר לחץ והתנגשות, ידעה להתקפל ולציית בסופו של דבר לצו הפלורליזם. לא בגלל סבונרולה קמה תרבות המערב אלא למרות סבונרולה! מקופרניקוס התעלמה הנצרות, ג'ורדנו ברונו נשרף על המוקד, גלי־לאו אמר „אף על פי כן נוע תנוע" ואחר־כך הכחיש, ניוטון היה מלך הפיסיקה ועיר הקידמה. פינומנה שכזאת של התפתחות הרוח, בניגוד לדת, לא ידעה אף תרבות אחרת. התנאי היחיד לקיומה של חברה במאה העשרים הוא אימוצה של תרבות המערב, ולא רק של מוצריה הטכנולוגיים, כפי שעושה העולם ה־שלישי.

כן, תרבות המערב הינה הדבר הטוב ביותר שהשי־גה האנושות. בשורשי תרבות זו היתה גם היהדות. בפירוש אני אומר „היתה", משום שהיהדות הרישמית כיום, במוצהר, במדינת ישראל, חותרת כרוב החברות הפרימיטיביות־למחצה בחזרה אל המשיחיות, אל החוו־שך. אחד השיאים היה יציאת הרב גורן כנגד הארכי־אולוגיה, בפולחן עכו"ם, בפולחן מתים מזעזע. ואין זו הפעם הראשונה. הנקרופיליה הינה נר־המשיחיות, „אין מדברים עם אש"ף על בני־ערובה, אך תמורת גוויות משחררים מחבלים".

אותו רב שהינו נגד נתיחת מתים ונגד הקידמה, לא שם בריאותו בידי שמים, והלך לנתח לבבו אצל הגויים ומנתחי גוויות ימ"ש. בן עדות־המזרח המתוסכל, שלמה צדוק, שהפך מזרחיותו קרדום לחפור בו, לא למד תורתו אצל איית־אללה חלחלי או אצל בבה סאלי, אלא באוניברסיטה שהינה תוצר מובהק של תרבות־המערב.

אכן, קיימת אפליה, אך עם היד על הלב, האם היא חד־צדדית וחד־סיטרית? ופה המקום לומר: אין אתה יכול ליהנות מפירות תרבות מסויימת מבלי לקב־לה, ולאחר מכן, יחד ובמלוכד, להילחם בבערות, בחו־שך ובאפליה. קשה לדחות התפרצות אמוציונלית באר־גומנטים רציונליים. אך אדם, נאורותו נפרדת במידה

„הארץ המובטחת כנקרופולים ענק המחכה לימי המשיח"

שהוא מחנך עצמו כנגד טיבעו ודחפיו הטיבעיים. כו־לנו מתחילים כקנאים, חמדנים, חסרי־סבלנות וגזענים. אך לכולנו גם חופש הבחירה להתחנך כנגד אותם דח־פים. האם קיים הרצון והכוח? זאת השאלה הקובעת.

אך אל יחשוב שלמה צדוק כי אני חושב שלעולם החוסן לבני אשכנז. גם בם אוכל הניוון בכל פה. ישראל, שאותה הוא מכנה בבוז „חיפה", השלימה את יעדה וסיימה כקאנטרי קלאב בורי, הסגור להרפתקת הרוח ולדינמיקה החברתית. ישראל זו הינה אטימות בלונדית הלוחמת באינדיאנים, קרי בעדות המזרח.

לא בנישקו של שלמה צדוק ולא בשם אלוהי השקר של הרב גורן ומשיח נקרופיל תבוא הישועה. לא בפירוד עדתי ובגזענות. אולי בסיסמה: „חינוך הוא הביטחון". וחינוך זה פלורליזם, ויכוח חופשי ולי־ברליזם. וליברליזם פירושו לסבול גם דעה הנוגדת את דעת הרוב. „לא תרצח" נאמר. חידלו לרצוח את הקיד־מה ואת התבונה! אין תיקווה רבה בזעקה זו, עם חומר שכזה, עם מחנכים שכאלה, עם מנהיגות שכזאת. הכתובת כבר רשומה על הקיר.

יגאל תומרקין, תל־אביב

על דאטפת אטפוך

אכן, אכן, ראו מי מיילל „גוואלד", מי מגייס לעז־רתו של כל מגיני הדמוקרטיה, השפיות, האנטי־קלרי־קליות, המדע הטהור; מי טוען על התאנות הדת, על פגיעה במחקר האובייקטיבי, על נסיון להשליט את ימי הביניים — וכו' וכו'. „בולשיט" מבחיל ודוחה של חבורת צבועים, אשר לא היתה כמוה להרעלת העם במשך עשרות שנים, במסווה המתחסד של מילת הקסם „ארכיאולוגיה".

עשרות שנים שטפה חבורה זאת את מוחות כולם, והביאה לשיכרון הלאומי־דתי המטורף, השוטף את המדינה כולה והורס כל חלקה טובה בעם הזה.

מה שמענו וקראנו במשך עשרות שנות הדבר הזה, הנקרא משום מה „ארכיאולוגיה"!

עוד הוכחה, ועוד אחת ועוד עשרות הוכחות לשלי־טת היהודים בארץ זאת בכל התקופות האפשריות; עוד בתי־כנסת, עוד מיקוות־טהרה, עוד ישוב יהודי, עוד ריצפת פסיפס מלהיבה עם סימלי הדת והלאום, עוד מגילות גנוזות, עוד שיכרון מחרס/אבן/מטבע, או חתיכת חרס/חתיכת אבן/חתיכת מטבע המוכיחים כולם שוב ושוב ללא הפסק וללא שוני את גבורתם הע־לאית, הנערצת, העל־אנושית של בר־כוכבא, בר־גיורא וכל מיני ברים אחרים. טיפטוף קבוע, פעמיים־שלוש בכל שבוע, במשך עשרות שנים, של טימטום לאומני־דתי, של הערצת והאלהת העבר, כל עבר, כל מה שעבר — בלי לבקר, בלי לדחות, בלי לשלול, יחס של התבטלות וכריעת ברך.

אתם אומרים שאלה ארכיאולוגים אמיתיים? הבה ונראה:

● מתי שמעתם שאנשי מדע אלה מצאו מימצאים על העבר הערבי בארץ זאת ופירסמו אותם? האם יתכן שמאות ואלפי חפירות בכל רחבי הארץ לא גילו שרידי עבר ערבי־מוסלמי? ואם אומנם נמצאו כאלה — איך יתכן שאיש מדע אמיתי יתן פירסום רק לחלק מתגליותיו, ויעלים חלק אחר? זה איש מדע?

● מתי שמעתם על איש חפירות־ישראל שחפר ומצא שרידים בניו־זילנד, לפלנד או מקסיקו? אם לא קיימים כאלה — מדוע? האם ייתכן שענף מדעי אמיתי שלם יתעניין רק בחשלכות הלאומיות של אותו ענף מדעי? הייתכן שמדעני ארכיאולוגיה אמיתיים לא יתעניינו בתולדות האדם הקדמון, בניפלאות התרבו־יות השונות, בדינוזאורים — אלא אך ורק בלאו־מיות שלהם?

● מתי שמעתם על ארכיאולוג ישראלי אשר שולל ומבקר את העבר שמתגלה לו — אם את שליטת הדת בחיי העבר, אם את המטורפים הקנאים שהשתלטו על העם וגרמו לאסונו, אם את התפיסה של השמדת קודמינו בארץ זאת (חיסול עם עמלק לפי חרב — ובוודאי עוד כמה עמים)?

„הכת שהשתלטה על חפירות העבר אינה קהילת מדענים"

כל אלה מובילים למסקנה שכל הכת שהשתלטה בארץ הזאת על חפירות העבר אינה כלל קהילת מדענים, אלא חבורת לאומנים מעריצי דת ומסורת, שהצליחו לשים על עצמם את איצטלת המדע, כדי שיהיו יותר מכובדים בעיני כולם. כך גם היו הטפו־תיהם המרעילות והבלתי פוסקות בזכות הערצת העבר הלאומני בעלות מישקל יתר בעיני כל — הן בעיני עמך והדיוטות, והן בעיני כל הסנובה החברתית המזי־לה ריר של התפעלות למשמע המלה „מדע" או „אר־כיאולוגיה".

והנה — שוד ושבר! מנסים להתאנות לילדי טיפו־חים מושחתים אלה של הסנובה הישראלית, אלה שהביאו על העם הזה את אסון גוש־אמונים, אלה שהיו בין יוצרי הרחוב המוסת לאלאומנות הדתית הפרי־מיטיבית והדוחה. ומי לא קם להגן עליהם? כל הקהיליה העטופה בגלימת התרבות, השפיות, הקידמה, המדע — וכל שאר מושגי־היסוד של מה שמכובד. לעו־מת ברית דוחה זו של היפים והמכובדים — קרי: המזוייפים והצבועים — נראים הרב גורן וחבורת החסידים לבושי־השחורים נחמדים, אוטנטיים, כנים, אמיתיים, מעוררי חיבה ואמינים. כל מיבחן אוביייקטיבי יוכיח שאומנם בעלי השטריימלך כנים יותר, ומגינים על מושגים אמיתיים ומשמעותיים של חיי היום־יום שלהם, לעומת ה„ארכיאולוגים", נביאי־השקר ומומ־לכי־עצמם על שיכתוב ההיסטוריה וחינוך העם.

מוכרחים לציין שמלאכתם של „הארכיאולוגים" הישראליים׳ שטרחו כמה דורות על הרעלה שיטתית של מוחות אזרחי המדינה הזאת, הצליחה בידם, אם כיום אין אפילו ציבור חילוני משמעותי קטן שיקום, יתנער מן ההיפנוזה הלאומנית־דתית שנקראת בישי־ראל בשם „ארכיאולוגיה" וידבר בקול אחר.

אסתר רטנר, תל־אביב

אל תגיד אני לא יכול

2975 שקל בלבד והצבעונית בביתך!

המסלול האישי של סילורה

תוכנית המסלול האישי של סילורה מאפשרת לך לרכוש צבעונית לפי יכולתך ואפשרויותך הכספיות. עכשיו עם סכום נמוך סילורה תכניס צבע לחייך. שתי הצעות שעשויות להתאים לך: שלם 2975 שקלים והטלויזיה בביתך והשאר בתשלומים נוחים. שלם 990 שקלים בלבד למשך 8 חודשים (בתוספת תשלום ראשוני לפי סוג המקלט) והצבעונית של סילורה שלך.

סוג המקלט	מחיר רגיל	מחיר מבצע
20" 1G 5B	~~12810~~	12170
22" 1G 3B	~~14030~~	13330
20" שלט + 1G 5B	~~14210~~	13500
22" שלט + 1G 5B	~~15430~~	14660
22" VIP 3	~~13190~~	12530
26" VIP 3	~~14365~~	13650
22" שלט + VIP 3	~~15080~~	14325
26" שלט + VIP 3	~~16265~~	15450

המחירים כוללים מע"מ והתשלום במזומן

סילורה איכות ללא פשרות

הצבעונית של סילורה מיוצרת בקיבוץ כפר מסריק בטכנולוגיה מתקדמת ובתהליכי בקרת ייצור קפדניים ואמינים. שבע שנים של ייצור מקלטי צבע הקנו לסילורה אמינות שאין לה מתחרים.

סילורה,הכל נראה אחרת

הצבעונית של סילורה זכתה בתערוכת "אדם ומעונו" בפרס ראשון לעיצוב המוצר. בצבעונית של סילורה הכל נראה הרבה יותר טוב.

חסכון צבעוני באנרגיה

לסילורה שלל דגמים בגדלים שונים. לסידרת G שני חידושים בלעדיים: צריכת חשמל של 40 וואט בלבד לעומת מקלטי טלויזיה אחרים הצורכים בין 140 ל-170 וואט. למקלט זה תוכל להוסיף שלט רחוק בכל עת בלי צורך להביאו למעבדה, יתרון בלעדי של סילורה.

בטוח מקיף ל-5 שנים על חלקים ועבודה

סילורה נותנת לך תמורת 90 דולר תוכנית בטוח שאין לה תקדים. חמש שנים של בטוח הכולל רכיבים, מנורת מסך ועבודה, הרבה מעבר למה שנותנת לך כל חברה אחרת. מלאי החלפים של סילורה מבטיח לך שקט נפשי במידה שתזדקק להחלפת רכיב זה או אחר.

בא אל סילורה. תופתע עד כמה מותאם המסלול האישי לאפשרויותיך!

סילורה נותנת יותר **לועדי עובדים** באמצעות מסלול מיוחד.
לחברי קיבוצים, באמצעות ארגוני הקניות הארציים הסדרי תשלום מיוחדים.

סילורה
טלויזיה ואלקטרוניקה קיבוץ כפר-מסריק

גיחם מערכות תדמית

פרטים במפעל סילורה קבוץ כפר מסריק טל': 04-912205-6; מפיצים ראשיים: מוצרי תכן, תל-אביב רח' הארבעה 8, טל': 03-266113;
ירושלים: אזור תעשיה תלפיות, טל': 02-718211-2; חיפה: חוף שמן (ליד צ'מפיון מוטורס), טל': 04-674283-4; באר-שבע, קרן קיימת 39 טל': 057-39123-4-5. האחים סייג: קרית אתא, טל': 04-723162;

מרים בנימיני

מזל החודש: בתולה

הביקורתיות של הבתולות ושל יתר המזלות

אחת התכונות האופייניות ביותר לבני מזל בתולה היא הביקורתיות. גם מי שאינו מתמצא באסטרולוגיה יודע, שבן מזל זה תמיד מעיר על כל דבר בעולם, בסביבה הקרובה, או אצל אנשים אחרים. מן הראוי לומר, שדבריהם על בני המזל על פי רוב צודקים. אי אפשר להאשימם בחוסר דיוק. אך אפשר לשאול, מדוע כדאי תמיד להעיר, אפילו אם הצדק עימם? כאן אנסה לסקור גם, עד כמה מפותחת הביקורתיות אצל שאר המזלות. האם יש עוד מזל המשתווה לבתולה בתכונה זו? האם יש מזל שבו תכונה זו אינה מופיעה?

טלה

קשה לכנותם אנשים ביקורתיים, את העבר הם נוהגים לשכוח, להווה כמעט אינם שמים לב, ומה שמעסיק אותם בעיקר — העתיד. ומי יכול לבקר את מה שיקרה פעם? בן טלה מעיר מייד כשמשהו לא נראה לו. הוא יכול גם לבעוס ולפגוע, ולהטיח את האמת בחור מצב־רוח רציני יישרה השבוע על בני מזל טלה. עניינים הדורשים יותר תשומת־לב ושיקול־דעת ימצאו פיתרון. כדאי להתייעץ עם בן־הזוג, או עם עמית לעבודה על הבעיות המטרידות — אצלם תימצא תשובה נכונה. הפיזור והבילבול ייעלמו, וכושר הריכוז יעלה — התוצאות תראינה בעבודה. למרות שזמן רב יוקדש לקידום הקאריירה, המאמץ יהיה כדאי, מכיוון שאתם עומדים לפני קידומכם.

* * *

תוכניות לנסיעה רחוקה מתעכבות, ולפתע מתברר שהציפיות היו מעט גבוהות מדי. חיי האהבה מוסיפים לחמם את הלב, הידידים והקרובים דורשים יותר תשומת־לב, אך אינם כועסים כשזו אינה ניתנת. בעיות ברורים אותיות הקשורות למחזור־הדם עלולות להעסיק אותכם, יש לתת את הדעת על־כך, ולא לזלזל בתופעות בלתי־רגילות. ידיעה או מיכתב מחו"ל, וסיפור שימחה והתלהבות, ואולי יגרמו להפתעה.

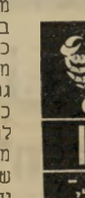
* * *

יצר הביזבוז יגבר השבוע, נסו להימנע מקניות אימפולסיביות. גם קניות מתוכננות דורשות זהירות וביקורת. גם על כל־פים שיגיעו אליכם בדרך קלה יחסית, כדאי להשגיח במיוחד. תוך זמן קצר יתברר, שכל פרוטה תהיה חשובה בעתיד הקרוב. בנסיעה הדים לבצע השבוע, עלולה להיות תקרית לא נעימה, אך אל לכם לשקוע במצב־רוח קודר. התייעצו עם אדם שאתם סומכים.

שור

גם שור אינו ביקורתי במיוחד. כל זמן שהוא חש שקט ושלווה, ושום דבר לא מפריע למנוחתו ולנוחיותו, לא איכפת לו כל כך, גם אם הדברים לא מתנהלים לפי עקרונותיו. אבל אם משהו יאיים על נוחיותו, הרגליו ושידרי חייו הקבועים, הוא עלול להתפרץ בזעם. להעיר אפילו בגסות וללא התחשבות. ועד שלא יפרוק מעליו את כל מה שהפריע לו במשך שנים, הוא לא ישתוק. לאחר מכן יבואו עוד „שבע שנים שקטות" וסביבתו לא תוטרד ממנו או מדבריו.

* * *

תקופה שבה חשים צורך להתחיל בדברים חדשים. חלק מבני המזל משנים את מקום המגורים ונתקלים בלא מעט בעיות עקב כך. מגורים אצל בני משפחה עלולים להיגמר בסיכסוכים, חיכוכים ומריבות, ועדיף להעזר בידידים שאינם מעורבים. לימודים חדשים יגרמו הנאה, ויחדשו את החשק לה־כיר אנשים חדשים.

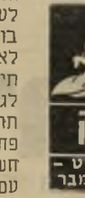
צפויות הכרזויות מעניינות ומרשימות. כעת תוכלו להדק את הידידויות החדשות.

* * *

הוצאות גדולות ובלתי מתוכננות צפויות השבוע. יש להשתלט על יצר הביזבוז. עבודה רבה תהיה מוטלת עליכם השבוע, יתכן שתקבלו הצעה מעניינת בקשר לעבודה אחרת, או ללימודים בשטח מקדם. בן־הזוג מתכונן לדרך שונה מזו הרצויה לכם. כדאי לקבל את הרעיון ולא להתנגד לרצונו. דאגה לבריאות של קרוב־משפחה עלולה להציק, אך תוך זמן קצר העניין יסתדר בכי טוב.

* * *

הדאגה לבן־הזוג שהעסיקה אתכם לאחרונה תחלוף. הוא חש עצמו שוב בסדר, ואתם תוכלו להרשות לעצמכם להירגע. אהבות חדשות שלגביהן לא הייתם בטוחים, יפתיעו אתכם לטובה. אך לגבי קשרים ישנים יתר, ההפתעה תהיה פחות נעימה, ולכן חשוב לדעת להתפשר עם הישן ולהתרכז בבנייה של החדש. עניני כספים מטרידים, זה לא השבוע לקחת סיכונים בנושא זה. קחו עצמכם בידיים.

* * *

הסתגלות לתנאים חדשים שנוצרו בסביבתכם הקרובה, מקשים עליכם בתקופה זו. המילחמות שאתם מנהלים נגד האנשים הקרובים אליכם ביותר, גורמות לכם בעיות ו־מרחיקות מעליכם את החשובים לכם ביותר. מיפגשים חברתיים עם אנשים יפצו אתכם מבחינה חברתית. זה הזמן לבסס לעצמכם עמדה בקרב אנשים שבעתיד יהיו מאוד קובעים עבורכם. קשר חדש עומד להתחיל, וזמן ההתחלה תלוי רק בכם.

* * *

עניינים מיקצועיים מטרידים את מנוחתכם בתקופה זו. תוכלו לקדם את שאיפותיכם מהעבר, אך דברים אחרים לוחצים, ומעכבים את ההתקדמות. יש לחפש ריד בין התחומים. חבל לוותר על האפשרות לשינוי במקום העבודה. מצד שני, כל מה שקשור לבן־הזוג כל־כך מציק, שכמעט אינכם מוצאים פיתרון שישביע את רצונכם. בענייני כספים אתם חשים בלחץ ופוחדים ללא סיבה.

* * *

מצב הבריאות מאוד רגיש לאחרונה. עליכם להשקיע יותר על עצמכם ולנסות לעבוד פחות, או לפחות להשקיע פחות מאמצים. לא תפסידו דבר, גם כך מעריכים את מסירותכם, ואיש לא יכעס אם תרשו לעצמכם מעט פינוק. הזמנה לנסיעה לחו"ל תוצע כנראה השבוע, ותביא אתכם להתלבטויות. אין מה למהר במתן תשובה. ידיעות שתקבלו מאדם קרוב השוהה שם, יגרמו לכם להתלהבות ולציפיה מהנה.

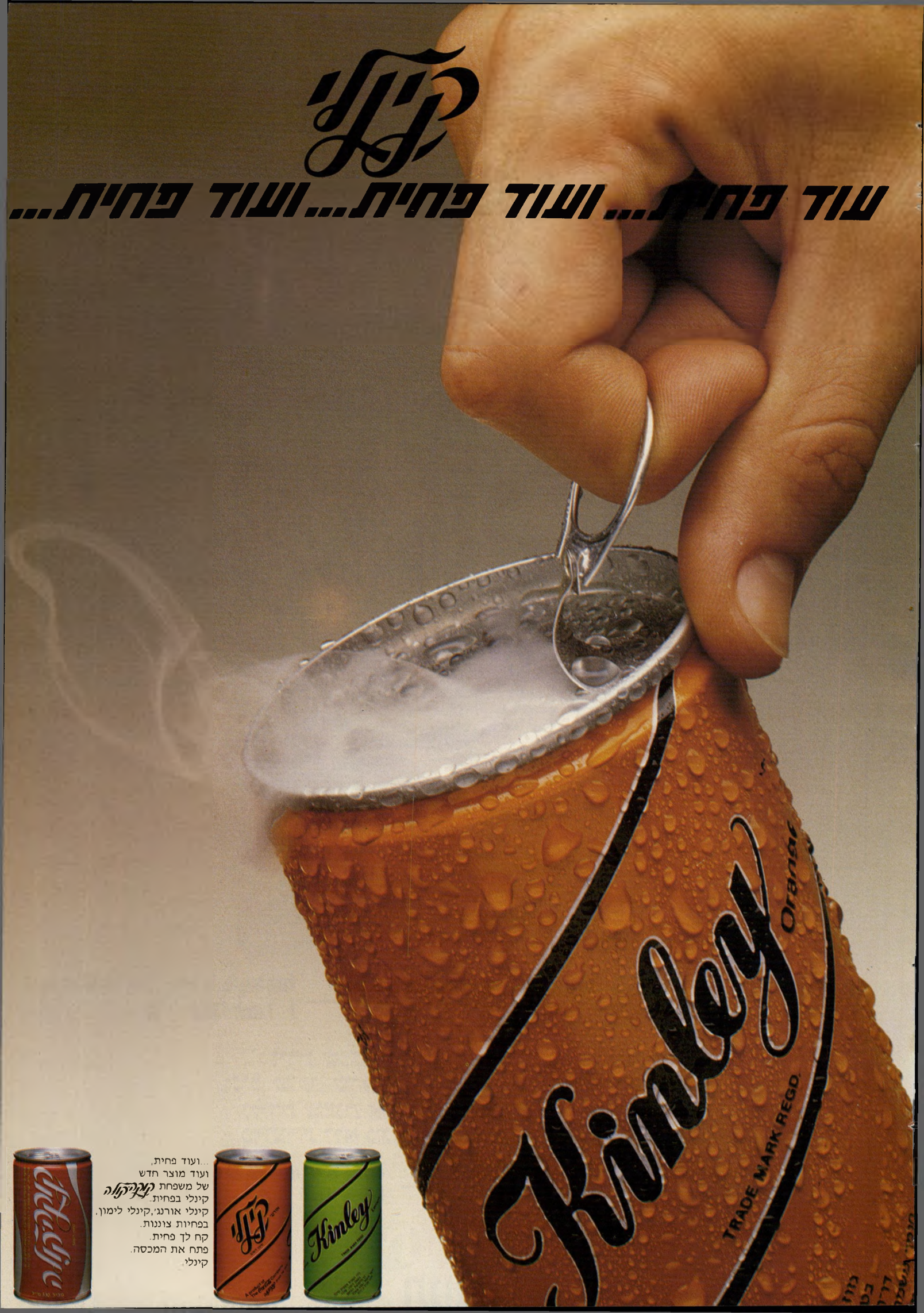
* * *

היציאה מהשיגרה גורמת להרגשה טובה, אך מכניסה אתכם לסבך של בעיות כספיות שאינן קשורות אליכם ישירות. כדאי לברר מה קורה עם חסכונות וכספי ביטוח, כל אלה דורשים את מירב תשומת הלב בימים אלה, דבר שיסתיים ה־שבוע, יסתדר לטובה בהמשכו. ידיעה שתגיע תקל עליכם את ההגשה ותוכלו להמשיך את הדרך שבה התחלתם ללא עיכובים מיותרים.

* * *

בימים אלה עליכם לצאת מעט מעצמכם ולנסות לפתח שוב קשרים חדשים שאותם הזנחתם לאחרונה. לבן־הזוג תקופה לא טובה ועליכם מוטל להתפקיד לבוא לעזרתו, ולוותר מעט על רצונותיכם ולמנכם למענו. מתנה קטנה או הפתעה אחרת עשויה לעורר לו את הרוח, ולכם, בני דגים, האוהבים להעניק לזולת, תהיה זו הנאה כפולה ומכופלת. במקום העבודה תוכו לבסוף בשבחים.

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

קינלי
עוד פחית... ועוד פחית... ועוד פחית...
Kinley
Orange
TRADE MARK REGD.
...ועוד פחית,
ועוד מוצר חדש
של משפחת קוקה-קולה
קינלי בפחית.
קינלי אורנג', קינלי לימון,
בפחיות צוננות.
קח לך פחית.
פתח את המכסה.
קינלי.

גלידת תנובה – איך לא עשו אותה קודם?

גלידת שמנת חדשה ב–5 טעמים נפלאים:
וניל, שוקו, שוקו–וניל, מוקה–וניל, פונץ׳–בננה.
גלידת שמנת אמיתית מתנובת ארץ–ישראל,
מיוצרת ללא מגע–יד, באריזות של 400 גרם.

גלידת תנובה – החלב הוא שקובע.

תנובה

מכסיקו: רוקפלר יוצא למילחמה

קצב ההתפתחות המדהים של מכסיקו מעורר חרדה עמוקה בקרב אלי־ההון הגדולים בארצות־הברית. ביטאונם, וול סטריט ג'ורנל, מקדיש לאחרונה כתבות רבות לאיום המכסיקאי, ומדבר בגלוי על הסכנה הנשקפת לחברות העל־לאומיות האמריקאיות „מיפאן החדשה שמדרום ל־ארצות־הברית".

גם הגידול העצום בסחר בין ארצות־הברית למכסיקו לא הרגיע את דיוויד רוקפלר ועמיתיו. המפעל המישפחתי של רוקפלר, חברת הנפט אכסכסון, ביטלה לאחרונה הזמנה יומית של 175 אלף חביות נפט מכסיקאי כדי לפגוע בכלכלתה של ארץ זו. רוקפלר לא הסתפק בפעולה החד־צדדית של אכסכסון. הוא נטל חלק פעיל באירגון שרשרת של ביטולים שהגיעו ל־550 אלף חביות ביום — 40 אחוז מיציא הנפט של מכסיקו!

האמתלה הרישמית היתה העלאה צנועה של 2 דולר

מיליארדר רוקפלר
מכסיקו — יפאן חדשה

לחבית, הרבה פחות מהמחיר הריאלי, כדי לממן תוכניות פיתוח ותיעוש במכסיקו. בעקיפין תהיה ארצות־הברית נשכרת מהפיתוח במכסיקו, שעשוי לבלום „הסתנגות" מיליוני פועלים מקסיקאים לקליפורניה וטכסס.

מיטראן התערב. ההפסדים הצפויים למכסיקו מה־ביטולים הם בשיעור של כ־7 מיליארד דולר בשנה הבאה. הם יהוו פגיעה קשה במישטרו של הנשיא לופאז פורטיליו, ועשויים לגרום להתעוררות רגשות אנטי־אמרי־קאיים.

איבת רוקפלר ועמיתיו למכסיקו אינה נובעת אך ורק מקינאה וחשש מפני כוחה הכלכלי הגובר. מכסיקו תומכת בגלוי בקובה ומסייעת גם למישטר הסנדיניסטי בניקרא־גואה. רוקפלר ניסה להשפיע גם על חברות הנפט הצרפתיות לבטל הזמנות במכסיקו. הוא הצליח רק בשלב הראשון. פנייה חריפה של הנשיא פורטיליו לנשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, הביאה להתערבותו המיידית של מיטראן ב־פרשה. תוכנית הביטולים נגנזה, ואף ביקור בהול של רוקפלר עצמו בפאריס לא הביא לשום תוצאות. לאחרונה הפעילו החברות העל־לאומיות לחץ כבד על מכסיקו לפתח את המטבע הלאומי, הפסו. לפי שעה נכשלו מאמצים אלה, אבל מישקע המרירות הכבד נשאר בעינו.

אין ספק שמכסיקו, מעצמה איזורית עולה, יצואנית נפט ואוראניום גדולה ומדינה בעלת השפעה רבה בעולם השלישי, מהווה אתגר רציני למדיניות החוץ האמריקאית. מומחים אמריקאיים לענייני אמריקה הלאטינית חוששים מעימות רציני בין שתי הארצות, שיביא לנסיגה נוספת במעמדה הבינלאומי של ארצות־הברית בעידן רגן.

אפריקה:
נשק במקום פיתוח

לפני כשנתיים הכריזו פועלי מיפעל ענק לייצור טרקטורים בגרמניה, שביתה כללית במחאה על תנאי־שכר ירודים. השביתה הצליחה, והפועלים זכו בהעלאת שכר ניכרת — 20 אחוזים. פרשייה מקומית קטנה ונעדרת חשיבות זו עלתה לכותרות הראשיות של עיתוני העולם דווקא בשל תגובה מאפריקה! נשיא טנזאניה, יוליוס נירירה, הצהיר בגאון בעצרת האו"ם בניו־יורק שרגשותיו כלפי הצלחת השובתים הם מעורבים. „כסוציאליסט," אמר נייררה, „הייתי צריך לשלוח מיברק ברכה לוועד־העובדים בגרמניה. אבל ארצי היא הלקוחה העיקרית של מיפעל הטרקטורים הזה. את כל העלאת השכר הזו כיסה משלם המיסים בטנזאניה, אחת הארצות העניות בעולם."

סיפור קטן זה, שנועד להסביר את יחסי־התלות בעולם של ימינו, מאפיין את מירקם היחסים שנוצר בין אפריקה לבין העולם התעשייתי.

אפריקה השחורה סובלת מהיעדר השקעות־הון, ידע

טכני וכוח־אדם מיומן. מיליוני בני־אדם סובלים רעב, והעלייה בשיעור ייצור המזון נופלת בהרבה מהקצב המהיר מאוד של הריבוי הטיבעי ביבשת. באפריקה חיים ארבעה מיליון פליטים, קורבנות של רעב, בצורת, התפשטות המידבר לתוך השטחים הירוקים ומילחמות אזרחים. מאז מלחמת העולם השניה פרצו באפריקה 40 מילחמות, מתוך 125 שפקדו את העולם כולו. המחיר שולם לא רק בדם ובעיכוב הפיתוח הטכנולוגי. גם הסביבה, המים והיערות, החיוניים כל־כך לאפריקה, נפגעו באורח ניכר ותרמו למצב הכללי החמור ביבשת השחורה.

חבלה שיטתית. כלכלני האו"ם אינם מנבאים טובות לאפריקה. מתוך 25 מדינות בעולם, המוגדרות כתת־מפותחות באורח קיצוני, 16 הן אפריקאיות. ההתקדמות העצומה שחלה בכמה מדינות אפריקאיות, בעיקר מדינות כמו ניגריה וניז'ר, העשירות בנפט ובאוראניום, לא פקדה את שאר הארצות העניות בחומרי־גלם. ארצות אופ"ק בהנות, אומנם, ממאזן־תשלומים חיובי בשיעור של 150 מיליארד דולר. אבל המדינות המתפתחות שאינן מייצרות נפט, סובלות ממאזן שלילי של 50 מיליארדי דולר. מחצית המדינות האלה נמצאות באפריקה.

התוקפנות האחרונה שביצעה דרום־אפריקה נגד אנגולה מיקדה את תשומת־הלב העולמית באפריקה. דרום־אפריקה מחבלת באורח שיטתי במאמצי הפיתוח במוזמביק, אנגולה, זימבאבווה וזאמביה. היבשת כולה ממש רוחשת פעילות צבאית ומילחמתית. ובהתאם לכך עולות גם הוצאות הביטחון.

מדינות אפריקה השחורה מוציאות בשנים האחרונות 15 מיליארדי דולרים לשנה על רכישות נשק והוצאות צבאיות אחרות. קצב החימוש באפריקה עולה על זה של כל איזור בעולם מלבד, כמובן, המיזרח־התיכון. כל יצרני הנשק הגדולים מוכרים לאפריקה. נשק סובייטי, סיני, אמריקאי, צרפתי, בריטי, בלגי וגרמני מציף ממש את היבשת. הנשק הישראלי, לעומת זאת, מופנה בעיקר לאוייב הראשי של כל מדינות אפריקה, הרפובליקה הדרום־אפריקאית.

ארצות־הברית:
לגרש את רגן
מאיגוד השחקנים

צופי הטלוויזיה בכל העולם הזדעזעו מהדרך שבה נהג נשיא ארצות־הברית, רונאלד רגן, כלפי פקחי־הטיסה, שהשביתו את נמלי־התעופה. תמונותיהם של מנהיגי ה־שובתים הכבולים בידיהם, כפושעים פליליים לכל דבר, גרמו לגלי מחאות בכל אירופה, להפגנות הזדהות באמריקה הלאטינית ולגל של סלידה מרגן וממישטרו.

מי שלא התרשם כלל היה כתב הצהרון ידיעות אחרו־נות בניו־יורק, אביעזר גולן. את הצעת השחקנים הליב־רליים לגרש את רגן מאיגוד עובדי הקולנוע הכתיר גולן בכותרת לגלגנית. רגן, כתב גולן, מואשם ב„התנכלות" לפקחי־התעופה. כאילו היתה כבילתם באזיקים ומאסרם בפקודתו הישירה של הנשיא טיפול רגיל ולגיטימי ב־סכסוך־עבודה.

הלשנה סיטונית. גולן גם מסתייע בתגובות ה־זועמות של שני שחקני קולנוע מהימין הקיצוני — בוב הופ, מנושאי הדגל של מילחמת וייט־נאם וקלינט איסטווד, מראשי הלוחמים למדינת „חוק וסדר", בנוסח ניאו־פאשיסטי.

רגן התחיל את הקאריירה העסקנית שלו בהלשנה

שחקן־קולנוע רגן
בשירותו של ג'ו מק־קרתי

סיטונית על חברים שמאליים באיגוד שחקני הקולנוע, בשירותו של הסנאטור הידוע לשימצה, ג'ו מק־קארתי. ב־1981 קל למצוא לו ולשכמותו מליצי־יושר, לא רק בארצות־הברית, אלא גם בישראל.

תלייני
גן־העדן

משקיפים במערב עדיין מתקשים לעכל את עמ־דתה הבלתי מכובדת של מיפלגת הטודה באיראן. תמיכת מיפלגה שמאלית, פרו־סובייטית, במישטרו

קנאי־דת חומייני
בדרכי השאה

הרצחני של האייתולה רוח־אללה חומייני, בני־גוד לכל תנועות השמאל האחרות שנפלו קורבן לתלייניו, מהווה מעשה־בגידה היסטורי, שאין עליו כפרה. תמיכתה זו של הטודה הופכת אותה לשותפה לרציחתם של אנשים מגיל תשע, גיל „האחריות הפלילית" לנערות, ועד גיל 102 (!) כמו במיקרה של משורר כורדי נודע.

אחרי רצח הנשיא וראש־הממשלה האיראניים נשאל חומייני על ידי עיתונאי מערבי כיצד מוצי־אים באיראן עשרות אנשים לחורג, ללא מישפט של ממש. מדוע אימצה המהפכה האיראנית את שיטותיו של השאה השנוא?

חומייני הודה שיתכן שכמה אנשים הוצאו ב„טעות" להורג. „אבל אין בכך אסון", הוסיף, „הקורבנות החפים־מפשע עולים ישר לגן־עדן."

מעניין כיצד יתרצו אנשי טודה, הקוראים לעצ־מם מרכסיסטים־לניניסטים, טיעון מסוג זה.

מכירת חג שבועיים בלבד

פתוח במוצ"ש: קלאס דיזנגוף סנטר, קלאס באר שבע, קלאס ירושלים.

זכוכית

מערכות לשתיה קרה
(קנקן + 6 כוסות)
באריזות מתנה
במקום 299
רק **210** ש'

פעמוני גבינה
תחתית עץ ומכסה זכוכית במבחר גדלים. לדוגמא:
במקום 239 ש'
רק **169** ש'

מגשי זכוכית מבחר נפלא בדוגמאות שונות ועיצובים מקוריים רק **139** ש'

ליפתן
מערכות שונות של קעריות להגשה. לדוגמא: במקום 39 ש'
רק **28** ש'

קש מהמזרח הרחוק

מגוון מקסים של מוצרי קש שימושיים

סלסלת להם מקש קלוע
במקום 39
רק **29** ש'

סלסלות קש לשימושים שונים - במקום 25 רק **18** ש'

קרמיקה

תה לזוגות אוהבים
תה לשניים. במקום 259 ש'
רק **182** ש'

ספלי שתיה
חדשים בעיצובים שונים לכל ארוע
החל מ **16** ש'

מגוון גדול של סטים כפריים.
לדוגמא: סט פרחוני לקפה ל-6 איש
במקום 490 ש' רק **345** ש'
קומקומי קרמיקה להגשה -
במקום 225 ש' רק **159** ש'

למטיילים

חיקי רחצה צבעוניים לגברים ולנשים
במבחר צבעים
במקום 45
רק **32** ש'

כובעי דקורטיביה
מבחר מקסים בגדלים שונים
החל מ- **63** ש'

30% הנחה!

חיסול עודפי מבצע קניה.

פסלונים מקוריים מאבן ועץ, מסיכות, כלים שימושיים, כלי הקשה, תמונות בד רישומים והדפסים, מוצרי קש.

מציאות ב-50% הנחה!

50% הנחה

מערכת אוכל איטלקית באיכות מובחרת, 18 חלקים
במקום 990 רק **495** ש'

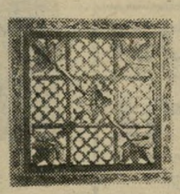

כלים נוספים תואמים למערכת:
מגש בעיצוב אובלי במקום 99
רק **49.5** ש'

קערה למרק -
במקום 119
רק **59.5** ש'

50% הנחה

אריחי קיר דקורטיביים מהודרו, 15 דוגמאות שונות
במקום 199
רק **99.5** ש'

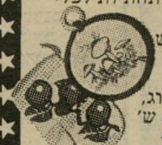
50% הנחה

מטלית החזקה עגולה לסיר חם עם טבעת עץ לתליה
במקום 24 רק **12** ש'

שמר־חום לסירים
במבחר דוגמאות:
במקום 36 ש'
רק **18** ש'

ריבועי בד צבעוניים, שימושיים כמטליות בידוד או תחתיות לכלי הגשה חמים.
במקום 18 רק **9** ש'

כפפות בד
מקסימות למטבח, זוג,
במקום 42 רק **21** ש'

סלי קש במבחר גדלים,
לדוגמא: במקום 79 רק **39.5** ש'

מציאות ב-50% הנחה!

40% הנחה

מפות תחרה סיניות במבחר גדלים
לדוגמא:
במקום 5 ש' רק **3** ש'
במקום 7.5 רק **4.5** ש'
במקום 60 רק **36** ש'
במקום 85 רק **51** ש'
במקום 1200 רק **720** ש'

40% הנחה

קומקום משושה
מצופה אמאיל צבעוני במקום 299
רק **180** ש'

40% הנחה

מגוון גדול של מרקיות ותחתיות מקרמיקה,
במקום 100
רק **60** ש'

מאפרות קרמיקה יפניות בשלל צבעים ובמבחר דגמים
במקום 25 ש' רק **15** ש'
במקום 45 ש' רק **27** ש'
במקום 59 ש' רק **35.4** ש'

מהודרו★חדש מהודרו★חדש

30% הנחה

מגוון עצום של שולחנות ואביזרים לבית מגולפים מעץ עבודת יד: שולחנות, סטנדים לטלפון, מחיצות, מגשים וכלי הגשה.

לדוגמא: **שולחן הגשה פינתי מקורי ומיוחד** -
במקום 535 רק
374 ש'

מגש עץ גדול מסוגנן עם ידיות,
במקום 480 רק
336 ש'

אדנית מגולפת מיוחדת במינה-
במקום 239 רק **168** ש'

מוהמזרח הרחוק

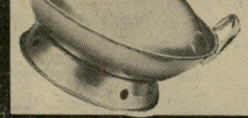
האגרטלים המקסימים של המזרח הרחוק
עם ציורים אורינטליים עדינים, בגדלים שונים ובעיצובים מרובעים עגולים ואובליים. לדוגמא:
אגרטל פרחוני מיפן
במקום 259 רק **182** ש'

מרקיות כפריות
מגוון של גדלים וצבעים.
לדוגמא: מרקיה יפנית עם ידית
במקום 49 ש' רק **35** ש'

לבישול אוכל סיני

מבחר של כלי בישול. לדוגמא: "וק"
במקום 250 ש' רק **175** ש'

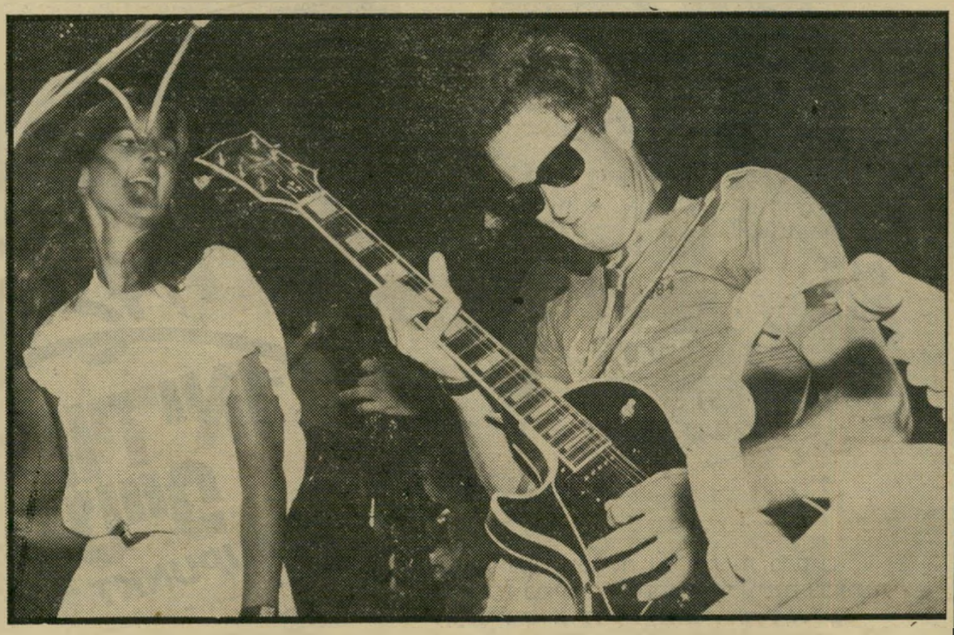
קלאס

רשת חנויות קלאס • **ת"א** קלאס בכל בו שלום בקומת האופנה ובמחלקת כלי בית • קלאס, דיזנגוף 224 • קלאס, דיזנגוף סנטר פתוח רצוף כל היום קלאס, לונדון מיניסטור, אבן גבירול 30 • **חיפה** קלאס, הנביאים 9, פתוח רצוף כל היום • **ראשל"צ** ז'בוטינסקי 65 • **רמת־השרון** קלאס, סוקולוב 47 • **כפר שמריהו** קלאס, מ. מסחרי • **סביון** קלאס, מ. מסחרי • **ירושלים** קלאס, רח' הלני המלכה 9, בנין טפחות • **באר־שבע** קלאס, הדסה 52 (ע"י גלידת ב"ש) • **רחובות** הרצל 181. **פ"ת** קלאס, מוהליבר פינת נורדאו.

ניתן להשיג גם אצל החנויות המורשות הבאות • **נתניה**: "קלאסה", שמואל הנציב 12 • **רעננה**: פיפר אין, אחוזה 104 • **כ"ס**: עינבל (כהן), ויצמן 84 • **חולון**: "סטייל", ככר ויצמן 15 • **ערד**: פירחי זהב, מרכז מסחרי ערד • **רמת־אביב**: שהרזאדה, מרכז מסחרי נוה אביבים • **חדרה**: "דורון ופרח" • **טבריה**: כל־בו מטבח ובית, ככר העצמאות • **יהוד**: סמייל, קיבוץ גלויות 42 • **בת־ים**: מורן, בלפור 85. • **צפת**: ונוס

קשר בואל&שות'

אנשים בעולם

ג'ון מקנרו: במקום מחבט הטניס - הבטות באוזן

לפני ששבר **ג'ון מקנרו** את שליטתו הבלעדית של **ביורן בורג** בווימבלדון, נדר נדר: אם ינצח את אלוף־האלופים, יוריד את מחלפות שיערו הארוכות. מה שכבר ידוע הוא, שהוא אכן ניצח את בורג, ומה שאפשר לראות בתמונה הוא ג'ון מקנרו קצוץ שיער. חבל רק שאי־אפשר לשמוע אותו, שכן את תספורתו החדשה הציג מקנרו לפני ידיי דיו בדיסקוטק הידוע קסנון בניו־יורק, כשהוא מלווה עצמו בגיטרה חשמלית, שמרעישה קצת יותר ממחבט הטניס.

לינה הורן: אני והסבתא

הגברת היפהפיה שבאמצע התמונה, החושפת שני טורי שיניים צחורות על רקע עור בצבע אפרסק כהה, אינה אלא הזמרת **לינה הורן**, שקולה המס לבבות רבים וממשיך להמיסם גם היום, בהשראת גופה החטוב ותנועותיה האקסוטיות על הבמה. הורן, שהיא כבר מזמן סבתא, חגגה את ניצחונה האחרון על הבמה בתוכנית־יחיד חדשה בברודווי, כשאורחות הכבוד היו בתה, **גייל**, ושתי נכדותיה (אחת מהן נראית בתמונה).

החתונה המלכותית: הכלה חייכה, החתן התאפק, הילדות גיחכו והנסיכה החפקעה מצחוק

זוהי התמונה הלא נכונה, התמונה שצולמה כשלא הרגישו. זה היה, כמובן, בחתונה המלכותית כאשר הצלם המלכותי, דודנה של **המלכה אליזבת, לורד ליצ'־פילד**, עמל קשות כדי לסדר את החתן, **הנסיך צ'ארלס**, הכלה, **ליידי דיאנה**, והשושבינים, מגדול עד קטן, לפי הסדר בהנצחה מכובדת כיאה וכנאה. אלא שהמתח היה רב כל־כך שכולם החלו לצחוק, וכך התקבלה תמונה יוצאת־דופן, כשבמרכז ליידי די אינה מסתירה את צחוק, צ'ארלס שולח מבטים מסביב, **דוכס יורקי** (משמאל לכלה) ו**הנסיך אנדריו** צוחקים ו**הנסיכה שרה** (קצונית מימין בתמונה), בתה של **הנסיכה מארגרט** מתפקעת מצחוק.

וידיאו

פרסים בכל דגם וידיאו-טייפ BLAUPUNKT

בלאופונקט מכריזה על תחרות פרסים מיוחדת במינה: כל הקונה טלוויזיה צבעונית או רדיו־טייפ למכוניות בחודש ספטמבר — ישתתף בהגרלה שבה יוגרלו 3 פרסים יקרי ערך:

פרס ראשון:
וידיאו־טייפ RTV-100

פרס שני:
רדיו־טייפ ESSEN

פרס שלישי:
רדיו־טייפ HANOVER

אל תחכה לאוקטובר. קנה בספטמבר, מלא את ספח הביטוח ושלח לבלאופונקט (רח' בוגרשוב 70, ת"א).
ההגרלה תיערך ביום 22.10.81, באולם התצוגה של בלאופונקט, בנוכחות נציג בלאופונקט בישראל, פרסומאי החברה ורואה־חשבון מוסמך.

פרסים בכל דגם רדיו-טייפ למכונית BLAUPUNKT

טוב שחיכית עד עכשיו!

השתתף בהגרלה הגדולה של בלאופונקט.

TEDELEX

BLAUPUNKT בלאופונקט - בכל מחיר!

היבואן הבלעדי: טרכף יבוא בע"מ, רחוב בוגרשוב 70, תל־אביב

אנשים בעולם

אלכסנדר גודונוב:

הקפיצה הבאה

תגביה להוליווד

ביום חם ולוהט ב־27 באוגוסט לפני שנתיים, עשתה לימוזינה שחורה את דרכה אל מטוס ה־אירופלוט, שחנה בנמל התעופה קנדי בניו־יורק. עיתונאים ודיפ־לומטים עמדו בקיפאון, כשצוות־רוניהם רטובים מזיעה ורגליהם יבשות מהמתנה. סוכני ק־ג־ב עסקו בבירורים אצל הגברת **נדמילה ולאסובה**, אם אכן

היא רוצה לחזור למולדתה, רוס־יה הסובייטית. אי־שם ציפה ב־חוסר סבלנות **אלכסנדר גו־דונוב**. הוא כבר עשה את הק־פיצה הגדולה אל החופש. חמי־שה ימים לפני כן ערק מלהקת הבולשוי באלט ולא היה מוכן לסכן את עצמו בשיחה עם רעייתו.

גודונוב, הגראה בתמונה למע־לה קופץ על חבל ברחוב שליד ביתו, ליד הסנטראל פארק ב־ניו־יורק, ציפה בשעתו, שרע־ייתו האהובה, הנראית עימו בת־מונה הקטנה, תלך בעקבותיו. עד היום, כשהוא נושא יד אחת לחיים חדשים, עדיין מחזיקה ידו השנייה באהבה הישנה. מזה שנה הוא מצפה שאשתו תקבל אשרת תייר על מנת שיוכלו לראות זה את זו, אך למרות שהוא מדבר איתה בטלפון מדי שבו־עיים, הוא גילה לאחד מידידיו שאינו מאמין שיראה אותה שוב.

השמועות על יחסיהם המו־זרים של הזוג פורחות: מספ־רים כי נשא אותה כי לאמיתו של דבר היתה מרגלת שעבדה בשירות הק־ג־ב. לפי שמועות אחרות היא חזרה לבריה־המוע־צות משום שהשאירה שם מאהב.

גודונוב היה הראשון שערק מלהקת בולשוי. **נוריוב, מא־קארובה ובארישניקוב**, ש־ערקו לפניו, באו מלהקת קירוב מלנינגראד. חייו בארצות־הברית לא היו קלים בהתחלה: חודש תמים חלף עד להסדרת חוזהו עם להקת המחול. שמונה שבו־עות לאחר מכן התפטר. משכור־תו החריגה יצרה מתחים בלהקה וגרמה להשבתתה. כשהתפטר, התחננו אליו שיחזור. הוא חזר, ואז, כשעמד להופיע בהופעת בכורה בוושינגטון טורפדה ההר־פעה על־ידי הרקדנית **ג'סלי קוריקנד**, חברתו לשעבר של בארישניקוב. „הרוסים ארוגנטיים מדי," אמרה. היום מנבאים לו עתיד בהוליווד, ובנות זוגו הקבועות הן **ז'אקלין ביסט ובארברה קארדה**. אך כששו־אלים אותו לתוכניותיו הרומנ־טיות, הוא מרצין ועונה: „אל תשכחו, אני אדם נשוי."

איזאבלה פרון: זכרונות של רקדנית,

נשיאה, אסירה וגולה

בסימטה צנועה שבפרוור לא הדור במיוחד של מאדריד מטיילת לה אשה בלונדית, נאה, בשנות החמישים, גוחנת לפתע על עגלתו של תינוק, ומחייכת אליו. לכאורה מראה נפוץ, אך לא הפעם. שכן האשה הגאה היא איזאבלה פרון, לשעבר נשיאה, לשעבר רקדנית, לשעבר — אצלה כל העבר דומה לאגדה מא־קאברית מוזרה: שכן **איזאבלה פרון** שוחררה מכלא לא נורא, אבל ממשי, אחרי חמש שנים, שלושה חודשים ואחד־עשר יום. זה התחיל בליל סתיו, ב־1956, בקאבארט בפאנטאמה. כרזה ועליה תמונת רקדנית צעירה הזמינה תיירים לחזות באיזאבלה. למעשה היה שמה מריה אסטלה מארטינז, אך שמה התיאטרלי היה איזאבלה, ותחת שם זה מצא אותה מעריץ ששלח לה צרור שושנים והזמנה לשתות עימו בקבוק שמפניה אחרי ההופעה. המעריץ היה איש עצוב ובודד: נשיאה המודח של ארגנטינה **חואן דומינגו פרון**. כשעוב את פאנאמה לא היה האיש לבדו וכבר לא היה עצוב. איזאבלה עזבה למענו את חצאיתה הספסגו־נית ואת הקאסאנייטות, ויצאה להרפתקות ולנדודים. חמש שנים לאחר מכן נשא אותה פרון לאשה, בספרד, בלי תופים וחבלי חצוצרות.

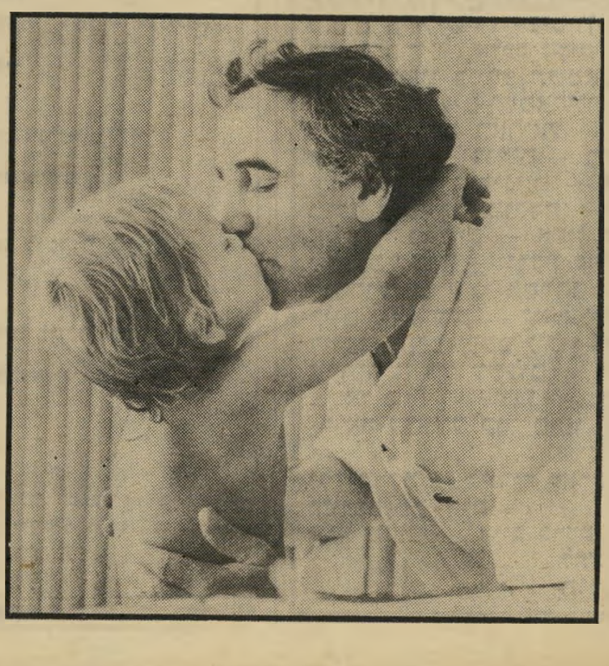
במשך שמונה שנים הם הכינו את שובו של הנשיא המודח לארגנטינה. ב־20 ביוני חזרו איזאבלה וחואן פרון הביתה לאחר היעדרות בת שמונה עשרה שנים. אך ברגע שנחתו החלה הדרמה: הצבא המהפכני של העם ערך לנשיא קבלת פנים שהס־תכמה בעשרים וחמישה הרוגים ושלוש מאות פצועים. חודש אחרי כן התפטר פרון לטובת אשתו, איזאבלה. ואז החלו הטעויות של ממלאת המקום: היא העבירה למזכירה הפרטי **יוסו רגה** סמ־כויות וכוח עצומים, עד שלא הרגישה כיצד ראספוטין הפרטי שלה הופך לאדונה הסודי של ארגנטינה ופיתח לפניה את דלתות הכלא. באביב 76' נסגרו עליה הדלתות, על־ידי אותו הצבא שפתח אותן בשעתו לפני בעלה.

היום גרה איזאבלה פרון בווילה פשוטה במאדריד. הרקדנית הקטנה והצעירה כבר אינה רוקדת בלהט, וחמישים שנותיה ניכרות בה. אך זיכרונותיה יהיו בוודאי סוערים כעבר.

שארל אזנאבור:

חמונה מישפחתית

תקופת הפגרה של **שארל אזנאבור** היא תקופה שכולה קודש לחיי מישפחה. בווילה ה־ענקית שלו שבסן־טרופה הוא ערך סיאסטה ארוכה עם רעייתו **אולה** ועם שלושת ילדיו: **ני־קולס**, בן הארבע שופע כולו חום ונשיקות לאביו (בתמונה), שעה שאחיו **קאטיה ומישה** כבר מתכוננים לתחילת שנת הלי־מודים. וגם המוסיקה לא נשארת מיותמת בלילה, כששאר בני ה־מישפחה הולכים לישון, מתיישב אזנאבור ליד הפסנתר. ואף שהוא מבלה איתו את כל הלילה, קשה להאשים את האב המסור והבעל הנאמן בבגידה.

איך מגיעים לספינת האהבה?
שותים פינה קולדה אמיתית...

מבצע שותים ושטים

בפעם הבאה שאתה שותה פינה קולדה COCKTAILS FOR TWO, חשוב על כך שאתה עשוי לזכות באחת החוויות היפות של חייך:

שבוע שייט לזוג בספינת האהבה של "אפירוטיקי ליינס"*

או באחד הפרסים האלה:
- 100 חולצות פינה קולדה.
- 100 קסטות מוקלטות עם מוסיקה מדליקה לריקודים, בהגשת אבי אתגר.
- 100 בקבוקי פינה קולדה.

מה צריך לעשות?

קודם כל — לשתות פינה קולדה אמיתית COCKTAILS FOR TWO, ליהנות מטעם הקוקוס הטבעי ולהרגיש איך הקצב של האיים הקאריביים זורם בעורקיך. אחר כך — גזור משני בקבוקי פינה קולדה 750cc את סמל ציפוי "מגן קור" הבלעדי של COCKTAILS FOR TWO (ראה ציור), ציין את שמך וכתובתך, הכנס למעטפה ושלח לפינה קולדה, ת.ד. 6406 תל-אביב 61063.

COOL-SHIELD® BOTTLE

ההגרלה תיערך ביום 28.10.81 ובינתיים, תוכל להמשיך וליהנות עם פינה קולדה COCKTAILS FOR TWO היחידה שיש בה מרכיבים טבעיים בלבד — וגם היחידה שיודעת את הדרך לספינת אהבה.

בהצלחה!

* ספינת האהבה של "אפירוטיקי ליינס" מפליגה לפיראוס דרך פורט סעיד וחופי יוון המקסימים. (יציאה מאשדוד כל יום ה')

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

סטודיו 81

רחוב יהודה המכבי 81, ת"א

לתנועה ולאמנות המחול

בהנהלת ורד צבעון וחיה הלפרין

מודיע על פתיחת שיעורים:

- מחול אירובי — ורד צבעון
- בלט מודרני — חיה הלפרין (מכון וינגייט)
- התעמלות ותנועה יוצרת לילדים החל מגיל 4
- התעמלות בקצב הג'אז לנערות ולנשים
- קורסים מיוחדים בהתעמלות לנשים לאחר הלידה
- התעמלות ואקרובטיקה לילדים מחוננים
- יוגה — מייקל גפן
- בלט קלאסי — נורית נתן (מיה ארבטובה)
- ג'אז — חיים אוחיון (מלהקת בת-שבע)

ההרשמה בימים א' — ה' 16.00 — 19.00
בסטודיו 81, רח' יהודה המכבי 81
ליד קפה "עוגתי" — קווים 5, 25, 24, 14, 13,
טלפון 458910.

מועדון 5 תרבות חדשה
רח' הס 5, תל-אביב
טל' 297263

יום שלישי, 15.9.81

ראיון החודש עם המיזרחן העיתונאי

אמנון קפליוק

על הנושא:
ההתפתחות בשטחים ובעולם הערבי

המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

הופיע
גליון חדש של

במחנה

תוכן:

המצב, האוייב, הברירה — מקסים גילן
בשר־תותחים ואבק־אדם — ש. בן־יוסף
שיח שכונות — ריאיין: מוטי אברהם
„ממיזרח תיפתח הטובה" — אורי רם
בגין: התשובה להתנשאות — דויד דרעי
עדה או מעמד? — ישמעאל ויניאם
פרשת טימרמן — אלן וולף
אש"ף: עת למילחמה — מרוואן אל־קודסי
האדם השלישי — ניסיון ההתנקשות בווינה
שיחת־חוץ — אלכס מסים
צעד ראשון במסע השמאל — גבריאל מוקד
סמלים תלושים ושמאליות תלושה — רוני סטראייר
להעלות חרס באריאל — בן־ציון ציטרין
איך להרחיק ידידים — ריאיין: ג'ף ארונסון
על לסביות ופמיניזם — אתי רונאל
מילה למציליי־המולדת — פרץ קידרון
המשבר מעמיק — אמיל תומא
מיכתב לבגין — גדעון ספירו
המירוץ הגרעיני במרחב — ישראל לף
היום שלמחרת — נימר נימר
דיוקן: ח"כ יעקב גיל — ריאיין: גדעון ספירו
ארוכה הדרך לשלום — ריאיין: עטאללה נאג'ר
...או מות השלום? — ריאיין: מוטי אברהם
„רוצה לשמוע קול סופר עברי!" —
ריאיין: עטאללה נאג'ר
ילדות לב — סאמיה פארס
הזוועה מביירות
יומן מדיני — חיים ברעם

להשיג בקיוסקים או באמצעות
ת.ד. 4461, ירושלים, 91043

תן טרמפ לחייל

אנשים בעולם

אוליביה דה־הווילנד: החיוך שלא חלף עם הרוח

אותו החיוך, אותה החיוניות, אותה אהבת החיים — לא, אי־אפשר לטעות: אלה הן אם ובתה. האם היא **אוליביה דה הווילנד**, השחקנית שהתחילה כקומיקאית וכגיבורה רומנטית בשנות השלושים. הבת היא **ז'יזי גאלאנט**, שגולה לאוליביה מבעלה **פייר גאלאנט**, לפני עשרים וחמש שנים. היום, עשרים ושמונה שנים בדיוק אחרי שאוליביה התאהבה בבעלה הצרפתי, היא מחלקת את זמנה בין פאריס וארצות־הברית. בפאריס היא גרה ובארצות־הברית היא עובדת: משחקת או מרצה על הקאריירה הקולנועית שלה. כרגע היא עובדת בלונדון, שם נולדה, על סרט טלוויזיה אמריקאי המעובד לפי סיפור של **אגאתה כריסטי**, ושמו: כה קל לרצוח.

הקאריירה של דה הווילנד הגיעה לשיאה בשנת 1939, כשהופיעה בתפקיד **מלאני** המתוקה, רעייתו של **לסלי הווארד** בחלף עם הרוח וזכתה בפרס האוסקר. מאז עשתה עשרות סרטים אך אף אחד מהם לא זכה בהצלחה גדולה במיוחד. בשנת 1960 כתבה אוטוביוגרפיה, המתארת את שתי הצלחותיה הגדולות: הסרט חלף עם הרוח ובתה ז'יזל.

„ראיתי את חלף עם הרוח שש עשרה פעמים," צילצלה אוליביה לבתה, פעם, כשהיתה מעבר לים, „ואת יודע, ז'יזל, אילו הייתי עכשיו בפאריס, הייתי הולכת לראות את הסרט שוב." אך לבד מסרט זה אין היא הולכת לקולנוע. „אהבתה האמיתית של אמא היא המטבח," מעידה ז'יזל. „היא אוהבת לבשל, מכינה בעצמה עלי בצק, אפילו שאפשר לקנותם מוכנים, ואין כמותה בהכנת עוף בנוסח יווני. היא בעצמה היתה מסוגלת להמציא ספר בישול לאניני טעם." בינתיים, היא ממשיכה לשחק, לבשל, ולכתוב את חלקה השני של האוטוביוגרפיה שלה, שתגלה דמות שונה לחלוטין מזו של מלאני, אם לשפוט לפי הסיפור הבא של ז'יזל: „כשעבדה יחד עם בט דייויס על הסרט האש שארלוט הקטנה זרקה אמא אגרטל ענקי ישר על ראשה של דייויס. האגרטל יכול היה להרוג אותה אילמלא היה מקרטון, ואני משוכנעת שאמא אכן שכחה כי היה מקרטון, בשעה שזרקה אותו."

רומי שניידר: הבריחה הגדולה מן הסטרדיה הגדולה - עבודה מסורפת

חמישה שבועות עברו מאז איבדה **רומי שניידר** את בנה **דויד**. עתה החליטה, ממש כשם אחד הסרטים האחרונים שעשתה, להתחיל מחדש. היא הורידה את משקפי השמש הענקיים, איפרה את עיניה, הסירה את מיספחת הראש שעטפה את שיערה וזקפה את קומתה. רומי שניידר עובדת שוב.

ידידים, כך אומרים, מתגלים בעיתות של משבר: אצל רומי שניידר התגלו מאהביה לשעבר כידידים. שני הראשונים שהגיעו לבית־החולים, כשבנה דויד היה עדיין על שולחן הניתוחים, היו ארוסה לשעבר, **אלן דלון**, ובעלה שזה עתה התגרשה ממנו, **דניאל ביאזיני**. האחרון, שנהג להיעלם לניו־יורק לעתים מזומנות ונתפס על־ידי רומי בגיבובי שקרים, התאמץ לתקן את העוול שעשה לה. לאחר שנפרדה ממנו, בשעתו, חודשים ספורים לפני האסון, היא אמרה: „מעתה אשמור על עצמאותי ואקדיש את חיי לאהבתי היחידה — ילדי דויד ושרה."

היא השתדלה לעשות זאת, אך באחד מימי חופשת־הקיץ, כששהה דויד בבית סבו וסבתו, הוריו של ביאזיני, הוא שיחק עם חברים וניסה לעבור בקפיצה את הגדר שמסביב לבית. הוא נתקל בעת קפיצתו, באחד המוטות החדים המרכיבים את הגדר וזה, נתקע בבטנו. החדירה היתה כה עמוקה עד שהרופאים, שעמלו שעות ארוכות, לא הצליחו להתגבר על הקרע, והילד נפטר.

יחד עם ביאזיני, משגיח עליה גם ידידה האחרון, **לורן פטין**. היא מתגוררת לסירוגין בביתו, בבית מישפחתו ובביתו של אלן דלון, מאחר שאינה מסוגלת לחזור לביתה בפאריס, שם גרה עם בנה דויד. מאז האסון לא דרכה רגלה גם בביתה היפהפה שבפרוורי באנס, שם נהגה לבלות חופשות ארוכות ועליזות עם ילדיה. סוכני הבית התבקשו למכור את הבית בשמה. „היא לא תחזור לשם לעולם," אמרה אמה, השחקנית **מגדה שניידר**. האם יודעת שהתרופה היחידה העשוייה לשמור על רומי בחיים, לבד מבתה הקטנה שרה, היא העבודה: „היא עובדת כמטורפת, וטוב שכך. רק העבודה יכולה להציל אם שאיבדה את בנה."

היום נמצאת רומי שניידר בברלין, רחוק מפרובאנס ומפאריס. היא מסריטה סרט בשם הנערה מסן־סוסי. ליד קברו של בנה מונחים בכל יום פרחים טריים, אך איש אינו יודע מי האיש הפוקד את הקבר מדי יום ביומו. אביו של דויד, **הארי מיון**, התאבד, וגם מותו השפיע על הקאריירה של רומי, שהתפתחה בצורה לא צפוייה, מהנסיכה סיסי המתקתקה לשחקנית מעמיקה. איש לא ציפה מסיסי למה שהוכיחה רומי שניידר בסרטים כמו חשיבותה של אהבה של **אנדריי זולבסקי** או תפקידיה בסרטיו של **קלוד סוטה**. למרבה הצער הפכה השחקנית הדרמטית לאשה טרגית.

ג'יי מאתיה: האהבה החדשה

כשסיפרו עליה שהיא מבלה ב־לוס־אנג'לס עם גבר מבוגר ממנה בהרבה, מיהרו אנשי יחסי־הציבור שלה להסביר: „מה פתאום, זה בסך הכל היועץ האישי שלה, **ג'והני סטארק**. הוא כמו אביה, כמו דודה הגדול, כמו המורה שלה בעולם העסקים החשוך." היום, כשהיא מבלה בתוך ערסל מתנדנד בחיק הטבע עם צעיר הקרוב לגיל, העונה לשם **יורן רוסי**, ממהרים אנשי יחסי הציבור לתת הכשר חדש ל**ג'יי מאתיה** המתוקה והתמימה: „מאהב? חתונה? מה פתאום? הוא צעיר יותר מסטארק, אבל גם הוא ידיד נאמן של המישפחה ולא יותר." מה לא עושים כדי לשמור את הבתולים למען קוני התקליטים!

מלכת האיים

מזמינה את המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים 81

לחגיגה של נופש באי האושר

כרתים

מציעה לכם את כל תענוגות יוון באי אחד!

בחסות

דיזנהויז

נסיעות ותיירות

ימים משגעים ולילות לוהטים בשבוע של נופש וכף בכרתים

הגדול היפה המעניין והמגוון – שבכל איי הנופש של יוון!

אנשים

מי האיש שעל חייו האינטימיים התנפל הקצין מרכוס במישפטו. ומה קרה למכונית־השרד של פסח גרופר?

■ געפילטע־פיש וקוסקוס היו מרכזה של ארוחת־סולחה שערך **שאול כן־שימחון** לח"כים של מיפלגת־העבודה בשבוע שעבר במיסעדה צרפתית ליד תל־אביב. בן־שימחון, חבר הוועדה־המרכזת של ההסתדרות ומפעילי הפדרציה הספרדית, גבה מכל ח"כ אלף לירות עבור הארוחה המרוקאית, היה המצב טוב מאוד.

■ כשהגיע מועד התשלום, הציע ח"כ **שבח וייס** שכל אחד ישלם בשני בן גוריונים, ולא בז'בוטינסקי אחד, וכך אכן עשו רבים.

■ ח"כ **נאווה ארד** סיפרה בשבוע שעבר שראש־הממשלה, **מנחם בגין**, אמר למנהיג אגודת־ישראל, ח"כ **אברהם שפירא**, שהוא מקנא בו, מפני שהוא יושב ב־מליאה ליד „אשה יפה." שפירא יושב, כמובן, ליד ארד.

■ ח"כ אחר של המפד"ל שיצא לחו"ל הוא **אברהם מזמד**, הנמצא בדרכו לקובה.

■ סגן שר־החקלאות, **פסח** („פייסי") **גרופר**, נראה בשבוע שעבר במיזנון־דרכים מול חיפה, מיזוע ומרוגז. ל־עיתונאית שעברה במקום סיפר שמכונית־השרד שלו נתקעה, והוא ממתין למישהו שיבוא לאסוף אותו. גרופר, תושב עתלית, שהתפרסם בשעתו כש־תבע מנהג־הקטר לעצור את הרכבת ליד ביתו, התלוצץ: „הרכבת אף פעם לא נתקעת.

■ סגן שר־החוץ, **יהודה בן־מאיר** מהמפד"ל, יצא ל־שוויץ לבילוי חופשה מישפחתית. יתכן שגם שם יעסוק בפוליטיקה, כי בהרי האלפים נופשים בימים אלה ח"כי אגודת־ישראל, **מנחם פרוש** ו**שה־מה זורנין**. נראה שבן־מאיר ימשיך אחר־כך למכסיקו.

■ שר־התיירות, **אברהם שריר**, סיפר לבאי קבלת־פנים שערך בשבוע שעבר בתל־אביב, שהוא שמח להיות בין שווים. המוזמנים שבאו לברכו, לרגל היכנסו לתפקידו החדש, ביקשו לדעת על איזה שיווין הוא מדבר, ושריר סיפר להם שבאותו יום אכל ארוחת־צהריים עם כוכבי הכדורסל הגבוהים של הליגה המיקצוענית בארצות־הברית ששהו בארץ. ומעולם, כך אמר, לא הרגיש נמוך כל־כך. „עכשיו אני מביט על כולם מאותו גובה."

■ מי האיש שעלין התנפל הקצין־לשעבר **שאול מרכוס**, בשעה שחקר את עורך־המלך במישפט הנערך נגדו בפרשת **עמוס ברנס**? מרכוס התפרץ והעיר הערות גסות על חייו האינטימיים של האיש שכינה בשם „הבוס שלך". ה־שופטים עצרו בעדו ונזפו בו. הבוס של העד הוא ראש אגף־החקירות במטה הארצי של המישטרה, **יחזקאל קרתי**.

■ בפגישה של מפכ"ל־המישטרה, **אריה איבצן**, עם חברי מערכת על המישמר ציין איבצן שרק אירועים יוצאי־דופן מסוקרים על־ידי הטלוויזיה, „לאירוע רגיל של פרי־צה הם לא באים." העיר על־כך עורך על המישמר, **מארק נפן**: „לא פעם גם המישטרה לא מגיעה." ענה לו איבצן: „זו לא היתה קריאת־ביניים אלא דקירת־ביניים."

■ כשפגש המפכ"ל את ניצב־מישנה **אלכס אישי שלום**, מפקד היחידה שתפסה את רשת זייפני הדולרים, ב־מיסדרון מישטרת מחוז תל־אביב, אחרי ליל הפעילות אשר לסמוך על הממשלה."

■ **גדליה שרייבר**, מנכ"ל המישרד לענייני־דתות, סיפר שהוא אוהב געפילטע־פיש ושונא דג סלמון. שרייבר יוחלף בתוך כחודש על־ידי הרב משה סלומון, מאנשי **יוסף בורג**, השר לענייני־דתות.

■ שרייבר, נוהג להתפלל כחזן בכתי־כנסת בחודש החגים. בשנה שעברה התפלל בבית־הכנסת של רמת־אביב, והיו שטענו שהצליח להופיע שם כחזן בזכות תפקידו במישרד־הדתות. כביסוס לכך ציינו ששרייבר פנה לשר ה־ממונה עליו, יוסף בורג, שכבל הנראה ידיחו בקרוב, וביקש ממנו שאם אכן הוא מתכוון להדיחו, יעשה זאת אחרי החגים, משום שגם השנה הוא רוצה להופיע כחזן בבית־הכנסת ברמת־אביב. שרייבר עצמו טוען שהשנה עדיין לא החליט אם ישמש כחזן. „נתתי לבית־הכנסת רשימת־מועמדים, ואם הם לא ימצאו חזן מתאים, אז אהיה חזן, מחוסר־ברירה."

המיבצעית של היחידה, שאל אותו ברצינות: „אלכס, למה אתה לא מגולח?"

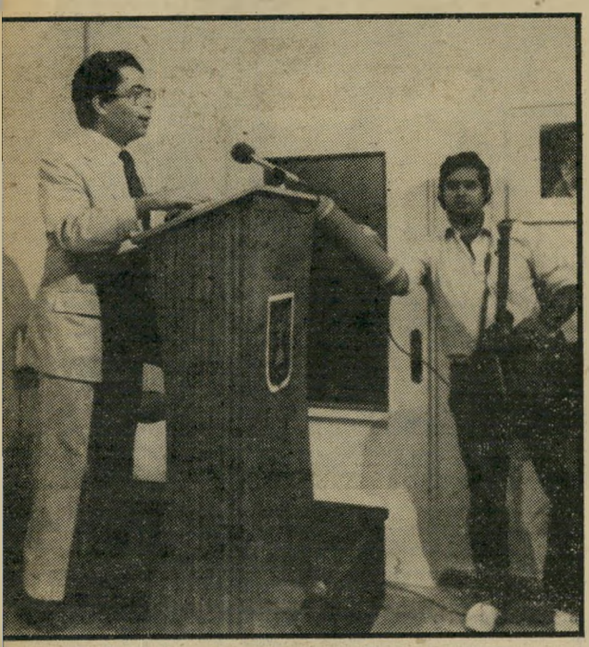
■ באחת השיחות שקיימו בשבועות האחרונים הרב הראשי האשכנזי, **שלמה גורן**, ושר־החינוך **זבולון המר**, כינה גורן את הרב הראשי הספרדי **עובדיה יוסף** „עמיתי, הדגול בתורה". המר סיפר אחר־כך שהוא התגעגע לימים שבהם הוא עצמו כינה את הרב יוסף הקד'אפי הזה," ואילו הרב גורן כינה את שותפו לפיסקי־ההלכה האחרונים בשם „אידי אמין."

עבור הופעות כחזן אמור שרייבר לקבל סכום של כ־50 אלף לירות.

שולמית אלוני

בחרה לנפוש בארץ בעת פגרת־הכנסת. היא ירדה לאילת לחופשת סוף שבוע, עם בעלה ראובן, הסתגרה במלון וסירבה לעסוק בפוליטיקה. מדי פעם הגיחה לכפר של רפי נלסון ושם השתזפה, כשהיא לבושה בביקיני חושפני למדי.

אריה נאור

מוסר מעל גבי דוכן את הדיווח השבועי על ישיבת הממשלה, בחדר עיתונות מיוחד שהוקם במישרד ראש־הממשלה. מזכיר־הממשלה היה מרוצה מאד מהסידור החדש שמנע אפשרות של ראיונות־חטף שהרסו היו מעניקים לעיתונאים בפתח הבניין. כל שר ייאלץ מעתה להעניק ראיונות מעל אותו דוכן. היו שהתבדחו ואמרו שכך יקשה על שרי־הממשלה להדליף את תוכן ישיבות־הממשלה.

בחיה אפולו

הצטרפה לתערוכה. מולה שלושת חברי הקבוצה האחרים: יעקב גילדור, ארים למדן וברוך אלרון. הציירת השתתפה כאורחת „קבוצת משושה" בתערוכת ציירי הזרם הפנטסטי. בתיה, אשתו לשעבר של דן בן־אמוץ, ששנים לא ערכה תערוכות,

60 – זו רק ההתחלה

אני חדש בארץ"

שירה המפורסם
ג'טה לוקה אותו שינה מאוחר יותר יורם טהר־

לב ל„אני ותיק בארץ". בכל פעם שהוזכרה תקופה בחייה של ג'טה היא התבקשה על־ידי דודו דותן, מנחה הערב, לשיר לפני האורחים שיר מהתקופה.

שבוע פרצה סערה סביב שמה
ה השחקנית הוותיקה, **ג'טה**
ה. רבים משייכים את ג'טה
אטרון האידיש, למרות שהידע
בשפה זו מצטמצם לכעשר

מילים ולטקסטים שלמדה לדק־
לם בעל־פה. לוקה, ששיחקה ב־
תיאטרון דוראמי, בלילה־לו וב־
סמבטיון, עקרה לפני שש שנים
לבאר־שבע כדי לשחק שם. הש־

בוע קיבלה הודעת פיטורין מן ה־
מנהלת החדשה של תיאטרון באר־
שבע **ציפי פינס** ●●● בימים
אלה חוגגת ג'טה לוקה את יום
הולדתה ה־60. כל חבריה הקרו־

סחי קוסוביצקי

דאגה שג'טה תגיע למסיבה בזמן, ושתיראה יפה. בתמונה למטה: יעקוב בודו, שסיפר כי היה על
מה יחד עם ג'טה יותר מאשר בבית עם אשתו, השוהה עכשיו בטיול ברומניה.

יהורם גאון

בא למסיבה יחד עם דובי זלצר. הוא היה היחיד שלא הצליח להטעות את ג'טה. ברגע שנשמע קולו מאחרי הקלעים צעקה
ג'טה: זה יהורם. לא יכול להיות מישהו אחר!" כשיצא לבמה קיבלה פניו בנשיקה.

מאסיבה למסיבה

בים התכנסו כדי לחגוג יחד אי־
תה ●●● שחקנית תיאטרון ה־
קאמרי, **אסתי קוסוביצקי**, ש־
מכירה את ג'טה שנים רבות, וב־
עבר אף חילקה איתה דירתה,
מכירה את כל ידידיה של לוקה
עוד מתקופת הסמבטיון והרכיבה
את רשימת המוזמנים יחד עם ה־
כדרן **דודו דותן** ●●● המסי־
בה היתה מסיבת הפתעה שנש־
מרה בסודי סודות, כמו ששומרים
על סוד צבאי. לפני שנכנסה ג'טה
לאולם צוותא, שבו נערכה המסי־
בה, התייעץ דותן עם האורחים ב־
איזה שיר לקבל את פניה של לו־
קה. ברוב קולות הוחלט על שירה
המפרסם הוא הופ זה גורא שמח,
זה קרה במציאות ולא על ה־
ירח ●●● אסתי קוסוביצקי סיפ־
רה לג'טה שעליה להיות באולם
במשך חמש דקות, כדי להשתתף
בתוכנית המוקלטת על־ידי גלי־
צה"ל, והבטיחה לקחתה למיסעדה
מפוארת כדי לחגוג את יום ההול־
דת ●●● האורות כבו ודממה
עמדה באולם, כשנכנסה לוקה. ה־

טקסטים שלמים מהצגות שבהן
שיחקה עוד בתחילת דרכה בתי־
אטרון ●●● **אריה אליאם**
הגיש יחד עם ג'טה את המערכון
אדמירלים, מתוך ההצגה זורבה
היווני, ו**יעקוב בודו** סיפר של־
הצגה שני קוני למל היתה הצלחה
גדולה, ושבמשך חופשת חנוכה
אחת הם ערכו 45 הופעות: „הצ־
לחנו אז, כפי שמצליח **שימי**
תבורי היום," התלוצץ בודו
●●● המסיבה נמשכה לתוך ה־
לילה, כשכל המוזמנים רוצים לב־
צע את חלקם בתוכנית. מדי פעם
בפעם זלגו דמעות מעיניה של ג'טה

נוכחים פרצו בשירה ובמחיאות
כפיים סוערות, וג'טה עמדה המו־
מה ודמעות זלגו מעיניה ●●●
הערב נערך בהשראת התוכנית
חיים שכאלה. ג'טה היתה צריכה
לזהות את קולות חבריה לעבודה
שעמדו מאחרי הקלעים. על הב־
מה היתה מונחת ערימת מתנות
גדולה, כשמפעם לפעם נוספת עוד
חבילה ●●● בין האורחים ש־
באו לברכה, היו הזמר הוותיק
פרדי דורה, והשחקנים **זאב**
ברזינסקי ו**מרדכי בן־זאב**
שהוא אביו של שחקן מפורסם לא־
פחות **דורי בן־זאב** ●●●
ריבקה מיכאלי סיפרה על היכ־
רותה עם לוקה, כשריבקה היתה
ילדה קטנה. **אביבה פז**, שבאה
לבושה בשימלת זמש בהירה, ביצ־
עה שיר יחד עם לוקה, וכמוה עש־
תה הזמרת **עדנה גורן. יהורם**
גאון שר מאחורי הקלעים את שי־
רו רוזה, רוזה ו**דיבי זלצר** ליוו
אותו באקורדיאון ●●● ג'טה,
שלבשה שימלה שחורה ארוכה ו־
נעליים בעלות עקב גבוה, הדהי־
מה את כל הנוכחים במירצה הרב
ובזיכרון החד שלה. היא זכרה

לוקה כשנזכרה בתפקידים מיוח־
דים, מאורעות יוצאי־דופן ואנשים
שמילאו תפקיד חשוב בחייה של
השחקנית ילידת רומניה. „אם
הייתי יודעת מה מחכה לי ביום־
ההולדת הזה, הייתי מקדימה את
הגיל," אמרה ●●● מסיבת שח־
קנים ברוח אחרת ערכו שחקני תי־
אטרון הבימה שחגגו את העלתן
של שתי הצגות חדשות, מדיאה ו־
פילומנה, שהתחילו לרוץ סימול־
טנית בשני האולמות של הבי־
מה ●●● המסיבה לא נערכה
ברוח נוסטלגיה והשחקנים לא נר־
או כלל עייפים, למרות המאמצים
שהשקיעו על הבימה. הם הפגינו
מרץ רב, רקדו, שתו, שרו וצח־
קו ●●● השחקנית **מרים זו־**
הר, המשחקת את מדיאה פתחה
בריקוד סוער עם השחקן **ניסים**
עזיקרי, שמשחק את דון דו־
מיניקוס, בעלה של פילומ־
נה ●●● **איי דנקר**, המגלם
את יאסון במדיאה, הראה שהוא
מוכשר גם כנגן פסנתר. לצלילי
נגינתו עלה השחקן **שמוליק**
וילוז'ני על אחד הכיסאות, והצ־
חיק את כולם כששר שירים מהס־

בצחוק ובדמע

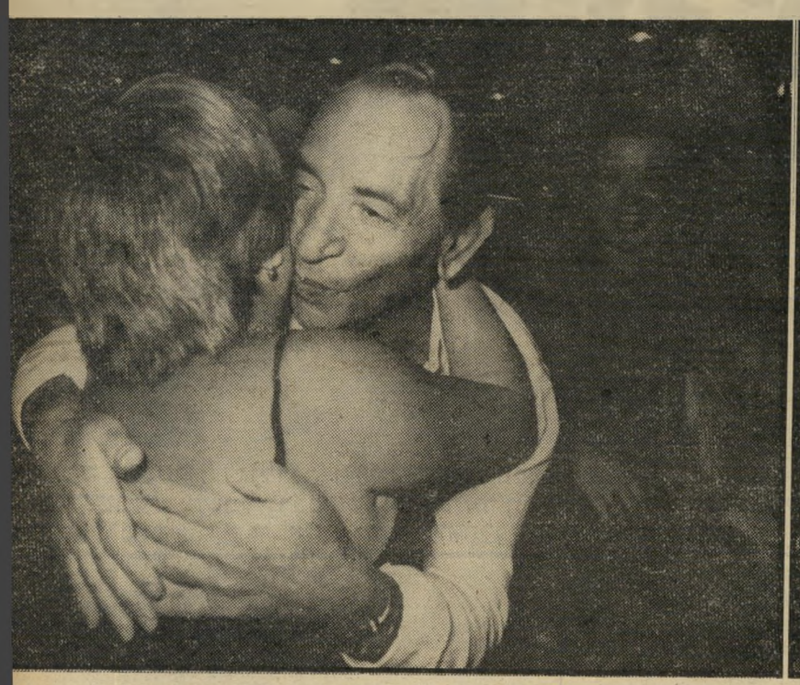
פרצה ג'טה לוקה, אחרי שתי כוסיות קוניאק ששיחררו אותה מן המתח וההתרגשות הרבה בהם היתה נתונה. כשראתה את האנשים הרבים שבאו לשמוח איתה אמרה: „לא ידעתי שאני מכירה כל־כך הרבה אנשים.״ במשך כל הערב נעה ג'טה בין דמעות וחיוכים. היא פרצה בבכי שעה שעלתה לבימה אילנה ול, בתו של מי שהיה מנהל תיאטרון „לי־לה־לו״, ג'ורג' ול והביאה לה תמונות במתנה. המסיבה נערכה במתכונת „חיים שכאלה״.

רט קברט. כשגמר לשיר, ירד וילוזני מהכיסא והזמין את השחקן **שימעון כהן** לריקוד טאנגו ●●● בהצגה פילומנה משחקים שימעון כהן, שמוליק וילוזני ו־**אלדד כהן** בתפקיד בניה של פילומנה. השחקנית **ליא קניג**, היא פילומנה, ועזיקרי הוא אביו של בן אחד בלבד. העיקר הוא שעד סוף ההצגה לא יודעים החתן והקהל מי מן השלושה הוא בנו ●●● למעצבת התכשיטים **רחל גרא** יש מינהג קבוע — מדי שנה היא עורכת מסיבה על סחרת הגזר, בטענה שהוא אינו שובר את הדיאטה של חברותיה, והוא אף בריא כידוע, לעיניים. ●●● השבוע נערכה המסיבה על גג יפואי, והאורחים נהנו משפע הגזר שהיה שם ומיינות רבים אותם הגישה גרא כתוספת. **חנה כלפון**, היא מאפרת סרטים ו־טלוויזיה, באה לבושה בשימלה לבנה ולראשה כופיה מקושטת ב־חרוזים ●●● אירח מעניין אחר שבא במיוחד מירושלים היה **הר־אח יוחנן**. הוא היה לבוש בחולצה וחצאית, ו„גנב את ההצגה״ משאר האורחים ●●● מי ש־משמש מס׳ 2 בשגירות האמריקאית, **כיל בראון**, בא למסיבה יחד עם אשתו, **הלן**, שגילתה ל־אורחים כי היא דוברת רוסית, ו־מייד פתחה בשיחה שוטפת בשפה זו ●●● המוסיקה הרועמת סחפה את כל האורחים, שהתחילו לרקוד ריקודים סוערים. בין הרוקדים היו **חנה עדן** והבמאי **צדי צרפתי**, שהכל אמרו עליו שהוא עסוק מדי בכוריאוגרפיה, ולכן אינו נהנה מן הריקודים ●●● רחל גרא סיפרה שהיא עורכת את המסיבה כדי לכנס את חבריה בארץ, שעימם היא מתראה פעם בשנה, כשהיא באה מניו־יורק ●●● המזכיר הצבאי של ראש־הממשלה, **אפריים פורן**, שוהה בימים אלה בחו״ל. הוא שלח את אשתו, **עדה**, שהיא חברה קרובה של רחל, כדי שתייצג את המישפחה ●●● בין האורחים שבאו ליהנות מן הגזר היו הפסיכיאטר הד״ר **ריצ׳רד קורנר־האזר** ואשתו **ורדה**, שישבו במשך כל המסיבה בצד והשקיפו על האורחים ●●● הסופר־משורר **מוטי בהרב**, שבא יחד עם צדי צרפתי, עזב את המסיבה בשעה מוקדמת, אחרי שהוציא את מירצו בריקודים ●●● בין המתנות המעניינות שקיבלה רחל: עוגת־גזר שהכינה אחת מחברותיה, ו־בקבוק־משקה שעליו היתה תווית: „הבקבוק מולא במיוחד עבור רחל גרא״ ●●● המסיבה נמשכה אל תוך הלילה, והאורחים חזו בזריחה.

מרדכי בן־זאב

השחקן הוותיק שישחק יחד עם ג'טה לוקה בתיאטרון ה„סמבטיון״, הגיש לאורחים את הסיפור על חיים העגלון כמשל לאנשי התיאטרון היורדים מגדולתם. בן־זאב הכין קטע שיוכל לבצע יחד עם ג'טה אך היא התרגשה מדי.

חנה אהרוני

נענתה לבקשת מארגני המסיבה ונשארה עוד כמה ימים בארץ כדי שתוכל להשתתף במסיבה לכבודה של ג'טה לוקה. חנה סחפה את הקהל עם השירים בעלי הצלילים המזרחיים שהיא שרה ברגש.

זאב ברלינסקי

עלה לבימה יחד עם מרדכי בן־זאב וגידעון שמר. לאחר שנישק וחיבק את ג'טה התיישב על כיסאו ולא הניע עפעף. ג'טה הנרגשת לא הפסיקה להתחבק ולהתנשק עם כל אורחיה שבאו למסיבה.

מי האיש לי ספידי?" חדש מפני

■ כתב קול ישראל, **מי־כה פרידמן**, קרא בתוכנית־רדיו פיתרונות לחלומות. מתוך ספר־תפילה מאת ר' **יעקב מעמדין**. בסידור נאמר ש־אדם החולם חלום רע מכנס את שלושת חבריו הטובים ביותר, והם אומרים לו: „חלום טוב חלמת," והחלום הרע הופך לחלום טוב. פרידמן טען כי הרב גורן חלם חלום רע לעם־ישראל, שבו הציע לו החזון־איש לעמוד על שלו בעניין החפירות בעיר־דויד. הכתב הציע שגורן ייכנס את שלושת חבריו הטובים ביותר, עובדיה יוסף, זבולון המר ויוסף בורג, והללו יאמרו לו שהוא חלם חלום טוב, יבטיחו לו עוד קאדנציה, „ובא לציון הגואל".

● **מאיר שלו** אמר ב־אותו עניין שבתחיית־המתים יש סכנה ששלד חסר־שיניים יבוא לרב גורן ויאמר לו: „תחזיר לי את השיניים שלי!"

■ יושב־ראש ועדת־החוץ והביטחון לשעבר, **דויד ה"כהן**, סיפר שכאשר השתתף באחד הכנסים הפרלמנטריים בחו"ל, הושיבו אותו ליד שרת־הדתות הדנית. הכהן המופתע שאל אותה מהו תפקידה בארץ שבה יש הפרדה בין דת ומדינה, ושבו יש שילטון סוציאליסטי. השרה ענתה לו שבכל זאת יש לה עוד תפקיד קטן. למנות ולפטר את הבישוף.

■ העיתונאית **מירה אברך** חשה ברע, במסיבה שערכה בביתה לדיפלומט סקנדינווי העוזב את הארץ. הוזמן אמבולנס שהעבירה לבית־החולים, בשעה שהמסיבה נמשכה.

■ בפגישת־היכרות, שנערכה בביתו של הפסיכולוג **ברוך איזיר** בין פעילים מיזרחיים ואנשי־אקדמיה העוסקים בפער העדתי, נוכח גם **שלמה צדוק**, שפירסם בידיעות אחרונות דברים שקראו למרד של בני עדות־המיזרח. הוא טען שמיכתב שפורסם באותו צהרון, בשמו של ילד בן 12, לא נכתב על־ידו. כשנשאל כיצד הוא יודע זאת, השיב צדוק שילד בגיל כזה לא היה יכול להבין את הרמה הגבוהה של דבריו. צדוק טען שהוא בטוח שהוריו של הילד הסיתו אותו לכתוב את המיכתב. אחד הנוכחים בפגישה העיר שהוא מכיר את הילד. התפרץ צדוק: „אם האיש הזה לא יעזוב את החדר, אני אפסיק לדבר!"

■ בבית המפד"ל, בתל־אביב מתבדחים שהרב **חיים דרוקמן**, הח"כ שיועד למלא את תפקיד סגן־השר לענייני־דתות, ירד למחתרת. הרב הופיע בשבוע שעבר במסיבת־עיתונאים של הוועד־לעצירת־הנסיגה־מסיני, ולעומת זאת אין רואים אותו בבית הקסטל. היו שאמרו שיתכן שהוא יהיה הח"כ השני, אחרי **חנן פורת** מתנועת התחייה, שיעתיק את מקום מגוריו לפיתחת־רפיח.

■ כשבא מזכיר מועצת־פועלי־בית־שאן, **דויד אובניש**, למצודת זאב, הוא חשב שיוכל לגייס את ח"כ הליכוד **מיכה רייפר** לעזרת העירייה, במאבקה לפתיחת ברזי־

השואל ברדיו: „אמא הגידי! הבאת

ואיך מגן מפקד־הכלא על אסיר

אנשים

מעשי־סדום

המים שסגרה מקורות. תוך כדי שיחה תיאר אובניש באוזני הח"כ הג'נג'י את מצבה העגום של קבוצת הכדורגל הפועל בית־שאן. רייסר התקשר מיד עם מיפעל־המעליות נחושתן, והצליח לגייס מליון לירות, כתרומה ראשונית של החברה לקבוצה. מזכיר מועצת־הפועלים נדהם שאיש־הליכוד סידר תמיכה לקבוצת־ספורט של ה־

הסתדרות, ושמאחרי המיפעל התומך אינו עומד אלא המיליונר חובק־העולם, **שאיו אי־זנברג.**

■ **עופר בורנשטיין**, מי שהתפרסם בשעתו כמנהיג קבוצת אל"ה בשכונת־התיקווה, והעומד למישפט בעיקבות ה־הפגנה שערך עם חבריו בליש־כתו של ראש עיריית תל־אביב, **שלמה להט**, שינה באחרונה כיוון. עופר, שהיה פעיל בבחירות האחרונות ברשימת תמ"י,

רחל כספי

הישראלית שחזרה לאחרונה משהות ממושכת בדרום־אפריקה כשהיא עדיין רווקה, דיגמנה בתל־אביב בגדי־ים נועז במיוחד, המורכב מחוטים המגלים הרבה יותר מטפחיים, והיוצר דגם מעניין על הגב.

רוני דיסנצ'יק

בא למסיבה והבחין שהכל מתייחסים אליו באופן מוזר ביותר. רוני, שהוא אחיו של עידו דיסנצ'יק ובנו של עורך „מעריב" לשעבר, לא היה צריך להמתין זמן רב לפיתרון התעלומה. למקום בא ליאון רקנטי, אחד מצעירי המישפחה השולטת בבנק „דיסקונט", עם בואו של ליאון (מימין) התברר שהנוכחים טעו וחשבו את רוני לרקנטי.

עבר לעיסוק בתחום „פוליטי־אומנותי", כהגדרתו. הוא מפיק בימים אלה את להקת הברירה הטיבעית.

■ הלהקה, בראשות הזמר־

פנינה צעיר

ילידת כרם־התימנים בתל־אביב, באה לביקור מולדת עם בעלה האיטלקי, ג'ובני פוטנצה. היא הכירה את בעלה לפני 12 שנים כשעבדה במיכרות הנחושת בתמנע והוא בא לראות את הנוף. בעיקבות נישואיה שינתה מיקצוע, והיום היא עוסקת בעיצוב אומנותי. בעלה, שהוא צייר, מתכוון לערוך תערוכה בישראל בשנה הבאה.

מלחין, **שלמה בר**, יוצאת בקרוב בתוכנית חדשה, שתיקרא ערב שזור, ובה יבואו לידי ביטוי העמדות הפוליטיות של חברי הלהקה. שלמה ישיר שיר בערבית של המשורר **חיים ג'ובראן**, ושיר של צעיר, בן 15 מעדות המיזרח, שהתאבד בכלא.

■ **שימעון כהן**, שחקן הבימה, המופיע בתפקיד שוטר כבד־מישקל בהצגה אנרכיסט מפוקפק, סיפר שרבים אינם מזהים אותו בגלל התלבושת המגושמת שהוא לובש בזמן ההצגה והפיאה הנוכרית שהוא

הצרחני, המשגע את מאזיני הרדיו, בפירסומת „אמא, הגידי! הבאת לי ספידי?"

■ בערב־ראיונות גילה גונדר־מישנה **דויד פרי**, מנהל כלא רמלה, שהוא יליד קיבוץ גיבעת־חיים וחבר הקיבוץ, בעמעד של „עובד־חוץ". פרי, החוזר יום־יום לביתו במשק, למד מישפטים וקרימינולוגיה באוניברסיטה העיברית בירושלים, והוא בעל רשיון לעריכת־דין ומג"ד בצה"ל. לדבריו, עבודתו כמנהל כלא היא ב־שבילו אתגר.

■ פרי, המכנה את תאי־המאסר „מאורות נחשים", טען שיש מעשי־סדום בכלא, אך הנאנסים פוחדים להתלונן, ב־גלל כוחו של בית־הדין הפנימי של האסירים. לדבריו, בכל פעם שמגיע אסיר חדש לכלא, בלילה הראשון הוא צורח וזועק לעזרה. פרי סיפר שפעם, כשהגיע אליו אחד האסירים החדשים, ותיאר בפניו את חוויות הלילה הראשון בכלא, קרא פרי לאחד הבוסים בתא שבו נאנס הצעיר ואמר לו: „בשלושת החודשים הקרובים אתה תשמור על ה־בחור הזה, ואחר־כך אני אתן לך גמול." פרי לא סיפר אם העיסקה הצליחה.

■ הבדרן **דודו טופז** מס־תובב לאחרונה כשהוא לבוש חולצת־טי, ועליה מוטבעת ה־סיסמה „אני צ'חצ'ח".

■ מסתבר, בכל זאת, ש־הליכוד מחל לו על פליטת־הלשון המפורסמת שלו. במו־צאי־שבת הקרובה הוא ינחה את נשף פתיחת העונה של מישחקי־הכדורסל של בית"ר תל־אביב, שייערך ביד־אליהו, בחסות שר־התיקשורת **מרדכי ציפורי**.

בקבוק מלא רעיונות

AMERICANO APERITIF

יין אפריטיף אדום, על בסיס של יין בתוספת מצוי של שורשים וצמחים שונים. מריר, מעורר תיאבון

טבעי – Natural

אמריקנו, מקורר היטב, עם פלח לימון.

על הקרח In The Rocks

אמריקנו מעל קוביות קרח בתוספת 1/2 כפית מיץ לימון עם פלח לימון, לערבב היטב.

Long-Drink

חלק אחד של אמריקנו עם חלקים מי סודה מעל קוביות קרח ועם פלח לימון להנות בכוס גבוהה

AMERICANO APERITIF

אמריקנו

אמרטו

רום

וודקה לי

הרביעיה החדשה של "כרמל" משקה ראשון־אצלכם בב

כרמל מזרחי

מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

לבני הכותנה המעולים

סרישאנוש

לא הגדולים ביותר–אבל הטובים ביותר

זלמן ורגון

גלירת סדנת ההדפס

בית האומנים, רח' אלחריזי 9, ת"א

ממוצאי־שבת 5.9.81 בשעה 19.30 עד 23.9.81.

בשעות: א'—ה' 10.00—13.00 — 16.00—19.00

ו' 10.00—13.00

שעוני MARVIN Quartz

במקום ~~2800~~ שקל

רק 1699 שקל

בהנחה של 40%

ל-10 דוגמאות חדישות של שעוני קוורץ מצופים זהב לנשים ולגברים.

עקב הפחתת מס קניה, ירידת ערך הפרנק השוויצרי וגידול מחזור המכירות (מרוין הינו השעון השוויצרי הנמכר ביותר בישראל), (מחיר זול יותר ממחירי ה-DUTY FREE)

מרוין-
שעון מלכות היופי של ישראל.

MARVIN
REVUE

בחיר שעוני שוויץ.

יבוא ושיווק: מרוין - יבוא שעונים בע"מ
ת"א רח' הס 1, קומה א', טל. 294492
להשיג בחנויות שעונים מובחרות

קמרה אובסקורה

קורסים לצילום, פיתוח והדפסה
חורף 81/82

נפתחה ההרשמה לקורסים הבאים:

1. שלב א' (מתחילים) פגישה בשבוע - בוקר או ערב
2. שלב א'+ב' 3 פגישות בשבוע - ערב
3. שלב א'+ב' מורחב 4 פגישות בשבוע - בוקר
4. שלב ב' פגישה בשבוע - בוקר או ערב
5. שלב ב'+ג' 3 פגישות בשבוע - ערב בלבד
6. שלב ג' פגישה בשבוע - בוקר בלבד

לכל הלומדים שימוש חופשי במעבדות

פרטים והרשמה בשעות 10-22

תל-אביב: רחוב ביאליק 23, טל. 03-658677
ירושלים: רחוב בצלאל 6, טל. 02-233502

הזמן כבר עכשיו
מקום למודעות בגליון

ראש השנה
של

העולם הזה

שיופיע במוצ"ש
ה־26. 9. 81

אנשים

אם תהיה לצה"ל רמטכ"לית, היא תצהיר שהיא דתית

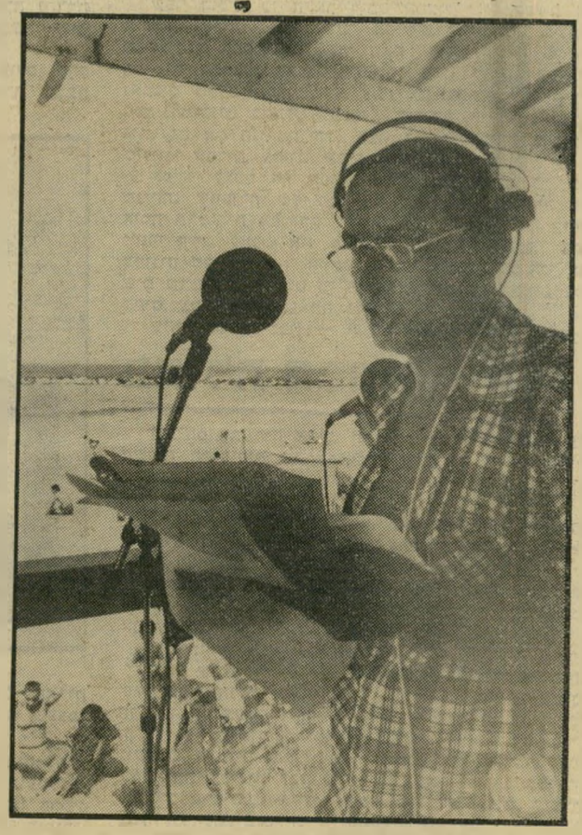
■ העיתונאי **מנחם זיל־ברמן** הציע לח"כים, בתוכנית־הרדיו של גלי צה"ל, יתוש בראש, את הסיסמה הבאה: „ח"כ, דבר פעמיים לפני ש־אתה חושב!" כשנשאל מהי „קומה זקופה" השיב: „הליכה מיוחדת של אלה שלא רוצים להיכנס לכלא." מאיר שליו סיפר, באותה תוכנית, שבשי־לותים של **מצידת זאב** כתוב: „שתי גדות לישבן." זילברמן טען שגלי צה"ל אינם משדרים בשחור־לבן, כדי למנוע אפלייה, ושליו הוסיף שלצה"ל אין רמטכ"לית, כי גם היא היתה מצהירה, ואז לא היה צבא.

■ צ'רלי אבו, אחיו של האסיר **סדומון אבו**, שיועמד למשפט חוזר בעניין הרצח שאירע ברחוב הירקון בתחילת שנות ה־70, בא לארץ כדי לקחת את אחיו עימו לצרפת. צ'רלי יחזור לבדו, משום שה־משפט החוזר עדיין לא החל.

■ לגבי ההתקלות הרא־שונה שהיתה בין יושב־ראש הכנסת, **מנחם סבידור**, ומז־כיר־הכנסת, **נתנאל לורך**, יש יותר מגירסה אחת. יושב־ראש הכנסת טען (העולם הזה 2293) שכאשר היה ראש ענף מישטר־ונוהג בצה"ל, הוא תפס את לורך, שהיה אז חייל, כש־הוא מחובק עם בחורה, והעמידו לדין. ללורך יש גירסה אחרת. באותה תקופה היה אומנם סבידור ראש ענף מישטר־ונוהג, אך לורך עצמו היה קצין ושלישו של מי שהיה אז ה־רמטכ"ל, **ייגאל ידין**. סבידור אומנם ראה את לורך מחבק את הבחורה — שהיתה, אגב, אשתו של לורך — אך לא העמידו לדין. בישיבה שבה השתתפו השניים, כעבור זמן, שלח סבידור פתק ללורך ובו כתב: „זה לא יפה לחבק את אשתך ברחוב." השיב לו לורך: „ולחבק את מי שלא אשתי זה כן יפה?"

■ השחקן **שלמה ניצן** הוא איש מצחיק גם בחייו הפר־טיים. ביום השישי האחרון, כשקנה את קניות־השבת שלו בסופר־מארקט, הבחין בחברו, **דני קרמן**, הקונה ירקות. הוא ניגש למיקרופון שעל שולחן המנהל וקרא: „קרמן, עזוב את החסה!"

■ המלחין **יוני רכטר**, שהוא גם נגן וזמר, פירסם בימים אלה ספר, המכיל סיכום של שבע שנות הלחנה. לספר, שאת הפקתו יזם **דודו אז־הר**, מצורפים תווים של לחניו של יוני.

יוסי גרבר שדרן תוכנית הרדיו „כל צבעי הקשת" שידר את אחת התוכניות האחרונות בשידור־חי מחוף ימה של תל־אביב. גרבר, שהוא שחקן תיאטרון, עמד על סוכת המציל ומתרחצים רבים נאספו סביבו כדי לראותו.

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

מנחם בגין עם נשיא־המדינה ורעייתו

חוקה טובה בגיהינום

החוקה המתקדמת ביותר בעולם נחקקה בברית־המועצות על־ידי יוסף ויסאריונוביץ' דז'וגאשווילי, הוא סטאלין, בשנת 1936. היא העניקה לכל אזרח סובייטי את מלוא זכויות־האדם, ולכל אחת מן הקהיליות הסובייטיות את הזכות לפרוש מברית־הקהיליות־הסוציאליסטיות־המועצתיות.

זכות זו לא הועמדה מעולם במיבחן, כי איש לא הציע אי־פעם לממש אותה. ולא במיקרה: זמן־מה אחרי חקיקת החוקה נפתח בברית־המועצות הסבח ההמוני של מתנגדי־סטאלין וחשודי־סטאלין.

משום־כך צדק השופט־בדימוס חיים כהן, בשיחה עם אשתו בטלוויזיה לפני שבוע, כאשר אמר כי חוקה כתובה אינה מבטיחה את זכויות־האדם. לכמה מן ה־מישטרים הגרועים ביותר בעולם — בעולם הקומוניסטי ובאמריקה הלאטינית, למשל — יש חוקות מתקדמות למהדרין.

כהן

אך מכאן ועד למסקנה ההפוכה, כפי שהצטלצלה בדבריו של כהן, הדרך ארוכה. חוקה אינה עוזרת כאשר מישטר רודני מתעלם ממנה. זה נכון. אך אין פירוש הדבר שאין בה צורך במישטר הדמוקרטי.

חוקה כתובה דרושה אף דרושה. יש לכך כמה סיבות טובות מאוד.

קודם כל, זהו מיסמך חינוכי. כאשר כל ילד לומד בבית־הספר את חוקת מדינתו בעל־פה, תוך הבנת כל סעיף וכל פסיק בה, יש לכך השפעה עמוקה. כסמל של אחדות־המדינה, שילטון־החוק וזכות־האדם, אין תחליף למיסמך חינוכי כזה, כשם שאין תחליף למוסד הסימלי ששמו נשיא־המדינה.

הדבר דרוש שיבעתיים במדינה כשלנו, שבה הדמוקרטיה תלוייה על בלימה. רוב אזרחי ישראל באו מארצות רודניות — רוסיה הצארית והבולשביקית, פולין של פילסודסקי ושל יורשיו האדומים, מדינות ערביות שונות, איראן של השאה, קהיליות־בנגות אמריקאיות ודיקטטורות שונות של גנרלים שונים. מי שגדל בפלשתינה (א"י) רגיל לדיקטטורה של הנציב העליון. רק מי שבא מגרמניה של ויימאר, ממערב אירופה ומארצות־הברית טעם אי־פעם טעם של דמוקרטיה של ממש, לפני בואו לישראל.

בנסיבות אלה, קיום הדמוקרטיה הישראלית הוא כימעט פלא, ואת הפלא הזה יש לחזק בחישוקים הוקתיים עד כמה שאפשר.

חיים כהן הזכיר כי יש עוד מדינה אחת בעולם שאין לה חוקה כתובה — בריטניה הגדולה. גם זה נכון, כמובן. אך זה מזכיר את הסיפור על הקצין האמריקאי שהזדמן לטירה בריטית ושהתפעל שם מן המידשאות. כששאל את הגנן איך הוא מצליח לגדל דשא מפואר שכזה, השיב הגנן: "עשה כך־וכך מדי יום, וכך־וכך מדי חודש, וכך־וכך פעמיים בשנה. תמשיך בזה במשך 500 שנים, ויהיה לך דשא כזה."

בבריטניה יש דמוקרטיה בלי חוקה כתובה. אך יש שם מסורת דמוקרטית של מאות שנים, המתמצית ב"חוקה הבריטית" שהכל מדברים עליה, אף שאינה רשומה במיסמך אחד.

חיים כהן העיר כי הרוב יכול ממילא לשנות את החוקה, כשם שהוא יכול לשנות כל חוק אחר. זה נכון — אך גם אינו נכון. הצבעה רגילה של רוב מיקרי בכנסת יכולה לשנות ולבטל כל חוק. אך חוקה הראוייה־לשמה כוללת סעיפים המאפשרים את שינוי החוקה רק בדרך ארוכה ומסובכת, כמו בארצות־הברית: רוב משוריין בשני בתי־הקונגרס, רוב בבתי־המחוקקים של רוב ה"סטייטס". זהו תהליך ממושך מאוד, ורק תיקון המבטא באמת את צורך־הזמן ואת רצון־העם — ולא מצב־רוח חולף או רוב מיקרי — יש לו סיכוי להתקבל.

בשנות כהונתי בכנסת נדהמתי פעמים רבות למראה קלות־הדעת של "המחוקק", המייצר חוקים והמשנה חוקים בחיפזון, לעיתים בתהליכים בזויים של קנוניות. כך התקבלו כמה וכמה חוקים בעלי אופי אנטי־דמוקרטי במהותם.

גם הטוב שבשופטים נאלץ לשפוט במיסגרת החוק. השופט אינו יכול להיות הרבה יותר טוב מהחוק שהוא מופקד על הפעלתו, אלא אם כן יש חוקה כתובה, העומדת מעל לחקיקה השוטפת של הכנסת, והמאפשרת לבית־המישפט העליון לבטל חוקים המתקבלים בכנסת אך הסותרים את החוקה.

שני המשתתפים באותה שיחה בשניים הוכיחו זאת בעצמם, בעל כורחם. חיים כהן היה גרוש כאשר נשא לאשה את בעלת־השיחה שלו. בהיותו כהן, לא יכול היה לשאתה על פי החוק הישראלי — אותו החוק שהוא שפט על פיו. הוא נאלץ לנסוע לארצות־הברית, ולשאתה שם על פי חוק זר.

אם לדון על פי המחמאות שהשניים החליפו ביניהם לפני המצלמה, אין הם מצטערים על המעשה שנעשה תוך עקיפת החוק הישראלי. אך האם לא היה מוטב לחוקק חוקה, שתבטיח את זכותו של כל אדם לשאת אשה ולהינשא לגבר על פי צו ליבו, בלי הבדל של דת, עדה, לאום וגזע?

אשה נושאת גבר

אגב הפסוק האחרון ברשימה הקודמת:

האם לא הגיע הזמן לטהר קצת את השפה העברית ממושגים שמקורם בגיזענות גברית? מדוע הגבר "נושא" אשה, ואילו האשה "נישאת" לגבר? מדוע לא יהיה גבר "נשוי" לאשה, ומדוע לא "תישא" אשה את אהוב־ליבה?

ר' אורי, אייך?

קשה היה שלא לצחוק למראה חידון־התנ"ך, הוא נראה כפארודיה של פארודיה — נסיון מוצלח־למדי לחקות את אורי זוהר. (חוששני שתרומתו העיקרית של ר' אורי זוהר לתרבות העברית אינה מסכת של הגות דתית עמוקה, אלא הסאטירה הנהדרת הזאת).

ממילא איני מסוגל להתייחס אל החידון ברצינות. לעיתים קרובות מתגנב ללב החשד כי שאלות־החידון מומצאות על־ידי כסילים, הרואים את העצים ואינם רואים את היער. איזו איוולת היא לקחת יצירה נהדרת זו ולפרק אותה למילים ולפסוקים, בנוסח "מישענת קנה־רצוץ — מי אמר זאת למי ומדוע?"

מה הטעם בהזמנת אנשים טובים מכל העולם, מהם שלמדו את התנ"ך תוך האזנה לטייפ־רקורדר בשעת

הדחתם של כלי־המיטבח, כדי לשאול אותם שאלות בנוסח: "אנחנו, היהודים, עם נהדר. אלוהים בעצמו אמר כך. ציין איפה ולמי."

התנ"ך הוא יצירה ספרותית יפה מאין כמוה. הוא ספר היסטורי מגמתי, שנכתב ונערך בידי תועמלניה של מיפלגה דתית מסויימת. הוא ספר דתי, שבין פרקיו ושורותיו ניתן לגלות את התפתחות המוסר היהודי, שהשתנה במרוצת הדורות מן הקצה אל הקצה.

מה מכל אלה מתגלה בחידון אווילי זה?

הגה נשאלה שאלה לגבי דבריו של יפתח השופט אל מלך בני־עמון, שתקף את היישוב הישראלי בגילעד. יפתח הציע לו: "הלא את אשר יורישך כמוש אלוהיך — אותו תירש, ואת כל אשר הוריש יהוה אלוהינו מפנינו — אותו נירש." הנשאל נדרש לזהות את ה־פסוק ואת בעליו. שמונה נקודות. כאילו דובר על רשימה של צאצאים או על שושלת של מלכים.

זהו אחד הפסוקים המרתקים ביותר בתנ"ך כולו. מתגלה בו תמונת־עולמו של יפתח, שהיתה, מן הסתם, תמונת־עולמם של כל בני־דורו. לבני־מואב יש אלוהים ושמו כמוש, שנתן להם נחלה ומגן עליהם. לבני־ישראל יש אלוהים ושמו יהוה, שנתן להם נחלה ומגן עליהם. יש עמים רבים, ולכל אחד מהם אלוהים משלו, השומר על נחלתו, ההולך לפני צבאו והמגן על העם מפני האלהים של שכניו.

ביקורת־המיקרא הרצינית קבעה, גם על סמך פסוק זה, שכך אמנם נראו הדברים לבני־ישראל בימים ההם. רק בהדרגה, במרוצה של דורות רבים, התגבש הרעיון של אל אחד, ששוב אינו האל הפרטי של עם־ישראל, אלא אל אוניברסלי — כמו זה המתגלה בספר יונה, למשל. (בארץ אנו עדים עתה לתהליך ההפוך. האל האוניברסלי הפך, בשנים האחרונות, שוב אל פרטי של גוש־אמונים והרב שלמה גורן, מעין רמטכ"ל־על היוצא למילחמה באללה).

פרשני־המיקרא היהודיים ניסו להתחמק מן המשמעות הברורה של הפסוק (טריווש, נוטיק ולווין אומרים: "ויפתח אמר זאת בלעג.") מובן שאין הדברים נלמדים בבית־הספר הישראלי, שבו מתייחסים אל התנ"ך כפי שהיה נהוג במינזרים היותר־אפלים בימי־הביניים. אך איך משתתפים אנשים רציניים בחידון שבו משמש פסוק זה למיבחן אווילי של זיכרון מכני, תוך התעלמות גמורה מתוכנו המרתק?

הנאצי הנורמלי

מכל הנאצים החשובים, אלברט שפר, שנפטר ה־שבוע, היה המפחיד ביותר.

אפשר לאמר על אדולף היטלר שהיה דמגוג גאוני ומטורף. אפשר לאמר על יוזף גבלס שהיה בעל מום גופני ומוח מעוות. הרמן גרינג היה נרקומאן. היינריך הימלר היה אפס שעלה לגדולה. אדולף אייכמן היה ביורוקראט קטן ששובץ, במיקרה, במישרד לרצח־המוגנים. וכן הלאה.

אולם אלברט שפר היה איש מן היישוב. צעיר נורמלי בהחלט, מוכשר, קאריירייסט שאפתני ויעיל. אנשים כמוהו מצויים בצמרת של כל מישטר, וכל מישטר מתברך בהם. הוא יכול היה להיות שר בממשלת הקיסר הגרמני ובממשלת הקהיליה הפדרלית של היום, וגם בממשלת צרפת ובריית־המועצות וישראל.

וזהו הדבר המפחיד.

שפר הוכיח כי הקאריירייסט המצוי יכול לשרת כל מישטר, ויהיה גם המישטר הפושעני והמטורף ביותר. אפשר גם להפוך את המישוואה: שפר הוכיח כי גם המישטר הפושעני והמטורף ביותר מוצא לו אנשי־ביצוע נאמנים מקרב הקאריירייסט המצויים, הנורמליים, היעילים, המוכנים בהחלט לפעול במיסגרת הנורמות הנתונות. גם אם הנורמה היא רצח המוני, עבודת־פרך של מיליוני עבדים, גירוש עמים ומה עוד.

אפשר לעכל את הפרק הנאצי בהיסטוריה כל עוד מניחים שחבורה של מטורפים השתלטה, במיקרה, על אומה תרבותית מפוארת, ועשתה מה שעשתה. אך הרבה יותר קשה לעכל את העובדה שרוב האנשים, שהיו ממונים על התיפקוד היומיומי של מישטר זה, היו אנשים נורמליים, אנשים מן היישוב, שכמותם מצויים בכל מקום. גם בשיכון שאתה גר בו.

שהרי אם זה נכון — זה יכול לקרות בכל מקום.

בתולת הברזל

נהג־המונית היה אדיב, תרבותי, ג'נטלמני. נסענו בין השדות המוריקים של בריטניה, שהזכירו לי את מילות השיר: "בנה ניבנה את ירושלים / בשדות הירוקים והנעימים של אנגליה."

שוחחנו על הא ועל דא, כדי להעביר את הזמן כאנשים מן הישוב. גילגלתי את השיחה אל שובתי־הרעב האיריים, ששניים מהם כבר מתו אז.

הנהג האדיב לא הרים את קולו העדין. "אני לא מרחם עליהם," אמר, "ימותו־נא כולם. מי יודע כמה אנשים רצחו?"

מיהרתי להחליף את הנושא.

יחסם של הבריטים, ומרגרט תאצ'ר בראשם, אל מותם של שובתי־הרעב מרתיע גם אנגלופיל מושבע כמוני. הדבר חושף מעמקים אפלים באופי הלאומי. מתחת למעטה הנהדר של תרבותיות (או מתורבתות, ליתר דיוק) עדיין גועשים היצרים האלימים, שרוסנו אך בקושי. אולי זוהי אחת הסיבות לכך שהבריטים אכן זקוקים למלוכה, לטכסים מרהיבים, לחינוך שאין שני לו בעולם. ליצרים כאלה דרושות מוסרות של תרבות ומסורת.

מנחם בגין אמר בשבוע שעבר למראיינו האמריקאי, ויליאם ספאייר היהודי־הימני־הקיצוני, שהוא לא היה מחזיק מעמד, במקומה של תאצ'ר, מול לחץ זה של שובתי־הרעב. אני מאמין לו.

תאצ'ר

ומכאן מסקנה גם לגבי־נו: האם לא כדאי לחשוב על מעמדם של "ה־אסירים הביטחוניים" לפני שגם כאן תתחיל, במוקדם או במאוחר, מחאה דומה? לאסיר פוליטי מגיע מעמד מיוחד. לא משום שמעשיו פחות חמורים מאשר מעשי הפושע הפלילי (לעיתים קרובות נכון ההיפך), אלא משום שמניעיו שונים. פושע פלילי פועל לטובת עצמו. אסיר פוליטי הוא אידיאליסט המסכן את חייו וחרותו למען האידיאל שלו (לאומי, חברתי, דתי), גם כשמעשיו נתעבים.

כל עוד נמשך המאבק, אין מנוס מכליאתם של "פושעים פוליטיים" כאלה. אך אין כל טעם בהענשה נוספת, כגון מניעת חומר־קריאה, כתיבה, בגדים משלהם וכו', כפי שנעשה באירלנד הצפונית, ובמידת־מה גם אצלנו.

הרי כך טענה, בשעתו, המחתרת העברית שלחמה בבריטים.

1978
הזמנה
הנך מוזמן
להצטרף למועדון
אֲנִיֵּי הַיַּיִן
Club
MONFORT

אף אחד לא מצפה כמובן, שכך ייראה שולחן ארוחת הבקר שלך, אבל סעודה חגיגית או ארוחה במסעדה הם דבר אחר לגמרי. כאשר אנשים הם אניני תרבות ואניני טעם צפוי שהם יהיו גם אניני יין.

"אנין יין" הוא מושג חדש שנכנס לארץ יחד עם יינות מונפורט. היום כבר אפשר לשפוט טיבה של מסעדה ורמתה ע"י השאלה הפשוטה: "יש לכם יינות מונפורט?"

הבה נראה מה קורה בשולחן המפואר. הכל עומדים במנה העיקרית, נתחיל מימין לשמאל: המנה היא "ז'יגו דה-מוטון" (ירך

ין המלווה אותה הוא **קברנה**
לגבר הוזמן "בִּלְבֵּקֶט דה–וו" (בשר
זב לבן) והיין המתאים לו הוא
לאן. לגברת היפה הוזמן "סול
שהוא דג סול מבושל ברוטב לבן
בצרפתית – אשת הטוחן) והיין
ם זה טוב הוא **פרנץ' קולומבאר**.

בראש השולחן מוגש "פוּלֶה או–רִי" (חזה עוף מבושל באורז) והיין המלווה אותו הוא **שנין–בלאן**, הגברת הנאה שמשמאל הזמינה שניצל (נו, טוב, היא רק אורחת) ולזה יתאים בדיוק **גרנאש רוזה** מקורר היטב. הגבר משמאל הזמין דג שמך ברוטב וִימֶר (רוטב העשוי מיין לבן פרנץ' קולומבאר של מונפורט עם מיונז, חרדל וצלפים.) ויין זה גם מוגש למנה.

יותר פרטים על היינות הזניים של מונפורט, בעמוד הבא.

MONFO

ה המעודן של התרבות"

וימר יעקבסון טמיר

French Colombard

פרנץ' קולומבר של מונפורט הוא יין שולחני לבן מעולה, חצי יבש (דמי-סק). יש לו טעם מובהק של רכות וארומה נקיה. הוא עשוי מענבים מובחרים של גפן ה"קולומבר" הצרפתית ומצויין כ"אפריטיף". מגישים אותו עם דגים, מאכלי-ים ועוף.

פרנץ' קולומבר של מונפורט צריך לשהות במקרר לפחות חצי יום לפני ההגשה ואפשר לחלוץ את הפקק בעת הארוחה. הטמפרטורה האידיאלית של ההגשה היא 7-12 מעלות צלסיוס. לגבינות המלוחות טוב מאוד להגיש פרנץ' קולומבר של מונפורט. הפרנץ' קולומבר הולך טוב עם מוסיקה של דביוסי ורוול, עם ג'ז קלאסי (ביו אוריאנס), עם פיסול ועם ספרי הרפתקאות (שונות).

Cabernet Sauvignon

קברנה סובניון של מונפורט הוא יין אדום יבש העשוי מענבים מובחרים של גפן מזן "קברנה סובניון" ומאוחסן במרתפים הקרירים של מונפורט. יין זה מאופיין בצבע אדום עשיר ובארומה עדינה. בקברנה סובניון של מונפורט יש לטפל בעדינות.

להגיחו במקום קריר ומוגן מפני אור שמש. שעה לפני ההגשה יש לחלוץ את הפקק (אחרי שהבקבוק שהה כשעה במקרר במדף התחתון). בקברנה סובניון של מונפורט מכינים "תרנגול ביין" ואותו יין גם מגישים עם המנה לשולחן. קברנה סובניון של מונפורט הולך טוב מאוד עם מוסיקה קלסית קלה, מחזות אנגליים בטלויזיה ופתיחה חגיגית של תערוכת ציורי שמן.

Chenin Blanc

שנין בלאן של מונפורט עשוי מענבי הגפן "שנין בלאן" שנבחרו בקפדנות ושהו בחביות הגדולות במרתפים הקרירים של מונפורט. שנין בלאן של מונפורט הוא יין שולחני לבן יבש ובאופן מיוחד טעים לשתיה עם מאכלי ים, חזה עוף לבן ובשר עגל. יש להגישו מקורר היטב היטב (7 מעלות צלסיוס).

והגבינות שאוהבות אותו הן גבינות עיזים (שבר) מלוחות (וגם מחמצים בצד לא יזיקו). יש להגישו בתוך כוס גבוהה בעלת רגל (כדי שאצבעות היד לא יחממוהו). שנין בלאן של מונפורט הולך טוב עם סירטאקי, שירים של תאודורקיס, בוריס ויאן, פרקי שירה של רימבו, היינה וטשרניחובסקי, עם קטעים נבחרים מתוך אופרות של וגנר ומנוטי ועם קיית ג'ראט (פסנתר סולו) ובערבי פתיחה של סרטי אימה ישראלים באביב.

Sauvignon Blanc

סובניון בלאן של מונפורט נחשב ליין לבן מצויין, עדין ומיוחד. לא מנומס לצקצק בלשון אחרי ששותים אותו, למרות שיש חשק לעשות כן. הוא מיוצר מענבי "סובניון בלאן" מאזורים נבחרים, ומוגש ישר מהמקרר (לאחר ששהה שם כ-7 שעות). חולצים את הפקק בעת ההגשה ומגישים בכוס בעלת רגל גבוהה מאוד. בארוחה מגישים אותו עם מטעמי הים, עם דגים העשויים ברוטב לבן, ובמנות מיוחדות מבשר עגל או עוף, וגם כ"אפריטיף" משובח. סובניון בלאן של מונפורט מוגש עם גבינות ביתיות פיקנטיות (לא מתוקות). סובניון בלאן של מונפורט הולך טוב מאוד עם הפרליודים והפוגות לפסנתר המושווה של בך, עם ויואלדי, עם מוסיקה מודרנית של סאטי, ועם ספרים של אסכולת "הרומן החדש".

Grenache Rosé

גרנאש רוזה של מונפורט עשוי מענבי "אליקנט גראנש" המפורסמים. צבעו ורוד צלול וטעמו עדין וארומטי. יש להגישו לשולחן כשהוא מקורר היטב. רוזה גרנאש של מונפורט הולך יפה עם מיני בשר שונים, דגים ומנות מעורבות, ואפשר לשתותו בכל הזדמנות. הוא פופולרי במיוחד ויש המגישים אותו כ"אפריטיף" לפני האוכל. הוא הולך טוב עם גבינות כמו "בל-פאיזה" ו"קפריס דה-דיה". ברוזה גרנאש של מונפורט לא ממלאים הכוס עד שוליה, מספיק כדי שלושת רבעי מגובהה. אין משאירים אותו במקרר יותר משבוע. מחסלים אותו לבד או עם ידידים. גרנאש רוזה של מונפורט הולך טוב מאוד עם ג'ז בעיקר ג'ז מודרני ושיחת ריעים (בסלון של יום שישי), עם בלט קלאסי ועם מנדלסון.

פנינה רוזנבלום האחת והיחידה מספרת על ילדותה העשוקה, דרך־חייה הסוערים, האנשים המפורסמים שהכירה, תדמיתה הציבורית וחוויותיה הפרטיות, יחסה לגברים, החלומות שלה והיחס שלה לדוגמניות

ריאיינה שרית ישי

זובין מאהטה לא יצא איתי רק מפני שיש לי גוף יפה! מד קנדי לא רצה אותי רק מפני שיש לי פרצוף יפה!

אנשים לא מצפים מבחורה שהיא סכסית או יפה שיהיה לה גם שכל. זה עניין של מסורת

סכס זה דבר נהדר אם בא לך על מישהו וטוב לך איתו, אבל אם לא בא לך על מישהו סכס זה חרא

עם רוברט דה־נירו היה לי רומן קצר. הוא נורא נחמד, אבל לא הייתי נותנת לו יותר מציון 7

אני רוצה להתחתן עם בן־אדם שיהיה לי טוב איתו, אחד שלא יפחד ממני, שיהיה לו ביטחון עצמי

גברים פוחדים ממני. מציק להם שאני יפה, עצמאית ומפורסמת, שאני מקבלת טלפונים מכל העולם

„יש לי שכל על הראש!"

פעם, אני מוכרחה להודות: הבחורה לא הייתה שלי. לא אני בחרתי לראיין את פנינה רוזנבלום. זו הייתה הצעה של העורך, אורי אבנרי, שנזרקה כבדרך אגב לחלל ישיבת המערכת וזכתה להתנגדות מיידית מצידי. מה אני יכולה לכתוב עליה שלא נכתב, שאלתי. מה היא יכולה להגיד לי שלא אמרה לאחרים, הקשיתי. אך העורך בשלו: הגברת הזו, הוא אמר, מעניינת תמיד — ביחוד אם שואלים אותה את השאלות הנכונות.

לא בלעתי את המחמאה והמשכתי להתעקש, אך להפתעתי הצטרפו אל הצעתו של העורך גם יתר חברי המערכת, ללא יוצא מהכלל. סקר קצר שערכתי בין מכרי הוכיח לי, שיש עוד המון אנשים שרוצים לדעת הכל על פנינה רוזנבלום — ולא העזו לשאול.

טלפנתי לפנינה רוזנבלום, המזכירה האלקטרונית ענתה לי באנגלית ואחר כך בעברית, מהירה מאוד, שפנינה אינה בבית ותהיה רק בסביבות השעה שבע.

חצי שעה אחרי שהשארתי את ההודעה פנינה טילפנה, וקבענו להיפגש בדירתה שברחוב סוקולוב בתל־אביב.

פנינה פתחה לי את דלת הדירה הסכורה, שטפטים לא אופנתיים מקשטים את קירותיה. המזגן פעל ואנחנו התיישבנו על הספות האפורות. ביקשתי לראות את הדירה. פנינה הראתה לי חדר שינה מפורמאייקה, פינת אוכל עם שולחן שהוא מעין חיקוי לסגנון עתיק, ומטבח „אמריקאי", כמו שהסבירה לי.

את הקירות קישטו, כמובן, תמונותיה של הגברת, שהיא פוטוגנית ביותר.

פנינה היא בחורה נחמדה. היא מדברת מהר וחושבת מהר עוד יותר. היא כמעט שלא מקשיבה ויש לה תשובות מוכנות מראש. השיחה בינינו התנהלה כמעט כל הזמן בשתי שפות: היא באנגלית ואני בעברית. היא הסבירה לי שהיא מתבטאת יותר טוב באנגלית, מכיוון שעד שיצאה לעולם הגדול היתה התפתחותה מוגבלת, ולכן גם העברית שלה

„יש לי שכל על הראש!"

(המשך מעמוד 43)

מוגבלת. אחרי שיצאה לעולם „נפתח לה הראש", ומכיוון שחשבה בשפה האנגלית התפתח אצלה אוצר המילים בשפה זו.

היא רזה כמו מקל, ומספרת לי שהורדה עשרה קילוגרמים ממישקלה לא בכוונה. „אני לא אוכלת שום דבר," היא אומרת, „ותאמיני לי שאני לא בדיאטה. פשוט לא בא לי לאכול." יחד עם הקילוגרמים פחת כנראה גם המישקל הסגולי של החזה המפורסם, ואני שואלת אותה בתדהמה: „לזה קוראים השדיים של המדינה?" פנינה משיבה מייד: „היית מאמינה? ועוד אומרים שהזרקתי לעצמי סיליקון, שמעת בחיים שלך שטויות כאלה? אנשים ממציאים עלי כל מיני סיפורים! בשביל מה לי להזריק סיליקון? מה אני בת שלושים? אני בסך הכל בת 26!" היא נוהגת במכונית פיאט משוכללת עם מיזוג־אוויר וכפתורים שמעלים ומורידים את החלונות, יש לה ארון ענק מלא בגדים, עשרות זוגות

פנינה בפתחיתיקווה

„החיים שלי לא משעממים. כל יום קורה לי משהו!"

נעליים, ויהלומים ששמורים בכספת בבנק.

היא אומנם גרה לבד בדירה השכורה, אך במהלך השיחה פותח מישהו את הדלת במפתח, ולחדר נכנסת צעירה. פנינה מכירה לי אותה כיחודית, בתדודתה. כשאני שואלת אם יחודית גרה איתה, היא אומרת: „נתתי לה לגור איתי. מסכנה, היא גרה בפתחתיקווה ועובדת בתל־אביב. היא ישנה פה כי אני פוחדת לישון לבד." אפה החדר שלה, אני שואלת, ופנינה אומרת: „מה זתי־מרת, היא ישנה איתי בחדר השינה." ואני חושבת לעצמי: חלומו של כל גבר ישראלי ממוצע ישנה במיטת פורמאייקה כפולה עם בת־דודתה. מי היה מאמין?

אני יושבת שעה שלמה בדירה לפני שאני פותחת בראיון. את פנינה לא צריך לראיין. היא מדברת בלי סוף. לבסוף נמאס לה, כנראה, והיא אומרת לי: „נו, תתחילי כבר לשאול שאלות, מה הבעיה? תשאלי ואני אענה לך. יש לי נסיון בראיונות, אבל הפעם אני רוצה שזה יהיה אמיתי. שזה לא יהיה כמו בפעמים הקודמות. אני רוצה שאנשים יכירו את פנינה האמיתית."

● אני מוכרחה להגיד לך את האמת פנינה. קשה לי מאוד לי־ראיין אותך. נדמה לי שכבר מה שאשאל אותך שאלו האחרים.

אף אחד עד היום לא הציג אותי כמו שאני באמת. אני כל כך שונה מהתדמית המזופתת הזאת שאנשים הדביקו לי. אנשים אומרים שזה ביגלל מה שקראו עלי בעתונים. לא תמיד צוטטתי נכון. אם העיתונאים היו מצטטים אותי נכון, איש לא היה מעז להגיד שאני טיפשה או זונה או אוהבת רק כסף, וכל מיני דברים אחרים שאומרים עלי, ושהם כל־כך לא נכונים. אנשים לא מספיק אינטליגנטיים כדי לקרוא בין השורות. לקוראים היותר אינטליגנטיים יש הערכה אלי. תאמיני לי, גם העיתונאים לא מספיק אינטליגנטיים. אף אחד לא הצליח לקלוט אותי. אפילו העולם הזה, למרות שהוא גידל אותי וכתב עלי את הכתבות הראשונות, אני לא חושבת שהוא קלט את הראש שלי.

● את לא חושבת שאת בעצמך עזרת בבניית התדמית שלך?

לא, אני מאוד כנה ופתוחה. כששואלים אותי שאלה, אני עונה ביושר. הטעות שלי היתה שהגעתי ארצה מהעולם הגדול. חייתי בשיא העושר והפתיחות, ולא חשבתי שאני באה לפרובינציה. גם אני הייתי פרובינציאלית לפני שיצאתי החוצה, אבל היה לי שכל להיפתח ולתת לעצמי צ'אנס. תמיד רציתי לנסות דברים ולהסיק מסקנות. אז כשבאתי ארצה וראיינו אותי, דיברתי בצורה הכי פתוחה על יחסים עם גברים ועל מתנות מגברים. בחוץ לארץ אלה דברים מובנים מאליהם, אבל בארץ — ישמור אלוהים! לא תיארתי לעצמי בדמיון הכי פרוע שלי, שאנשים יקבלו את דברי בצורה כל כך מעוותת שיביקו לי תוויית של זונה.

● מפריע לך שחושבים שאת זונה?

אנשים מאוד פרימיטיביים חושבים כך, וזה לא מפריע לי. בחיים שלי לא חייתי מגברים. היו לי יחסים עם בני המין השני, שהיו מלווים ברגשות, בכאב ובמיליון וראחד דברים. זה שבנאדם שהיו לי יחסים איתו עזר לי ושכר לי דירה, זה דבר טבעי. זו לא זנות. מה ההבדל בין אשה שמתחתנת בשביל הכסף וביני?

מה ההבדל בין אשה נשואה, שהתחתנה בשביל כסף, וביני? זה לא זנות אם גבר, שרוצה אותך, עוזר לך ושוכר בשבילך דירה

● בחברה מסויימת את מאוד לא מקובלת...

אני חושבת שאין חברה שאני לא מקובלת בה. להיפך, כולם מכרכרים סביבי: „היי פנינה", „היי פנינה", ויש לי יותר מעריצים מאשר אוייבים. בטח שיש קינאה. בחיים שלי לא ראיתי כזאת קינאה כמו שיש בארץ, וזה חבל לי. אנשים לא יכולים לעכל בן־אדם שיש הכל. שהבן־אדם גם נראה טוב וגם מצליח וגם טוב לו. רוב האנשים בארץ הם אפורים, אז כשיש בסביבה מישהו יותר צבעוני זה מעצבן להם את שווי המשקל. לגבי יש קנאה עצומה. לא ראיתי אדם שמקנאים בו כמו שמקנאים בי. למה? כל אחד והמזל שלו. אנשים לא צריכים לקנא כל־כך האחד בשני.

● הקנאה מפריעה לך באופן ממשי?

אני לא חיה עם אנשים שמקנאים בי. אני לא מחלקת איתם את המיטה שלי. מי שקרוב אלי, יודע מי אני ומה אני וזה מה שחשוב לי. אני לא יכולה לשכנע את כל העולם ולהגיד: „היי תאהבו אותי."

● שמעתי שדוגמניות מסרבות להופיע איתך בתצוגות אופנה, ושבתצוגת אופנה מסויימת הן הטילו וטו ונאלצת לשמש במקום כדוגמנית כמנחת התצוגה.

זה בולשיט! הייתי אצל אמרגן אחד והוא הציע לי להופיע בתצוגת אופנה. אמרתי לו: אתה לא יכול להרשות לעצמך את המחיר שלי, אז הוא הציע לי להנחות את התצוגה. תביני, תצוגות אופנה לא מעניינות אותי. זה לא ברמה שלי לקבל 5000 לירות ולרוץ בכל הארץ.

אני מרגישה צער על הדוגמניות. כל דוגמניות הצמרת יותר מבוגרות ממני. הן לא מרוויחות פסיק ממה שאני מרוויחה. אני עושה לחברת ליריים מבצע, ואני מקבלת חצי מיליון לירות. כמה מהן את מכירה שמקבלות הצעות כאלה? הן פשוט מקנאות בי, כי אף אחת מהן לא הגיעה למה שאני הגעתי.

● למה בעצם הגעת?

בגיתי שם. היה לי שער בהעולם הזה של ראש־השנה לפני שנתיים, כשבאתי ארצה לביקור של שלושה שבועות. כל־כך הצלחתי שנשארתי. הייתי מפורסמת עוד לפני שעזבתי את הארץ. הייתי דוגמנית מספר אחד. כולן הלכו עם התסרוקת שלי. גם בחוץ־לארץ אני מפורסמת. כתבו עלי בגרמניה בבילד צייטונג ובאנגליה באיבנינג סטאנדארט. כמה דוגמניות את מכירה שכתבו עליהן בעיתונים זרים? ואיזה דוגמנית את מכירה, חוץ מחני פרי, שעשתה בארצות־הברית סרט פירסומת לטלוויזיה?

● טוב את היית חברה של בעל החברה...

מה זה משנה! מותק, אני לא הלכתי לסוכנת דוגמניות. לא חשבתי על קאריירה. תאמיני לי כל הדוגמניות שתקועות כאן הן פרובינציאליות קטנות. את יודעת איזה קאריירה אני עושה? את שואלת למה הגעתי? כתוצאה מהכתבה בהעולם הזה היתה עלי כתבה בהארץ ובידיעות אחרונות. למה כותבים עלי ולא כותבים על שאר הדוגמניות? למה מכניסים אותי לכל דבר פוליטי? מישהו כותב ספר ופיתאום כותבים עלי; מישהו אומר משהו — שמים תמונה שלי; יש משחק כדורסל — מצלמים אותי.

● את רואה בזה כבוד?

בטח כבוד, רואה בזה המון כבוד. אם דן אלמגור מכניס אותי לספר שלו על אנשים מפורסמים בארץ, זה כבוד. אם מזמינים אותי לאירועים חברתיים עם לאה רבין, זה כבוד. אם אני מוזמנת לארוחות ערב ומושיבים אותי ליד חברי כנסת, זה כבוד.

● את לא חושבת שמתייחסים אליך כאל קוריוז?

לא ראיתי אדם שמקנאים בו כמו שמקנאים בי. למזל' אני לא מחלקת את המיטה שלי אם אלה שמקנאים בי או מרכלים עלי

גם אל מרילין מונרו ואל ג'ין מנספילד התייחסו כאל קוריוז. כל זמן שמדברים עליך, ולא חשוב מה אומרים, את מעניינת.

● מה יקרה לך ברגע שיפסיקו לדבר עליך?

אני לא בונה את חיי על זה שמדברים עלי. חיי מלאים בהרבה דברים. החיים שלי לא משעממים, אין רוטינה. כל יום יש משהו חדש. אני לא הייתי מסוגלת לעבוד בשום מקום. אין לי מספיק סבלנות לשבת במקום אחד. אני אדם יוצר, אני חייבת כל הזמן ליצור.

● מה את יוצרת?

עשיתי הצגה. כמה אנשים את מכירה שמפיק לקח והשקיע בהם כסף רק ביגלל השם שלהם?

● ההצגה נכשלה.

כי החומר היה מזופת. ההצגה לא נכשלה בגללי!

● איך קרה שהקהל לא בא לראות את פנינה רוזנבלום?

הקהל בא, ועוד איך בא!

● למה אם כך ההצגה ירדה?

היא הועלתה לפני הבחירות. זו היתה תקופה מזופתת.

● זה נשמע כמו תירוץ.

תראי, אם מפיק משקיע 400 אלף לירות בהצגה, הקהל לא פראייר. גם אם פראנק סינטרה היה נותן הופעה מזופתת אף אחד לא היה בא לראת אותו.

● למה את לא מופיעה בספרטים?

פנינה כסמל־מין

„בחיים שלי לא חייתי מגברים. היחסים שלי עם גברים בנויים על רגשות וכאב!"

לא עושים סרטים בארץ.

● את לא חושבת שפשוט לא לוקחים אותך ברצינות?

לא. האדם ברחוב לא מעסיק אותי. אנשי־מקצוע מעסיקים אותי, ולדעתי אנ־שי־המקצוע מעריכים אותי. יש לי קש־רים מצויינים עם אנשי־מקצוע.

● למה אם כך את לא עושה דברים מקצועיים?

למה לא? אני עושה כעת שיר אם אלדד שרים ואבי קורן. אני גם לא קופצת על כל דבר. יש לי המון הצעות, אבל לא מעניין אותי לעשות כל דבר. ישבתי עם מר גולדמן, בעל חברת ביריה, הוא הציע לי לעשות מבצע בהשתתפותי. דרש־תי סכום מסויים, הוא לא היה יכול להר־

פנינה בהתחלה

„גם את מרילין מונרו ראו כקוריוז!"

שות לעצמו לשלם לי, לא הסכמתי לרדת במחיר, וההצעה לא יצאה אל הפועל.

● ממה את חיה?

מה ז'תומרת ממה אני חיה? מותק שלי, אני עובדת קשה. יש לי חוזה של חצי מיליון לירות עם חברה למיכנסי ג'ינס, אני עובדת עם כל־בו שלום, אני עושה סירטי פירסומת. אני מקבלת 10% מה־רווחים של לוח־שנה שעשיתי — ופה לא מדובר בכסף קטן. אני עובדת שלושה ימים ומרוויחה מה שבחורה אחרת מרוויחה בשנה. אני עושה ערבי־ראיונות: שלושת אלפים איש באו לראות את פנינה רוזנב־לום בהיכל־התרבות! לא את חיים יבין, לא את ירון לונדון, את פנינה רוזנבלום — וזה מכובד! לא היה מראיין שלא הר־פעתי אצלו, ומותק, את חושבת שאני מופיעה הינם? אני מקבלת יותר מחבר־כנסת בשביל כל ראיון.

תאמיני לי, כל זה לא קורה לי רק ביגלל העיניים היפות שלי. אם לא הייתי בן־אדם מיוחד, לא היו מזמינים אותי ל־ערבי־ראיונות. רק ביגלל שיש לי גוף יפה זובין מאהטה לא היה יוצא איתי, יש לו אלף חתיכות. רק ביגלל הפרצוף היפה שלי טדי קנדי לא טס כל פעם מוושינגטון לניו־יורק כדי להיות איתי. בחורה צריכה יותר מזה כדי שאנשים כאלה ירצו את חברתה, בחורות יפות יש בכל העולם. לא מצלצלים מכל העולם לפנינה רוזנבלום רק ביגלל הפרצוף שלה — מחפשים אותה ביגלל שיש לה שכל על הראש. את צריכה שיהיה לך משהו בראש. וזאת, מותק שלי, היא עבודה, את זה לא משיגים ביום אחד.

בשואו ביזנס, אם אין לך שכל את נמ־חקת. את צריכה להיות חזקה, אחרת את נעלמת. כל אחד מחכה לך בפינה ורוצה לרמוס אותך. את צריכה להיות חזקה, עם המון שכל ועם המון אמביציה, לע־

מוד מול האריות שרוצים לטרוף אותך. זה משגע אותי שאנשים חושבים שכל מה שיש לי זה בזכות גוף יפה. אני חיה עם זה שיש לי גוף יפה, בשבילי זה לא משהו מיוחד. את צריכה שיהיה לך משהו אקסטרא! למה אין הרבה מרלון ברנדו, למה אין הרבה רוברט דה נירו?

וזה מה שאני חושבת שיש לי — משהו אקסטרא. משהו בהליכה, בהתנהגות, ב־כושר ההתבטאות שלי. אני יושבת בחדר עם אנשים, ואני מעניינת. תמיד יש לי מה להגיד בפוליטיקה, בעסקים, במדע, הם ממש יוצאים ממני המומים. אנשים לא מצפים מבחורה סכסית או יפה שיהיה לה גם משהו נוסף. זה עניין של מסורת להגיד שאם בחורה היא בלונדית אז היא גם טיפשה.

הסקרנות שלי עצומה, מרחב ההתעניי־נות שלי אדיר. אני אוהבת לדעת הכל. אני אוהבת לקרוא על חידושים במדע. לפני שמישהו בארץ שמע על אף־15, אני כבר ידעתי מה זה. יום אחד ישבתי עם בעל חברת ג'נרל מוטורס. הוא דיבר על המטוס הפרטי שלו, ואני גיליתי בקיאות מדהימה במיבנה ההגה, בלוח השעונים, בצורת התידלוק של המטוס ובשלבי ה־נחיתה, האיש היה המום. וככה זה בכל דבר. הכל מעניין אותי. אם יש לי רומן עם פוליטיקאי, אני לומדת ממנו המון על מדיניות. אם יש לי רומן עם כלכלן, אני יודעת כלכלה. הסקרנות שלי אינה יודעת גבולות.

● ברשותך נעבור לתחום שו־נה. יש הרואים כך ממך מין, ר' חושבים עליך במושגים של מין. מה היחס שלך למין?

תראי מותק, בחיים שלי עברתי הרבה, וכמו שאני סקרנית בכל תחום, אני סקר־נית גם בכל מה שנוגע למין. אני בן־אדם עם ראש פתוח, ואני לא רואה שום דבר יוצא דופן בכל מה שקשור במין. אני לא נגד הומוסכסואלים, ולא נגד לסביות. אנשים צריכים לחיות כמו שהם רוצים. אף אחד לא יכול להכתיב לי איך לחיות. אני מחלקת את המיטה שלי קודם־כל עם עצמי. ואם יש שני אנשים שיש להם נטיות קצת שונות ורוצים לחיות ביחד, שיחיו, למה לא?

● אמרת קודם שעברת הרבה בחיים. האם קיימת יחסים גם עם נשים?

אני לא אוהבת לדבר על זה. כשאמרתי שגברים נותנים לי מתנות, הפכו אותי לזונה. אז למה לי לדבר? לא כדאי שתכתבי על זה. את יכולה לכתוב שהיה לי נסיון מיני מגוון, אבל אני בהחלט הטרוסכסוא־לית. חוץ מזה אין לי חשק לפרט, האנשים פה הם מאוד מרובעים.

● את תמיד זורקת שמות של אנשים מפורסמים. את לא מה ש־נקרא באנגלית Name Dropper**"?**

נפל בחלקי להכיר אנשים מפורסמים בזמן הנכון ובמקום הנכון. חייתי שנתיים בלוס־אנג'לס, הכרתי הרבה מפיקים ושח־קנים והייתי בבתים של כולם. הייתי חברה של דין ג'יי־מי מרטין, של בוב אוואנס ושל גרייס והארולד רובינס. רק עכשיו צילצלתי לקאן, רציתי לנסוע אליהם ל־חופשה, אבל הם חוזרים ללוס־אנג'לס כי

זו היתה מסיבה נורא משעממת. היו שם מאריסה ברנסון, ג'יימס קאן, דסטין הופמן ואלי מקגרו. אז הלכתי הביתה לישון

הבן שלהם הולך לבית־הספר. לא נורא, אולי אקפוץ אליהם בחודש הבא.

את רוברט דה נירו הכרתי במישרדו של המפיק רוברט קרדיף. יום אחד אני טסה במחלקה ראשונה לניו־יורק, ודה נירו נכנס למטוס זרוק. חייכתי אליו, הוא הכיר אותי וישבנו כל הטיסה ביחד. היו קטעים — אל תשאלי! זו היתה טיסה ממש שיגעון. מצאנו מיד שפה משותפת, והיה לי אתו רומן קצר.

פנינה עכשיו

„אני כל־כך שונה מהתדמית המזופתת שאנשים בנו לעצמם!"

● מה נקרא רומן קצר?

אני יודעת, אולי הוא צילצל המון פעמים ולא הייתי בבית כי כבר הייתי במקום אחר, אז הקשר נותק.

● אם היית צריכה לסווג את רוברט דה נירו בין 1 ל־10, איזה ציון היית נותנת לו?

בסדר, לא רע. הייתי נותנת לו אולי 7. אבל לא חשוב, הוא אדם נורא נחמד. סיפר לי על הרומן שהיה לו עם איזו ישראלית, הוא אמר שהיא היתה כזה ומאוד נחמדה.

● האם היית רוצה שיהיה לך איתו יותר מאשר רומן קצר?

תראי, אני לא נמצאת מספיק זמן במקום אחד בשביל לפתח קשר עמוק. כל הרומנים שממש התיישבתי עליהם עם מישהו היו לי בארץ, כי בחוץ יש כל כך הרבה פיתויים, וכאן יש לי זמן להקדיש לגבר אחד.

● דה נירו היה הרומן היחיד ברשימת המפורסמים שלך?

לא. היה לי רומן גם עם ווארן ביאטי. המפיק בוב אוואנס עשה יום אחד פרמיירה לסרט יום ראשון השחור. רומן פולנסקי הכיר לי חבר שלו, במאי פולני (זה היה עוד לפני שהוא הסתבך). יום אחד הפולני מתקשר ושואל אותי אם אני רוצה ללכת לפתיחה של גלרייה ואחר־כך לפרמיירה. הוא אמר שבשבע ג'ק ניקולסון והוא יבואו לקחת אותי. לא רציתי ללכת, אבל שמעתי ג'ק ניקולסון, ואמרתי טוב. הוא בא עם המרצדס של ג'ק: חומה 600 סמ"ק, את יודעת מה זה? לעומת 250 סמ"ק שכולם נוהגים? אגב, ג'ק ניקולסון בכלל לא משהו מיוחד — נמוך, רזה וחסר ביטחון. הוא הלך קדימה כדי לבלוט יותר מאיתנו.

היו שם בגלרייה המון אנשים: מאריסה ברנסון וג'יין ראנדל, ואחר־כך נסענו לבית של בוב אוואנס, והיו שם ווארן ביאטי וג'יימס קאן ואלי מקגרו ודאסטין הופמן — לא זוכרת כבר, מרוב שהיו שם אנשים מפורסמים. והיתה סו מינגר, שהיא הסוכנת הכי חשובה בהוליווד — כזו גדולה, שמנה ומכוערת. בקיצור, ווארן ביאטי, סו מינגר, הפולני ואני נכנסנו ללימוזינה אחת. הגענו לאולם, הסרט התחיל וסו מינגר, כל הזמן הראש שלה עלי במקום על הסרט. בלי כוונה נגעתי לה ברגל ואמרתי לה סליחה. והיא אמרה לי התענוג כולו שלי, נדלקה עלי, מה אני אגיד לך? זה היה קטע! ווארן ביאטי קלט את זה. אחר כך, במסיבה, הלכתי למיקלחת כי נורא השתעממתי עם כל השחקנים, ווארן בא ודיבר איתי.

● הוא נראה טוב?

מה זה טוב? שגעון! אבל לא בא לי עליו. אני לא הולכת לשכב עם בן־אדם ביגלל שהוא מפורסם. הוא גר ב־בברלי ווילשר, ממש ליד הבית שלי. נתתי לו את הטלפון. אחרי המסיבה הלכנו לפרייבט קלאב והיה נורא נחמד, אבל נמאס לי. נסעתי הביתה, התפשטתי, נכנסתי למיטה, שמתי לי קרמים — את יודעת כמו ששמים כשהולכים לישון לבד.

(המשך בעמוד 75)

פנינה כדוגמנית

„זה לא ברמה שלי לקבל 5000 ל"י!"

ברברה טאופר:

„אני לא יודעת, אני לא קרייסקי!"

הניספחת לענייני תרבות ועתונות בשגרירות אוסטריה בישראל, ברברה טאופר, היא אחת הדיפלומטיות היותר פופולאריות בישראל. לולא הייתי יודעת שברברה היא דיפלומטית, הייתי חושבת שהיא ישראלית לכל דבר. כי ברברה, שלא כדיפלומטים אחרים, אינה מנותקת מהחברה הישראלית. היא מעורה היטב בכל החוגים — ה„רשמיים", ה„בוהמיים" ו„הגבוהים", בשבוע שבו ביצעה חוליה פלסטינית פיגוע בבית־הכנסת בווינה, שבעיקבותיו נוצרה המתיחות בין ממשלת ישראל והקאנצלר האוסטרי ברונו קרייסקי, שאלתי את ברברה:

● איך את מרגישה השבוע כאוסטרית בישראל?

אני מרגישה נורא. נהרגו אוסטרים יהודיים, וזה שובר את ליבי. הרג אינו דרך. אני מרגישה כמו כל ישראלי וכמו כל אוסטרי. זה פשוט נורא.

● איך, לדעתך, מרגיש קרייסקי?

אני לא יודעת, אני לא קרייסקי.

● היחסים בין אוסטריה וישראל מתוחים מאוד. איך זה משפיע על עבודתך הדיפלומטית?

אני מנסה לעשות את עבודתי בדרך אישית. שיהיה ברור — אנחנו רוצים יחסים טובים עם הישראלים. אנשים שמכירים אותי יודעים שאני רוצה את זה במיוחד. אני מנסה לגשר בדרכי על הפערים, בעיקר דרך פעולות תרבותיות. אני מוכרחה להגיד לך בכנות: במשך שש שנות עבודתי כניספחת תרבות בישראל, לא הופרעה עבודתי מעולם בגלל פוליטיקה.

● איך את מסבירה לפונים איך את יחסה של ממשלת אוסטריה לישראל?

אני מוכרחה לומר לך שידידי מסבירים לי יותר מכפי שאני מסבירה. דווקא אני חוקרת יותר, שואלת על המתרחש, ומנסה להבין טוב יותר.

● האם את מתנצלת ככך זאת?

לא. אני לא הרגתי אף אחד. אני יושבת פה. הדבר היחידי שאני יכולה להגיד הוא שכולנו מרגישים אימים בקשר להרג, וכולנו, ללא יוצא מהכלל, פוחדים מהתקפות טרור.

חווה אלברשטיין:

„כמו חיה שבבואתה נשקפת במים!"

חווה אלברשטיין היא זמרת מצויינת. היא החליטה להסתכן והסכימה לגלם תפקיד ראשי ב„סיפור אינטימי", סרטו החדש של הבמאי נדב לוייתן. בעוד כשבועיים יופיע הסרט על בדי־הקולנוע והקהל יראה את הכוכבת שלו לא עם גיטארה על הבימה, אלא בקלוז־אפ, וללא כחל וסרק.

● חווה, מניין שאכת את האומץ לנסות משהו חדש לגמרי, כמו קולנוע, ועוד בתפקיד־ראשי?

זה באמת אחד מאותם האבסורדים שיש במיקצוע שלי. מצד אחד, במעמד שלי צריך הרבה אומץ כדי לנסות דברים חדשים, ומצד שני, לדעתי, כדי להמשיך ולהתקיים צריך לעשות דברים משוגעים ולקחת הימורים. אני הגעתי למצב־נפשי שבו הרגשתי תקועה בדברים הבטוחים. הייתי עייפה וחיפשתי אתגרים. ההצעה של נדב להופיע בסרט שלו באה ברגע הנכון. יכול להיות שאם היה מציע לי את אותה הצעה שנה אחת קודם, הייתי מהססת. הייתי פוחדת לקחת על עצמי אתגר כזה. אבל הוא בא עם ההצעה בדיוק ברגע שבו שבעתי מדבר אחד, ורציתי לנסות משהו אחר.

● האם חלמת אי־פעם להיות שחקנית קולנוע?

האמת? מעולם לא. אבל בסיגנון השירה שלי העברתי מילים בלי לתת את הדעת על־כך שאני משחקת אותן. אנשים היו אומרים לי את ממש שחקנית. האמת היא שבכלל לא התכוונתי. אחר־כך עשיתי את תוכנית הטלוויזיה לילדים קרוסלה והעזתי לא רק לשיר אלא גם לדבר. אחר־כך באה הצגת־ילדים בשם מה קרה בארץ מי, ופיתאום ראיתי שאני יכולה לדבר בלי מוסיקה.

● קראתי פעם שאת חושבת את עצמך ליוצר לא פוטוגני. האם לא פחדת להצטלם?

זה נכון, לא אהבתי להצטלם. אבל במשך השנים שיכנעו אותי שהשד אינו נורא כל־כך. חוץ מזה, אל תשכחי שעברתי בחיי צילומי סטילס וטלוויזיה. אבל עלי להודות על האמת: כשראיתי ראשם (תצלומי פילם מתוך הסרט) הייתי בהלם, ולא באתי יותר לחדר ההקרנה. הרגשתי כמו חיה הרואה את בבואתה נשקפת במים — זה נראה לי נורא מעוות. עכשיו, כשהסרט גמור וראיתי אותו בשלמותו, נרגעתי.

גבי שושן:

„בארץ שיגעון - כולם מדברים בדולרים!"

אני זוכרת את גבי שושן מקורזל שיער וסכסי בתפקיד ברגר במחזמרת „שיער". אני גם זוכרת אותו כחבר ב„אחרית הימים", או שר את „בראשית" ו„ששלח אותה" באמריקה, הופיע במועדונים ישראליים ובמועדוני־רוק קטנים בסנטה־מוניקה שבלוס־אנג'לס. בינתיים הוא התגרש מאשתו, אם בנו, וחזר לישראל.

● גבי, האם באת רק לביקור מזדמן או שחזרת כדי להישאר כאן?

האמת היא שבאתי ארצה כדי לבקר את אבי החולה. היו לי המון היסוסים — זה לא פשוט לחזור ארצה אחרי שש שנים. באתי, הופתעתי והחלטתי להישאר.

● ממה הופתעת?

מהמון דברים, למשל מהמוסיקה. המוסיקה בארץ התקדמה עם הזמן. מצאתי שהסיגנון המוסיקלי המקובל בארץ מתאים לסיגנון שלי, ולכן אני רוצה לעשות תקליט ולהופיע. אני במשא־ומתן עם הד ארצי — את המוסיקה כתבתי בעצמי עוד כשהייתי בארצות־הברית, את המילים יכתבו מחברים ישראלים.

● איך נראית לך הארץ אחרי שש שנים?

לא נורמלי! אני מאוד מופתע לטובה ממה שהולך פה. ממש אווירה בינלאומית, כולם מדברים בדולרים. אחרי כל מה ששמעתי בארצות־הברית על מה שקורה בארץ ציפיתי למצוא אנשים בדיכאון. והנה כולם חוגגים כאילו מי יודע מה יהיה מחר.

● מה אתה עושה כדי לחדש את הקשר שלך עם הקהל?

כשירדתי מהמטוס הציעו לי להופיע באילת. נסעתי קצת בהיסוס ושמחתי לגלות שעדיין יש קהל שמכיר אותי ובא לשמוע אותי. נכון, זהו קהל מבוגר יותר — לא כמו הקהל שהיה לי בעבר, אבל גם אני התבגרתי. הקהל ביקש ממני את השלאגרים שלי, את 16 מלאו לנער, את בראשית, ואפילו שירים משיער.

● היית כוכב עד שנסעת לאמריקה וכמה עם נשכחת. איך אתה מרגיש כעת בתור „לשעבר"?

האמת היא שכשהייתי מה שאת מכנה „כוכב", לא הבחנתי בכוכבות שלי. כשנסעתי לאמריקה לא התייחסתי לעניין, ולא הפריע לי כלל שלא מזהים אותי ברחוב. או שאני לא מוכר. כך שכל העניין הזה לא מפריע לי. אני יוצר ועושה דברים, ויכול להיות שעם הזמן זה יקרה שוב, שוב אהיה כוכב.

טלי נחיב:

„אני מקווה להעלות את שער הצפייה!"

טלי נחיב היא גם ג'ינג'ית, גם יפה וגם עיתונאית. היא שיחקה בתפקיד הראשי בסרט קולנוע, כעת היא תופיע בתפקיד הראשי בתוכנית הטלוויזיה „שמונה וחצי". שאלתי אותה:

● את לא פוחדת להתחיל את הקאריירה הטלוויזיונית שלך דווקא בתוכנית כל־כך משעממת ובלתי־פופולארית כמו „שמונה ו־חצי"?

לא, אני אופטימית. האמת היא שאין לי בכלל מושג לגבי מידת הפופולאריות של התוכנית.

אני לא רוצה להישמע שחצנית, אבל אני מקווה להעלות את שיעור הצפייה. אני מקווה לתת לתוכנית גוון ציבעוני, לפחות על־ידי צבע השיער שלי.

● האם רק תקראי דברי קישור שנכתבו על־ידי אחרים, או שתוסיפי לתוכנית גם נופך אישי?

יש לי בהחלט מעורבות אישית. אני אכתוב לבד את הטקסט ואני אכתוב אותו כך שיהיה קליל יותר. אולי קליל זו לא המילה הנכונה. מוטב לומר שהוא יהיה פחות יבש, שתהיה בו קריצה. אני לא יודעת אם התוכנית בהנחייתי תהיה טובה יותר מזו שהיתה בהנחייתו של חיים קינן אך אני יכולה לומר שההנחייה שלו היתה רצינית יותר מזו שלי.

אבי אלה:

„שרם ונואיבה התפתחו על חשבון אילת!"

אבי אלה הוא רק בן 30, וכבר נושא בתואר המכובד יושב־ראש איגוד המלונאים בעיר אילת. אבי, שהוא בן הדור השני של משפחת האחים אלה, מנהל את המלון המשפחתי „קיסר". הוא בוגר החוג לכלכלה באוניברסיטה העברית, ובוגר קורס למלונאות של ה־טכניון. את דרכו כמלונאי התחיל מלמטה. למרות שהמלון שייך למשפחתו הוא עבר את כל השלבים עד שמונה כמנהל־כללי.

● אבי, ספר לי על מישפחת אלה.

מישפחת אלה זה מושג מכובד מאוד בירושלים. ה־מישפחה מונה שישה אחים שעלו ארצה ב־1951 מ־כור־דיסטאן, שהגיעו לאן שהגיעו בעבודה קשה.

● האם נכון הסיפור כי המישפחה מצאה בכואה ארצה שני כדי־זהב בבית ערבי נטרש, וזה היה מקור עושרה?

כמו על כל מישפחה עשירה גם על מישפחת אלה מהלכות אגדות. האמת היא שאת הכסף עשו האחים בעבודות מע"ץ שיזמה הממשלה. הם עסקו בנטיעות ובסלילת כבישים. אפרים אלה, האח הבכור, בנה במו־ידיו את הצריפים של מישרד־החוץ בירושלים. הם חסכו קצת כסף ורכשו חנות בשוק מחנה־יהודה. אחריה עוד חנות ועוד חנות. אחר־כך התחילו לעסוק בקבלנות ו־התחילו להתעשר.

● האם ההפגזות בצפון השפיעו על ה־תיירות לאילת?

ועוד איך! אירופה לא מכירה את הארץ. האירופים לא מבדילים בין הצפון לדרום. הם שומעים שיש מלחמה בישראל ולא באים. עד עכשיו זה השפיע די קשה — אני מקווה שלקראת תחילת עונת הצ'ארטר באוקטובר־נובמבר המצב ישתפר.

● כיצד משפיע תיסוף הדולר על התיירות לאילת?

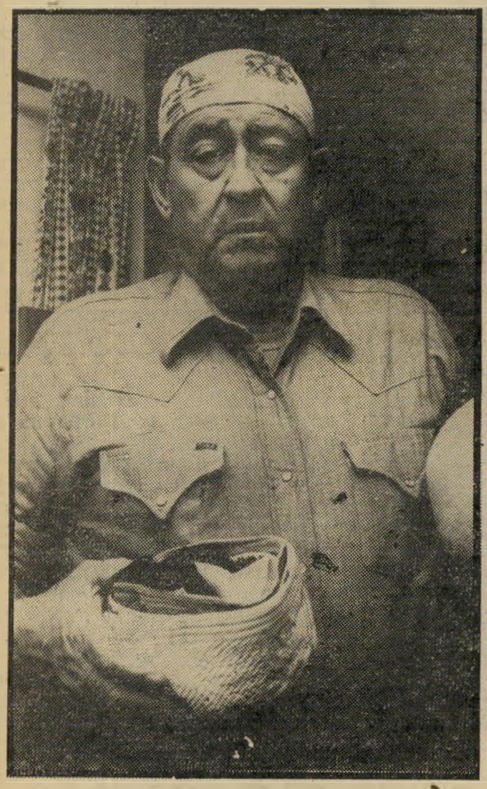
גרמניה וצרפת, הארצות שעליהן מבוסס שוק ה־צ'ארטרים אינן עובדות עם דולרים. תיסוף הדולר גורם באופן ריאלי לעליית מחירים. הגרמנים והצרפתים לא מבינים את זה. קפיצות המחירים האלה גורמות לנו נזק. מה קורה? תייר מתכנן חופשה בישראל, הוא מקציב לה כך וכך כסף. כאשר מגיע מועד הנסיעה, מסתבר לו שעליו להוסיף כסף והנסיעה מתייקרת. הוא לא מבין דברים כאלה. לא אחת הוא מחליט לוותר על חופשה בארץ מעדיף ארץ זולה יותר.

● מה יקרה לדעתך באילת אחרי שיחזרו המצריים את שארם ונואיבה?

לדעתי תהפוך אילת למוקד תיירות בינלאומי. שארם ונואיבה התפתחו על חשבון אילת.

● אם כך אתה בעד החזרת השטחים?

את זה לא אמרתי.

אברהם יפה:

„איזה איילות? על מה את מדברת?"

ביום רביעי שעבר פירסם הצהרון „ידיעות אחרונות" בעמודו הראשון ידיעה שנשלחה טלגרפית על־ידי כתב העיתון בוושינגטון. בידיעה סופר שכתב־העת האמריקני „אינטרנשיונל־ויילד־לייף" פירסם בגליונו האחרון, כי האלוף (מיל.) אברהם יפה ועוזריו משמו־רת הטבע „חי־בר" הצליחו להבריח מאיראן ארבע איילות פרסיות יקרות ערך, ולהביאן לישראל.

העיתון ידע לספר כי המיבצע הנועז תוכנן על־ידי אברהם יפה, שהטיל את ביצועו על מנהל „חי־בר", האגרונום ההולנדי מייקל ון־גרוונברוק. טילפנתי ל־אברהם יפה כדי לקבל ממנו פרטים על המיבצע. להפ־תעתי השיב לי האלוף מיל את התשובה חבאה:

אני לא מכיר שום איילות שהובריחו מאיראן.

● האם אני מדברת עם אברהם יפה מ־שמורות־הטבע?

את מדברת עם אברהם יפה משמורות הטבע, ואני לא יודע על מה את מדברת.

● בעיתון „ידיעות אחרונות" פורסם סי־פור מרעיש על הבריחת איילות. אתה רוצה לומר לי שאינך יודע על־כך דבר?

מה את חושבת, שאני מכיר את כל העיתונים? הייתי באילת בשלושת הימים האחרונים ולא קראתי עיתונים.

● גם אם לא קראת עיתונים, בוודאי תו־כל לענות לי אם הבריחת איילות או לא.

אלה היו יחמורים ולא איילות. מי שאומר שאלה היו איילות לא יודע על מה הוא מדבר.

קולנוע

יומן החדשות

* במיברק ששלחה השחקנית אינגריד ברגמן לצוות המפיקים של אשה ושמה גולדה, סידרת הטלוויזיה על חיי גולדה מאיר, היא איחלה הצלחה וכל טוב לכל אנשי הצוות ובמיוחד ל"גולדה הצעירה". על התחתום "גולדה הזקנה".

לא היה פשוט כל־כך לשכנע את ה־גברת ברגמן לגלם את ראש ממשלת ישראל לשעבר. כשהוצע לה התפקיד, פשטה שמועה שהיא הסכימה, ואחר־כך התחרטה. למשימת השיכנוע התגייס טדי קולק, שעה שסייר עימה בירושלים. גם זה לא עזר. הצטרף למסע השיכנוע ה־מפיק ג'ין קורמן, שפגש אותה בירושלים, ואחר כך בלונדון, והוסיפה ללחוץ גם יוז־מת הפרוייקט, מרילין הול, הפעילה עם בעלה זה שנים רבות בצמרת המגבית וב־מועדון העולמי וראייטי.

עדיין היתה תשובתה של ברגמן: "לא בא בחשבון". נימוק ראשון: "אין ביני לבינה אף נקודה אחת דומה." נמוק שני: "היהודים לעולם לא יאמינו לי, הגרמניה השוודית־הנוצרית." אחרי שביקשה לש־לוח נהג כדי לאסוף בחזרה את התס־ריט, לאחר שבכל זאת נאותה לקרוא פרק א' היא נפגשה שוב עם הול ב־סעודת צדקה בלונדון, והודיעה ברגע ה־אחרון שהיא מוכנה לעשות מיבחן בד (כמו שחקנית מתחילה) ולהוכיח ש... אינה מתאימה. ג'ין קורמן נסע ללונדון ועשה את המיבחן. כשראתה עצמה בראי, מאופ־רת, נדהמה: "זו לא ברגמן, זו גולדה!" אחר כך התוודתה כי בכל זאת היו שתי נקודות משותפות לה ולגולדה: לשתיהן היו יסורי מצפון שהזניחו את הילדים בג־לל קאריירה ושתיהן חלו במחלה ממארת.

* כשיצא קורמן למצריים כדי לחפש שחקן מצרי שייגלם את הנשיא אל־סאדאת בגולדה טפחה האכזבה על פניו. השחק־נים המצריים, אפילו אלה שמקורבים ל־מימסד ולנשיא, לא היו מוכנים לשתף פעולה ולבוא לישראל. כל המפיקים ש־נפגשו עמו טענו כי הדבר מסכן את עתי־דם המיקצועי של השחקנים. אחד השחק־נים הסכים להשתתף בתנאי שהפגישה של גולדה ואל־סאדאת תיערך בקאהיר. קורי־מן לא הסכים לשנות את ההיסטוריה.

כך נולד אחד הליהוקים הבולטים של הסרט: חוזה פרר, מי שזכה בזמנו בפרס האוסקר עבור סיראנו דה ברז'ראק ועיצב עוד תפקידי אופי רבים ומגוונים, יהיה הנשיא אל־סאדאת.

* שני שחקנים מוכשרים נוספים בס־רט זה: נד בייטי (שהיה עוזרו של ג'ין הקמן בסרט סופרמן 2) ובארי פוסטר (ש־היה הרוצח בפרנזי של היצ'קוק וואן דרור־אלט בטלוויזיה).

סרטים

קולנוקזולה

השמועות שהסתננו מבימת הצילומים

נאסטאסיה קינסקי וזפרדריק פורסט עם הבמאי פראנסים פורד קופולה
הקיסר הצעיר

קינסקי ופורסט ב„אחת מן הלב"
סרט אהבה רגיל?

של אחת מן הלב, סירטו החדש של פראנ־סיס פורד קופולה, מאשרות מעל ומעבר לכל ספק, שבמאי הסנדק ממשיך להיות הילד הנורא ביותר של תעשיית הקולנוע האמריקאית. ועובדה היא, שחודשים לפני יציאת הסרט אל מסכי הקולנוע, כבר מתחינים לן הכל בקוצר רוח, בציפיה מתוחה לאירוע קולנועי יוצא דופן.

כאשר צילם את אפוקליפסה עכשיו ב־ג'ונגלים של הפיליפינים, ונקלע לבעיות כה חמורות, עד שנדמה שההפקה לא תס־תיים לעולם, גמלה ההחלטה בלבו: "מה־יום הלאה לא אצלם עוד לעולם מחוץ לאולפן." ומאחר שקופולה הוא לא רק איש, אלא תעשיה שלמה — הוא המפיק, הבמאי והתסריטאי, הוא מגייס את הכס־פים ובעת הצורך אף מממן את עצמו, הד־רך מן ההחלטה לביצוע, היתה קצרה מאד. בהכנסות הראשונות מן האודיסיאה האנטי־מילחמתית שלו, רכש אולפן הו־ליוודי שלם, ובכך הפך היום לבמאי ה־יחיד בעיר הסרטים שיש לו אולפן פרטי משלו.

עיר שלמה. אבל עצם הבעלות על אולפן לא הספיקה לו. רק קנה אותו ומייד התחיל להקים בתוכו עיר שלמה, ולא סתם עיר, אלא את לאס־וגאס, על כל אר־ריתיה המנצנצים וגם על צדדיה הזוהרים פחות. „יכולתי לצלם את הסרט שלי ב־לאס־וגאס עצמה," הוא אומר, „אבל אז הייתי צריך להתאים את הסיפור למציאות ואילו אני מעדיף להתאים את המצי־אות לסיפור, וזאת אפשר לעשות רק בתוך האולפן." אכן, דברים כדורבנות מפי הקיסר הצעיר ביותר של הוליווד, האיש אשר בכל סרט חדש מהמר על כל הקופה, ולמרבה הפלא, מצליח בינתיים לצאת מכל צרה בריא ושלם.

לכאורה, אחת מן הלב הוא סרט אהבה רגיל. פראני (טרי גאר) אוהבת את האנק (פרדריק פורסט) והאנק אוהב את פראני. אבל הם חיים כבר חמש שנים ביחד, וזה מתחיל קצת לשעמם. פראני טועמת הר־פתקה קטנה עם ריי (ראול זוליה), והאנק מנסה משהו עם לילה (נאסטאסיה קינסקי). אבל החטיפים בחוץ משרתים רק מטרה אחת: להצביע על חשיבותה של הארוחה בבית. ואמנם פראני והאנק מסיקים את המסקנה ושבים זה לזרועות זו.

רגיל? לא בדיוק, כאשר קופולה הוא זה שמושך בחוטים. האנק מחזיק במיגרש גרוטאות, לילה היא לולייניסט בקירקס, פראני מוכרת כרטיסי נסיעה לבורה־בו־רה וריי שואף להיות זמר. ועכשיו תארו לעצמכם אלו תיפאורות אפשר להרכיב מכל זה, אלו מסעות אפשר לערוך בתוך הדימיון של כל אחד מארבעת הגיבורים האלה וכמה כסף אפשר להוציא מכל זה.

לנקוב במיספרים. אמנם אין זה נאה, כשמדברים על אמנות להזכיר את המזו־מנים, אבל אין ברירה. לקופולה יש כשרון מיוחד, או מזל מיוחד, או אולי כוונה מיוחדת, אבל אין ספק שבכל אחד מסרטיו האחרונים, היווה התקציב נושא לכותרות. אחת מן הלב לא היה יוצא דופן. כמה בדיוק עלה הסרט, עדיין לא ברור, וביכלל, מי יעיז לנקוב במיספרים אחרי שקופולה קטל את כל עיתונאי אמריקה, על שבדו מליבם, לדבריו, את מחיר העלות של אפוקליפסה עכשיו. אבל גם מבלי לצטט מספרים, הספיקו הכל לגלות שאחד הבנ־קים הגדולים, שהבטיח תמיכה מאסיבית בסרט, התחרט באמצע, מסיבות השמורות עימו, ולרגע נדמה היה שכל ההפקה עומ־דת לעלות על שירטון גדול. קופולה הת־חיל למשכן חלקים מרכושו (שהוא ניכבד ביותר), מכר תסריט שהיה ברשותו לחב־רה אחרת, ולבסוף מצא מיליונר קאנדי שהיה מוכן להוציא את העגלה מן הבוץ. וכך ניווט את ספינתו לחוף מיבטחים, בפעם נוספת.

בעצם, כפי שצילם קופולה את הסרט, יתכן שהעלות הסופית אינה גבוהה כל כך. הוא ניהל, למשל, את כל העבודה מאולפן וידיאו נייד שבו הוא יכול היה

קינסקי ופורסט יושבים על מידרכה בעיר הסרטים של קופולה
לאס־וגאס פרטית

לראות את כל מה שהמצלמות רואות. כי־קיסר אמיתי, הוא אפילו לא נכנס לאולפן, אלא העביר את כל הוראותיו באמצעות רמקולים לשחקנים.

מכבסה אוטומטית. הוא צילם את הסרט כמה פעמים. פעם אחת הוא צייר את התפאורות, השחקנים קראו את הדיאלוגים, והכל הוגבה על קאסטת וידיאו. בפעם השנייה הוא צילם את השחקנים במצלמת פולרואיד, העביר את הצילומים הדוממים לווידיאו וחיבר להם את התמליל שהקליט קודם לכן. אחר כך, לקח את השחקנים לאולפן, ובין התיפאורות, שלא היו מוכנות עדיין לגמרי, צילם שוב את החזרות, בשלמותן, בווידיאו. בינתיים, הוא גם נטל את כל הצוות עמו לאס־וגאס האמיתית, ובתוך יומיים צילם שם שוב, את כל הסיפור מהתחלה ועד הסוף, עדיין על וידיאו. ורק אז, כאשר לאס־וגאס הפרטית שלו כבר ניצבה על רגליה באולפן, והשחקנים ידעו כל מה שרוצים

טרי גאר ב„אחת מן הזב"
מזל מיוחד

מהם, הוא ניגש לצילום הסרט עצמו.

וזה עדיין לא אומר שהכל היה גמור ומוחלט. במקור, למשל, הוא התכוון להפסגיש בין האנק לליליה במכבסה אוטומטית. היא נכנסת, מסירה את כל בגדיה ומכניסה אותם למכונת הכביסה. „אולם במקום שקיסמה ידביק את המקום, שיגרתיות המקום הדביקה אותה," אומר קופולה, ומייד החליט לנסות משהו אחר. לילה הפכה ללוליינית, הצועדת עם מישפחה שלמה של לוליינים ברחוב בלאס־וגאס, אדרת על כתפיה וזיקוק בידה, „דומה לסמל של חברת קולומביה," מסביר הבמאי.

חצר המזוכה. כיאה לקיסר, כל המלוכה שלו הצטופפה והתגייסה לטובת הסרט. בנו בן ה־18 הוא עוזר־הבמאי, בתו בת ה־12 מסייעת לגערת התסריט, רעייתו אלינור ובנו השני נמצאים לידו כדי לעזור בשעת הצורך, אחיו מבקר על בימת הצילומים לעתים רקובות, ואילו אבין ואמו קיבלו שני תפקידים קטנים בסרט. גם בין השחקנים כמה מנאמניו הוותיקים: פרדריק פורסט שהופיע בשיחה ובאפוקליפסה, (ומופיע גם בסרט שמפיק קופולה לפי חייו של הסופר דאשיאל האמט), טרי גאר הופיעה גם היא בשיחה. ויטוריו סטורארו, הצלם ששירת בנאמנות את ברטולוצ'י באיטליה, עשה בעזרת קופולה את כניסתו הרישמית המרשימה לאמריקה באפוקליפסה עכשיו, והצטרף בחדווה לכנופייה.

הסרט עוד לא זכה לבכורה רישמית, אבל הציפיות בהוליווד גדולות. ראשי הקולפנים הגדולים והמבוססים לא היו מצטערים כנראה, אם קופולה היה שובר את הראש, כדי שילמד פעם אחת לקח. אפילו כאשר מדובר בהפצה, אין הוא מוכן למסור את המלאכה בידם, ומשלשל גם את רווחי הפצה לכיסו, בחוסר התחשבות מוחלט.

צעירים משתוללים: פיתרון מהיר

הדור הצעיר וההחורק

מהר, מהר, (אלנבי, תל־אביב, ספרד) — למרות שהסרט זכה ב־פרס הגדול בפסטיבל הסרטים של ברלין 1981, קשה להניח שהבמאי קארלוס סאורה יזכר בו בגאווה רבה. גם מי שראה רק את „אנה והזאבים" ו„קריאת העורב", שני סרטיו היחידים שהוצגו בישראל, בוודאי הצליח להבחין שמדובר בקולנוען מתוחכם מאד, מומחה במלאכת הרקיחה של עלילות מורכבות ומסובכות, שיש בהן סמלים רבים והשלכות חברתיות ופוליטיות מרחיקות לכת.

בעבר הסתייע סאורה בכל התיחכום שלו, כדי להביע את מחאתו על מישטר פראנקו ולהעביר מחאה זו דרך הצנזורה הספרדית. היום, כאשר הדרך כבר פתוחה והמחאות שינו צבע, נדמה כאילו מחפש סאורה מטרות חדשות. מצד אחד, עשה גירסה מרתקת אבל בלתי מחייבת, מבחינה רעיונית, של „חתונת הדמים" (העולם הזה 2293), מצד שני עשה סרט זה, בו הוא חוזר לראשית הקאריירה שלו ולהתבוננות בבעיות הדור הצעיר.

אלא שהזמנים השתנו, המישטר בספרד השתנה, וסאורה עצמו התבגר. כיום, כשהוא מתבונן בבני העשרה, שלא כמו לפני 22 שנה (בסרט „לוס גולפוס"), הוא מתבונן מבחוץ, ומתקשה שלא לחרוץ מישפט על מה שהוא רואה. ומה שהוא רואה, בסרט זה, הוא רביעיית צעירים, שלושה גברים ונערה אחת, ששודדים את הבורגנות וחיים למען הרגע בלבד. התנהגותם, כך צריך להבין, היא פועל יוצא של חברה שאיבדה כל מערכת ערכים מוסרית, ומעריכה את הרכוש בלבד. אז אם רכושנות, מעדיפים הצעירים את הפיתרון המהיר (מכאן שם הסרט) על עבודת כפיים. רק כאשר מתחילים הארבעה להתמסד, לחשוב על העתיד, לתכנן את יום המחרת, רק אז הם נלכדים בידי החוק.

בו דרק: הקלף החזק בגיגית

העיקר לאהוב את אבא

חילופי עונות (אורלי, תל־אביב, ארצות־הברית) — הוליווד החליטה שהדרך הבטוחה להצליח עם מוצר כלשהו, היא לעצב אותו דומה ככל האפשר למוצר שהצליח כבר. לכן, מיד לאחר ש„10" היה ללהיט, נטלו את הקלף החזק של הסרט, בו דרק, בנו סביבה משהו שיהיה דומה ככל האפשר ל„10", אבל בכל זאת לא יהיה אותו הדבר. התוצאה מוצגת עתה על בדי הקול־נוע בישראל.

כבר מן הצילום הראשון מציגה הגברת דרק את נקודות החזקות שלה, כשהיא משתקשקת בהנאה גלויה, וללא שום כסות, באמבטיית ג'אקוזי, ושוב עם גבר שיכול היה להיות בלי שום מאמץ, אביה. הפעם זהו השחקן אנתוני הופקינס, בריטי כמו דאדלי מור, אבל מאסכולה אחרת. הוא לא צמח על הבמה הקלה אלא דווקא בתיאטרון הרציני של לונדון. אבל אל יניח איש לעובדה זו לחפחידו. כאן אין הופקינס מתבקש לגלות את תכישורים שהפכו את ביצועיו השקספיריים לאטרקציה גדולה. כאן הוא בסך הכל מורה בקולג' שקצת עייף מן חניושואין השלווים וחסרי המתח לרעייתו החוקית, שירלי מקליין, והוא עובר, כדברים, שלב מעבר, בין זרועותיה של תלמידתו.

תשובתה של שירלי מקלין אינה מאחרת לבוא. חלבנים כבר לא מבקרים, כנראה, בשכונות היוקרה של פרוורי האוניברסיטאות, אבל במקומם ישנם נגרים, והגברת מודדת את קסמיה על הנגר הראשון שנקרה בדרכה, שהוא במקרה גם צעיר, וגם יפה, וגם מבין וגם חכם, בקיצור, כמו בסרטים. וכך נוצרת הרביעייה הקלאסית: גבר מבוגר עם אשה צעירה, וממולם גברת בשלה, עם גבר צעיר. זה מוכר לכם מאיזשהו מקום? אולי מסרט שעדיין מתרוצץ על בדי הארץ בשם „זוגות אוהבים" שגם בהם היה לגברת מקלין תפקיד לא מבוטל?

סילווסטר סטאלון: נוקשות חד־מימדית

הנירוץ אחרי הגוויות

מירדף לתוך הלילה (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) — הטירור הבינלאומי הגיע בשעה טובה לאמריקה. אחרי שמיצה כבר את שדות הצייד שלו באירופה, במיזרח התיכון, במיזרח הרחוק, באפריקה ובאמריקה הלאטינית, הוא ירד על העיר ניו־יורק, כאילו אין הכרך הזה מטופל בעולם פשע מגוון די הצורך. אבל, מה שהטירור הבינלאומי שכח, זה שבניו־יורק יש שוטרים קשוחים ובריונים, ועם שכאלה לא כדאי להתחכם. זאת הבשורה שמביא סרט זה, המספק אומנם מנה גדושה של פעילות בכל רגע, אבל מטפל בנושא הטירור בתיחכום ובהבנה של קצב מתחיל.

מצד אחד של המיתרס ניצב וולפגאר, לוחם חירות להשכיר, שנחנה מעצם הטבח שהוא עושה בבני־מינו, ולא חשובה המטרה. ברוב התלהבותו הוא מחסל לעתים גם את בני־בריתו, ומשום כך הוא מוצא את עצמו, בשלב מסויים, בצד אחד של האוקיאנוס, ללא לקוחות שיבקשו את שירותיו. כדי להוכיח שיש לו בכל זאת מה למכור, הוא חוצה את הים הגדול ומתכנן פעולת ראווה שכל האו"ם יזכור.

מצד שני של המיתרס, שני סמלים במישטרת ניו־יורק, האחד איטלקי (סילווסטר סטאלון) והשני כושי (בילי די ויליאמס), שמתמחים בלכידת בריונים. משום מה, הם נמצאים ראויים להימנות עם הגוף הנבחר שצריך ללכוד את וולפגאר האיום.

שום דבר אינו מפתיע בסרט הזה. לא המשחק הנוקשה ולא העלילה. והסרט דומה להפליא לכל סרט פעולה אחר.

שידור

מאחרי הקלעים

הנסיעה של סער

באמצע השבוע שעבר נסע מנהל חטיבת־החדשות בטלוויזיה, **טוביה סער**, ל־וועידה השמינית של מנהלי מחלקת־החדשות באיגוד השידור האירופאי, הנערכת באדינבורו שבסקוטלנד. בשנה שעברה יצג את הטלוויזיה הישראלית בוועידה השנתית **חיים יבין**, שנסע אליה מייד אחרי ההודעה על אי־החידוש מינויו כמנהל חטיבת־החדשות.

עם סיום הוועידה ימשיך סער ללונדון, שם יפגוש את אשתו וילדיו לבילוי משותף של חופשה שנתית. סער יסע עם בני מישפחתו לפאריס, ומשם לרומא. משם ישוב, כעבור שבועיים לישראל, אל כיסאו כמנהל חטיבת־החדשות. נסיעת בני־המישפחה אינה על חשבון רשות־השידור. אשתו של סער עובדת בחברת־תעופה.

במשך השבועות שבהן ייעדר סער מתפקידו, ימלא את מקומו עורך מבט, **מיכה לימור**. למרות החיכוכים הנישנים וחוזרים בין סער ללימור על אופי מהדורות מבט, סיגנון־ההגשה וסדרי־העדיפויות של חדשות, אין סער חושש מפני השתלטותו של לימור על חטיבת־החדשות. אמנם, מיד עם מינויו של לימור כעורך מבט (יש הסבורים כי לימור הוא „סגן־מנהל־חטיבת החדשות", אך אין תפקיד כזה בהיראַרכיה של הטלוויזיה), התגלעו החיכוכים הראשונים ביניהם. סער מינה אז מיד שני סגנים לעורך מבט: הכתב רב־האמביציות **מיכאל קרפין** ו**צבי** („צבה") **גורן**, השקול והתרבותי. שני סגנים אלה משגיחים למען סער על שיקוליו של לימור.

כותרות „מבט"

צופי מבט לא האמינו למראה עיניהם, כאשר מתחת לתמונתו של שדר־הטלוויזיה הוותיק והמוכר **חיים יבין** התנוססה כותרת, שסיפרה לצופים כי המגיש הוא — חיים יבין. בהמשך השידורים, כאשר התחילו לציין את שמותיהם של שאר מגישי־החדשות, נראה הדבר תמוה יותר.

חידוש זה, הלקוח משידורי־השידור ה־בריטי (בי־בי־סי) הוא תרומתו של עורך מבט, **מיכה לימור**, למערכת החדשות. הסביר לימור את חידושו: „יש מגישים שזה יכול להיות מיותר עבורם, ואחרים שהקהל אינו מכיר, וצריך להכיר את שמותיהם. זה מועתק מהבי־בי־סי, ואם זה טוב שם — אז זה טוב גם למבט..."

ההערכה בחדר־החדשות של הטלוויזיה בירושלים היא אחרת. לימור החליט להתמודד עם סיגנון־ה„כוכבים" האמריקאי, הרווח גם בטלוויזיה הישראלית, ולהמעיט בערכם של מגישי־החדשות. הוא מתנגד חריף למעורבות האישית של המגיש בשעת מתן החדשות (הגבות של **חיים יבין**, החיוך של **יעקב אחימאיר**, המבט של **דן שילון**), ובכוונתו להגביל עד כמה שאפשר את תפקידו של המגיש להעברת חדשות בלבד („שיקח רובוט שיספר את החדשות." אמר אחד מראשי־השולחנות במבט).

כמה מעמיתיו של לימור מאמינים כי ברצונו להפוך את עצמו, בשלב מאוחר יותר, למגיש הבכיר של מבט. בתשובה לטענה זו התחייב לימור: „אין בכוונתי להיות מגיש־מבט. אני מאמין בתיזה הבריטית, שהקריין הוא מכשיר להעברת מידע. אין מקום למגיש אישי, ואני מאמין רק בקריינים מיקצועיים, חסרי־מעורבות ב־חומר או בעריכתו. אני מתחייב שעד לתום הקדנציה שלי בעריכת מבט לא אגיש אף מהדורת־חדשות אחת..."

סגן־עורך „מבט" גורן*
שקול ותרבותי

שרים על הטלוויזיה

בסידרה של ראיונות פומביים, שבמהלכם רואיינו שרים בממשלה החדשה על־ידי **איתן דנציג**, לדעתם על הטלוויזיה, נאמר:

● **שר־התחבורה, חיים קורפו**: (בתגובה על פרשת אריזור־שפיגלמן) „אין ספק שהטלוויזיה אינה מגלה חיבה שמותיהם. זה מועתק מהבי־בי־סי, ואם זה טוב שם — אז זה טוב גם למבט..."

ההערכה בחדר־החדשות של הטלוויזיה בירושלים היא אחרת. לימור החליט להתמודד עם סיגנון־ה„כוכבים" האמריקאי, הרווח גם בטלוויזיה הישראלית, ולהמעיט בערכם של מגישי־החדשות. הוא מתנגד חריף למעורבות האישית של המגיש בשעת מתן החדשות (הגבות של **חיים יבין**, החיוך של **יעקב אחימאיר**, המבט של **דן שילון**), ובכוונתו להגביל עד כמה שאפשר את תפקידו של המגיש להעברת חדשות בלבד („שיקח רובוט שיספר את החדשות." אמר אחד מראשי־השולחנות במבט).

כמה מעמיתיו של לימור מאמינים כי ברצונו להפוך את עצמו, בשלב מאוחר יותר, למגיש הבכיר של מבט. בתשובה לטענה זו התחייב לימור: „אין בכוונתי להיות מגיש־מבט. אני מאמין בתיזה הבריטית, שהקריין הוא מכשיר להעברת מידע. אין מקום למגיש אישי, ואני מאמין רק בקריינים מיקצועיים, חסרי־מעורבות ב־חומר או בעריכתו. אני מתחייב שעד

עמק, עמק עבודה

זה קרוב לשנה עוסק הבמאי **עמק פרי** בהכנת סרט על פרשת רציחתה של רחל הלר ומישפטו של עמוס ברנס. באחרונה הופסקו צילומי סרט זה, בשל חידושו של מישפט־ברנס ומישפטם של קציני־המישטרה, שהכינו את סרט־השיחזור על רצח רחל הלר.

פרי, מבכירי הבמאים של הטלוויזיה, למרות שהספק־העבודה שלו נמוך ביותר, נמנה עם מקבלי המשכורות הגבוהות ברשות־השידור. עובדי־המינהלה

במאי פרי*
לשבת בבית ולחשוב

של רשות־השידור, שקיבלו באחרונה מעמק פרי דיווח על שעות נוספות — למרות שהוא אינו מצלם מזה כמה חודשים — התפלאו למדי. כאשר נשאל פרי מתי הוא עבד שעות נוספות, השיב: „אני יושב בבית וחושב!"

בדיקה בהנהלת רשות־השידור הבהירה כי היא רואה בעצם הימצאותו של פרי ברשימת מקבלי־המשכורות של הרשות נטל כבד. אלא שחוקי־המדינה אינם מאפשרים את פיטוריו, ואילו היתה נעשית פעולה כלשהי לשם פיטוריו היה ועד־העובדים נזעק להגנתו.

החדשות. יש כתבים המכנים מהדורות אלה בשם „כימעט חדשות".

הוזנחה זו של מהדורות כימעט חצות החלה בולטת בשבועות האחרונים בזילזול מצד מגישי־המהדורה בעצם הגשתה. ל־סידרת כינוייה נוסף השם „המהדורה המגומגמת".

לשיאים בולטים של זילזול הגיע המגיש **גיל סדן**, שכינה את „השילטונות הפדר־ליים בארצות־הברית..." בשם „השילטונות הפיאודליים בארצות־הברית..." המגיש **עמוס ארבר**, שיבש שמותיהם של שני הרצים הבריטיים, הגונבים זה מזה את שיאי־העולם בריצת המייל (סבסטיאן קו וסטיב אובט). גיל סדן מקבל, במהלך המהדורה שהוא מגיש, התקפים של „אימת קהל".

כאשר נשאל מנהל חטיבת־החדשות, **טוביה סער**, לפשר הדבר, הודיע כי „פרשת שיבוש שמותיהם של רצי־המייל הבריטיים לא הוסיפה כבוד לחטיבת החד־שות, ועוררה הדים רבים ושליליים. פרשת הטעות בין „השילטונות הפדרליים" וב־„שילטונות הפיאודליים" מעידה על חוסר־מיומנות של המגיש. מה עוד שלא תיקן מיד את עצמו..." סער הבטיח שמיד עם שובו מחופשתו יעמיק את הביקורת על מהדורות כימעט חצות.

כישורים או מוצא?

על המגמות הרווחות בוועד־המנהל של רשות־השידור לגבי „טיפוח בעלי־כישורים מבני עדות־המיזרח לתפקידים ברדיו וב־טלוויזיה, ביוזמת נציגי המערך והליכוד בוועד־המנהל (**ניסים אלמוג** ו**אהרון פאפו**), העיר סמנכ"ל רשות־השידור **שלמה עבאדי** הערה חסרת־תקדים: „כבן לעדה מיזרחית הייתי מתבייש. אילו הייתי זוכה בתפקידי בשל מוצאי העדתי, ולא בשל כישורי המיקצועיים. בוועדות־המיכרז של רשות־השידור אני אייצג בעתיד את העמדה האחת והיחידה: המוכשר יותר יזכה בתפקיד, ולא בן עדה מועדפת..."

פסקול

מות ארידור

כניסתה של **טלי נתיב**, כמגישת ה־תוכנית לענייני תרבות שמונה וחצי, במקומו של קריין־הרדיו **חיים קינן**, לא באה „ביגלל סיבות פנימיות, ומפני שהגיע זמן לריענון..." כפי שהציג זאת מפיק המישדר, **אפריים סמטן**. הסיבה להחלפה היתה „הנוכחות הבלתי־מיקצועית של קינן במירקע," כפי שניסח זאת אחד ממנהלי הטלוויזיה, ואי־האמינות הטלוויז־יונית של דבריו. ●● מרירות רבה קיימת בין כתבי הטלוויזיה על דחיית מינויו של הכתב החדש לענייני הכנסת. אנשי השולחן הפוליטי במחלקת־החדשות מעדי־פים לראות בעמדה זו את הכתב הוותיק והמנוסה **ישראל סגל** — ואילו עמיתיהם מעוניינים להציב במקום זה את הכתב־לענייני־השטחים־הכבושים, **יגאל גורן**. ●● במהדורת כימעט חצות באחד מלילות השבוע שעבר הודיע ראש השולחן הכלכלי, **אלישע שפיגלמן**, שיש אפשרות קרובה שמחירי־הדלק יועלו. כאשר התברר כי האוצר ומינהל־הדלק ההליטו לדחות הע־לאה זו, התלוצץ עורך מבט, **מיכה לי־מור**: „מה זה משנה? בין כה וכה יעלו את מחירי הדלק!" השיב שפיגלמן: „לפי הכלל הזה אפשר גם להודיע על מה שהר יורם אריזור, שהרי כולם בני־תמותה..." ●● הלצה אחרת הרווחה ב־מחלקת־החדשות של הטלוויזיה מספרת שכל כוונתו של שר־האוצר, **יורם ארי־דור**, בהקמת ערוץ שני היא שכתב־השדה לענייני כלכלה, **אבי אנג'ל**, יהיה שם ראש השולחן הכלכלי, ואריזור ירואיין על־ידו. ●● המרירות בפרשת **אורי ינב** החמירה באחרונה, כאשר התברר כי קיים ברשות־השידור מינהג של איפה ואיפה בין מגישת־המערך במערכת הבחי־רות ובין מגיש הליכוד. מגיש תשדירי הליכוד, הבדרן **ספי ריבלין**, הופיע ב־תוכנית הרדיו שלכם לשעה קלה, בעוד שנמנע מיניב לשוב למישבצתה במיסגרת מבט ספורט. מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף („טומי") לפיד**, ציין בהקשר זה: „הזי הרתי את אורלי יניב לפני מערכת הבחירות שאם היא תופיע במישדרי המערך, היא מאבדת את מקומה במבט ספורט. היא לא שעתה לעצתי, והעדיפה להשתכר מיליון לירות. אסור שמגישי־התוכניות בטלוויזיה, ינצלו את המוניטין המיקצועי שלהם ב־שירות מיפלגה זו או אחרת, ואחר־כך ישובו למסך, שחייב להיות אובייקטיבי..."

יתירה לליכוד. התוכניות והשידורים הם מגמתיים. אין אני סבור שכך יהיה לעולם, ויש כבר סימנים המעידים על כך שה־טלוויזיה משנה את אופייה. היא עכשיו הרבה יותר אובייקטיבית והרבה יותר נוחה לממשלה. יש שידורים חיוביים שונים. הבחירות האחרונות, שמו קץ לסיכוי שיהיו חילופי־שילטון, וזה לימד את ה־טלוויזיה לקח."

● **שר־התיירות, אברהם שריר**: „אני חושב שהטלוויזיה מתנכלת לליכוד בצורה חד־משמעית דמו של איש־ציבור — הפקר בטלוויזיה. יאמרו או יכתבו כאן על איש־ציבור הכל, גם שקר גס ביותר, מתוך ההנחה ששום איש־ציבור לא יתבע לדין ולא יטרח להכחיש. בעניין יחסי ארידור־שפיגלמן אני חושב שארידור צודק. אני מברך אותו על אומץ ליבו. כמה חבל שרבים אחרים אינם הולכים בעיקבותיו, ושאחרים לא עשו זאת לפניו... גם אני לא מתכוון לשתוק לגבי מעשים חמורים שעיתונאים מסויימים מרשים לעצמם ל־עשות. בעיקר זריקת־בוץ בפני אנשי־הממשלה. זו זריקת־בוץ בפנינו אנו, ואסור לנו לשתוק..."

● **שר־התיקשורת, מורדכי צי־פורי**: „הטלוויזיה לא עושה שירות פייר (הוגן) לעם ישראל. הם הרהיבו את שיבטם לליכוד פי כמה וכמה מאשר לממשלת המערך. הם פעלו בעקשנות בכירסום תשתית־האמון שבין העם ובין נציגיו. אני מתחיל להבין את בן־גוריון, שנלחם קשות במטרה שלא להתחיל בשידורי טלוויזיה. היא עושה לעם דבר אכזרי..."

● **שר־האנרגיה־והתשתית, יצ־חק ברמן**: „איני סבור שהטלוויזיה מתנכלת לליכוד. החולשה של הטלוויזיה היא בכך שיש רק ערוץ אחד. כל התבטאות וכל מישגה זעיר הופכים מיד למאורע גדול. הצעתי לממשלה ערוץ שני. המסקנה היא להקים עוד תחנת־טלוויזיה. איני חושב שקיפוח, אם היה כזה בזמן הבחירות, נעשה מתוך תיכנון. אני גם זוכר מה היה בזמן המערך..."

המהדורה המגומגמת

הטיפול היסודי המוענק למהדורות של תשע בערב הפך בהדרגה את מהדורות־הלילה כימעט חצות לבן־חורג של חטיבת־

* מימין: נשיא **מכון וייצמן** הפרופ' מיכאל סלע ואשתו שרה.

* עם המפיקה מירי הלוי

יום רביעי

9. 9

● **סרט מצויר: כני־ג'ו החתול מעריכת ה־עצים (6.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** סרט המספר על חתלתול הבו־רח מביתו, אך מגיע למסקנה שהמקום הטוב ביותר הוא הבית.

● **סידרה: עולמו של ג'ו (6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** פרק ג' מספר כיצד מקבל ג'ו (9.30 — שידור בצבע, מדבר עברית): סירטו של הבמאי־כתב שמעון יקותיאל על מידבר סיני כמקור השראה לאמנים יוצרים. פרק זה, השני משלושת סרטיו של יקותיאל על סיני, מתייחס כולו למידבר על נופיו.

יום שישי

11. 9

● **סידרה לילדים: היידי בת ההרים (3.00**

בראון: ריו קונצ'וס
יום רביעי, שעה 10.00

לצוות שלו אשה צבעית. כל הצבעים מגיבים בהתלהבות ואילו אשתו מגיבה בקינאה.

● **סידרה: ספינת האהבה (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** פרק נוסף בסידרת הסיפורים הנרקמים על סיפונה של אר־נית־נופש אמריקאית השטה לאורך חופי הים־הקאריבי.

● **מערבון: ריו קונ־צ'וס (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** קורותיהם של שלושה חברים קשוחים בתקופה שלאחר מיל־חמת־האזרחים היוצאים לחפש את המקום שבו הוסתר משלוח רובים, בטרם יגנוב אותו שבט האפאשים. טכס קבורה אפאשי מופסק על־ידי מטח יריות מ־צלף מסתורי, וחוליית־סיור של חיל־הפרשים האמריקאי בפי־קודו של קפטן היון (סטיוארט וייטמן), וסמל בן פרנקלין (ג'יימס בראון) נשלחת לח־קור. העקבות מוליכים אל ג'יימס לסיטר (ריצ'ארד בון), מיג'ור לשעבר בצבא הדרום.

יום חמישי

10. 9

● **תעודה: חיים עלי אדמות (5.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** פרק שביעי בסידרה הנהדרת של השדר והזואולוג דייויד אטנבורו, המספר על הזוחלים הראשונים אשר הסתגלו לחיים על היבשה.

● **תעודה: המידבר — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** הפרק איש האלפים מספר על הסבא של היידי המתווכח עם הדודה על גורלה של הילדה. הדודה עוזבת את

חיים עלי אדמות
יום חמישי, שעה 5.30

המקום, והיידי נשארת עם סבא ונקשרת אליו מאוד.

● **סרט ערבי: הוא היה והיה היה (5.32 — שחור־לבן, מדבר ער־בית):** סיפורו של סופר ה־מכונה ראדי, המנסה לפרסם את יצירותיו, ללא הצלחה מרו־בה. רק כאשר חושבים כי הוא טבע בנהר, משתנה הערכת האנשים אליו, והוא מגלה את הצביעות הרבה בחברה בה הוא חי. משתתפים: פואד אל־מוהנדס, נאהד שריף ונגווה פואד.

● **בידור: שעה טו־בה עם מני פאר ואורחיו**

פאר: שעה טובה
יום שישי, שעה 9.15

(9.15 — שחור־לבן, מדבר זמזמר עברית): לאחר חופשת־קיץ חוזרת אל המירקע התוכנית הפופולארית ביותר של הטלוויזיה הישראלית.

● **סרט קונגע: יתוש בראש (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** קומדיה המבוססת על מחזה מפורסם של המחזאי הצרפתי פיידו. המחזה הועלה בעברית גם בהבימה. זו פארסה טרק־לינית על אשה החושדת ש־בעלה בוגד בה. היא מרגלת אחריו בבית־פגישות, שם היא פוגשת, במשרת הדומה כשתי טיפות מים לבעלה. בתפקידים הראשיים: רקס האריסון, ריי־צ'ל רוברטס, רוזמרי האריס ולואי ז'ורדאן.

שבת

12. 9

● **סידרה: ידיד לעת צרה (6.02 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** הפרק שוד הפרוות הגדול מספר על גימלאי המוצא את עצמו מעורב בפרשת שוד ש־התבצע בחברה שבה עבד. ביחד עם הכלב הוא לוכד את השודדים.

● **סידרה: דאלאס (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** סו־אלן נחושה בדעתה לנקום בג'יי אר על שאישפז אותה במוסד לגמילה, תוך שהוא מציג בפניה תמונה של קליף בארנס עם אשה אחרת. אחרי שהשיגה משקה בין כותלי ה־מוסד, היא משתכרת, בורחת,

מן: סיפורו של פרופסור
יום שלישי, שעה 9.30

גונת מכונית ופותחת בנהיגה מטורפת.

● **מותחן: קווינסי (10.55 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** שלד של חוטף מטוס נמצא ביער לאומי וקווינסי מנסה לקבוע את זהותו של האיש. הוא פותח בחיפוש אחר שו־תף לפשע ואלפי דולרים של כסף מזוהם העלול להפיץ מגי־פה קטלנית. סארקס, פקח ב־יער, המוצא את השלד של ה־חוטף נעלם עם חצי מיליון דו־לר וייתכן שהוא גנוע במגי־פה. סוכן האפ־בי־איי רוג'ר פרי וקווינסי מנסים לעבוד עם השלטונות המקומיים. השריף תום ברדליי (הנרי בקמן) ועוז־רו מסייעים להם.

יום ראשון

13. 9

● **דיון: ארץ אהבתי (8.03 — שחור־לבן, מדבר ומזמר עברית):** תוכנית בהנחיית מאיר שליו.

● **סידרה: לו גראנט (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** הפרק הוצאת שם רע. סיפור בעל רקע שערורייתי המתפר־סם בסריב מביא לתביעת לשון־הרע מצידו של מו"ל, שלא התברך ביושר.

● **דיון: שיחה בי־שניים (10.50 — שחור־לבן):** איש הטלוויזיה צבי ("צבה") גורן משוחח עם ה־מנצח של תיזמורת רשות־השי־דור, גארי ברתיני.

● **בידור: שמונה וחצי (8.30 — שחור־לבן, מדבר עברית):** שעשועון לענייני תרבות, ב־הפקת אפריים סטון.

● **שעשועון: אישי־מפתח (9.30 — שחור־לבן):** מישחק טלוויזיה, ה־מביא פרקים מתולדות היישוב בארץ.

● **סרט טלוויזיה: בעיקבות הפשע (10.45 — שידור בצבע, מדבר אנגלית):** מותחן המספר על מיקרה שהתרחש בעיירה אמרי־קאית שלווה ובו שזורים סמים ורצח.

יום שלישי

15. 9

● **צרכנות: כוכבוטק (8.30 — שחור־לבן).**

● **תעודה: סיפורו של פרופסור יעקב קלמן מן (9.30 — שחור־לבן):** סיפורו של המנכ"ל היוצא של הדסה, שבו עולים שורשיו ושו־רשי מישפחתו של אחד מחלו־צי הרפואה המודרנית בישי־ראל.

● **בידור: אירופה שרה (9.55 — שידור בצבע, מדבר זמזמר בישו־נות רבים):** חלק שני ב־מופע הצדקה הגדול של סקנ־דינוויה, המארח את זוכי ה־אירוויזיון. בחלק זה משתת־פים: יזהר כוהן, להקת אלף־

קירקואג ובובתו: אירופה שרה (2)
יום שלישי, שעה 9.55

בית ולהקת חלב ודבש, בהנ־חיית רולף קירקואג ובובתו.

● **סידרה: סיפורו של חיוך (10.55 — שי־דור בצבע, מדבר אנג־לית):** סם נכנע ללחציה של אשתו ועוזב את הצבא, ונענה להצעת עבודה של קרוב מישי־פחה. הוא משתלב בעסקים ומנסה לפתור בעיות של עוב־דים. אולם הצבא עדיין בדמו, ולאחר תקופת מה הוא עוזב את העסקים ושב לצבא, שם הוא מנסה לסייע לבנו של עו־בד, שהיה מועסק בחברה או־תה ניהל, ואשר נחשד ברצח.

יום שני

14. 9

● **בידור: צא מזה (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית):** שעשועון־תשבצון בהנחיית ה־בדרן יהודה ברקן.

המועצה הלאומית למניעת תאונות דורשת לאסור את ההאזנה למכשיר „ווקמן" בעת הנהיגה במכונית ובאופניים ובעת חציית הכביש בהליכה

כיך אמית'י משתמשים בווקמן באופן קבוע ואינם חוששים מפני הסכנות להקשיב לשירים בצורה זו, מכריזים רונן אילן ויואב לוי. שני הצעירים שבנהיגה עם אוזניים אטומות לסביבה החיצונית: „אנחנו שומעים את המוסיקה בעוצמה נמוכה, ואז יש אפשרות לשמוע את צפירות המכוניות וקללות הנהגים האחרים שנמצאים על הכביש."

אוזניים להם ולא ישמעו

התבודדות ארלין רוס העניפה לתפוס פינה פרטית מרוחקת מן ההמון, ולשקוע בקצב הפרטי ובמוסיקה האהובה עליה.

את רואה אותם הולכים ברחוב, נוסעים במכונית, רוכבים על אופניים, אי־ישבים על שפת־הים. הם מתנועעים בקצב פרטי משלהם, או שקועים בהקשבה עמוקה לשהם מנותקים לחלוטין מהסובב אותם. אתה מסובב את הראש אחריהם

הפסקה בשמיעת המוסיקה להנות מבדיחה עושה מירי כץ. למעלה: תיירת מגרמניה בחופשה בארץ.

דו־שיח של חרשים מנהלים מלכה פרייקט ושלמה (וומו) נדב. הם מדגימים שאפשר להאזין למוסיקה הרועמת הבוקעת מן האוזניות של הטייפ המשותף לשניהם, ויחד עם זאת לנהל שיחה רעשנית. כמעט לכך טייפ אפשר לחבר שני זוגות של אוזניות ולייהנות בצוותא מהצלילים. התנאי היחיד לכך, טעם אחיד במוסיקה.

ריקוד רווית שועל, החיפאית, המבלה חופשתה בתל־אביב לא נפרדת מהטייפ שלה ורוקדת להנאתה.

בתמיהה ובנסיון להבין מה בדיוק מעסיק אנשים אלה עד כדי התעלמות מן העולם החיצון, ומגלה כי אלה הם המאושרים אשר ברשותם המכשיר הנקרא ווקמן.

מהו בדיוק הווקמן? זהו טייפ־קסטות המופעל על־ידי סוללות. אל הטייפ מחוברות אוזניות, והמאזין המרכיב אותן על אוזניו שומע את המוסיקה האהובה עליו, המוקלטת, לפי בחירתו, על הקסטות.

הווקמן הוא השיגעון האחרון ששטף את ארצות־הברית והגיע גם לישראל. אומרים עליו שהוא המכשיר המלהיב ביותר שהומצא במאה הנוכחית ושהוא גורם לניתוק מוחלט מהסביבה החיצונית.

המכשיר מתנוסס על ראשי חסידיו ב־עשרות גדלים ומינים, ומדי יום ביומו אפשר להתבשר בחנויות למוצרים חשמליים על פיתוחו של הווקמן, ושיכלולו.

מחירו הגבוה של הווקמן, שנע בין 300 ל־600 דולר, אינו מרתיע את הקונים אותו. אנשי פירסום זריזים ניצלו את הביקוש הרב למכשיר והשתמשו בו כפיתיון כדי למכור באמצעותו אפילו רחיטים.

המוסיקה הבוקעת מן האוזניות היא באיכות גבוהה מאוד משום שהטייפ הוא סטריאופוני וקיימת האפשרות להאזין לה בעוצמת קול גבוהה מבלי להפריע לאיש.

הווקמן, אומנם, מנתק את המקשיב לצלילים הנשמעים בו, מן החברה, אולם בכך אין בהכרח רע. חסידי המכשיר מספרים כי לא תמיד השיחות המתנהלות סביבם אכן מעניינות אותם, והווקמן פוטר אותם מהקשבה ומהשתלבות בשיחה. אפשר, הם אומרים, להקשיב לשיחה באוזן אחת, ובשנייה להאזין למוסיקה שהיא משובחת הרבה יותר מזו הנשמעת בטרנזיסטור, במיוחד כשיושבים בתוך־הים, שם רבה ההמולה.

בימים אלה עורר המכשיר, התמים לכאורה, סערה ציבורית, כשהמועצה הלאומית למניעת תאונות פנתה למישרד־התחבורה ולמישטרת־ישראל בבקשה כי יוציאו תקנות שיאסרו את השימוש במכשיר בעת נהיגה. לדעת המועצה מהווה המכשיר סכנה משום שהוא מנתק מקורות הסביבה ובכך מונע את שמיעת הקורות שבדרך ואת אותות האזהרה. באותה מידה מסוכן המכשיר גם להולכי הרגל בעת חציית כבישים.

רוב המשתמשים במכשיר מודעים לסכנות שהוא טומן בחובו ולאסונות שהוא עלול לגרום בדרכים. אך ידיעה זו, כך מסתבר, אינה מונעת את השימוש בווקמן בישראל, שבה מרובות תאונות הדרכים ובה צופר המכונית הוא אביזר־בטיחות חיוני, אכן רבה הסכנה למשתמשים בווקמן במקומות ציבוריים.

דיבוק הרקדן הצעיר, יונתן ארקין, אינו יכול להפסיק לרקוד ולכן הוא נושא איתו את מכשיר הייקמן לכל מקום שהוא הולך.

לראות, לא לשמוע מכשיר הווקמן אכן אוטם את אוזניו, אך עיניה פקוחות לרווחה והיא מקפידה מאוד ימים ספורים לפני גיוסה, מנצלת תמי חנניה את זמנה לטיולים ולנסיעות רבות.

נערת הפופ סיגל אס אוהבת מוסיקה וריקודים. הווקמן עוזר לה ליהנות משתי אהבותיה. היא מתנועעת לקצב המוסיקה ומחייכת להנאת כל המביטים בנערה התמירה והיפה, שמרקדת בדרכה לחוף־הים.

יעקב שרת / איש ממאדים המישוואה על הקיר

בימים טרופים אלה, כאשר החדשות מספרות על מיל־חמות יוד־ביוד על חודה של שן ועל קוצה של עצם, ומוסיפות ומספרות על הדפסת שקלים במיליארדי־יתר ועל הידלדלות יתרות מטבע־חוץ (למרבה הפתעת השוטים), במה עשוי מחודש החדשות הישראלי הממוצע להתנחם? בהתקפות מוחצות על קרייסקי ושסון עוכרי ישראל (על קרייסקי יותר, על שסון פחות. סוף־סוף צרפת זה לא אוסטריה).

זה בהחלט עוזר. לא לשינוי השקפותיהם המוצקות של קרייסקי ושסון. מה פיתאום? זה עוזר לישראלי־המכניס להם באבי־אביהם, היהודי או הגוי.

אבל אחרי זה מה? מישהו בעולם השתכנע, שישראל אינה מדינת כיבוש, המגלם בעליל אי־הכרה עקרונית באוני־ברסליות של זכות הגדרה־עצמית של עם? מישהו השתכנע, שנטולי זכות הגדרה־עצמית חייבים להשלים עם גזירה חיצו־נית זו, ואם מותר להם בכלל להילחם על ביטולה, הרי גם את זה עליהם לעשות לפי כללים מוכתבים מן החוץ?

בבקשה — הישראלי סבור שהאינטרס הלאומי העליון שלו הוא לרדות בפלשתינים? ירדה. מישהו סבור, שליש־ראלי זכות ראשונית להילחם בכל מי שקורא תיגר על עצם קיום מדינת היהודים? שיילחם. מישהו מוכן להיות מעורב במלחמת־נצח הדדית עם הערבים? זה עניינו.

לא אלה הבעיות. הבעיה היא אם אתה, במלחמת הקיום שלך בגורם כלשהו, זקוק או לא זקוק לעזרה בצורות מצורות שונות (כסף, נשק, סיוע־מדיני, אהדת דעת־קהל). אם אתה לא זקוק זה עניין אחד, אבל אם אתה זקוק — זה עניין אחר לגמרי. לכן הייתי מציע לכל בועלי קרייסקי ושסון חיים, לתהות לרגע על המישוואה הבאה: קרייסקי חלקי פיגוע־וינה שווה העולם המערבי כולו חלקי המילחמה הבאה בישראל.

נכון או לא נכון? זאת השאלה.

השעון שצילצל לדרור

שלא יהיה שום ספק. דרור זייגרמן הוא האיש.

אין לי מושג מניין הוא צמח, מהו בית גידולו, איך הוא הופיע בכלל, הליברל הליברל הזה. אבל זה שהוא שם, מרנין את הלב. זה לא מעט בימים אומללים אלה.

בין היתר זו גם תופעה של גיל. אתה נוכח בכך כאשר יותר ויותר שמות של קציני־צבא בכירים המהדהדים בחדשות השיבוצים בצמרת צה"ל פשוט אינם מוכרים לך. ברגע הראשון אתה שואל את עצמך מיהם, בעצם, החצופים האלה, המתפרצים לעלות בסולם הפיקוד, מבלי לקבל תחילה את אישורך החברי, אבל מייד תופש כי זהו־זה, הגיעה שעתו של דור חדש, הגיע מועד חילופי משמרות. מותר לך להתפעל או להיתסכל, אבל אינך יותר עצם־מעצמה של הקבוצה המובילה, ומקומך לא בקטר, אף לא בקרון הראשון, השני או השלישי ברכבת ישראל. צריך לדעת להשלים עם זה, וזה לא דבר קל. ואחד הדברים שעשויים להקל על המעבר שלא יהיה שום ספק. דרור זייגרמן הוא האיש.

אין לי מושג מניין הוא צמח, מהו בית גידולו, איך הוא הופיע בכלל, הליברל הליברל הזה. אבל זה שהוא שם, מרנין את הלב. זה לא מעט בימים אומללים אלה.

בין היתר זו גם תופעה של גיל. אתה נוכח בכך כאשר יותר ויותר שמות של קציני־צבא בכירים המהדהדים בחדשות השיבוצים בצמרת צה"ל פשוט אינם מוכרים לך. ברגע הראשון אתה שואל את עצמך מיהם, בעצם, החצופים האלה, המתפרצים לעלות בסולם הפיקוד, מבלי לקבל תחילה את אישורך החברי, אבל מייד תופש כי זהו־זה, הגיעה שעתו של דור חדש, הגיע מועד חילופי משמרות. מותר לך להתפעל או להיתסכל, אבל אינך יותר עצם־מעצמה של הקבוצה המובילה, ומקומך לא בקטר, אף לא בקרון הראשון, השני או השלישי ברכבת ישראל. צריך לדעת להשלים עם זה, וזה לא דבר קל. ואחד הדברים שעשויים להקל על המעבר דרור השען (זי"גרמן) - הוא האיש! ✶

עוזי וזמרת יה

ידידים רדופי קריאת עיתונים ממני, היפנו שימת־לבי לקטע היסטורי־אנתולוגי שפסחתי עליו למרבה הפסד תגליותי העצמיות, שבו הציע הוגה־דעות ישראלי לשפד את מקצוע הספרות ולהעלימו כליל מתוכנית הלימודים של הבור היש־ראלי השליט. אותו הוגה־דעות, הטובל שבוע שבוע בשלולית וצפרדע בידו, הכניס באותה הזדמנות לא"ב יהושע, יורם קניוק ונתן זך, הכנסה רבתי.

טרחתי לקרוא את הקטע שבו מדובר. אני מוכרח להגיד: נשארתי אדיש. אבל מה־מה, לא"ב יהושע, יורם קניוק ונתן זך, שלא לדבר על אי־אילה סופרים ומשוררים עבריים רציניים ששירבטו משהו מאז חתימת התלמוד, יש ממש בעיה.

בלימוד „פרסומת, בולאות, כלי־נשק, אופנה, ריהוט, קר־מיקה, ויודאיקה" (מה ז ה ז) — כהמלצת הוגה־הדעות הנ"ל — ינוחמו. אולי.

הגילגול

ועשיתי חרש על שימעון פרס / כאיוב — אך בלי רע — מתגרד בחרס:

אל שדה הגרוטאות שימעון יצא ומה מצא?
הוי, שבר של מראה! האח, הן זוהי מציאה!
„מראה, מראה, היש פה איש מבריק ממני?" סח הוא ויסתכל, אויה! בראי? — דמות שפייזר אליהו...

„אינטרסי האומה"

בדרך־לא־דרך נתגלגלה לידי חוברת מסעירה, אם גם מצהיבה מיושן, ושמה „בימי אלם" (שלושה מאמרים מאת משה סמילנסקי ושלמה צמח עם הקדמה מאת מרטין בובר; ירושלים, אייר תש"ג, 55 ע').

מרטין בובר מספר בפיסיקה הראשונה של הקדמתו, כי שניים משלושת המאמרים שבחוברת — „לאן?" מאת משה סמילנסקי ו„חלומות ועצומות" מאת שלמה צמח — נדחו על ידי הירחון „מאזניים", כלי מיבטאה של אגודת הסופרים העברים, בהנמקה ש„אין שעה זו כשרה לפרסומם". על זה אומר מרטין בובר הנ"ל, בסגנונו, כדברים האלה:

„כיום רגילים לדבר אצלנו להסביר לאיש, אם במישרין או בעקיפין, באמצעי הלשון או באמצעים אחרים: ,דבר זה אסור להביעו, דבר זה אסור לפרסמו, כי הוא עלול לסכן את אינטרסי האומה.' אולם הרי זוהי דווקא השאלה, מה הם אינטרסי האומה ועל־ידי מה הם מסתכנים. הרעלת האווירה הוא לסמן בעלי דעה אחרת כאנשים, שאינטרס האומה אינו קרוב לליבם או אינו קרוב כל צורכו. קולות כאלה שנשמעים במאמרים המתפרסמים כאן, הריהם נובעים דווקא מתוך הדאגה העמוקה, שמה שנקרא סיכון הצגת אינטרסי האומה עלול לסכן במידה חמורה את האינטרסים האמיתיים של האומה. הם נובעים מתוך הרגש העמוק של ההכרח להעמיד את האינטרסים האמיתיים לעומת המדומים, את המציאות לעומת ההזיה. הם נובעים מתוך החרדה העמוקה לגורל, שלקראתו מוליכות אותנו ההזיות. הם נובעים מתוך הצורך העמוק לחזהיר כל זמן שאפשר עוד להזהיר."

ולהלן:

„משבר חמור כזה שאנו שרויים בו אין להתגבר עליו על־ידי כך, שמלבד הסיסמה להחזיק מעמד אין סובלים צליל קול אדם אחר, ולו יהא זה קולו של השכל הישר. יש להתגבר עליו על־ידי כך, שנותנים זה לזה לדבר, שנמלכים זה בזה, שתרים יחד את הדרך. הביטחון העצמי החדש שכנו של היאוש הוא. באוויר האלם שולט לא הכוח המתמיד, אלא הקשיות, שנשבר! אם אינה מנצחת. המכסימליזם של הדרישה הטהורה, הנוהג כאילו יש לבחור בין הכל לאפס, צפונה בו הסכנה האמיתית. תנו מקום למכסימליזם של ההכרה האומרת: היום המידה שהיא אפשרית היום, ועד כמה שאפשר באופן כזה, שמחר יתאפשר יותר, ותמיד לנגד עינינו המציאות הנתונה, שבתוכה עלינו להפוך פעם בפעם את האפשרי למציאות!"

ניסוח לא רע, הייתי אומר.

מה אגיד לכם, אני מקווה למצוא פעם חוברת עם מת שנחום גולדמן אמר לפני כשנתיים בפאריס, וששוחרר עכשיו לשידור בטלוויזיה של מיטראן. מה שמותר לכמה עשרות מיליוני צרפתים לדעת היום, אולי ייוודע פה בעוד כמה דורות, כאשר לא יהיה בכך „לסכן את אינטרסי האומה".

הורוסקופ

(המשך מעמוד 20)

הוא פורט את החיים לפרטי פרטים, רואה כל דבר שאינו בסדר. אינו מסוגל להתעלם משום דבר. הוא אוהב את השלמות, דורש מעצמו רבות. כשהוא עובד, הוא אינו שוגה, ונותן תשומת לב מירבית למעשיו. הוא לא מוותר לעצמו. גם אם קשה לו· הוא חסר מנוחה, ולכן לעיתים קרובות הוא מערער את שלוותם של אלה שחיים בקירבתו. לעיתים הוא ממש נכנס לנשמה, ומכניס את כולם לדיכאון בנבואותיו השחורות. המילים: „תראו שהצדק יהיה אתי" שגורות על פיו, והוא אכן תמיד צודק.

מאזנים

בן מאזנים אינו מעוניין למצוא פג־מים בזולת. הוא תמיד מנסה למצוא את הצד המתאים לו אצל זולתו, על מנת שיוכל לחיות עימו בשלום. הוא מחפש את הצד הטוב והנוח, ומעלים עין מ־הפגמים. לא נוח לו להיכנס לעימות עם השני. הוא איש־שלום, אינו ביקורתי, וגם כאשר דבר מה לא בסדר, הוא מנסה לשכנע את עצמו שזה לא כך, ואולי בפעם אחרת זה יהיה שונה.

עקרב

ביקורתו של בן עקרב מעמיקה וחו־דרת לעומק הנשמה. הוא אינו מוצא פגמים חיצוניים, כמו בן בתולה למשל, ששם לב לתלבושת שאינה בסדר, העק־רב ינסה להתחקות אחר דרך מחשבתו של הזולת, וירצה להבין את המניעים להתנהגות זו או אחרת. לפעמים הוא ימצא או ימציא חסרונות שכלל אינם קיימים, על מנת להשפיל את הזולת, ולהראות עליונות.

קשת

בן קשת אינו ביקורתי לשם הביקורת, אך בגלל הכפילות הקיימת בו, הוא מוצא את עצמו לעיתים קרובות במצ־בים שבהם הוא אינו שולט על תגובו־תיו, או הערותיו. הוא אומר כל דבר, ולא חושב שמישהו יכול להעלב מהאמת. חלק מהאמת נראית לעיתים אכזרית ופוגעת ביותר, אף אם הוא לא התכוון ומבקר את המצב שאליו נקלע.

גדי

גדי ביקורתי כלפע עצמו בעיקר — הוא דורש מעצמו ורוצה להגיע להישגים. בדרך כלל התוצאות אינן מספקות אותו ולכן ממשיך בביקורת העצמית שלעיתים מערערת את ביטחונו העצמי. באופן טבעי, האדם שמבקר את עצמו, דורש גם מסביבתו הקרובה שתנהג כמותו. לכן הגדי מעוניין לקדם את אלה החיים בקירבתו, וביקורתו בונה.

דלי

בן דלי אינו ביקורתי במיוחד, הוא מאוד הומאני, אוהב אדם ואינו מעוניין למצוא חסרונות בזולתו. הוא מקבל את החולשות בהבנה, ואפילו מנסה לע־זור לשני להתגבר עליהן. הוא יעיר ויכעס כאשר יראה התנהגות שאינה צודקת, או אם יראה שנעשה עוול למי־שהו. אז הוא לא ינסה לברור את ה־מלים שבהן ישתמש. הוא ידע להיות עוקצני ומעליב, כמו כל אחד מהמזלות הביקורתיים ביותר. מעניין להוסיף שעל־פי־רוב, ביקורתו ודבריו יהיו על מנת לעזור לזולתו, ולאו דווקא על מנת להגן ולעזור לעצמו.

דגים

בן דגים מאוד ביקורתי גם בגלל ש־מזלו קוטבי למזל בתולה, וגם בגלל שעל פי רוב הוא אינו מרוצה. הוא רגיל להתלונן, שום דבר לא טוב דיו. הסיבה לכך היא, שבן דגים רגיל לחיות באשליות וחלומות· וכאשר הוא מתפכח, הוא נוכח ששום דבר בפועל לא כל־כך יפה ומוצלח כפי שהיה בחלום. ה־חלום תמיד יפה מהמציאות, וכאשר ה־מציאות טופחת על פניו, הוא מתאכזב ומבקר את המצב שאליו נקלע.

סיכסוך משפחתי בין הדיפלומט ואשתו העלה את השאלה: האם רצוי שאת

המדינה ייצג בחו"ל איש שבית־המשפט קבע כי „זילזל בחובתו לגלות את האמת"?

הקונסול שהיכה את אשתו

השופט אליעזר גולדברג הר־שיע את משה איטן בתקיפה וגרימת חבלה. זה קרה ב־1974. מאז התמנה מר גולדברג לשופט מחוזי.

השופטת מרים בן־פורת קבעה כי משה איטן היטעה את בית־המישפט וזילזל בחובתו לומר אמת. הדבר היה ב־1976. מאז מונתה הגברת בן־פורת לשופטת בבית־המישפט העליון.

משה איטן, שהיה באותה תקופה סגן מנהל המחלקה הכלכלית של מישרד־החוץ, הועלה גם הוא ב־דרגה — כיום הוא משרת כקונסול ישראל בגרמניה.

הסתבכויותיו של איטן החלו כאשר נשא לאשה את רחל, ביום האחרון של שנת 1970. עד אז היה הגבר הממושקף, יליד רו־מניה, רווק. הוא נולד ב־1925, עבר את השואה ועלה לישראל עם אמו ואחיו הבכור ב־1951.

עם בואו לארץ התחיל משה לעבוד כפקיד־מכס בחיפה. כאשר עבר מישרד המכס לירושלים עבר איתו גם איטן. הוא היה פקיד ומשתדל לבלות בחברתה כל רגע פנוי.

„לקחת ממני את בני!"

שני הנאהבים החליטו ל־התחתן מיד. החתן הזמין את כלתו לפגישת היכרות עם אמו, והחתונה נקבעה ל־30 בדצמבר של אותה שנה.

ביום בו חזרו בני־הזוג לביתו של איטן בירושלים מירח־הדבש, נתקבלו כמה שיחות טלפון אנו־נימיות, אשר השמיצו את רחל וכינו אותה בשמות גנאי. היא שאלה את בעלה אם מדובר ב־חברה קודמת, והוא אמר כי זו בוודאי טעות. ומאז לא היו שיחות נוספות.

חייהם של בני־הזוג יכלו, לכ־אורה, להיות מאושרים מאוד. לא היו להם דאגות כלכליות, כיוון שאיטן המשיך בתפקידו כפקיד־בכיר במישרד־החוץ, ולכן הת־פטרה רחל, בהשפעת בעלה, מ־עבודתה בעיריית תל־אביב, שם עבדה כפקידה יותר מ־14 שנה. הם התגוררו בדירה שקנה איטן כאשר עבר לעבוד בירושלים.

הצל היחיד שהעיב על אושרם היתה אמו של הבעל שהתגוררה בדירתם. האם, לוטה אינטנר, היתה אז כבת 80. היא התאלמנה בשנות המילחמה ומאז התגוררה עם אחד מבניה. בתחילה התגוררה עם הבן הבכור בחיפה, אך שתלטנותה הפריעה לחיי הנישואין של בני־הזוג, והיא עברה להתגורר עם משה, שהיה באותה עת רווק. גם אחרי נישואיו המשיכה הזקנה לגור בביתו, ויחסיה עם רחל הידרדרו במהירות.

רחל היתה משוכנעת כי האם משלהבת ומסיתה את בנה נגדה, והיא הפכה עצבנית וחסרת מנוחה. „כבר ארבעה חודשים אחרי ה־חתונה אמרה לי כי הצלחתי לקחת ממנה את אהבת בנה שהיא גידלה כל חייו," סיפרה רחל.

הבית המשותף לשלושה הפך מקום ריב ומדון, והדבר השפיע על מצבם הנפשי של כל יושביו. ביום השנה הראשון לנישואין הלכה רחל לכותל־המערבי, ושם הת־פללה שחמותה תשלים איתה. אך כאשר חזרה הביתה פרצה שם מריבה נוספת — הפעם התלהטו הרוחות עד כדי כך שרחל הוכתה מכות חזקות וסבלה שפכי דם פנימיים בפניה ובגפיה, וסריטות עמוקות תחת עינה. כאשר הזכירה רחל לאם שזהו יום נישואיה הראשון אמרה לה, לדבריה, ה־זקנה: „בשבילי זהו יארצייט ולא יום שמחה!" (באידיש: יום השנה למותו של בן מישפחה).

התלונה הראשונה הוגשה למישטרה על ידי רחל יומיים אחרי יום השנה הראשון לנישו־איה. חבריה בתל־אביב, שראו את מצבה הגופני, יעצו לה לפנות לרופא המישטרתי ולהתלונן על החבלות והתקיפות. היתה זו ה־ראשונה בסידרת תלונות ארוכה שהגישה רחל למישטרת ירושלים.

ב־1972 ביקש משה להתגרש מרחל. היא לא הביעה מדוע, והוא לא ידע להסביר. לכן נסעה רחל לחיפה, שם היתה האם באותו זמן, והתחננה בפניה שלא תפריד בי־ניהם ושלא תהרוס את חיי הנישו־אין שלה. אבל מאז לא היה לזוג רגע שקט אחד — מגעיהם של השניים התחילו להתנהל בבתי־המישפט, ולא בבית.

הטעיית בית־המישפט

בקשתו הראשונה של איטן לגט, שהוגשה בשנת 1972, נדחתה על־ידי בית־הדין הרבני מחוסר עילה. אז נפגשו השניים בבית־המישפט הפלילי. אחרי שנים של תלונות חוזרות ונישנות מצד רחל על מכות ואלימות, הוגש ב־1973 כתב־אישום שהכיל חמישה פרטי אישום על תקיפה וחבלה נגד הבעל ואחיו.

השופט גולדברג, שדן בתביעה הפלילית, האמין לעדותה של רחל שנתמכה בתעודות רפואיות. הוא הרשיע את איטן בשלושה מפרטי האישום. באחד מהם הואשם ה־בעל כי דחף את אשתו מחוץ לדירה וסגר את הדלת על ידה.

(המשך בעמוד 56)

קונסול איטן ואשתו ביום נישואיהם
„הוא ביקש להתגרש אחרי שנה..."

החמות לוטה אינטנר (מימין) עם בנה, כלתה ואם הכלה
„לא יום־נישואין אלא יארצייט..."

חרוץ ונשא את עיניו למישרד־החוץ. אחרי השתלמויות אחדות, אכן עבר למישרד־החוץ, וב־1960 מונה לתפקיד מזכיר־ראשון ב־שגרירות ישראל בשוויץ.

שליחותו של איטן בשווייץ נמ־שכה שש שנים, והמזכיר הרווק לווה במשך כל אותה תקופה על־ידי אמו הקשישה שהתגוררה איתו. בשנת 1978 חזר לישראל, והמשיך בעבודתו במישרד־החוץ בירושלים.

במסיבת־פורים בתל־אביב, ב־שנת 1970, הכיר איטן את רחל. היא אומנם לא היתה נערה צעירה, אלא אשה בגיל 40, אך היא היתה תמירה ותוססת, וכבשה את ליבו של איטן כהרף־עין. הוא התחיל לחזר אחריה במרץ רב, ובילה את כל סופי־השבוע שלו בתל־אביב כדי להיות קרוב לאהובתו. הוא היה מטלפן אליה מדי יום

עדותו ראז היתה בגדר הטעייה בית המשפט וזלזול חמור בחובתו המקודשת של כל אדם לגלות את האמת כל האמת תחת שבועה. חומרת המעשה גדלה עוד יותר עקב היותו פקיד בכיר בשירות המדינה: סגן מנהל המחלקה הכלכלית במשרד החוץ.

קביעת בית־המישפט על עדות איטן
„חומרת המעשה גדלה עוד יותר..."

אילו המשרד היה פוסל את מר איטן מלמלא תפקיד בחו"ל מניימוקים אלו היה בזה לדעתנו פלישה בלתי מוצדקת לתחום הפרט.

התנצלותנו על האיחור במתן תשובה.

תשובת מישרד־החוץ
„פלישה בלתי־מוצדקת לתחום הפרט..."

אירופה טורס EUROPA TOURS

מציעה

טיולים נהדרים

* לאירופה.
* אוה"ב, קנדה ומכסיקו.
* המזרח הרחוק.
* דרום אמריקה.

המסלולים - מקיפים ומושלמים.
המדריכים - מעולים ומנוסים.
בתי מלון - טובים, רוכס מדרגה א'.

דרוש מסוכן הנסיעות שלך את חוברת טיולינו!

50 שנות נסיון לשרותך!

הטיול הטוב ביותר עם

אירופה טורס EUROPA TOURS

קול המפרסם

91% הצלחה במתמטיקה

החלה הרשמה למועד ינואר 1982 באולפן למתמטיקה

במועד יוני 1980 היה שעור ההצלחה של בוגרי האולפן למתמטיקה בבחינת הבגרות 91%.

מרכז האולפן מר א. לחמן (מחבר הספרים: „בחינות בגרות במתמטיקה ובפיזיקה בשמינית"): „לאחר שבני סיים את הקורס הוא הפך לאדם אחר. לא זו בלבד שהוא שולט מצויין בחומר אלא אף קיבל בטחון עצמי, ממש לא ניתן להכירו". **אביהו אשינגר** (למד פיזיקה מצומצמת): „התאהבתי בפיזיקה. מעוניין ללמוד פיזיקה מורחבת".

דליה חלפון: „ניגשתי לבחינת הבגרות במתמטיקה וקיבלתי פעמיים 4. הפעם קיבלתי ציון 7, בקלי קלות... יצא לי הפחד מהמתמטיקה"... **בת חן גיזי**: „כמעט ולא היה מישהו בכיתה שלא ידע את החומר על בוריו והציונים יעידו".

צילה שואג: „שיגעון" 4 חודשים של כיף.

האולפן למתמטיקה מלמד מתמטיקה ופיזיקה לבחינות הבגרות בכל המגמות. הקורסים המתקיימים בשעות הערב מומלצים גם לתלמידים שרוצים לחזור על חומר הלימודים בכיתה י"ב, לקראת בחינות הבגרות.

דוד שרם (בתמונה): „הגעתי לקורס עם ידע מתחת לממוצע. קיבלתי ידע שעזר לי לגשת בבטחון למבחן ואף לעבור אותו בהצלחה".

גבי אבידר (אם לתלמיד בשמינית): „לאחר שבני סיים את הקורס הוא הפך לאדם אחר. לא זו בלבד שהוא שולט מצויין בחומר אלא אף קיבל בטחון עצמי, ממש לא ניתן להכירו". **אביהו אשינגר** (למד פיזיקה מצומצמת): „התאהבתי בפיזיקה. מעוניין ללמוד פיזיקה מורחבת".

דליה חלפון: „ניגשתי לבחינת הבגרות במתמטיקה וקיבלתי פעמיים 4. הפעם קיבלתי ציון 7, בקלי קלות... יצא לי הפחד מהמתמטיקה"... **בת חן גיזי**: „כמעט ולא היה מישהו בכיתה שלא ידע את החומר על בוריו והציונים יעידו".

צילה שואג: „שיגעון" 4 חודשים של כיף.

האולפן למתמטיקה מלמד מתמטיקה ופיזיקה לבחינות הבגרות בכל המגמות. הקורסים המתקיימים בשעות הערב מומלצים גם לתלמידים שרוצים לחזור על חומר הלימודים בכיתה י"ב, לקראת בחינות הבגרות. מידי תיכון המעוניינים לשפר ידיעותיהם.

האולפן מציע תנאים ללא תקדים:

א. החזרת שכר הלימוד ב-מקרה של כשלון בבחינת הבגרות.

ב. מהתלמיד לא נדרש כל ידע מוקדם. החומר במלואו נלמד בקורסים.

ג. כיתות לימוד קטנות (עד 25 תלמידים).

ד. כיתה מיוחדת למתקשים שתלמד שלוש פעמים בשבוע ללא תשלום נוסף.

ה. ספרי לימוד בהשאלה.

ההרשמה: **„האולפן למתמטיקה" בית-הספר מופת**, רח' פרוג 8, ת"א, טל': 222642-03, 730833-30 שעות המשרד 9.30 — 13.00 17—19.

ירושלים: טלפון 660283-02, 663471-02.

תחילת הלימודים: 7.9.81

הקונסול שהכה את אשתו

(המשך מעמוד 55)

היד נפגעה כך שהרופאים נאלצו לתפור אותה.

במיקרה אחר דחף הגבר את אשתו אל הקיר ופגע באצבעה. השופט גזר עליו 300 לירות קנס על כל סעיף-אישום.

באותה תקופה כבר לא התגוררו בני-הזוג יחדיו. רחל נשארה בדירתם המשותפת, אך בעלה נעלם לשלושה חודשים. רחל מצאה לה מישרה זמנית במישרד-העבודה בירושלים, אך המריבות התמידיות והמהלכים המישפטיים הרבים גזלו את זמנה ותשומת-ליבה, והיא נאלצה לוותר עליה, ולהישאר ללא מקור פרנסה. לכן פנתה לבית-המישפט וביקשה מזונות מבעלה. הסכום הראשון שנפסק לה כמזונות היה 240 לירות לחודש.

בדיון מאוחר יותר בבקשתה לדמי מזונות לפני השופטת בן-פורת נחקר הבעל על מצבו הכלכלי, וסיפר כי הוא מחוסר קורת-גג, נודד מדי לילה לידיד אחר ואין לו דירה משלו.

בשנת 1974, הוגשה על-ידו בקשה להקטין את סכום המזונות, מכיוון שבינתיים נולדה לו בת והוא חייב במזונותיה ובמזונות אמה „בקריאה ראשונה אפשר היה להתרשם כי לבעל ואשתו נולדה, למזל טוב, בת, אך מסתבר כי בתו נולדה לו מאשה אחרת וכי תאריך לידתה הוא אמצע יוני 1973, כאשר ההליך הקודם (בעניין המזונות) היה עדיין בעיצומו.

„כאשר העיד בפני התובע ב-נובמבר אותה שנה אמר כי אינו מתגורר יותר עם אמו הקשישה, אלא 'אצל ידידים בכתובות שונות'... בהעידו כך היה כבר התובע אב לתינוקת בת חמישה חודשים, ועתה הוא מודה כי אותם 'ידידים' שאצלם התגורר לא היו אלא אותה אשה אחרת, אם בתו," קבעה השופטת בפסק-דינה, והרי סיפה את ההערה הבאה: „עדותו דאז היתה בגדר הטעיית בית-המישפט וזילזול חמור בחובתו המקודשת של כל אדם לגלות את כל האמת תחת שבועה. חומרת המעשה גדלה עוד יותר עקב היותו פקיד בכיר בשירות המדינה: סגן-מנהל המחלקה ב-מישרד-החוץ."

קונסול איטן
אם שתלטנית

בכך לא הסתיימו ההליכים המישפטיים בין בני-הזוג. החמות הגישה תלונה למישטרה ובה טענה שרחל תקפה אותה, וגרמה לפתיחת תיק פלילי נגד רחל.

אך החמות לא הופיעה להעיד בבית-המישפט, והתיק בוטל. תחת זאת פנתה החמות לבית-המישפט, ובמעמד צד אחד הוציאה צו-מניעה זמני שאסר על רחל להמשיך להתגורר בדירה עם בעלה. זמן מה היתה רחל מחוסרת קורת גג.

המילחמה על הדירה הסתיימה בכך שרחל עזבה את ירושלים וחזרה לתל-אביב, והיא מתגוררת היום בדירת-הרווקים שלה.

„פלישה לתחום הפרט"

המאבק על המזונות לא הסתיים עד יום, 12 שנה אחרי נישואי בני-הזוג, וכעשר שנים מאז נסתיימו נישואיהם בפועל.

השנה הגישה רחל תביעה להגדלת מזונות לסך של 55 אלף שקלים לחודש. עורך-הדין ציון סמוכה הוסיף בשמה תביעה חד-פעמית נוספת, בסך של 83 אלף שקלים, בגין הוצאות רפואיות שנגרמו לה ובגין עוגמת-הנפש ותלאות שעברה במשך השנים.

רחל יודעת כבר היום כי מאבקה בעל סיכויי הצלחה קטנים. בשנת 1976 ערך בעלה חוזה נישואין עם אם בתו. החוזה שנערך ב-מישרדו של עורך-דין קבע כי הצדדים יקיימו משק-בית כזוג נשוי לכל דבר. איטן התחייב גם להעביר ל„אשתו" השניה את ה-דירה בירושלים, אותה דירה בה התגורר עם רחל.

באותה שנה נשלח איטן מטעם מישרד-החוץ לגרמניה, שם הוא משרת עד היום בתפקיד קונסול. כאשר נודע לרחל כי בעלה מונה על-ידי מישרד-החוץ לתפקיד ייצוגי בגרמניה, וכי הוא לקח איתו לשם את חברתו ובתו, ניגשה במיכתב למישרד-החוץ והעירה את תשומת ליבם לכך. בתשובה ענה לה דני קורן, מנהל לישכת שר-החוץ דאז:

„מישרד-החוץ החליט כי אין בעובדות הללו כדי לפסול אותו מלמלא את התפקיד שאותו הוא ממלא מטעם המדינה. אילו היה המישרד פוסל את מר איטן מ-למלא תפקיד בחו"ל מנימוקים אלה, היה בזה לדעתנו פלישה בלתי-מוצדקת לתחום הפרט."

בחודש הבא עומד להתברר המשך תביעת המזונות של רחל נגד בעלה, שמציג אשה אחרת כאשתו. **אילנה אלון** ■

ארבעה חודשים אחרי החתונה אמרה החמות לכלתה: לקחת ממני את אהבת בני!

השופטת קבעה: ידידיו של הקונסול שאצלם התגורר, לא היו אלא אשה אחרת

המדיטציה הסוערת

שלב א' נמשך כעשרים דקות. הוא מבוצע על־ידי הנשו הברכיים והרעדת כל הגוף. הרעדת הגוף משמשו כהתפרקות מאלימות. בתצלום: מירי ספירו, מרעידה את גופה

שלב ב' לאחר שהרעידו את כל הגוף והש־ תחררו מהאנרגיה השלילית, שהי־ תה אצורה בו, עוברים הסאניסים לשלב השני של

שלב ג' אחרי שהרעידו את כל גופם, ונעו לצלילי המוסיקה, מתקבצים הסא־ ניסים בישיבה מיזרחית, עוצמים עיניהם ומקפידים

הוויר בחדר החשוך היה דחוס. ריח של זיעה נישא בחלל, ונאקות וגניחות עצורות הפריעו את הלילה השקט. עשרת האנשים שהיו עטופים בפיסות־בד אדומות ושענדו שרשרות־חרוזים חומות לצווארם, לא חשו באוויר הדחוס או בריח הלא־נעים. הם היו שקועים בטראנס עמוק — מדיטציה דינמית בלשונם שהת־ חילה בהרעדת הגוף כולו, נמשכת בריקודים בסיגנון הודי, ונסתיימה בישיבה שקטה, שהפכה לשכיבת־ אפרקדן דוממת על הריצפה הקרה.

לאט לאט גוועו צלילי המוסיקה ההודית, שבקעו מן הרשמקול שב־ פינה. השקט שהשתרר בחדר היווה ניגוד לרעש ששרר בו רגע לפני כן. הנשימות הפכו שקטות יותר.

המקום הוא דירת ארבעה חדרים ברחוב הפלמ"ח בירושלים, ששיי־ כת לטובה הופמן. היום הוא הח־ מישי בשבוע, שבו מתאספים, ב־ דיוק בשעה שמונה ושלושים בערב, כל הסאניסים הירושלמים, מאמיניו של המטיף ההודי בהגואן, ועוב־ רים ביחד את חוויית המדיטציה

המדיטציות של בהגואן אינן מנ־ סות לאלץ את המודט להיות רגוע. אדרבא, הן מנסות להוציא החוצה את האלימות והתסכולים. הן דינ־ מיות ואינן קלות מבחינה פיסית. רובן נמשכות כשעה, ומתחלקות לכמה שלבים: שיטות נשימה, פרי־ קת רגשות חופשית, ריקוד ותנו־ עות־גוף אחרות.

השלבים השונים כולם מאפשרים

התעניינתי בתורתו של בהגואן תיכננתי גם לנסוע להודו, אבל ה תוכנית לא יצאה לפועל. יום אח פגשתי את עמיר, ראיתי אותו נוס באופניים וזיהיתי מיד את הבג דים האדומים ואת השרשרת ש בהגואן מעניק לכל תלמיד שלו מאז אני כאן, וטוב לי. המדיטצי שיחררה אותי מכל־כך הרבה תיס כולים שהיו לי, והיום אני אד

קבוצה ירושלמית, ממאמיניו של בהגואן, מפעילה בדירו

פרטית שיטה חדשה להתפרקו

פריקת רגשות חופשית, חשיפה ונטישת מסכות ושריונים נפשיים, יציאה ושבירת גבולות. הם מבי־ אים את המודט למצב שבו הוא לומד ליהנות. להיות פה ועכשיו, להיות מודע לחוויות הרגעית ה־ עוברות עליו ולהימנע מלפזר עצ־ מו על פני תחומים רבים מדי.

גילם של הסאניסים הירושלמים — השם שבו מכנה בהגואן את תלמידיו — נע בין 20 ל־42. רובם נתקלו בהגואן בעת ששהו בהודו. רובם גם הצטרפו למיקדשו שב־ עיר פונה, בהודו, וחיו שם תקופת־ מה כסאניסים לכל דבר.

הדירה ברחוב הפלמ"ח מהווה אבן־שואבת למאמינים, חברים ו־ סתם סקרנים. העניין כולו נמצא עדיין בחיתוליו. אי־השקט מורגש היטב באוויר.

נשיקות בכל הזדמנות

מירי ספירו (28), בעלת שיער חום גולש, היא מורה לחינוך גופני בבית־ספר יסודי בירושלים, אם לשני ילדים, בני שניים ואר־ בע. „בהגואן שינה את כל חיי," היא מספרת בהתלהבות. „תמיד

על נשימה נכונה. הם מרוכזים בעצמם, בחוויה שעברו זה עתה. המוסיקה ההודית ממשיכה להנעים. בתצ־ לום: מירי ספירו וניסימוב (בתמונה מימין).

הרבה יותר משוחרר, פתוח ומ אישר".

עמיר מחבק את מירי ברוך, מ טף את שיערה. הסאניסים מרבי להמחיש באמצעות מגע את האהב שהם רוחשים איש לרעהו. הם מר נשקים ומלטפים בכל הזדמנות. ע כדי כך, שהדבר מביך לפעמים א הצופים.

עמיר פרס (25) חזר מהודו לפ כחצי שנה, ומאז הוא מנסה לגב סביבו חוג סאניסים שלחבריו הו משמש כמנהיג. עמיר היפה, ז במיקדשו של בהגואן שבפונה כ שנתיים וחצי. הוא מעריץ נלה של בהגואן ומטיף קנאי לתורתו

„לאנשים אין זמן לעצמם," הו מסביר, „הם בורחים כל הזמן. ל נהגים. משום מה הם נוטים לפ את עצמם, ולא יודעים ליהנו מהרגע ולחיות אתו כמו שצרי בפונה למדתי הרבה על עצמי ו נפש האדם. עבדתי שם שנתיי וחצי בעבודות שונות. האנשים ש חיים בצורה שיגרתית, הם רק לו דים לחיות טוב יותר. דרך החיי שלהם אינה משתנה במאומה, מ בד העובדה שהם לובשים בגדי בצבעי אדום וכתום ועונדים לצוו

(המשך בעמוד 8

(המשך מעמוד 57)

ם שרשרות עם תמונתו של בה־
גואן."

הבגדים בצבעי האדום והכתום
סמל לחום ולאהבה. השרשרת עם
תמונת המורה ההודי הדגול, מהווה
לסאניסים תיזכורת תמידית, כש־
הם נתקלים במצבים מעוררי זעם,
או כשהם חשים בתיסכול, בקינאה
או בכל רגש לא רצוי אחר. הבג־
דים המיוחדים מזכירים להם מיד
את עובדת היותם סאניסים, ותמו־
נה שעל השרשרת לא נותנת להם
לשכוח ולהיסחף בשיגרה היומיו־
מית.

אילן סואמי וטובה אגנד, הוא
בן 25 והיא בת 20, נסעו לפני כשנה
בצוותא לטייל בהודו. עוד בארץ
שמעו על בהגואן. כשהגיעו להר־

המנהיג

הוא עמיר פרס,
בן 25. עמיר,
חי באשרם שבפונה כשנתיים
חצי, מעריץ נלהב של בהגואן.

ר לא נחו ולא שקטו, עד שהגיעו
מיקדשו שבפונה. הם שהו שם
חמישה חודשים, וחזרו ארצה לפני
חודש.

„חיים שם אחרת," מספר אילן
ג'ינגי בקולו השקט. „כאן בארץ
ה עוד לא כמו שם, אבל טוב
מצאנו האחד את השני ושיש
נו היכולת לגור יחד ולשמור על
ורה חיינו שלנו. אנחנו מקווים
במשך הזמן יגיעו הנה אנשים
ספים שיבקשו ללמוד איך לחיות
וב יותר. ואיך לשפר את עצמם.
ינתיים מגיעים הנה אנשים ששמ־
ו, ולא יודעים בדיוק במה מדובר.
נחנו מסבירים להם ומזמינים או־
ם לעשות איתנו מדיטציה."

שיחרור מטראומות

דם מבחרון, שאינו מבין ב־
דיוק את מהות המדיטציה
דינמית, יכול להיבהל בפעם הרא־
ונה שבה הוא חוזה בתופעה.
מדיטציה מאפשרת לאנשים להת־
רק, הם רועדים, צועקים ומפעי־
ם את כל גופם כדי להשתחרר
הלחץ המעיק עליהם.

ביום החמישי שעבר, הגיעו לדי־
ה שלושה בחורים צעירים ששמעו
ל הפגישה. הם נתקלו בסבר פנים
פות, והוסברו להם השלבים השו־
ם של המדיטציה — בחופזה, על
גל אחת. האזרות כבו, והם נקלעו
לב־ליבה של תופעה שהיתה זרה
הם לחלוטין. הם נשארו שם כע־

אבי השיטה

בהגואן שרי ראג'ניש נסע במשך שנים
מתפרשות על פני תחומים רבים. מאז 1974 הוא חי במיקדש אשרם,
שבעיר ההודית פונה. בעיר הוקם גם בית־מידרש הנקרא **אוניברסיטת ראג'ניש**, שבפקולטות שלה נלמדים 20 מיקצועות. בעולם מצויים 140 מרכזים שבהם מתקיימות המדיטציות שלו. מיספר תלמידיו 200 אלף.

מגע גופני

הוא בעל חשיבות מירבית
ביחסים שבין הסאניסים.
הם מרבים בליטופים, חיבוקים ונשיקות, כדי להמחיש
את האהבה הרבה השוררת ביניהם. „אין דרך טובה
יותר מלהעביד את מסר האהבה מאשר ליטוף," הם
טוענים. בתצלום: סאניאסית זוכה לליטוף מיד בהגואן.

למאמיניו. „קודם כל יהיה עליך
לפרוק את כל מה שהדחקת פנימה.
לזרוק את המיטען החוצה, כך ש־
גופך יתנקה מרעלים ונפשך —
מטראומות ומפצעים."

באשרם חיים צעירים לצד זק־
נים, בודדים בצוותא עם מישפחות
עם ילדים. כולם סאניסים. אין מתי־
חות. אין מריבות. רק הרבה שימ־
חה, הרבה עבודה ויצירתיות. כך
מספרים המאמינים.

„אני זוכרת איך הגעתי לשם,"
מספרת ניסימוב בעלת שיער שחור
מתולתל ועיניים כחולות. „נסעתי
לטיול עם חבר, וחיפשנו משהו
שונה. לא שמענו עדיין על בה־
גואן. פשוט, החיים שיעממו או־
תנו. רצינו לשנות אותם, למלא
אותם. נתקלנו בכמה סאניסים על
שפת הים. הם רקדו שם ואני הת־
בוננתי בהם מוקסמת. הם הביאו
אותי לבהגואן. וזהו, ידעתי שה־
איש הזה יכול לתת תוכן לחיים
שלי. ידעתי שזהו זה."

שלב די

הוא שלב הרגיעה, ההתפרקות.
המוסיקה פוסקת והסאניסים עוב־
רים לתנוחת שכיבה. ידיהם מוטלות לצידי גופם ורג־

שר דקות בלבד, צופים בשקט
בסאניסים שרעדו, ופלטו קולות לא
ברורים. כשצלילי המוסיקה ההודית
גברו, והסאניסים פתחו בריקודים,
נסו שלושת האורחים על נפשם.

בהגואן שרי ראג'ניש נולד ב־
1931. בהיותו בן 21 קרתה לו
ההארה, ומאז, לדבריו, הקדיש את
חייו למטרה אחת: לעורר את ה־
פוטנציאל הרדום שבאנשים, לעשר־
תם חיים יותר, ולהביאם אל מימוש
עצמי מלא. במשך שנים נסע ברחבי
הודו, כשהוא מטיף להמונים שבאו
לשמוע את דבריו. בתורתו הוא
משלב את כל יסודות הדתות הגדו־
לות, אך אינו מגדיר עצמו כמא־
מין אפילו באחת מהן. „הדת," הוא
אומר, „היא החיים עצמם."

במיקדשו, הנקרא אשרם, חיים
כאלף חסידים. כולם עובדים בע־
בודות שונות — בניין, קדרות,
בישול, נגרות ועוד. מדי ערב הם
מתכנסים לשעתיים של ריקוד, שי־
רה ואכסטזה. בהגואן עוזר לכולם,
מקשיב לבעיותיהם ומלמד אותם
להשתחרר מהן. אחרי תקופה מסויי־
מת מקבל כל תלמיד את השרשרת
עם תמונתו. ישנם אף תלמידים
שבהגואן מעניק להם שם חדש,
כדי להמחיש ביתר־שאת את השינוי
שהתחולל בחייהם.

„קודם כל יהיה עליך לצעוק
משימחה ולשיר," אומר בהגואן

לקדם לרמת
כל השפות.

מכבי. בירה בינלאומית

מתאים לי... BROADWAY 80

תמיד חשבתי
שיש רק
סיגריה אחת -
עד שגיליתי
את
BROADWAY 80

80 מ"מ,
תערובת אמריקאית,
המחיר 5 ש.

במשך חודש"ם אני קוראת את כל התגובות על מאמרה של „האשה האוסטרלית". כבר חודש"ם אני מחכה שמישהו יאמר סוף־סוף את הדברים האלה:

למה הנשים נומרות לאט?

מיסתורי האורגזמה הנשית

מאת

אודטה דנין

לא להידחף. לא להידחף. יש כרטיסים לכולם. אבל לפני שאנחנו מתחילים במופע, יש לי להגיד לכמה אנשים תודה.

לח. ג. המדליק, שעדיין אני מחכה לו שיכתוב אצלנו, תודה על הכותרת. הוס! גנב מגנב פטור. אנחנו באמת צריכים להיפגש יום אחד ולתאם את הגניבות ביניגו, עכשיו כשגם אני גנבתי ממך.

לחברתי אנדה בורטס, שהשמיטה לי, בהערותיה הנבונות, כמה תיאוריות סנסאציוניות מנשוא.

ואחרון אחרון חביב — לאיציק דנין, אחד שאני אוהבת, ושכמה מרעיונותיו היותר־מבריקים מופיעים במאמר זה בשמו.

אז זהו. שבו בשקט. לזרוק את המסטיקים. אנחנו מתחילים.

סידרת הכתבות על האורגזמה הנשית, מצאה אותי דשה בנושא במרץ רב עם גילה רזין. היה לי המון מה להגיד. כבר שנים יש לי המון מה להגיד, ואני לא אומרת.

„את יודעת מה," היא שמה לי פיתאום את הפצצה, „אולי את מוכנה להתראיין?" טוב, להתראיין, באופן אישי, לא רציתי. מה איתך! — אמרתי לעצמי.

לא איכפת לך שאלפי נשים עוד לא מצאו את הדרך, והן חיות עם הגיבנת הסודית?

איכפת לי נורא, אמרתי לעצמי. איכפת לי באופן מיסיונרי ממש. כמו מעשן שהפסיק לעשן, ומת לגלות לכל המורעלים עצמית את הנתיב לדרור.

ולא איכפת לך — אמרתי לעצמי — שכל מיני חמורים עם דיפלומה ממשיכים לקשקש על אורגזמה וגינאלית בוגרת, ו־אורגזמה אינפאנטילית בדגדגן — בעוד שאבי־אבות כל האורגזמות הנשיות, גם אלה המושגות דרך מישגל בנרתיק, הן בעצם בדגדגן?

(המשך מעמוד 61)

איכפת לי! — עניתי לי בלהט. איכפת לי לצעוק את האמת!!!

נו, אז נכון שזה חשוב שתתראייני? חשוב שיגעון!!! חשוב שיגעון!!! אז יאללה! את מתראיינת?

לא.

וככה הגעתי לכתוב את העסק הזה.

נתחיל מזה, שכל הסיפור של נשים וגברים זה טרגדיה אחת גדולה. זו לבי־שת־תפקידים שרירותית ולא־מציאותית. כשהנוקשות לגבי התיפקוד הקיומי חוגגת בכל מיגזרי החיים, רק טיבעי הוא שה־עסק יתבטא גם בשטח המין.

הנשים הן לא כאלה חלשות, והגברים הם לא כאלה חזקים. וזה בעצם שורש המהתלה העצובה של התרבות שלנו, ש־יצרה סטיריאוטיפים אלה. סטיריאוטיפים מיניים אלה נוצרו להדגשת המיניות, כדי להגביר את הזיקה המינית. אבל הם ב־עצם הכי מחבלים בתוכן זיקה מינית זו.

זיקה מינית מובילה לקשר מיני. קשר מיני הוא קומוניקאציה. קומוניקאציה בכל תחום שהוא משתבשת כשהיא על בסיס לא־אמיתי, ושותפיה מציגים פוזות. אז איך שבסכס זה יהיה אחרת? זאת הצגה מראש. תיקשורת על בסיס מחורבן!

מצד שני, מי זה האמיץ שיעז להס־תובב עירום ללא המסכה, שכביכול תו־מכת לו את כל האישיות? רובנו הרי עוד צריכים לגדול. ואז, כשאנחנו די גדולים ודי חזקים כדי להיות אנו עצמנו, סוג־רים לנו את המסך. מה לעשות, שאת ה־חיים אנחנו תמיד מבינים מהסוף להת־חלה, אבל מוכרחים לחיות אותם מההת־חלה לסוף?

אני שומעת את כל הפמיניסטיות, ש־שופכות קיתונות של רותחין על הגברים הלא־רגישים, שבגלל חוסר רגישותם לנ־שים אין לנשים אורגאזמה — ואני מת־רגזת באמת. חוסר רגישותם! הם הרי רגישים, ושבירים, וחרדים, וכל קשת הרגשות ה־נלוות! אבל הנשים בחייהם, החל באם וכלה באשה — נותנות להם נעליים של „קשוח", והם חייבים לנעול אותן.

איזה אידיוטיזם צרוף! איזו גישה מוטעית לנושא! הם הרי קורבנות של שיטה, לא פחות מה־נשים! הסיפור הוא בזאת, שמזי־לם שפר עליהם להיפצע באופן פחות אנוש מהנשים במילחמה ה־זו, במחדל הנורא, שקוראים לו „חינוך מיני"!

לכעוס על הגברים בהקשר הזה, זה כמו לכעוס על חבר שנפגע פחות ממך בקרב, ולהטיל עליו את אשמת רגליך הקטועות. הוא אשם? התותח שקטע לך אותן אשם!

האמהות אשמות

ה רשו לי למקד לכם את המישקפת אל הגורם האמיתי המסרס נשים. ה־גורם להם את מום אי־היכולת — על דרגותיה השונות — להתבטא מינית. ללא מעצורים. אלה הן האמהות.

מריליין פרנץ', בסיפרה חדר נשים, כת־בה מונולוג מזעזע־לכאורה בצידקתו, על כך שתמיד מאשימים את האמהות. אני מצטערת. אני לא סבורה ש„תמיד הן אשמות בכל". אבל בעניין הזה, הן כן. בהחלט.

בחפץ־לב הייתי אומרת שלגורם המס־רס קוראים „אבות" (וזה גם לא יהיה כל־כך לא מדוייק), אלא שבמציאות ה־יותר־שכיחה, האמהות הן המופקדות על החינוך היומיומי של הטף, ועל כן הן הנושאות באחריות.

אף אם אחת לא קמה בבוקר, ומחליטה לסרס את בתה. או לא! אבל בעצם הוויי־תן, המסורסת בידי אמהותיהן שלהן, הן מהוות מקור נורא וקטלני להזדהות. וזה כולל גם את האמהות המאמצות את כל הסלנג וההתנהגות המינית ה„חופשית" המיקצועית. מסתבר שההזדהות המינית של הבת היא עם הרובד היותר עמוק של האם. קישקושים ומאניירות „חופ־שיים" מוחצנים, שאין מאחריהם רקע ריגשי אמיתי, אינם נקלטים בקסטה. ה־אמת העמוקה של מוח האם נקלטת באמת העמוקה של מוח הבת, וכל מה שבאמצע, כל מה שהוא זיוף, פשוט נופל. המיניות העמוקה של הילדה, תהיה הפוטו־קופי של מיניות האם. אמא הרוצה להציל את מיניות ילדתה, צריכה פשוט לטפל בזו של עצמה, עם עזרה מיקצועית.

ואם בשלב זה אני שומעת קול ציוץ — „כן, אבל מי סרס את האמהות" — אזי אשאל בתגובה: איך זה שאלפי שנות חינוך נשי של ילדים, בשנים הכי פלאס־טיות וקובעות שלהם, כשהחומר היה ועו־דנו כל־כך ביד היוצר, הובילו בכל זאת לכך שהעולם מלא „גברים שוביניסטיים"? מי לא לימד אותם לא להיות כאלה?

זו עובדה שלא מלמדים את הילדים, זכרים כנקבות, שום סכס. המיתוס של טוהר ותום הילדים חייב להישמר באי־וולת, גם אם חיי הילד, כבוגר, יידפקו בשל כך. (שימו לב: „טוהר" מאיזה נר־שא? איזה נושא הוא כה „מזהם" שה־עדרו גורם טוהר?) לא מלמדים את ה־ילדים שום סכס, בהבדל פעוט ומשמעותי אחד: שהאם, בעצם הווייתה המסורסת, היא המסרסת את הבת, ואילו את הבן היא מניחה לנפשו. וזו עובדה ישנה מאוד, שניזוקי אי־ההתערבות בעסק הזה פחותים עשרות מונים מניזוקי ההתערבות וההכ־וונה ה„גאותים".

המוסר הכפול המתועב מתחיל בגיל אפס, באלפי מסרים ללא דיבור. לבנים מותר, לבנות אסור. גבר, כמה יותר נא־ייאק — ככה יותר ג'בר. אשה, כמה יותר שוכבת — ככה יותר „שחורה משומשת", שלא לומר זנזונת. וזהו. לעובדה זו התי־כוונתי כשאמרתי שמזלם שפר עליהם להיפצע באופן פחות־אנוש מהנשים, ב־מילחמה הזו, במחדל הנורא, שקוראים לו חינוך מיני.

כלי המוסר חייבים להיות תק־פים לגבי זכרים ונקבות כאחד, לא רק במיגזרי אוכלוסיה זערי־ריים, החיים „בראש אחר", אלא כנורמה חברתית. וכנורמה חברי־תית — זה עדיין לא קיים.

גם לא שמעתי על שום אם שלקחה את בתה המתבגרת לזונה (נו"ן סגולה) לל־מוד את עובדות־החיים, כמו שאב עוד מתפרע, לעיתים, ולוקח את בנו. אבל אלה החיים. כשהנשים עצמן באמת יחשבו אחרת, הכל יהיה אחרת.

איך זה מתחיל?

א יפה היינו? כן. היינו בעניין של חוסר החינוך המיני, שלא ניתן באו־תה המידה לשני המינים. בארצות־הברית יש ספרות מתועדת־היטב, עם סטטיסטי־קות והכל, על האידישע מאמע, המתעק־שת להחיל את חוקי־הטוהר־המיני המז־עזעים לא רק על בנותיה, כי אם גם על בניה.

רוב הסוטים והאימפוטנטים והנכים ה־נפשיים, המאכלסים את מרפאות הפסיכיא־טרים, הם הבנים היהודיים האלה של הנ־שים היהודיות האלה. וזה אכן מזעזע. מה תאמרו אם תבינו, שאת הנכות הזו, שהיא כל כך חמורה בהקשר לזכרים, גרמו אמהות לילדיהן הנקבות כימעט בכל הדתות, כימעט בכל העולם, כימעט בכל הזמנים? ולא מתוך כוונה רעה חלילה. פשוט ב־שום אשה לא קם הכוח לנתק את השל־שלת באופן רציונאלי. „ככה זה" היו אומ־רות, ומשדרות לבת שעליה להיות „נקיה". כאילו אז אף אחד אינו מלמד תינוקות את עובדות־החיים, כמו שמלמדים אותם לאכול ולעשות צרכים בטיבעיות. ומגיע היום, שהם לומדים זאת באופן אינסטינק־טיבי, לבדם.

אם אכן חוסר חינוך מיני הוא רע — הוא באמת! — גם הגברים היו צריכים להיות לאנשים לא אורגזמיים. ואם כן אורגזמיים, אז לא בדרך של מישגל, אלא של אונגות, כמו רוב הנשים. והעובדה היא שזה לא כך. גברים גומרים באמצע (סוף?) אקט של חדירה לנרתיק ורוב הנשים (להוציא שלושים אחוז של ניצו־לות) לא.

אני לא מקבלת את הטיעון שנשים הן בני־אדם אחרים. הן בני־אדם שהותנו באופן שונה.

אלוהים ברא ויצר את האישה במיבנה שכזה, שהתענוג על ההפריה יקרה בזמן ההפריה. אחרת לא היה לאשה דגדגן. אני לא מתארת לי את שחר ההיסטוריה האנושית כסצינה שבה האדם הקדמון עור־שה מנייברות באופן מדעי לקליטורים, כדי שהאשה תסכים. אני גם סבורה ש־אבר־האורגזמה הנשית מצוי בהחלט במ־קום הנכון, וגם אסביר בהמשך למה, ואיך בדיוק. אבל נלך לפי הסדר.

האורגאזמה הנשית, שאינה קי־ריח בדרך טיבעית של מישגל, גו־רלה נחרץ מוקדם מאוד. ממש כי־גיץ הרך. כשהבנות מקבלות את המסר „מזטה — יוק!"

את אבר־המין הנשי יש לשמור בנפ־טלין, מכיוון שהשימוש החופשי בו מו־ריד לאשה מניות חברתיות. וזו בעייה. כי היצר — יצר. אז מלמדים את הילדה, באלפי מסרים ללא־מילים, לנתק את אבר־המין שלה מהמוח. יוצא מזה שלילדה ול־נערה אין אף פעם אחת „כאב־ביצים" בריא כזה, שיכשיל אותה, והיא פנוייה לגמרי להתרכז במשימה החשובה של שימור מניותיה הגבוהות, שיביאו לה את האביר המצליחן כחבר או כבעל. מעל גבו, ב„פאסיביות" מתסכלת של אלפי שיים" מוחצנים, שאין מאחריהם רקע ריגשי אמיתי, אינם נקלטים בקסטה. ה־אמת העמוקה של מוח האם נקלטת באמת העמוקה של מוח הבת, וכל מה שבאמצע, כל מה שהוא זיוף, פשוט נופל. המיניות העמוקה של הילדה, תהיה הפוטו־קופי של מיניות האם. אמא הרוצה להציל את מיניות ילדתה, צריכה פשוט לטפל בזו של עצמה, עם עזרה מיקצועית.

ואם בשלב זה אני שומעת קול ציוץ — „כן, אבל מי סרס את האמהות" — אזי אשאל בתגובה: איך זה שאלפי שנות חינוך נשי של ילדים, בשנים הכי פלאס־טיות וקובעות שלהם, כשהחומר היה ועו־דנו כל־כך ביד היוצר, הובילו בכל זאת לכך שהעולם מלא „גברים שוביניסטיים"? מי לא לימד אותם לא להיות כאלה?

זו עובדה שלא מלמדים את הילדים, זכרים כנקבות, שום סכס. המיתוס של טוהר ותום הילדים חייב להישמר באי־וולת, גם אם חיי הילד, כבוגר, יידפקו בשל כך. (שימו לב: „טוהר" מאיזה נר־שא? איזה נושא הוא כה „מזהם" שה־עדרו גורם טוהר?) לא מלמדים את ה־ילדים שום סכס, בהבדל פעוט ומשמעותי אחד: שהאם, בעצם הווייתה המסורסת, היא המסרסת את הבת, ואילו את הבן היא מניחה לנפשו. וזו עובדה ישנה מאוד, שניזוקי אי־ההתערבות בעסק הזה פחותים עשרות מונים מניזוקי ההתערבות וההכ־וונה ה„גאותים".

המוסר הכפול המתועב מתחיל בגיל אפס, באלפי מסרים ללא דיבור. לבנים

מותר, לבנות אסור. גבר, כמה יותר נא־ייאק — ככה יותר ג'בר. אשה, כמה יותר שוכבת — ככה יותר „שחורה משומשת", שלא לומר זנזונת. וזהו. לעובדה זו התי־כוונתי כשאמרתי שמזלם שפר עליהם להיפצע באופן פחות־אנוש מהנשים, ב־מילחמה הזו, במחדל הנורא, שקוראים לו חינוך מיני.

כלי המוסר חייבים להיות תק־פים לגבי זכרים ונקבות כאחד, לא רק במיגזרי אוכלוסיה זערי־ריים, החיים „בראש אחר", אלא כנורמה חברתית. וכנורמה חברי־תית — זה עדיין לא קיים.

גם לא שמעתי על שום אם שלקחה את בתה המתבגרת לזונה (נו"ן סגולה) לל־מוד את עובדות־החיים, כמו שאב עוד מתפרע, לעיתים, ולוקח את בנו. אבל אלה החיים. כשהנשים עצמן באמת יחשבו אחרת, הכל יהיה אחרת.

איך זה מתחיל?

א יפה היינו? כן. היינו בעניין של חוסר החינוך המיני, שלא ניתן באו־תה המידה לשני המינים. בארצות־הברית יש ספרות מתועדת־היטב, עם סטטיסטי־קות והכל, על האידישע מאמע, המתעק־שת להחיל את חוקי־הטוהר־המיני המז־עזעים לא רק על בנותיה, כי אם גם על בניה.

רוב הסוטים והאימפוטנטים והנכים ה־נפשיים, המאכלסים את מרפאות הפסיכיא־טרים, הם הבנים היהודיים האלה של הנ־שים היהודיות האלה. וזה אכן מזעזע. מה תאמרו אם תבינו, שאת הנכות הזו, שהיא כל כך חמורה בהקשר לזכרים, גרמו אמהות לילדיהן הנקבות כימעט בכל הדתות, כימעט בכל העולם, כימעט בכל הזמנים? ולא מתוך כוונה רעה חלילה. פשוט ב־שום אשה לא קם הכוח לנתק את השל־שלת באופן רציונאלי. „ככה זה" היו אומ־רות, ומשדרות לבת שעליה להיות „נקיה". כאילו אז אף אחד אינו מלמד תינוקות את עובדות־החיים, כמו שמלמדים אותם לאכול ולעשות צרכים בטיבעיות. ומגיע היום, שהם לומדים זאת באופן אינסטינק־טיבי, לבדם.

אם אכן חוסר חינוך מיני הוא רע — הוא באמת! — גם הגברים היו צריכים להיות לאנשים לא אורגזמיים. ואם כן אורגזמיים, אז לא בדרך של מישגל, אלא של אונגות, כמו רוב הנשים. והעובדה היא שזה לא כך. גברים גומרים באמצע (סוף?) אקט של חדירה לנרתיק ורוב הנשים (להוציא שלושים אחוז של ניצו־לות) לא.

אני לא מקבלת את הטיעון שנשים הן

אל תחני לו!

א כך נחזור לבעייה של האורגאזמה הנשית. כל תכלית החינוך של ה־ילדה־נערה, כדי לצוד את בן־הזוג שלה, מבוססת על ה„לא". האקטיביות המות־רת היא פאסיבית לחלוטין. לא תתני לו, לא תעשי איתו, לא תגידי לו, כי בכך „תחשפי" את עצמך, הפגיעה, הע־דינה, „הנשית".

אין זאת פאסיביות לשמה. אילו היה מישהו קולט כמה אנרגיה אקטיבית על הנערה להשקיע כד לקיים פאסיביות מותנית ובלתי־טיבעית זו, הוא היה מת־חלחל. לא, ולא, ולא!

וכשזה קורה, והטאקטיקה המחורבנת מצליחה, וחיי־המין מתחילים, יש קצר. כי את האלופה האולימפית בציד לימדו כל הזמן איך לא להרגיש, איך לנעול יצרים „מכשילים". ופיתאום, באמצע ה־מישחק, משנים את החוקים. זה לא פייר! זה היה נורא מצחיק, אלמלא היתה זו מציאות!

בחברה שבה אלה היו כללי־המישחק, הרווחה האישית והלחם של הנקבה היו תלויים בסטאטוס החברתי שהיא השיגה באמצעות הבעל (שמצידו היה בוחר בה לפי גובה מניותיה, שהושגו — דיברנו איך). בחברה כזו, רצח ההחנקה שיט־תיים של כושר־הביטוי המיני של הבת היו המחיר שכל אם היתה צריכה לש־לם, כדי להבטיח לבתה את מקומה ה־אופטימלי בחיים. כל הנשים האוסטרליות האלה הן דור־מידבר שכזה. בנות של אמהות במילכוד, תוצר של מצב חברתי מסולף. המשתנה — אבל לאט מדי. אי־לי האמהות באמת אינן אשמות בסי־רוס בנותיהן. אבל הן בהחלט אשמות בפשע אי־המודעות. הן בהחלט אשמות בפשע אי־ניתוק השלשלת באופן רציונלי.

אני אומרת על „נשים אוסטרליות" כאלה שהן דור מידבר, ולא בכדי. הן כבר די משוחררות כדי לרצות ליהנות ולקבל אורגזמה, אבל אינן די מסוגלות להרשות לעצמן בתוך המוח לקבל אותה בזמן של חדירה. הרי כל זמן הילדות תיכנתו אותן במסר לא לתת שנות ספונג'ה, היא תוכל להשקיף על ה־עם, כשבליבה תחושת־הישג ממולה הטוב.

אמרתי שלנערה אין אף פעם אחת „כאב־ביצים בריא שכזה שיכשיל אותה", אבל זה לא מדוייק. נהר שחוסמים את אפיקו, מוצא פשוט ערוץ אחר לזרימתו. אני לא בטוחה שכל התקפי הבכי, הזעם וההיסטריה הכה־מובנים־מאליהם אצל ה־נערה המתבגרת אינם „כאב־ביצים" ה־מהולל, שנאלץ להתבטא במישור הרסני, הפוצע את הנפש, אך את המניות החב־רתיות של בעלתן אין הוא מסכן. זה בסדר. שתשתגע קצת הנערה. הפסיכולו־גים ממליצים להתייחס לתופעה בסלחנות. זה „טיבעי" (!).

היות ונזקקתי לביטוי „כאב־ביצים", בהקשר כה נשי, אני חושבת שזאת ההזד־דמנות הבלתי־חוזרת לתת סטירת־מוח לכל הטמבלים המחממים כיסאות מוסמ־כים, והמתעקשים שיש לנשים „קינאת־פין".

אין דבר כזה — „קינאת פין"!

יש ויש דבר שהוא קינאה במעמדו ה־חברתי, בכוח ובסטאטוס של בעל־הפין.

בחברה שבה זכר ונקבה ברואים באו־תו צלם, באותו פוטנציאל, אבל בעל־הפניס מתוכנת חברתית לשליטה, אך טיבעי הוא שהפניס שלו, (שהוא תמצית סמל־השוני מהנקבות) יהווה נושא לקינ־אה. אבל לא כגוש בשר עודף וחשוב בפני עצמו (עם כל הכבוד! עם כל הכ־בוד!) אלא כסימבול של חיים „טובים" יותר. רק טיפש לא יראה גם הוא חיים משופרים. מוכיחים זאת מחקרים, שפור־סמו בירחון סייקולוג'י טודיי: במשך עש־רות שנים נאספו נתונים מכל רחבי־תבל. „קינאת־הפניס" שכיחה ביותר בתרבויות שבהן סטאטוס הנשים נמוך ביותר. בתר־בויות שבהן הסטאטוס החברתי של הנ־שים גבוה יותר, היא קטנה בהרבה. זהו נתון המצביע על מגמה.

**אין ספק שהאורגאזמה הנשית היא אחד הנכסים היקרים ביותר שיש לאדם. אבל היא שברירית ביותר. היא מתקיימת רק בתנאים מסוימים, ואלה אינם מצויים בכל מקום. אבל אפשר ליצור אותם. ואפשר לעשות זאת בקלות יחסית. ואפשר לעשות זאת בכל גיל. ואפשר לעשות זאת בכל מצב. ואפשר לעשות זאת בכל מקום. ואפשר לעשות זאת בכל זמן. ואפשר לעשות זאת בכל מיקרה. ואפשר לעשות זאת בכל מיקום

לו. אשה בוגרת, עצמאית, המנהלת יח־סי־מין כבחירתה, והסבורה שבכך היא השילה מעצמה את ספיחי החינוך ה־מיושן, טועה. הארגזמה המושגת רק דרך טיפול מיוחד לקליטוריס שלה היא ההוכחה הטובה ביותר לכך. הוכחה ש־משהו יסודי ובסיסי מאוד בתהליך הבי־טוי המיני שלה שובש לה. ההדק הלא־רגיש שלה בנרתיק הוא פרי אימון שיכ־לי לא־מודע של שנים. בשום אופן אין סיבה אנטומית.

צריך לקרוא לזיד בשמו. מצב שכזה, הוא בפירוש הפרעה אורגאזמית. הוראות־השימוש שהאוסטרלית נותנת לגבי הדג־דגן הנשי, טובות מאוד בתור סר־תם חוריים כהשכלה. שיידעו כך הגברים כיצד מאוננין החצי ה־שני. אבל מכאן ועד עשיית אי־דיאולוגיה מהפרעה אישית, וזוא גם נפוצה, ש„זו הדרך", נו ב־אמת! נו באמת!! נו באמת!

לא חובה - לא חגיע!

ש לא תבינו לא נכון. איני צרת־אופקים הטוענת שמישחקים מיניים אינם „נכונים". אני בעד שגברים „יג־מירו" נשים, ונשים „יגמירו" גברים. ש־יעשו האחד לשני בידיים וברגליים וב־זב את כל הרפרטואר העורר לאור־גאזמה.

מעשים שכאלה מצריכים יחס. אתה נותן יחס, אתה מקבל יחס, מפה לשם התיקשורת המינית הופכת למאוד טובה. אבל לא לעשות מזה אידיאולוגיה! זה לא המצב הבסיסי; למרות שכל מיני בעלי הפרעות מיניות תיפקודיות, משני המינים, יקפצו על המציאה כמוצאי שלל רב. בעצם, זה גם בסדר גמור „לקפוץ על המציאה". לכל אדם הזכות להנאה, אפילו במיסגרת מיגבלותיו. גם נכים משחקים כדורסל, אפילו בכיסא־גלגלים, וזה עלה־כיפק לגמרי. אבל כל תינוק יודע איך נראה מישחק כדורסל א מ־י ת׳. וזה הבסיס וקנה־המידה לכל ה־מצאות.

ללמד אדם בריא, המסוגל לשחק כדור־סל עם שתי רגליו, את המישחק מתוך כיסא־גלגלים, רק מפני שבסך הכל נמ־תח לו גיד ברגל, זה להנציח לו נכות באופן מלאכותי.

הוראות־השימוש לדגדגן, כפי שנותנת האשה האוסטרלית, הפכו בעיתון מפית־רון פרטי שלה לבשורה המינית של הנשים. העובדה שאחוז כה גדול של נשים מצליחות לגמור רק באוננות עצ־מית (ובהמשך אסביר למה) איננה הו־פכת את זה לסכס מדגם פמיניסטי, ועל כן „נכון" יותר. קביעות כשל האשה האוסטרלית, כשהן באות על קרקע צמאה של בורות מינית כה גדולה, בצירוף מצב ממש־כימעט־מקובל של אי־גמירה נשית במיסגרת מישגל, הן בגדר חסר־אחריות, עם כל הכבוד לחופש־הביטוי.

בחיים דרוש קנה־מידה כלשהו. וקנה־המידה, שלא תהיה שום טעות, זה לקבל אורגזמה בזמן מגע מיני של חדירה. אורגזמה טיבעית, ברגם ראשוני, הקיימת אצל נשים „פרימיטיביות" בשב־טים ברבריים, שהציוויליזציה שלנו לא נגעה בהם.

כל אחד רשאי למצוא לעצמו את ה־פיתרונות הכי־אכזוטיים שבעולם בכדי לקבל אורגזמה. כל זמן שהעניין אינו פוגע בזולת, ואין זה למרות רצונו, וזה נעשה בצנעת הפרט — שיעשו מצידי את ה„כל". אבל דווקא מכיוון שהבו־רות המינית חוגגת, חשוב לספר לנשים מהו המצב הראשוני. למה הן מסוגלות להגיע, אם זה רק יהיה די חשוב להן (גם על זה אדבר בהמשך).

הד״ר דויד רדי טוען שהוא מתנגד ל„מיתוס" הזה, הקרוי אורגזמה. אין שום חובה להגיע לאורגזמה — הוא טוען. העיקר זה הקומוניקציה. אולי, בדרכו הוא צודק. כשאין שום חובה להגיע לאורגזמה, חרדות־הביצוע **הגבריות** פוחתות, וזה, בסופו של תהליך־תיקשורת טובה, בכל זאת מביא אורגזמות — ל־**גבר**. אצל אשה — אם אין צורך להי־גיע לאורגזמה, היא לא תגיע. היא תי־חים להמשיך בה, גם כאשר מבינים ב־אופן רציונלי עד כמה שהיא מטעית? לצורך כתבה זו ראיינתי המון אמ־הות לילדים משני המינים, שטענו ב־להט שהן לא מחנכות את בנותיהן ב־אפלייה מינית. שאלתי אותן אם במיס־גרת החופש והפתיחות, שהן יצרו בינן לבין הבן הקטן, שידרו לו אי־פעם, ב־בדיחות הדעת, שהוא יגדל לממזר גדול, שידפוק את כל הבנות. בצורה משועשעת מאוד הן הודו לי, רובן, שאכן, הן עושות זאת.

שאלתי אותן אם את אותו מישפט במהופך הן יגידו גם לבת. השתיקה שלהן היתה כמו של אדם שמילין פי־סים נדלקו לו בראש. חלקן היתממו וטענו שגם לבת הן אומרות מישפטים שכאלה. שאלתי: איזה מישפטים בדיוק? הנוסח היה כימעט אחיד: שהיא „תגדל ליפהפיה", שתשגע את כל הגברים. כו־לם ירצו אותה."

היא לא תדפוק אותם, היא לא תידפק אותם, היא תהיה משגעת. היא תהיה נוצצת, היא תהיה קורצת, היא תהיה. אף פעם היא לא תעשה!

אחוזות דורשות בשוק?

ב תרבויות „פרימיטיוויות" לא קיימות בעיות של אורגאזמה לנשים. לא קיימות בעיות מיניות תיפקודיות גם לגברים, כמו שקיימות בתרבותנו ה־„נאורה". אבל אני עכשיו בעניין של האורגזמה הנשית, ולמוויישלה של מוי־שלה דרוש מאמר נפרד.

בתרבויות פרימיטיוויות אינן קיימות בעיות של אורגאזמה לנשים מפני שב־תרבויות אלה יש להן הרשאה חברתית ליהנות ולהפיק את המירב מהמין.

יתרה מזו, באופן הכי טיבעי, בסבי־בות גיל 10, אוספת אחת מזקנות הש־בט את הילדות, ומלמדת אותן, אחת לאחת, את התיפקודים של אברי־המין שלהן. היא מלמדת אותן טכניקות של אוננות, כדי לחדד את הרפלכסים האור־גזמיים, וליצור להן „הדק רגיש", גופני ופסיכולוגי, בקשר לעניין".

משונה הדבר שהתרבות שלנו מעוד־דת מורים לפתח ולאמן נערים ונערות בכל מיני עיסוקים ספורטיביים, המפת־חים להם שריר זה או אחר, בשיטת אימונים הדרגתית ונכונה, עד השגת „תוצאות". תוצאות אלה הן, לרוב, מיש־חק כדורסל או כדורגל, המבוצע באמ־נות. איש לא יטיל ספק בנחיצותה של האנרגיה העצומה הזאת, המושקעת באי־מונים, למרות שמישחקים ספורטיביים הם הרבה פחות שימושיים בחיי הבוגר מאשר פעילות מינית, שבה איש לא אימן את הילד. כך הוא נידון לבורות מכאיבה ומשבשת, שממנה יכלו לפתור אותו ביעילות עצומה, אילו רק היתה הנה „בלי". את זה היא עושה כבר דו־רות. לאמר מין קביעה שכזו בשעה שה־מצב בשטח הוא של 70 אחוז של האכ־לוסיה הנשית אין אורגזמות באמצע (סוף?) מישגל — זה מנציח עיוות. זו גבהות־לב אקדמית גברית לא־הוגנת. זה כמו לאמר שגם לעניים וגם לעשירים יש חופש־הבחירה לישון מתחת לגשרי הסיינה. קחו זוג נורמלי ממוצע, אימרו לו שאין זו חובה להגיע לאורגזמה, ר־תראו מי — הפלא ופלא! — מבין ה־שניים תמיד „לא חובה — לא מגיע".

רולס־רויס מיני

ע כשיו ישאל החוכמולוג: מי קבע שיחסי־מין צריכים להסתיים באור־גזמה המושגת מחדירת הפין לנרתיק?

אז אומר לו: נכון מאוד! עשר נקו־דות! אף אחד גם לא קבע, שיחסי־מין א־ינם צריכים להסתיים באורגזמה המו־שגת מחדירת הפין לעז. ובכל זאת, לפני הוורייאציות, רציתי לשלוט על המ־צב הבסיסי, שבעוונותינו, הוא בכל זאת חדירת הפין לנרתיק.

אבל שוב אני סוטה מסדר־הדברים ש־רציתי להביא — אז יאללה, חזרה ל־שורות.

תראו: אני מגדלת ילדה. רק עצם קיומה בתוך חיי, ותיפקודי כאם — גר־מו לי להבין איך כל תיפקוד של פעי־לות אנושית צריך לימוד. בלי דעת אני מלמדת אותה לדבר, מלמדת אותה לא־כול בכפית ובמזלג, מלמדת אותה איך עושים את הצרכים בסיר־לילה, מלמדת אותה איך מנקים את אברי־המין אחר־כך, איך רוחצים את הגוף, איך אוה־בים ומחבקים, ומה הם החוקים, ואיך ואיך ואיך. איש לא יטיל ספק בטיב־עיות הדחף לאכול, ובטיבעיות הדחף לע־שות צרכים — ובכל זאת, איש לא משאיר את זה ל„טבע" שיעשה את שלו. כל אדם מרגיש חובה ברורה ומובנת־מאליה ללמד את ילדו איך עושים את כל הדברים הטיבעיים האלה.

רק בקשר ל׳מיגזר ענקי, חשוב ועקרוני כמו המין, ישנו קשר־שתיקה, אשמה וזיוף. ממאמים אותו מתחת לשטיח.

דומני שהעסק החל כשהשילטון הדתי, שחלש תחילה גם על השילטון האזרחי, ושהיה אחראי ל„מוסר" של העם, דאג לבסס עצמו בשורה של חוקים נגד ה־סכס. הוא דאג להשריש את היחס הזה למין, מפני שמין הוא דחף בסיסי כמו אכילה. וכשאתה מצליח להלביש למי־שהו אשמה על חלק מהווייתו הקיומית, מובטחת לך פרנסה עד סוף הדורות. כל זמן שחי הדחף הקיימי, חיה גם האשמה הדבוקה בו. לא צריך לשבור את הראש כל יום שני וחמישי כדי למצוא אישור חדש, שהאדם יהיה **גאלץ** לעבור עליו, ועל כן להרגיש אשם.

זה פאטנט ישן מאוד. אדם המרגיש אשם הוא אדם שאפשר לתפוס אותו בפופיק, ולסובב אותו לאן שרוצים. הוא לא נוטה לפתוח את הפה במחאות קי־ליות מדי.

בתוך האיסור הכללי הזה של המין, המין לנשים היה אסור כפליים.

כושר מיני עצום

ש מעתי מענות שהדבר נבע מה„מי־ניות האינסופית" של הנשים, שאיימה בפוטנציאל הבלתי־נדלה שלה, על זו של הגברים. גם אם „מיניות אינסופית" זו היא עובדה נכונה, אינני מסכימה עם תיאוריה זו. לי יש אחרת, הרבה יותר הגיונית. (מה, רגע, איננכם מסכימים עם המונח „מיניות אינסופית"?)

רוצים עובדות? בבקשה: עוד לא נו־לד הגבר שיוכל להתמודד כבושר־הפ־עולה המיני של נשים. הן מבשילות גופנית ונפשית לחיי־מין מוקדם יותר מזכרים. כושר־הפורקן המיני של אשה הוא כה עצום, שמעולם לא נמדד עד הסוף. נשים הגיעו בתנאי־מעבדה לכ־חמישים אורגזמות, בהפסקות של דקות בין סיום האחת ותחילתה של השניה.

נשים המתעלפות אחרי אורגזמה־או־שתיים, והסבורות שזה „לא יתכן", מוז־מנות לגשת לעניין בראש פתוח ומכ־שיר־גרוי חשמלי ותיווכחנה ש ה ש י ע־מום של החוייה המאזרת על עצמה יגרום להן להפסיק את העסק, יותר מאשר אי־היכולת הגופנית.

רק להזכירכם: גבר הגומר ארבע פעמים ב יממה נחשב כסנסאציה. לא מספיק? יש עוד! דגדגן הוא פין מי־ניאטורי? שטות גמורה! למעשה, הדג־דגן הוא איבר שרק קצהו בולט ההוצה. נשים בדואיות, שעברו מילה נשית, דהיינו כריתת הדגדגן, עדיין מסו־גלות לחוש אורגזמה מלאה על־ידי תי־כוך מקום הכריתה!

הדגדגן מכיל קצות־עצב רגישים ב־כמות העולה פי עשרה על אותם הנמ־צאים בתוך הפין הגדול והמרשים ב־יותר.

יש עוד עובדות על המיניות המשכ־ללת של האשה. לא אביא אותן כאן, כי הן קשורות לכושר־ההולדה של נשים, שבהקשר הזה אינו לעניין. אך גם בלי עובדות נוספות ניתן להגיע למסקנה, שנשים הן מין רולס רויס מיני סופר־סופר משוכלל, התפוס ביעילות בהנד־ברייקס).

רוק לעומת ואלס

ן אם נחזור לנושא: נראה לי ש־אם בתוך האיסור הגדול הזה של המין, המין לנשים היה איסור כפול ומ־כופל, הסיבה לא היתה שה„מיניות האינ־סופית" של האשה איימה באופן תת־הכרתי על מיניות הגבר. אחרי הכל, כושרה של האשה להשיג אורגזמות עצ־מיות, ללא פרטנר, הוא, כמו — נאמר — כושרו של האדם לספור.

אז מה? מי המטומטם שיישב לס־פור כל הזמן עוד סיפרה ועוד סיפרה, למרות שהוא מסוגל לזאת?

מין כמותי היה תמיד פנטזיה של גברים. ולמרות שאדם נוטה לחשוב ב־מושגים של עצמו, ידעו גם הגברים איכשהו שנשים שואפות לאיכות יחסים.

לא זו הסיבה. הסיבה היא שונה.

כשכל נושא המין אסור, אבל טעים, יש מי ששובר את החוקים, ומרשה ל־עצמו לעבור עליהם. הגבר, בתור המ־פרנס, היה בעל המאה. בעל המאה, היה בעל הדעה. וכשבעל־המאה — ה־דעה — הזה נטל לעצמו תישעה קבין של סכס אסור, האשה — אמו, אשתי ובתו — היתה חייבת להסתפק בקב אחד. לאזן לו את הנפש. להיות ה„אני" הנקי שלו. החצי הישר, המאפשר לו להרגיש בסדר כלפי החוקים שעליהם הוא עו־בר, למרות הכל. זה שבדרך־אגב הוא הבטיח לעצמו מעל לכל ספק את אב־הותו (שבשבילו מעולם לא היתה בטי־חה) היה רק ערך מוסף.

אין זה מיקרה, שכאשר התחילו הנ־שים לתפוס עמדות כלכליות, והפכו גם הן בעלות־מאה, ועל כן גם בעלות־דעה, החלו הדברים להשתנות.

חיי־המין של האדם אינם מתחילים בגיל 15, כאשר מתחילים נאמר — יח־סי־המין. חיי־המין שלו מתחילים עמוק־עמוק בתוך ערש־הילדות, כשהוא מק־בל מהבית את המילים ואת המגבינה התפורים בשבילו.

לבנים מנפיקים „רוק" סוער, ולבנות „ואלס" מעודן, וגם זאת בתנאי ש ה ו א יזמין לרקוד. אתם חושבים שכך יוכלו אי־פעם לרקוד ריקוד הארמוני?

מה שהחינוך הלא־פייר הזה הצליח לעשות לנשים זה „גב שרוף וחזה קפוא". לעשות סכס זה כייף לא־נורמלי, או עושים אותו, ורק לא גומרים בזמן מיש־גל, כי „זכרנו את ירושלים" או הנשים בכל זאת נשארות „בסדר". הן לא שמ־חו בחזירות, שימחה אבסולוטית משות־ררת. „הן זכרו את החורבן". כדי לש־מוח לגמרי, הן צריכות פצצה מרוכזת לראש הדגדגן, שתאנוס את מוחן, ה־מסרב להרגיש, להרגיש.

או־קיי. אז זו היתה הנורמה החינוכית עד כה. השאלה שלי היא: למה מוכר־

(המשך ממעוד 63)

בתרבותנו הנכונות לכך. הנכונות ה־רציונלית.

מוכרחים — מוכרחים! — לנקות את הראש בצורה היסודיית ביותר מצורות־חשיבה ישנות על הסכס. הסכס אינו נושא מגונה מעצם טיבעו, הממוקם באיזור ה„פויה" של הבן־אדם (הפרשות הגוף, שגם להן התואר „פוי" אינו מוצ־דק) הוא מגונה בגלל התנייה חברתית מסורתית, שהקלה על הדת לשלוט.

אל תיבהלו מהתוצאות הקטלניות, ה־עלולות לגבוע מחינוך מיני אישי שכ־זה. אל תצעקו לי: מה עם צינעת־הפרט? איפה צינעת־הפרט! אני רואה איך מלמדים תינוקות לשבת על הסיר. כל המישפחה מוחאת כפיים כש„מצ־ליח" לקטנצ'יק. לא שמעתי על אף קטנצ'יק אחד שגדל לאדם חסר־תרבות, שלא עושה את צרכיו בפרט־יות, למרות הנסיבות הפומביות־משהו שבהן הוא התחיל בעניין.

חשוב ילמד בנות — דווקא בני־ל? הטאבו ששרר עד כה על מי־ניותן — את הפוטנציאל המיני שלהן.

הסענה כאילו חינוך שכזה ייצר פשיט זונות, בהחלט יש לה קשר עם הפחד הקמאי המתועב (של הנשים עצמן!) מ„המיניות האינסטופית" של האשה. זה כמו לאמר: אל תפתחו את תיבת־פנדו־רה המפחידה הזו הקרוייה מיניות ה־אשה, כי סופה מי ישורנו. נגדל דור של זונות נוסח קאסווירה, שאף אינן עושות את „זה" בגלל כסף, או דור של אתונות דורשות בשוק.

גם אם אסכים לטענה כי מיניות ה־אשה היא חומר־נפץ אטומי, עדיין אהיה סבורה שניתן לשלוט בו. ניתן לכוון מיניות זו לתוך ערוצים מקובלים של מיבנים חברתיים מקובלים בתרבותנו, מבלי שהעולם יתפרק. לא צריך לש־פור את התינוק יחד עם מי־האמבט. מיניות „מבהילה" זו אינה מצדיקה יחס של „להרוג אותה כשהיא עוד קטנה". היא בהחלט בת־שליטה־עצמית. אוי ל־צער, שהיא אפילו בת־שליטה־חיצונית. דורות של נשים מסורסות — יעידו.

היתה זו צורת־החשיבה של אי־פעם שגרסה, שרק „זונות" נהנות ממין. נשים מהוגנות — כמו אמא, למשל — לעולם לא!

חינוך מיני בריא לא ייצר זונות. הוא ייצר נשים מאושרות יותר. זה הכל. אולי הוא ייצר גם מודעות בריאה לכך שגם אמא עושה את „זה". הידע יגרש אולי שאריות של אשמה מהאדם הבודד, שבכל דור ודור נגזר עליו להמציא את המין מחדש.

מורה פרטי לסכס

חשוב לאמץ לתרבותנו את המוסד ה„פרימיטיבי", המעשי, בעל השכל הישר, של מורים פרטיים למיניות. סכ־סולוגים מוסמכים, בעלי נפש הומאנית, שיהיו מופקדים על החינוך המיני של הקטנים. אנשים החיים בשלום עם מי־ניותם, ואשר יוכלו לשדר אותה על הצד היותר טוב. גבר שיהיה דמות אב לב־נים, ואשה שתהיה דמות־אם לבנות.

זוהי דווקא הזדמנות נהדרת ללמד את הדרדקים חוקי־מין מתוקנים, כדי לע־קוף את המסרים המעופשים של סדרות־הטלוויזיה או של הורה אינפנטיל. יל־מדו אותם את „המאתימטיקה החדשה", שאין עוד מקום לכל הבולשיט של „לבנים מותר, לבנות אסור". שלשני ה־מינים מותר ליהנות בכייף, מבלי ש־כבודם עלה אז יירד עקב פעילות מי־נית. ילמדו אותם חוקי־יסוד (לא לפ־גוע בזולת, לא לעשות זאת בניגוד לרצונו, מותרות כל ההזיות שבעולם, אך בצינעת־הפרט, כי אלה הן דרישות תר־בותנו). ילמדו אותם אתיקה מינית (לא להדליק מדורות שאין כוונה לכבותן. לא לאסוף קרקפות).

והכי חשוב: ילמדו אותם מה היא מהות כל העניין הזה, הקרוי תיקשורת מינית, ואיך לעשות אותה חיובית. ילמ־דו אותם את מהות ה א ה ב ה. שהרי זה כל העסק, לא?

אני מקווה בכל לבי שזאת תהיה ההז־דמנות החגיגית שמישהו מוסמך ילמד (מם צרויה) סוף־סוף שהחיים צודקים, ושהאגדות טועות. האגדות הטמבליות — בלי הזיקה למציאות — שמגדלים או־תנו עליהן. שיפריכו לילדים כל מיני ציפיות לא־ריאליות, המנפצות נישואין בשלב מאוחר יותר. שיסבירו להם ש־גבר ואשה נולדו להיות חברים הכי־טובים. שיכינו אותם, ש ב א מ ת יכינו אותם לחיים.

שילמדו אותם שקשר אנושי אינו „הש־תמש וזרוק", כי אם דבר בעל חיים משל עצמו, שצריך לטפחו כימעט בכל יום. להטליא, לתקן, לבנות, לשפר, ואז ליהנות מההשקעה: לקבל אינטימיות אוהבת עמוקה, ש י י כ ו ת נהדרת, ש־אין יפה ממנה.

המדריכים האלה ילמדו את הילדים במפורש מה הן דרישות ההברה שלנו, ולמה הן נוצרו. זה יאפשר לכל מיני חוקי־חברה — נאמר — מתוקנים — להתקיים, מבלי לדפוק לילדים את הש־כל, ככופר קיומם (של החוקים). כאשר ילמדו בני־אדם קטנים לכוון אנרגיה מינית לערוץ הנכון שלה, לא יזדקקו, אולי, למילחמות. ובינתיים, גם אם הב־נות תהיינה „רק" אורגזמיות מזה, דיינו.

יחי הבחולין!

ה דפק של האורגזמה הנשית שאינה קורית בזמן חדירה, אלא ביגלל בומבה מרוכזת וטיפול אישי בדגדגן, מקורו בחינוך המנטרל את האשה מה־„אבר הגברי המסוכן".

משדרים לה לנסות להתחמק מהברקודה הטרוף הזה, עד הדקה ה־90. הן כל מה ש ה ו א הותנה לרצות זה רק לחדור אל תוך האשה, ו„לזרוק אותה".

משדרים לילדה לשמור על הבתולין בכל מחיר, ושומרים אותה מכל מיני פעולות העלולות לגרום לה „גול עצמי" רחמנא־ליצלן. אמהות מודרניות לחלוטין, עמוק בתוך נפשן עדיין אינם מסוגלות לחשוב על הבתולים כעל משהו שאינו יקר־ערך ומשמעותי. בקיצור, אם הפין שואף תמיד להיכנס אל תוך הפות, וזה „רע", מה פיתאום שהנערה תעשה לעצמה במו ידיה „רע" זה?

וזהו. כאן מתחילה המכה.

נשים אין צ'אנס בתרבות שינו להתחיל נכון. ביגיד בורות, התנייה חברתית, חרדת הבתולים וההגיינה („זה מכנים חיידקים!") אין להן צ'אנס אפילו להתחיל לאונן נכון.

כשמתגבר היצר על אי־החינוך אצל שני המינים, הם מתחילים לאונן. המזל הגברי הפסיכולוגי הוא שלהם אין שוט־פים את המוח איך להתגונן מפני האיבר הנשי. משדרים להם להיפך. לחתור ל־מטרה.

כבר סיפרתי איזו נכות איומה גורמות אידישע מאמע'ס ניו־יורקיות לבניהן, ש־אינם מסוגלים לתפקד מינית עם נשים, כשדופקים להם את השכל באקטיביות, כמו שדופקים את השכל לבנות. אבל לא רק זאת.

יש עוד סיבה. ביגלל האנטומיה הגב־רית, תגועות האונגות של הילדים הזכרים מחקות באופן כימעט־מדוייק את התנועות של המישגל המושלם, שיבוא בגיל בוגר יותר. ואילו הבנות, עם חבילת ההתנייה החברתית — הפות האסור, האמא, ה־„חיידקים" — לא יעלו בדעתן להכניס אצבע או חפצים לפות המשומר, כחיקוי נשי של דגם המישגל הבוגר.

הפות - אבר חיקני

א צ נקבת ההולך־על־שתיים, הפות ממוקמת, מבחינה אנטומית, כך שב־החלט אפשר להתעלם מקיומה. בהליכה על ארבע, זה לא היה קורה לעולם. אבל כך מתעלמים, ומעלימים את עובדת קיומו של הפתח הזה. אז זהו. בנסיבות האמורות, הדבר הכי „טיבעי" כשבין כה וכה „אין" — וגם לא מלמדים אחרת — זה לאונן באצבעות ישר בקליטוריס. וככה מתחילה אחת המכות, איך שמתחילים חיי־המין. כך מתוכנתת הקסטה, וכך היא נשארת, אלא אם כן, בעמל די רב וזמן, מתכנתים אותה מחדש. שום אבר גברי אינו מסוגל לחקות את עוצמת הלחץ, הכיווץ, ומהירות־השיפשוף של האצבע האנושית. גוף שהתרגל לקבל ארגזמות בצורה זו, נ ו ס ף על נעילת המוח ממגע ב„מטרה", יתקשה, כדבר מובן מ־אליו, לפתח אורגזמות ממגע של פין גברי בתוך הפות, שלא קיבל שום אימון. גם גבר שהיה מתרגל לאונן בצביטות על ראש הפין, היה הופך זכר שאינו מסוגל לגמור במישגל נורמלי, שכן שום פות נשית לא היתה מסוגלת לחקות את צבי־טות האצבע, כמו ששום פין גברי אינו מסוגל לחקות את שיפשופי האצבע על הקליטוריס.

אין לנשים צ'אנס להתחיל את העסק נכון. נורא חשוב איך זה מתחיל. חוויות ראשוניות הופכות להרגלים ראשוניים, והרגלים — זה כבר כימעט טבע שני. אפילו בגיל מבוגר יותר, כל מדריך־ספורט יספר לך כמה קשה ללמד ספור־טאים, שהתרגלו לבצע פעולה מסויימת בצורה לא־נכונה.

לשרש הרגלים זה קושי עצום. כי הקסטה תוכנתה כבר באופן כזה וכזה לגבי פעולה מסויימת. כל פעולה החוזרת על עצמה הופכת פעולה אוטומטית, מתוכנתת. קל יותר ללמד בורים לגמרי, מאשר „חכמים" הבאים להשתלם.

ואם מישהו יסיק מזה ש„אהה! צדקתי! אסור לאונן!!!" אזרוק את הטיפש הזה מכאן, מכל המדרגות.

הסכס הוא בתוככך!

ח שוב לאונן. אונגות זה ה„בקרוב" ה־הכרחי של החווייה האמיתית. מישחק־אימון הכרחי של המיניות. שיבוש ב־מישחק, פירושו שיבוש ה„באמת" שיבוא. אחד צומח על בסיס השני.

אבל חשוב לתת גם לבנות צ'אנס לאונן נכון. זאת אומרת, לספר להן, שיהיו מודעות שיש להן גם ואגינה.

הטבע הוא חכם, נבון, וצודק. אם רק לא יפריעו לעבודתו בבולשיט מיותר, הוא יעשה אותה על הצד היותר טוב.

הכניסו בבקשה בחזרה את הפות הנשי לרשימת האיברים החוקיים של התינוק. כמו שאתם מסבירים לילדה את האף שלה, והעיניים, והפה, קראו גם ל„אנפן טריבל" הזה בשמו. התייחסו אליו כפי שאתם מתייחסים לעיני התינוקת, לא יותר אך לא פחות. וכשאתם מחליפים לה את החיתול, נשקו לה את הפיפי, הבטן והמרפק, כדי שהיא תבין היטב את מסר השיוויוניות של אבריה, וספרו לה, „איזה אבר־מין י פ ה יש לך!"

מה יש? באלף מתוך אלף, זו תהיה גם האמת. לשיערה אתם מחמיאים לפע־מים? ליפי פניה? לאצבעותיה המתוקות? ובכן, יש לה גם אבר־מין! למה שייפקד מקומו ממיסדר איבריה?

מקומו של הפות האנושי, שהפך מוצנע עם הזדקף האדם על שתיים, מצריך עידוד עדין, ומעט מודגש יותר מאשר הפין הגברי, כדי להכניסו ל„מעגל האישיות".

מבינים אתם, הפין הגברי הוא פשוט בטווח עין. קשה מאוד להדחיק ולהעלים את קיומו מ„מעגל האישיות" הגברי. הטבע הוא חכם.

ספרו לילדה על קיום הפות שלה, אל „תסיחו את דעתה בעדינות" לדברים אח־רים כשהיא מאוננת, ואצבעותיה כבר ימצאו את הדרך לאמן גם את הפות שלה, „במקבילת האונגות הנשית" למיש־גל בוגר.

איני אידיוט. אני יודעת בתוך איזה עולם אני חיה. אמהות ימשיכו לא־

סר על בנותיהן להכניס מקלות, חפצים ואצבעות לתוך הפות, כי זה „מביא חיי־דקים". אני גם לא חושבת שהן תדרכנה את הבנות לאונן במקום הנכון, כפי שהיו מתקנות לה, בשיא הטיבעיות, את צורת האחיזה במזלג, או בעט. אבל אני מלאת אמונה. דור שילדותיו מוזמנות, מעל גבי העיתונות, אשכרה בעיניים, לתחוב לעצמן טמפונים עם מוליכים לפי מידה, ואללה יש לו תיקווה.

אולי, כשמותר יהיה לילדה להיות מו־דעת, ממש לאבר־המין שלה, מותר יהיה לה לדעת עוד עובדה הכי עקרונית בעולם:

שהמיניות שלה איננה הר־גשש קפוא, שיפשיר רק בתנאי שהנסיך הנכון יתן לה את הנשיקה. היא אולי תדע סוף־סוף שכושר־ההנאה המיני של ה־אשה (וגם זה של ׳הגבר), כמו רגש־האהבה, פשוט מצוי וטמון בתוך גופה. זה הולך איתה לכל מקום.

אשה המתעוררת לחיים של רגש בגלל גבר זה או אחר, טועה כשהיא חושבת שבידי הגבר ה„מקסים" הזה מצוי ה־מפתח.

לא! לא! לא! לא הוא „עשה" לה את שיפעת ריגשותיה. זו היא שבחרה להשליך את שיפעת ריגשותיה, הטמונים בתוכה, ההולכים איתה לכל מקום — עליו. אך נכון שמשהו בקרינה שהוא יצר לעצמו או שקיבל, אותת לה באופן תת־הכרתי, שאיתו כדאי לה. ולהיפך. שיש לו, בעצם קיומו, להביא דבר־מה לעולמה, שבו בדיוק היא רוצה, ואל זה היא הכי מתעגעגת.

כל תהליך הגדילה שלנו, מרגע היפל־טותנו מהרחם, מבוסס על אובדן עוד ענג ועוד „הרגשה טובה", שאותם נחפש בתוך בני־הזוג שלנו עד המוות. גברים ונשים.

רגשות — ואוי למיתוס המתנפץ כאן — אינם המובילים את החלטותינו בחיים.

החלטותינו בוחרות בצורה הכי צינית — אם כי ברמת התת־מודע — את הרגשות שאנו מעדיפים לחוש, והצדיק בעצם קיומם ה„אי־רציונאלי" כל מיני החלטות שיכיוניות לחלוטין.

מכיוון שזו שיטת־הנסיעות האנושית בחיים, נותר רק להסיט את המתג ממצב של „פיילוט אוטומטי", שבו אנו שרויים, ולקחת את ההגה בידיים. זה יאפשר לשלוט בכיוון הנסיעה. מודעות. מוד־עות עמוקה. זה המפתח!

יחד, אבל לבד

עם אחת ולתמיד, יש להסביר את העניין הזה, הקרוי מישגל, מהבחינה הנשית. מקובל לחשוב שהגבר הוא המר־ביל לכיוון האורגסטי, ואשה לכיוון קו־מוניקטיבי במין. ובכן, זהו! זה בדיוק ה„רוק הסוער", שמלמדים את הילד, מול הוואלס המעודן של האשה.

אין דבר „מקובל". אבל יש דבר ש־מתנכים לקראתו, ואז זה „מקובל". זאת אומרת, התפקידים אינם מאלו־הים. זה פרי של התנייה פסיכולוגית, שלעולם לא תאפשר ריקוד הארמוני בין זכרים ונקבות.

אורגזמה זה דבר פעיל לחלוטין. בזמן אוננות מקבלות נשים אור־גזמה, כי הן עם עצמן. אין מי ש„יעשה להן" את העבודה. אבל ברגע שהן עם גבר, קשה להן לייצר לעצמן אורגזמה (וכך אור־גזמה, גם עם האדם האהוב ביותר, היא תוצרת שלי ייצור עצמי בתוך המוח!) מפני שכמשך כל חייהן הן חונכו שהוא יעשה להן את זה.

אז הן מחכות, ומחכות, ומחכות, וב־אופן הכי טיבעי הן לא מקבלות את ה־אורגזמה, כמו שאי־אפשר לקבל תפוזים מעץ בננות. הן מחפשות אותה במקום הלא־נכון. תחת לקחת אחריות על הנ־אתן, הן מחכות. התהליך הקוגניטיבי המהולל הוא פשוט בעוכריהן.

יש שלב שבו פשוט חייבים להתאמן נפשית בנתק, (קיראו לזה ריכוז, אם אתם רוצים) — נתק של היות האדם עם עצמו. ביחד, אבל לבד! גם הגברים עושים זאת. הם לא „פחות אוהבים עם כל הלב" בשל כך. הם לא מרגישים שהם החסירו מהאשה דבר שהגיע לה בשל כך. הם לא מרגישים אשמה, ולא „קצת בוגדים", כמו שאשה מותנית לח־שוב.

המיתוס של „גמרו שניהם ביחד" הוא שלב מאוד מתקדם. שלב של מיקצוענים, השולטים כבר היטב על מיניותם, ואל למתחילות לשאוף לזאת. ראשית, יש להתאמן בכלל בכושר „להגיע", אחר כך, כשהשליטה תהיה מוחלטת, אפשר להת־אמן לשלוט מתי להגיע, מבלי שה־„יגיע" יברח. אבל תחילה־תחילה לזרוק את השטויות של הוליבוד מתוך הראש. לזרוק את ההתנייה הנפשית המוטעית באופן טראגי, שהאורגזמה זה משהו ש־אשה מקבלת מהגבר, ולא ממוחה שלה. היא מקבלת אותה רק ממוחה שלה, כמו שזה אצלו רק ממוחו שלו, בעזרה של הזיות וכל מה שתרצו.

לא לדאוג! זה לא מקלקל את ה־„התאחדות האוהבת של המישגל". להי־פך. אם לא מבלבלים את היוצרות, ולא מנסים להגיע לשלב גימ"ל לפני שלב אל"ף, זה אפילו משפר את ההתאחדות האוהבת של המישגל. אדם — זכר או נקבה — השולט היטב ברפלקס האור־גזמי שלו, הרבה יותר פנוי בשביל האהבה.

לאנוס את המוח

אחרי כך ההרצאה הזאת על האור־גזמה, שהיא עבודת־יצור של המוח הפרטי, קודם כל של המוח הפרטי, כימעט מיותר להסביר למה הדגדגן מצוי בהחלט במקום הנכון.

במשך המישגל הרגיל יש לפין הז־דמנויות די והותר להעסיק את הדגדגן. הפין מותח ומושך את שפתי־הערווה, אגב החלקה פנימה והחוצה בוואגינה. הוא מחכך את בסיס הדגדגן (המצוי רובו בתוך הגוף) מבעד לדופן הפות, הגובלת עם צינור השופכה. הוא מפעיל על הדגדגן לחץ — באמצעות החלק ה־חיצון של הפות — עם כל גיחה וחדירה.

כאשר הפין הגברי נעוץ בעימקי ה־פות עד בסיסו, ברוב התנוחות עצמ־החיק של הגבר, המופעלת בלחיצה סי־בובית, אף היא מעניקה ריגוש חריף לדגדגן. הבעייה אינה במיקומו של ה־דגדגן, שאינו מקבל גירויים מספיקים. הבעייה היא להביא את הדגדגן לכלל תגובה על גירויים אלה. להוריד מה־מוח את חוסם־העורקים הפסיכולוגי, ה־מפריע לו לקלוט ריגושים עדינים, עד כי רק פצצה ישירה על הדגדגן מסוגלת לאנוס את המוח, המסרב להרגיש — שירגיש.

הבעייה היא לשפר את נכונות התגו־בה של המוח. המון־המון דברים מפריעים לנכונות־התגובה של המוח. נד־מה לי שהיה זה טולסטוי שאמר שכל המישפחות המאושרות הן מאושרות ב־אותה דרך. אולם המישפחות האומללות — כל אחת אומללה בדרכה שלה.

אם נעשה פרפראזה, הרי שכל הנשים בעלות ההפרעה האורגזמית — מופר־עות אורגזמית כל אחת בדרכה שלה. מיכלול הסיבות הוא נתון ידוע, ובלתי־משתנה. ישנן כך־וכך נוסחות־יסוד של הפרעה אורגזמית. אולם צירוף־הסיבות האישי משתנה מאשה לאשה. מסוכן לתת מעל גבי העיתונות „פיתרונות" כיוון שרק בעל־מיקצוע, המטפל באדם אי־שית, מסוגל לאבחן מהו, ואיפה טמון הדפק האישי, כדי לרכז לשם את תות־חי־המודעות. הצד הגופני של האורגזם קשור בצורה הדוקה בצד האמוציונלי שבחיים. בדק־הבית צריך להיות גופני וריגשי.

איימון האורגזמה

יתרונות מכסואליים קשים ל־נתינה בשיטת המירשם לעוגה, אבל אני מתעקשת שעד נקודה ריגשית מס־יימת, המצריכה טיפול מיקצועי, כל אשה מסוגלת לעזור לעצמה.

אני הולכת להביא כאן כמה הוראות־ביצוע, שאושרו מעל לכל ספק בכנס הסכסולוגים האחרון, שהתקיים בארץ.

או ככה. את בדק־הבית הר־גש־של מיניות האשה רצוי לעשות בעזרה מיקצועית. אלה הן מותרות שאני מאח־לת לכל אדם, זה „לתכנת" את הקסטה מחדש, בצורה הכי יעילה.

כל התורה כולה על רגל אחת מבו־ססת על ארבעה דברים:

- להפסיק לחיות בעבר עם בן־הזוג שבהווה — על כל ההסתעפויות הריג־שיות הנובעות מכך.
- להסכים להתבגר.
- לקבל את המיניות הנשית, לחיות איתה בנוחיות ובחדווה, ברובד הכי עמוק ואמיתי של הלב.
- ליצור קשר וקומוניקציה עם הר־צונות, החשקים, ההזיות והתשוקות ה־„אסורים" והעמוקים ביותר של הנפש, ולהיענות להם בראש.

שום דבר לא יתמוטט בשל כך. שום דבר אינו כל־כך אסור עד כי יצדיק אשמה עצמית מסרסת. ב„EST" אומ־רים מישפט חכם:

When you are hot — you are hot.

כשאתה „חם" — אתה „חם". טינה לבן־הזוג, או התחלת העניינים מהאמצע, א־נם עוזרים לבן־אדם להיות „חם". עד כאן, המישור הריגשי.

במישור המעשי, אין דבר המצליח כמו ההצלחה. תחת לראות באורגזמה משהו בלתי־מושג, יש להפוך את העסק לעוב־דת־חיים פיסית. לאמן את הגוף לחוש אותה בכל עת שיעלה הרצון מלפניו.

על רקע זה ניתן להבין, ללא שום סנסציה מטופשת, את המלצות התרפיס־טים המיניים לאונן „בים, ביבשה ובי־אוויר". ולא באצבעות, שמנציחות מגע אנושי בקליטוריס, אלא דווקא במכשיר חשמלי, שהוא פשוט סיפור אחר.

הריגוש המיני החריף, הבלתי־נסבל כימעט, יוצר הלם־גירוי עז, ואונס ומ־אלץ את אברי־המין ואת המוח להגיב בפיצוץ אדיר. הרפלכס האורגזמי מקבל בצורה זו אימון קבוע, ומשתפר.

האשה הכי עסוקה תמצא לעצמה עשר דקות פרטיות מוחלטות לשם־כך. לא נכון שהגוף מתרגל לגירוי חריף זה, ושאז גירוי עדין ממנו (כמו זה שגורם הפין הגברי) איננו „עובר". לא נכון! להיפך! ההדק הגופני הופך כך רגיש יותר, וב־כוונות־התגובה של המוח משתפרת. אין שום פחד שהאשה „תשתעבד" לעסק ה־חשמלי הזה! זהו שלב־מעבר בלבד לה־שגת אורגזמה ממגע פין בפות. לא לד־אוג לטבע! אין לו תחליף!

אורגזמה בהיפנוזה

פמיניסטיות הכי גדולות, אחרי טר־טונה של אונגות אידיאולוגית, משלי־מות את המעגל. הן מגיעות לנקודה שבה, אוי לבושה, מתעגעגים לחזירון שוביניס־טי קטן, ובלבד לחוש גבר, גבר העשוי מבן־אדם, הממלא את כל הווייתן דרך הפות.

האינסטינקט הזה „להיות מלאה" הוא רעב בסיסי. געגוע שטבוע מלידה.

דיווחי מחקרים מאנגליה מורים, ש־70% מהנשים, שהשתמשו במכשיר־גירוי חשמלי, הצליחו להעביר את חוויית־האורגזמה למישגל עם בני־זוגן. בקשר ל־30% הנותרות, שלא הצליחו, אז נא לא לשכוח, שהן לא הפסידו דבר. הן נשארו פשוט במצב ההתחלתי שלהן. כך שעם המכשיר, יש בעצם רק סיכויים להרוויח.

יש לקנות ויברטור למסג', ולאו דווי־קא ויברטור „ויברטור". זה יחסון הכוון מבוכות, ויקל מבחינה נפשית את השי־מוש בו. מכשיר מסג' ליד המיטה, או בבית, הוא תמיד „לגיטימי" יותר. קוסי־מטיקאיות משתמשות במכשיר „פיבקו" שניתן להשיגו בחנויות־חשמל. הוויבר־טור בעל הסוללות אינו די אמין, כי כאשר הסוללות נחלשות הגירוי אינו די חזק, והאשה חוששת שמשהו אצלה אינו בסדר. וזהו. זה הציוד הבסיסי ל־יציאה לדרך, אם זוכרים את היעד, את המטרה. לא סכס מסוג חדש, כמו שממי־ליצה האשה האוסטרלית, העוצר בדגדגן, אלא סכס מסוג עתיק־יומין, כפי שהיה אמור להיות, לפני שדפקו לנשים את המוח. לצייר אבסטרקט זה בסדר גמור. אבל תחילה — נא לשלוט על רזי ה־טכניקה הפיגורטיבית!

אסתר זיו, מהיר־חון את, מביאה מימצאים מאלפים אשר אספה בכנס־הסכסולוגים המיוחד שנערך לא־מכבר בארץ על טיפול בעזרת היפנוזה. אביא את הקטע כלשונו: „ידך השמאלית נעשית קשה יותר ויותר. אתה מרגיש את הנוקשות בידך, והיא נעשית קשה כמו מוט פלדה. גופך עדיין בהרפייה עמוקה, ונינוח. מ־עכשיו הגוף שלך יהיה מסוגל לייצר נוקשות כזאת גם בפין שלך, בעת קיום מגע מיני.

„על המסך — ד"ר פרם מזרע, המנ־חת את הגבר שבטיפולו. כף־ידו של הד"ר מיזרע מחליקה ארבע פעמים על זרועו המושטת של המטופל, בתנועות מהכתף לכיוון כף־היד, תוך כדי ספירה עד ארבע, וידו של המטופל, השקוע בתרדמה היפנוטית, נעשית נוקשה. (ה־הרפייה מבוצעת אחר־כך בספירה לא־חור, תוך כדי החלקת יד המטפל מכף היד לכיוון הכתף).

„זהו קטע מטיפול בעזרת היפנוזה ב־בעיות זיקפה של גבר, הסובל מאימפו־טנציה. ד"ר מזרע, פסיכיאטר קליני מ־סקוטלנד, הציג בקונגרס תוצאות טיפ־לים היפנוטיים בבעיות־מין שערך בש־לוש השנים האחרונות בקבוצה של 134 מטופלים. (טיפולים בבעיות מין בעזרת היפנוזה נערכים זה עשר שנים. ניסויים בנושא זה נערכים במרכזי מחקר ור־פואה שונים, ביניהם קנדה וישראל).

„מילבד בעיית הזיקפה, היתה לגבר בעיית שפיכה מוקדמת. האשה סבלה מהעדר אורגזמה (אנאורגזמה). אף היא טופלה בהרפייה היפנוטית עמוקה. כש־ד"ר מזרע מדובב אותה לגבי בעייתה, מלמד אותה לרפות את גופה, ומעביר אותה במחשבה אל סצינת המיטה: „ככל שהוא מתקרב אליך, את מרגישה ניגוהה יותר ויותר. את מרגישה שהתרגשות בגופך נבנית באופן טיבעי. את מרגי־שה נוח עם זה, וכך הלאה וכך הלאה.

„הטיפול ממשיך עד שהאשה עוברת הוויית־אורגזמה תוך כדי היפנוזה, ולו־מדת להכיר אותה ולהרגיש נוח עם ההתרגשות. טיפולי ההיפנוזה במרפאה שבסקוטלנד זכו בהצלחה גדולה יותר מאשר כל שיטת־ריפוי שנוסתה שם — משיטת מאסטרס וג'ונסון, ועד טיפול בייעוץ או טיפול תרופתי."

מחיאות־כפיים סוערות. אני בעד.

אורגזמה נשית בזמן מישגל — זו חוויה גופנית וקומוניקטיבית משגעת. היא יכולה להתקיים. בתנאי שירצו בה די.

מכיוון שבחינוך האשה הושקעו מאמ־צים כה אקטיביים בדיכוי המיניות, הרי שתיקון ליקוי אורגזמי מצריך אף הוא מאמצים אקטיביים לחלוטין.

זהו. נסיעה טובה, חברה. הארץ הי־מובטחת היא בטווח מגע!

נמר של עיר

חייו ומותו של סופר ✷ „מחשבות אדמה בזירמת הקיץ" של ויזלטיר ✷ רומן אהבה לא מצונזר של שלום עליכם

תרגום

ייסורי ברדלי

בשנים האחרונות ראו־אור בתרגום לעברית כמה רומנים פרי־עטה של הסופרת הבריטית **איריס מרדוק** (ורדי אהבה — בהוצאת עמיחי; חלומו של ברונו — בהוצאת עם עובד; הבריחה מן הקוסם — וארמון חורב — בהוצאת בוסתן; הראש הכרות בהוצאת זמורה, ביתן, מודן). בימים אלה ראה־אור בתרגום לעברית ספר נוסף של מרדוק, הנסיך השחור *.

ספר זה חושף את עולמו של **ברדלי פירסון**, סופר כושל ואזוטרי מזדקן, הבוחן את חייו כדי למצוא חומרים, שיניקו עוצמה לספר אותו הוא מתכוון לחבר, ולזכות בעזרתו בתהילה, לה הוא ראוי לדעתו. הנסיך השחור נפתח ב־הקדמת העורך, בעקבותיו באה ההקדמה של ברדלי פירסון, אח"כ פרק שמו סיפורו של ברדלי פירסון, ולסיום, תוספת מאת ברדלי פירסון + ארבע תוספות מאת הנפשות הפועלות ולסיום תוספת העורך.

איריס מרדוק משלבת בספר את מאבקו היצירתי של אדם עם סיפור אהבה טרגי למדי. גיבורו, ברדלי פירסון, מתאר את עצמו כך: „**אני כן חמישים ושמונה. אני סופר... בדרך כלל נרתי לבדי. אחרי אשתי וגם לפניה, היו נשים אחרות שעליהן לא אדבר... כמרבית חיי־העבודה הרשמיים שלי הייתי מפקח־מס. עבדתי כמפקח־מס משום שהייתי אנוס להרוויח את לחמי, וידעתי שלעולם לא ארוויחנו כסופר... אולם כאשר ויתרתי על מישרד מס־ההכנסה ויכולתי לשבת כל בוקר ליד שולחן־הכתיבה שלי בבית ולחשוב את כל המחשבות שרציתי, נוכחתי שאין לי מחשבות בכלל...**"

את „סיפורו" פותח ברדלי במילים: „**מכחינה דראמאטית יכול להיות מרשים ביותר שאתחיל את הסיפור כרגע שארנולד באפין צילצל אלי ואמר, ברדלי, התוכל לבוא הנה בבקשה, אני חושב שזה עתה הרגתי את אשתי...**". ברדלי, העומד לצאת לבית בכפר על מנת לחבר את ספרו הגדול, נקלע למחרוזת של אירועים, דרמטיים וטראגיים. **ארנולד באפין** הינו ההיפך מברדלי — הוא סופר מצליח, המייצר מדי שנה רומן פופולארי, זוכה לתהילה. הוא יריבו התמידי של ברדלי, כמו בטרגדיה היוונית, שיגרת חייו האפרוריים של ברדלי נשברת בבת אחת, ומכל הכיוונים האפשריים. גרושתו, **כריסטיאן**, שבה מארצות־הברית ללונדון. אחותו המבוגרת נמלטת מבעלה ומחפשת מיקלט אצל ברדלי. כל עולמו משתבש, בדומה לאחד מתיאוריו: „**החולים קופצים על ברכיהם של שונאי חתולים...**"

אשתו של ארנולד באפין, **רייצ'ל**, הוכפכת עד מהרה להיות „**...אחת השחקניות הראשיות, כמובן מכריע, אולי השחקנית הראשית בדראמה שלי...**". ארנולד באפין מכה את רייצ'ל, חושב שהרגה, ומזעיק את ברדלי, המגלה כי היא בחיים, אך נעלבת וממורמרת („**הוא שלח אותי לגיהינום. הוא נטל ממני את כל חיי. הוא השחית את העולם...**"), בעוד ארנולד מסביר לו: „**רייצ'ל ולי חיי־נישואים מאושרים מאוד...**", וברדלי מהרהר: „**אי־זו תעלומה הם הנישואים. איזה עולם מוזר ואלים, עולם הנישואים. שמחתי להיות מחוצה לו...**"

* איריס מרדוק — הנסיך השחור; עברית: חיים גליקשטיין; הוצאת זמורה, ביתן, מודן; 354 עמודים (כריכה קשה).

בצאתו מביתו של ארנולד באפין, פוגש ברדלי את בתו, **ג'וליאן באפין**. היא מספרת לו: „**הכט, ברדלי, זה העניין. החלטתי להיות סופרת... איננני רוצה להיות סופרת כמו אבא, אני רוצה להיות סופרת כמוך...**" היא מבקשת רשימת ספרים לקריאה, והוא מזמין אותה לבוא למחרת לביתו.

בבוקר כותב ברדלי מיכתבים לארנולד, לג'וליאן, ל**מארלו** (אחיה של כריסטיאן גרושתו), ולכריסטיאן („**אין לי שום רצון לראותך ושום עניין לשמוע עליך. אינני רואה שום סיבה שרדיפנו הצטלבנה, ואהיה אסיר תודה על המשך ניתוקנו הנמוך...**"). אז מגיעה לביתו אחותו **פרסיליה**, שמבשרת לו „**עזבתי את רוג'ר...**", ובו־לעת כמות גדולה של כדורי־שינה. ברדלי נבהל, ותוך זמן קצר, מגיעים כמעט כל גיבורי הרומן לדירתו הקטנה, ו־רייצ'ל מספרת לו: „**אשתך לשעבר הגיעה, ארנולד הסביר כי אחותך נימתה זה עתה להתאבד. אשתך לשעבר הרגישה שאין זה הזמן המתאים למיפגש רעים, היא נמונה מן המקום וארנולד ליווה אותה...**"

סופרת מרדוק
ואחרי האמנות אין עוד

ארנולד מוסר לכריסטיאן את מיכתבו של ברדלי, והיא מזמינה את ברדלי, ל־ריקי שמת: „**הוא היה באמת חתיכת פומפום אמריקאי...**" כריסטיאן מנסה לשכנע את ברדלי, אך ללא הצלחה יתרה. כאשר הוא שב לדירתו, מצליחה אחותו לשכנע אותו לנסוע לבריסטול, ליטול מביתה את תכשיטיה. שם פוגש ברדלי בבעלה, המזמין אותו ללגימה, ומציג לפניו את האשה שבחברתו: „**זו היא מריונלד. אהובתי...**" ומספר לו שהיא בהריון.

כריסטיאן לוקחת בינתיים את פרסיליה להחלים בביתה, וכאשר ברדלי שב מבריסטול, הוא אינו מוצא את כוחותהנפש לספר לאחותו את האמת אודות בעלה. רייצ'ל מתאהבת בברדלי, ובאחת מפגישותיהם: „**רייצ'ל קרבה את כפה־המרגוע שלה לכמאי. יכולתי לחוש את המשקל הממוצע של גופה המדולדל מושך כבוח הכובד את גופי. היא כרכה זרועה מתחת לזרועי וכצורה מסורכלת בעצם הת־זיקה בידי. כך עשויות שתי גוויות לברך זו את זו בצורה מנוחכת ביום תחיית־המתים...**" וברדלי מספר לה על ביקורת שלילית שכתב על סיפורו האחרון של בעלה.

למחרת בבוקר מגלה ברדלי על מיפתן ביתו מיכתב מרייצ'ל, שכותבת לו: „**אין אני מתכוונת לרומן קל. אני מתכוונת לאהבתך...**", ובהמשך היא מעירה: „**קראתי את הביקורת ואני מצרפת אותה למיכתב הזה. אני חושבת שאינך צריך לפרסמה. זה יכאיב לארנולד מאוד. אתה והוא חייבים לאהוב זה את זה...**" כמעט במקביל, מתאהב ארנולד באפין, בגרושתו של ברדלי, כריסטיאן. כריסטיאן מנסה לפתות את סגור לבבו של ברדלי, ונכשלת שוב. בינתיים, במפגש נוסף עם רייצ'ל, היא מנסה לפתות אותו („**אה, ברדלי, הבט, מספיק עם הוויכוח הזה. בוא נתפשט...**").

בתה של רייצ'ל, ג'וליאן, מגיעה לדירתו של ברדלי. הם משוחחים, היא מדברת שטויות וברדלי מתאהב בה, בריחה, ובנגיעה: „**יהירות וחרדה סיכבונו עם ריי־צ'ל, וקינאה (בארנולד) ורחמים, ומין אהבה, ובוודאי השפעה של תשוקה גופנית סירונית... התאהבתי בג'וליאן. בכל איזה שלב משיחתנו תפסתי זאת, קשה לקבוע...**"

את תחושותיו הוא מתאר: „**ודאי הרגשתי כי נולדתי מחדש. הרגשתי שאני מפואר נופנית, כפי שאדם עשוי להרגיש בתמיהה צנועה ביום תחיית־המתים. אברי היו עשויים חמאה או שוקולד או דונג חיוורין...**" כאשר פוגשת בו רייצ'ל היא אומרת: „**אתה נראה בריא נורא היום. אתה נראה צעיר יותר...**"

בפגישה עם פרסיליה, המתגוררת אצל כריסטיאן, מבשרת האחות „**החלטתי לשוב אל רוג'ר...**" ואז מספר לה ברדלי, כי רוג'ר חי עם מריגולד, ושהיא בהריון. האחות המומה אומרת: „**ואולי אני אוכל להעביר את זמני בפריגת דברים קטנים כשביל התינוק...**" כריסטיאן מנצלת ביקור זה של ברדלי אצל אחותו, ואומרת: „**אתה יודע שאני פשוט אהבתי אותך...**" ומבקשת ממנו לנשק אותה. ברדלי עוזב את אשתו ואת אחותו המבוגרות, ויוצא לפגוש את ג'וליאן הצעירה. הם סועדים במיסעדה, ובטרם פרידה הוא מנשק אותה. היא מזמינה אותו לקונצרט בבית האופרה המלכותי, באחד הערבים הבאים. בשל התרגשותו הרבה, יוצא ברדלי מאולם האופרה ומקיא. הוא מספר לג'וליאן את דבר אהבתו, והיא משיבה: „**האם העובדה שסיפרת על אהבתך — שמה קץ לאהבתך?**" ואז היא מודה: „**ברדלי, אני אוהבת אותך... כל חיי. תמיד אהבתי אותך...**"

ג'וליאן מגלה את דבר אהבתם להוריה, ארנולד ורייצ'ל. הם המומים. שני־הם מגיעים לדירתו של ברדלי, ושיחתם התוקפנית מסתיימת באזהרתו של ארנולד לברדלי: „**אני לא ארשה שבתי תינזק...**" ההורים כולאים את ג'וליאן, אך היא מתחמקת משם, ומתארת לברדלי את אלימותם. צמד האוהבים, הסופר המזדקן ובת־דידיו הצעירה מסתלקים מלונדון אל הבית הכפרי. הם חיים בשלווה כמה ימים, עד שמגיע לברדלי מיברק מכריסטיאן המבקשת ממנו להתקשר אליה. הוא מתקשר, והיא מספרת לו שאחותו התאבדה. ברדלי אינו נחפז, אינו מספר דבר לג'וליאן, ומתנה עימה אהבים. אז פורץ לבית הכפרי אביה, ומספר לה על התאבדותה של פרסיליה. היא רואה בכך חוסר־אמון מצידו של ברדלי, ולמרות שאינה נעתרת להפצרותיו של אביה לשוב עימו ללונדון, היא מודיעה לברדלי שהכל ביניהם תם.

כאשר מתעורר ברדלי בבוקר, הוא מגלה כי ג'וליאן נעלמה. הוא יוצא לחפש אותה, אינו מוצא אותה, ומגיע ללונדון. לוולייתה של פרסיליה קודרת כמעט כחייה. ברדלי מגלה אחרי הלוויה שג'וליאן יצאה עם אביה לאיטליה. רייצ'ל אומרת לו: „**לפני שבועיים נשקת לי בהתלהבות ושכבת לידי במיטה. עכשיו אתה מקווה שאאמין כי פיתחת אהבת־חיים לפתי תוך ארבעה ימים. אתה מצפה שאני אאמין בכך...**" אחרי שיוצאת רייצ'ל מקבל ברדלי חבילה עם ספריו של ארנולד, וקורע אותם לגזרים.

בוקר נוסף מביא לברדלי מיכתב מג'וליאן, המסבירה לו „**אילו רק הייתי קצת יותר מבוגרת והייתי יודעת מה לעשות לטובת שנינו. היה משהו יפה שאני מרגישה שאני קילקלתי...**" ברדלי משווה בעיני רוחו את אהבתו לג'וליאן לאהבת דאנטה לביאטריצ'ה הצעירה.

כאשר מחליט ברדלי לנסות ולאסוף את שברי רגשותיו ולשוב לביתו הכפרי, הוא מקבל טלפון מרייצ'ל המזעיקה אותו לבית. בהגיעו לשם, הוא מגלה בגינתם מראה עגום: „**ארנולד שכב על הרצפה ממוך לחלון. השמש זרחה מן הגן... ארנולד שכב במצוודד, כרכיו מוגבהות... עיניו היו עצומות למחצה, מגלות נצנוץ של גלגל־עין לבן... דם נקרש על שערו חסר הצבע...**" רייצ'ל ממררת בבכי. היא הרגה את בעלה. ברדלי מזמין אמבולנס ומשטרה, וכעבור זמן־מה הוא נלקח לתחנת המישטרה, ושם שואלים אותו: „**מדוע הרגת את ארנולד באפין?**"

„**עשיתי רושם עלוב במישפט. במשך זמן קצר הייתי הגיבור הפלתי־פופולארי ביותר באנגליה. סופר הורג את חברו מקנאה, שינאה בגלל הצלחה סיכסכה בין הסופרים, וכן הלאה...**" ברדלי בודד במישפטו, מסרב להודות באשמה, ובית־המישפט מוצא אותו „**באדם כלתי מצי־אותי**". ברדלי משלים בכלא את חיבור „סיפורו הגדול". עלילת סיפורו נפתחת בנסיון של ארנולד לרצוח את רייצ'ל, ומסתיימת ברצח ארנולד בידי רייצ'ל ובהאשמתו של ברדלי.

בפרק „ארבע תוספות מאת הנפשות הפועלות" מובאים דבריהם של כריסטיאן, של אחיה של כריסטיאן, של רייצ'ל ושל ג'וליאן. ב„תוספת העורך" מספר זה: „**ידידי היקר ברדלי פירסון מת. הוא מת בבית־הסוהר מפרטן דוהר, שהתפתח זמן קצר אחרי שסיים את ספרו. הייתי האבל היחיד שלו.**" הוא מסכם את דבריו במסר של מרדוק: „**האמנות מספרת את האמת היחידה שהיא חשופה בפנינו של רבר. זהו האור שעל פיו ניתן לתקן דברים אנושיים. ואחרי האמנות אין עוד. הרשו לי להבטיחכם כולכם, ולא כלום.**"

סיפרה של איריס מרדוק הוא רומן מרגש וחכם. גיבורו הוא קדוש־מעונה אסיר־אהבה. זהו רומן עמוס בהגיגים על החיים, על יחסים בין בני־אדם, על תביעות ועל תשוקות. מרדוק מוקיעה גם בספר את כל הערכים הבריטיים, על צביעותם ושמרנותם. זהו ספר מכאיב וחסר־רחמים של סופרת מוכשרת.

שירה

בשלות

מאיר ויזלטיר, משורר בעל פוטנציאל שיריי רב, לא הצליח במשך שנים רבות להפיק מתחת ידו ספר שירה מגובש. ספריו של ויזלטיר מכילים שירים מעולים בצד שירים הלוקים בחסר. בתוך דש שעבר פירסם ויזלטיר קובץ שירים הנושא את הכותרת מוצא אל הים *, קובץ שמעלתו היא בגיבושו, ובגיבוש אמצעי הביטוי השיריים של משורר זה.

זהו קובץ שירים בוגרים ובשלים. כבר במחזור השירים הראשון שלו מחשבות אדמה בזירמת הקיץ, מציג ויזלטיר מחדש את תעודת־הזהות שלו כמשורר: „**מתוך שנה רוויה אני מתעורר עם אהבה למילים. / אהבה ישנה מתעוררת כמפתיע**

* מאיר ויזלטיר, מוצא אל הים — שירים; הוצאת ספרי סימן קריאה והוצאת הקיבוץ המאוחד; 88 עמודים (כריכה רכה).

לישר / קמט בזיכרון...״ הוא מצליח ליצור מזיגה ישירה בין המשורר לחוג־מרי־השירה שלו: ״הקיץ נפתח בהפסקת עישון מלווה כמו־הרגשה כי ניתן לטהר את האורגניזם / ציפיה להתנקות מהשחור שבריאות, זה / המשחיר בסרטים נגד עישון // הפסקת עישון היא שלב בשי־בה אל עישון...״

ויזלטיר הוא משורר של ביקורת, לא של מחאה, למרות שהוא משלב הצהרות בנוסח של ״היסטוריה היא סמרטוט מדים דהוי / מעופה באדמה...״ הנוף השירי שלו הוא בעיקרו נופה של תל־אביב בשנות השבעים: ״העיר שנכנתה ארעי / יש בה גיבובים יותר ארעיים / בינויים רעועים מיני בודקה ביידיש / אבל העברית שפה שאינה מודה / לא תפרגן להם מילה...״ או ״סדק בקיר הבניין הפמוך: הטיח הנשר המים החרוז / באבן הכורכר גילפו ראש אשה...״ תחת הכותרת ציור נאיבי, אומר ויזלטיר ״עולם נברא בצורת חצר בדרום תל־אביב. / אקליפטוס רצוץ מייצג את היום השלישי. / חתול רעב את היום החמישי...״

יש בשירת ויזלטיר נטייה, הנמשכת משיריו הקודמים, לבחון את ערך השי־רה, את תפקידה וכוחה: ״יש מילים רבות שלא כתבתי. מציהן / המתנפו בפריטי לבוש, באבזרים, נתערבבו / בהבל פיהם של בני־אדם, הכתימו כתי־לים. // מילים אלו וצרופיהן המרי־סקים / שבו אל החומר בדרך שעתיד / לשוב כאחד הימים גם אני. // אלא שמילים היו, / וניתן היה למלמן.״ בג־רות עמוקה נתווספה לשירתו של זי־זלטיר, ודומה כי היא מעניקה לשירתו את המימד שהיה חסר לה בעבר.

במחזור פרודות 1 מצויים שירים, לי־ריים מרירים, כמו שיר אהבה: ״אני מעיין במילה תלאובות, / מילה אשר עלתה מתוך ספר מאוים מלא אבות. / מילה אשר עלתה מתוך מיכרה מחי המלא שכיריים, / אנשים קשים בסר־בלים קשיחים ובקבדות־מגן. עשורי זקן בן יומו ואוחזו מקדחות. / כל ימי חיי אחצוב חיוך אחד...״ גם בשיר טריפטיך סונטות על גניזת הגוף מצוייה אותה לירית מרירה: ״כמו בחלום, אין צורך בשום נוף: די בזהב ובחריחה חופ־שית / של הדמויות העטויות הדר, / בכבכי והשתאות במחי אחד, / לרמוז על המצוקה האנושית / ופורקנה: סילון דם ניתר / מכשר הצלע אל תוך פי הכד, / המרחף גם הוא בלא תשתית.״

בסונטה מוארכת במות יצחק דנציגר מעמיד ויזלטיר את חומרי שירתו, החל מ״מותך כאומו הפרמי שלך / במחץ משאית מול הגבעות / המשתפלים כמו

משורר ויזלטיר
לרמוז על המצוקה האנושית

רחלים נועות...״ דרך ״ואומנת עיני אבן ניכחה / בלי אישונים בהן, כמין נמרוד / בעוד השמש זבת דם שוחה / בים התכלת...״ ועד לסיום, שהוא ״יום חדש / על ארץ הסודות המושתקים / אשר עברת בהצבת מכט / מסיע מים, אבן, עץ, שחקים.״ את רגישות שירתו של ויזל־טיר לאקלים, לנוף, לאנשים, ולקצב התר־בות, הוא מביא בשיר הקצר ביותר ש־בקובץ, שכותרתו היא שירה היא:

״שירה היא נשיקת האקלים, הלשון, ה־אמת.״

במחזור פרודות 2, מטפח ויזלטיר מגמה של שירה מזהירה, המטיפה לאקולוגיה אחרת. בשיר המזבלה בשנת 2000 הוא כותב: ״ראיתי איך אתם מזהמים את הסוכב בלי מעצור... פינות הצל במגרש הגרוטאות הענקי היו יקוד וחלודה. / אצילו הלילות היו דחוסים ואביכים... אבל אני ככר החלטתי מזמן כי כאן תהיה קבורתי. / גופי ונשמתי הבשילו כפרי המזבלה הזאת.״

נימה של ביקורת עצמית, על סיגנון ויזלטיר עצמו, המשמש בשנים האחרונות מקור לא אכזב לחיקויים של אנשים שו־נים, החל ב**אורציון ברתנא** וכלה ב־**אשר רייך**, מצוי בשירו פארודיה על שיר של ויזלטיר, המסתיים בנימה של ליגלוג עצמי ולא מעט כאב: ״אל השלב הבא. הוא יפסם / עד לקומה העליונה. / אפשר ללמד ילד.״ בשיר מלח על פצעי הארץ, שחובר ביום האדמה ב־1976, הוא כותב: ״לא הייתי בסכנין / לא הייתי בכפר כנה / לא ידיתי אבנים / לא ירמתי בקהל // לא הקמתי מחסומים / לא הלחמתי מנעולים / לא הבערתי גל צמיגים / לא הפלתי חללים...״ כל ש־עשה הוא: ״על נייר לבן וטיפש / תקתקתי, מחקתי / תיקנתי, העתקתי / ביגון מוחין עבש.״ זהו שיר שמייצג את תפיסתו של ויזלטיר על תפקידה של שירה: מחאה.

בשיר המשך יבוא ממשיך ויזלטיר במיתקפה השירית שלו, וכותב: ״המיל־חמה היא המשכה של המדיניות, // דרום לבנון המשכו של הגליל העל־יון: / על כן אך טבעי שמדינה / תעריב מילחמה כלבנון... // ...הקברנות היא המשכה של הרבנות, / ודרום לבנון המשכו של הגליל העליון: / על כן תיכרה חברה קדישא הצבאית / קברים רעננים בלבנון. // העיתונות היא המ־שכה של הפטפטנות...״

ביקורת על השירה, והחינוך לשירה באמצעות השירה, שהוזכרה כאן, מגיעה לביטוי מגובש ביותר בשיר חומר לימודי: ״אני מחנך את עצמי מתוך השירה. / לא על־ידי השירה אלא מתוכה והל־אה. / עשרים שנה / התחנכתי על־ידי השירה. / אני ממליץ גם לך, גם לך. / אני ממליץ על חינוך עצמי. / אני ממליץ על מהפכה. // לא על־ידי השירה אלא מתוכה והלאה...״

במחזור שחר חורפי, הנופים הקשיחים הרפכים ליריים יותר, כמו ״קובר עלי סוג של שקט / שאינני יכול לספר לך. / אינני מפתיע דבר.״ או ״מדוע העיר הזאת / מביאה אותנו לידי כך: // להתרכז בחלון אחד / וכך / לצייר את מוצאותינו ?״

מוצא אל הים הוא קובץ שירים בוגר, של מחבר ששולט שליטה של ממש בכלי השירה. זהו ספר שעוצמתו השי־רית ברורה מעל לכל ספק.

שורשים

רומנים יהודיים

בשנתיים שבין חורף 1888 ואביב 1890 פירסם הסופר **שלום עליכם** שלושה רו־מנים: סנדר בלאנק ובני ביתו, סטמ־פניו ויוסילי הזמיר. במיכתב אותו שיגר

סופר שלום עליכם — נופו וגיבוריו
לברוח, לברוח מכאן

שלום עליכם להיסטוריון **שמעון דובנוב** בספטמבר 1888 הוא כותב שסנדר אינו אלא חלק ראשון בטרילוגיה, שחלקה ה־שני, מרקוס בלאנק כבר כתוב ברובו, ואילו חלקה השלישי, אחרון הבלאנקים, ייכתב במשך הזמן.

באחרונה ראה אור, בתרגום מלא וקפ־דני לעברית קובץ ובו שניים מתוך הרו־מנים היהודיים: סנדר בלאנק ובני ביתו וסטמפניו בתרגומו המעולה של **אריה אהרוני***. הראשון שבין השניים רואה אור בעברית זו הפעם הראשונה, והשני מופיע בלא השמטות. עיבודים ושיפורים של מתרגמו ״הרשמי״ של שלום עליכם, חתנו **י״ד ברקוביץ**.

סנדר בלאנק הוא יצירה סאטירית חו־תכת על הווי הגבירים בעיירה היהודית במזרח־אירופה. סנדר בלאנק הוא היפו־כונדר (״משכנכנסו לחדרו של סנדר בלאנק החולה, נגלתה לפנינו תמונה שכואת: על מיטת ברזל גדולה שוכב, ככרס זקורה, יהודי כבן חמישים, צהוב־שיער...״ והוא ממלמל ״אלוהים יודע אם אחזיק מעמד עד מחר... אני רוצה לכ־תוב צוואה. נותרו לי עוד שעות ספו־רות לחיות ולהתענות...״).

ביתו של סנדר בלאנק, הוא מייצג את דיקטטורת הגביר היהודי בביתו. את תחושת המחנק מתאר ה״בנזקונימצ׳ק״ **מרקוס**: ״...זכלבך לברוח, לברוח מכאן, הרחק מחיות־הפרא הללו, הרוצ־חים, השתלטנים, העריצים, שאין להם שום תחושה אנושית, שאין להם שום קורט־השכלה, לא שמעו על תרכות, על ציביליזציה, המשועבדים ככל נשמתם ל־כסף, ולכל התשוקות העיוורות, הבלתי־אנושיות...״

שלום עליכם מכניס בסיפור מעורבות מרעננת, ומעיר הערות כמו: ״ענג הוא לי שיש לי הזדמנות להתחיל בפרק זה כרומאניסט לכל דבר, ולהציג גם אני לפני קוראי היקר פצנות קורעות־לב ותמונות מרטיטות־נפש... ואפילו אחייה מאה שנה, גם כן לא אהיה מסתלל לכ־תוב שפע רומנים כה יפים שאינם מביי־שים את ספרות־ז׳ארגון״ הצעירה שלנו בפני ספרויות אחרות, ואני שם מכ־חי בזה־שחי לעך, שאם־ירצה־השם יבוא יום שבו יעמיסו רומנים ,ז׳ארגוניים׳ יפים אלה קרונות מלאים, וישלחו אותם הרחק־הרחק...״

״דגם הנפילה וההתאוששות״ כהגדרתו של המבקר **דן מירון** לגבי רוב יצירות שלום עליכם, פועל גם בסיפור זה, כאשר סנדר בלאנק מתאושש מ,מותו הקרוב״ ולמראה בתו הבוכה, הוא מרגיעה: ״מה את בוכה, בת? הלא אני כבר בריא, פיפשונת...״

סטמפניו נפתח במיכתב של שלום עליכם אל **מנדלי מוכר־ספרים**, בו מגדיר המחבר את הרומן היהודי, בצי־טוט ממיכתב קודם ששיגר אליו מנדלי מו״ס, ובו כתב: ״ובכלל, אם אומנם יש בחיי־עמנו ,רומנים׳, כי אז שונים הם איכשהו לגמרי מאשר אצל העמים האח־רים. יש להבין זאת היטב ולכתוב אחרת לגמרי...״ בסטמפניו מנסה שלום עליכם להגשים מטרות סיפרותיות אלה. ביצירה שגיבוריה הם האמן היהודי **סטמפניו** וכיבורו, בת־ישראל היפה **רחל׳ה** והאשה היהודית **פריידל**, הלהוטה אחר הרוכל.

סטמפניו, הוא מין נוב־קונפורמיסט יהר־די, כליזמר דור עשירי, השולח עיניו בכל נערה יפת־מראה (״מי הנקבובה הזאת, שעומדת ליד השרוכה...״ ונענה: ״זאת לא פרנית, זאת כבר שגלולה, זאת כלתו של אייזיק־נפתלי, היא מסקווירה, וזה השגלול שלה...״).

סטמפניו מתאהב בנערה רחל׳ה (״חשה בקרבה מין דפיקת־לבי, שלא יד־עה כמוה מעולם; כשל כך הפמיקה עוד יותר והרגישה חום נורא בפניה...״). סטמפניו מחזר אחריה, קובע עימה פגי־שות, אך היא אינה מגיעה. הוא אוזר אומץ וכותב לה איגרת־אהבה, באידיש פשוטה, עמוסת שגיאות: ״עני הואב אותך עך קלות אנפש ריוצה לרעות אותך טמיד לפני איניי ולהאוב אותך טמיד לכיות אתך טמיד אהואב לנצך שלכו יוצה עחרייך ומנשק מרכוך את אינייך איפות״ אלא שסטמפניו אינו רווק. הוא ,נישא שלא במתכוון״ עם בתו של **שיקה־,פידלער׳ פרוידל**, שהחתימה אותו על תנאי חתונה, נסעה בעקבותיו, וכפתה עליו נישואין (״אני מכירה אותך היטב, סטמ־פניו! אני יודעת שאתה ,שארלמאן׳ הגון, האוהב בחורות, כל שכוץ אחרת. אך זה לא משנה...״). עם נישואיה, פריידל הע־בירה את התעניינותה מסטמפניו לכסף. היא חסכה וחסכה ״עד שנעשתה פשוט למלווה־בריבית...״

סטמפניו, שהתאהב ברחל׳ה, אינו מניח לה, וקובע עימה פגישה נוספת ,רחל׳ה, אישה נשואה של ,מיטש־חומש׳, מעלה בדעתה נבר זר, מקבלת מיכתבים ממנו, נפגשת אתו... רחל׳ה תופסת את ראשה בשתי ידיה ומקשיבה לדופק רקותיה...״ ולמחרת ב,פינת רחוב המנזר, בגבול העצים, נתקיימה פגישתם הראשונה של נאהבינו...״ ואז ,סטמפניו קרב אליה והניח ידיו על כתפיה. רחל׳ה נרעדה קצת, רצתה לפגת ממנו, אבל לא עשתה זאת. רק שלחה מבט לעברו, ומעיניה הכחולות־מאירות זלגו שתי דמעות...״

שלום עליכם משתעשע בסיפור זה, בבעיית ,אשה עבריה מי ידע חייך״ כפי שניסחה **י״ל גורדון**. הוא מלגלג על מוסד הנישואין, אפילו כאשר ,רחל׳ה חוזרת לדרך־הישר׳ ומותירה את סטמ־פניו ,מנגן ומנגן! הוא מאריך בנגינה כדי שצילה של רחל׳ה לא יעלם. כתמיד...״ ושב לאשתו פריידל ,דלילה זאת הרדימה אותך, יישנה אותך בחי־קה, חרש גזזה מחלפותיך הארוכות...״

סנדר בלאנק וסטמפניו הם היבט לא מוכר של יצירתו של שלום עליכם (סטמפניו, שתורגם, כאמור, בידי **י״ד ברקוביץ**, סורס, תוקן והותאם ל,מו־סר״), ומביאים בפני הקורא בן־זמננו, צד מרתק של עולם יהודי שחלף מן הער־לם, ומתואר בעט־אמן של אחד מגדולי הסופרים היהודים.

---

* שלום עליכם — רומאנים יהודיים — סנדר בלאנק — סטמפניו; עברית: אריה אהרוני; הוצאת אל״ף; 175 עמודים (כרי־כה קשה + ציורים של יוסל ברגנר).

• ז׳ארגון — עגה, שפה בלולה — כינוי לאידיש.

מאת דן פומר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 987
תאריך: 12.9.1956

גליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש את כתבת־השער לכוכבת הקולנוע של השנה, קים נובק. תחת הכותרת „רצח ברמלה" נסקר רצח הנא אל־חלאק, תושב ערבי של העיר, תוך תיאור המתיחות הבינעדתית (יהודית וערבית) השוררת ברמלה.

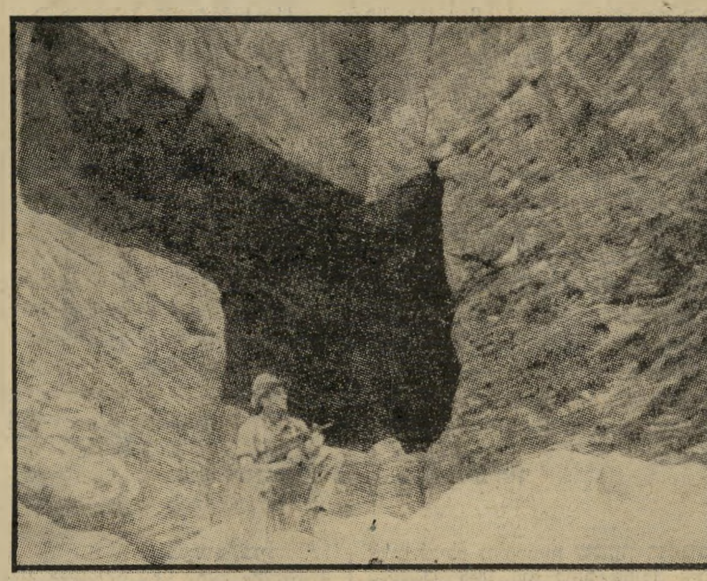
כוכב נבחרת ישראל בכדורגל, יוסלה מרימובין, סיפר רשימים ראשונים ממסע נבחרת ישראל בכדורגל למיזרח־הרחוק תחת הכותרת „קינג־קונג בהונג־קונג". רשימה תחת הכותרת „התמונות שנקנו בדם", סיפרה על טיולם הנועז של שני צעירים ישראלים, שהצליחו להגיע למיקדש הנכבד בפטרה. שני הצעירים שהו בפטרה יממה שלמה. אחרי שנהרג אחד מהם, דרור לוי, הצליח השני להינצל ולחזור פצוע לגבול ישראל. כתבה זו לוותה בתמונות שצולמו על־ידי שני הצעירים, שהוסיפו את חלקם למחיר־הדמים שגבתה פטרה מבני דור שנות החמישים.

כתב השבועון לענייני קולנוע דיווח לקוראים על המתרחש בפסטיבל הסרטים בונציה. עולם הקולנוע נזכר גם בסקירה על סרטי־שנת תשמ"ז, שבה הוכתרו כסרטים הטובים לשנה זו: „מארטי", „קידמת־עדן" ו„השושנה המקועקעת" מארצות־הברית, ו„היחפן" מהודו. ברשימת הסרטים הרעים של השנה היו „לא כזור", „דוירה" ו„הכובש הגדול" מארצות־הברית ו„ננה" מתוצרת צרפת. שחקני־השנה היו ויליאם הולדן ואנה מניאני, ושחקני־המישנה של השנה היו סוזאן שטרסברג וג'יימס דין.

בשער הגליון: כוכבת השנה קים נובק.

נטורי־קרתא והפגנות השבת ✶ נחום גולדמן מכעיס

✶ בולים בכובעו של שר־החינוך לשעבר

דרור לוי בפתח אחד מארמונות „פטרה"

דרור לוי, שנהרג אחרי ששהה יממה בחורבות העיר הנבטית פטרה, הגשים אחת משאיפות בני־דורו ושילם בחייו. בתצלום נראה לוי בפתח את ממערות הענק החצובות בסלע אדום.

העם

מילחמה קולוניאלית

השימחה לאידם של הבריטים בקפריסין ושל הצרפתים באלג'יריה משותפת כמעט לכל אזרחי ישראל. השבוע נוכחה המדינה לדעת, לרוב הפתעתה, שיש לה בעייה קולוניאלית משלה. כמו לכל הבעיות הקולוניאליות, כמעט ולא היה גם לה פיתרון.

בעיני נטורי־קרתא, ילידי הארץ בני הדור השני והשלישי, שאבותיהם ישבו בירושלים לפני שמישהו הכיר את השם תיאודור הרצל, הציונים אינם אלא כובשים לבנים. אין הם מכירים במרותה הרוחנית של המדינה הציונית, דמם מתקומם נגד דפוסי החיים הכפויים על עירם בידי החברה המנצחת והחדשה.

כל זה לא היה אסון, לולא הצטיינו נטורי־קרתא ככל המורדים במידה גדושה של קנאות לוהטת. כאשר מת בשבוע שעבר בגימין סגלוב, שען נמוך קומה וצנום שחי־צנע עלובים בחנות זעירה, בשעת הפגנת־שבת ירושלמית, נתברר לכל כי נטורי־קרתא מוכנים למות למען השקפתם. ובמקום שם מוכנים אנשים למות על אידיאלים, מתחילה הבעייה להסתבך.

קולונים בריטיים. בכל מילחמה קולוניאלית קיימת דמות הקצין הסבור שאפשר לפתור בעיות על־ידי שימוש בכוח הנשק. בימי המנדט היו אלה הקולונלים הבריטיים המגוחכים, ששלחו את מנהיגי הערבים לגלות באיי סיישל, ואת מנהיגי המחתרת העברית לאריתריאה. במילחמה הירושלמית היה זה מפקד מישטרת הבירה, לוי אברהמי, שמסר השבוע עדות מפתיעה בפני הוועדה הציבורית שחקרה את הפגנות־השבת.

קצין המישטרה החייכני לא הסתפק במסירת עדות. בלובשו את מדי המישטרה של המדינה הציע גם כמה הצעות לפיתרון הבעייה: גירוש נטורי־קרתא לממלכת ירדן, או הגלייתם מירושלים ופיזורם בכוח בכל רחבי הארץ.

הצעות מסוג זה בקפריסין ובאלג'יריה רגילות לעורר חיוך בלב קורא העיתונים הישראלי. כשבאו מפי קצין ישראלי, לגבי מרד מקומי, נראו בעיני רבים כהגיון ברזל.

ישיבה בסיביר. אולם שום אדם בר־דעת אינו יכול להשלות את עצמו כי יתכן פיתרון כה פשוט לבעיית מרי־דתו של מיעוט דתי קנאי, המוכן למות על קידוש השם. כאשר הוזהר רב יהודי נודע, הרבי חיים מבריסק, כי השלטונות הסובייטיים יגלו אותו לסיביר אם לא יפסיק ללמד את תלמידיו, השיב הרבי תשובה קלאסית: „יגרשו אותי לסיביר, אפתח שם ישיבה, ויצטרכו לגרש אותי חזרה לרוסיה."

מנהיגם של נטורי־קרתא, הרב עמרם בלוי, דיבר השבוע בסגנון דומה. הוא הזכיר את הפסוק בתלמוד: „אומה זו משולה לעפר ז" והסביר כי נטורי־קרתא דורים לאבק. כשמניחים להם, הם יורדים עד לארץ. אולם כשדורכים עליהם, הם עולים השמימה.

מאבק מסוג זה לעולם אינו קל. הוא מחייב מצד הרוב הבלתי־דתי מקור בלתי־נדלה של סבלנות, צלילות־דעת ונכונות להבין לנפש המיעוט. אחרת עלולה יש־ראל למצוא את עצמה במצבם הבלתי־סימפטי של שליטי קפריסין.

מדיניות

הדרך לוואשינגטון

הנשיא המעופף של התנועה הציונית, ד"ר נחום גולדמן, מפתיע מדי פעם את המדינה בהודעות מעניינות. מאחר שהדוקטור חובב־החיים אינו מוכן, לרוב, ליהרג על דעותיו או להסיק מהן מסקנות קיצוניות, נשכחו רבות מהצהרותיו למחרת.

השבוע יצא ד"ר גולדמן, השוהה שוב בארץ, בהתקפה מוחצת על מישרד־החוץ הישראלי — בגילגולו השרתי (משה שרת) והמאירי (גולדה מאיר) כאחד. קבע גולדמן, בראיון שנתן לעיתונאי זר: מישרד־החוץ לא גילה מעולם שום יוזמה שהיא להשגת שלום עם מדינות ערב. גולדמן, שהתפאר פעם שאם יוטל הדבר עליו, ייכנס לבניין האו"ם, ייפגש עם נציגי הממשלות הערביות וישיג שלום תוך 24 שעות, סבור, כנראה, שהדבר אפשרי גם כיום.

מאחר שגולדמן אינו משפיע במאומה על המדיניות הישראלית, לא היתה תוצאה להצהרה זו. לעומת זאת הסתבר כי פעולה אחרת של גולדמן, שאינה קשורה בשום פרסומת, תצליח יותר. הוא איש שהשיג לישראל את הסכם השילומים גשר לעיר הוואטיקן. המטרה: חתימת מים ממערב־גרמניה — עוסק עתה בנשיא קונקורדאט (הסכם בין ממשלה לבין האפיפיור על זכויות הכנסיה הקתולית) עם הוד־קדושתו, האפיפיור פיוס ה־12 — עד כה אחד ממרכזי האיבה העולמית למדינת ישראל.

פרסומת

מתח גבוה

בשבוע שעבר קישטו שני מטוסי סילון, שהותירו מאחריהם סילוני אדים רחבים, את דפי העיתונות הישראלית. הכריזה הכותרת של הציור: „הסילונים באים".

הקורא הממוצע כמעט ציפה להתפתחות מפתיעה במאזן החימוש המרחבי, כמעט והיה משוכנע כי לאחר מטוסי המיסטר והאוראגנים, החליטה לפחות ממשלת קנדה לספק כמה עשרות מטוסי סייברג'ט. ואם כי לליבותיהם של כמה אזרחים התגנבו ספקות ראשונים על דרכי הפיר־סום החדשים של התעצמות חיל־האוויר הישראלי, הרי דווקא אלה העלו את המתח עוד יותר.

וזאת בדיוק היתה כוונת סילוני הנייר

אנשים

● אחד העיתונאים נזכר השבוע במאורע שקרה לשר־החינוך־והתרבות לשעבר, **בנציון דינור**, בערב ראש־השנה שעברה: הפרופסור נכנס לסניף דואר כשבידו מיכתב, קנה בולים, הדביק אותם על הכובע שהחזיק בידו וניסה לתחוב את הכובע אל תוך תיבת־הדואר, כשהוא מתלונן: „איזה פתח צר מתקינים בתיבות־הדואר — אפילו מיכתב רגיל אי־אפשר להכניס."

● במסיבת־רעים על מדשאה בקיבוץ תל־יוסף, סיפרה השבוע בתו של שגריר ישראל בבריית־המועצות, **דנה אבי־דר** בת ה־17, על הקורות אותה בבריית־המועצות. אחת התקריות הפחות נעימות: בשעת טיול בכיכר־האדומה במוסקבה, השגיחה דנה בדלת קטנה בתוך חומת הקרמלין ועליה הכתובת „כניסה". „ראיתי שכתוב כניסה — אז נכנסתי," אמרה דנה, „ובעיני רוחי כבר ראיתי את כותרות העיתונים המבשרות על האשה הראשונה שפרצה את חומת הקרמלין אחרי נפוליון." אולם סוף ההרפתקה היה קוסם פחות מראשיתה: דנה נוכחה כי נכנסה בטעות לבית־שימוש לגברים, בעוד שבית־השימוש המקביל לנשים נמצא מעברה השני של הכיכר האדומה.

● שר־האוצר **לוי אשכול**: בעד כסף אפשר להשיג הכל — אפילו שונא בצע."

● ח"כ מק"י **אפתר ווינטקה**: „בין הממשלה והציבור בארץ יש הסכם — הממשלה מניחה לציבור להגיד מה שהוא רוצה בתנאי שהציבור יניח לממשלה לעשות מה שהיא רוצה."

● ח"כ חרות **יוחנן כאדר**: „מאז שגולדה נכנסה לשרת (תחת משה שרת כשרת־החוץ), פצעי שרת אינם יכולים להגליד."

מרגישים מוד.

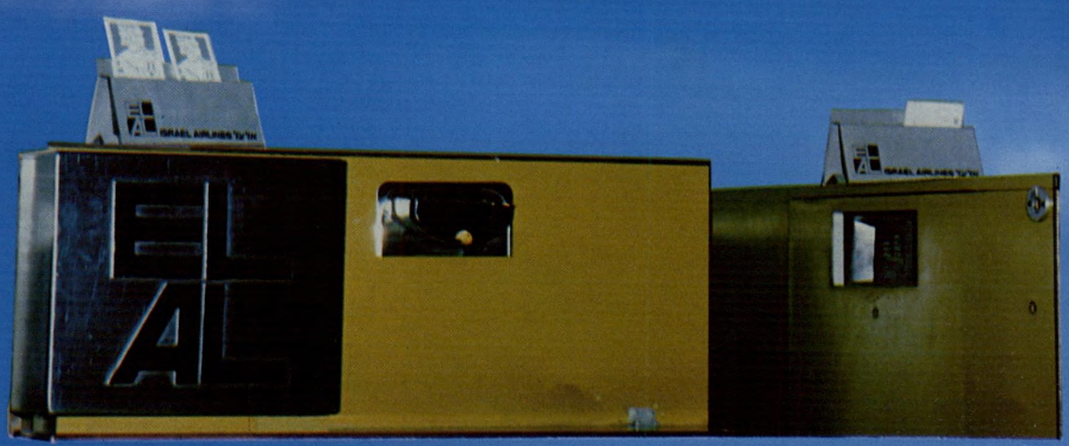
איך הגיע מר ג'והנסון מטורונטו למסקנה שישראל טובה לעסקים?

הוא טס במחלקת המלך שלמה, מחלקת העסקים של אל על — המחלקה שדורגה באחד משבעת המקומות הראשונים בין מחלקות עסקים של עשרות חברות תעופה בינלאומיות בסקר מיוחד של עתון התיירות היוקרתי EXECUTIVE TRAVEL AND LEISURE.
זה חלק מהשירות הטוב של אל על שזיכה אותה בהרבה תודות מנוסעיה, ובמקום הראשון בסקר של ה"דיילי מיילי" על טיב השירות. ובמקום הראשון בעולם בדיוק מבצעי (94% מטיסות אל על ממריאות בדיוק בזמן)

אלה הם רק חלק מהדברים שגרמו למר ג'והנסון להגיע למסקנה כי כשמדובר בעסקים, הוא טס באל על חברת התעופה הלאומית של ישראל ונתיב היצוא האוירי של המדינה.
טוס אל על ותסכים גם אתה עם מר ג'והנסון מטורונטו שאמר:

"עסקים יכולים להיות תענוג כשטסים אל על."
(הכתובת המלאה שמורה בחברה)

אני רוצה לטוס אל על

אל על EL AL

נינה (מ'מ'ן) האשימה את אמה (משמאל) שכלאה והיכתה אותה - אך יתכן שהיתה זאת האשמה כוזבת כדי להקל על פגישות הנערה עם אהבתה הראשונה

הבת הבלואה

"אם יחליט בית המשפט להחזיר אותי לאמי אשים קץ לחיי" נאמר בידיעה באחד הצהרונים לפני כשבוע. לדברי הכתבה אמרה זאת ילדה בת 14, שברחה מבית אמה אחרי שקיבלה שם יחס אכזרי, והוכתה קשות. היא הוסיפה כי האם כלאה אותה בבית במשך חודש וחצי לבל תתראה עם אביה, שממנו התגרשה לפני שש שנים.

האב מצא דרך להבריח את הילדה בעזרת שכנות, ולקח אותה לביתו. הוא הגיש לבית־המישפט בקשה לקבל את הבת לרשותו, כדי שלא תצטרך להימצא יותר בבית אמה. בצו־ביניים החליט השופט יהושע גרוס, להיענות לבקשה. הילדה נשארה אצל אביה.

כתב־הגנה שהגישה עורכת־הדין דליה ברקול, בשם האם, מגולל סיפור שונה לחלוטין. הילדה, כמו אחיה, הגדולים ממנה, עברה בילדותה תקופה קשה. היה זה כאשר הוריה התגרשו, באחד ממיקרי הגירושין המכוערים ביותר במדינה. האב, בעל בית־חרושת לתגורים, גבר אמיד, מאס באשת נעוריו ואם ילדיו. הוא מצא אהובה צעירה והשתדל לבלות בחברתה את זמנו. האשה שכרה בלשים, חיפשה בכיסיס וגילתה את מעלליו של בעלה. הדבר הביא למריבות אלימות, שערוריות ומישפטים. (העולם הזה 1843).

החיכוכים הקשים במישפחה החלו עוד בתקופה שבה הרתה האשה את הבת, שהיא כיום בת 14. הילדה נולדה בבית־החולים כאשר אביה ואמה לא דיברו ביניהם ולא נפגשו תקופה ארוכה. האב אפילו לא בא לראות את התינוקת. המריבות בבית, עד לגירושין, היו ארוכות ומכאיבות, והטביעו את חותמן על כל הילדים. במיוחד על הבנים שהיו כבר גדולים. נינה * היתה קטנה מאוד בזמן המריבות הגדולות, והיא זוכרת אותן רק במעומעם. ב־1976, כאשר התגרשו בני־הזוג והאב עבר לחיות עם אהובתו, היתה נינה בת תשע בלבד.

מאבק על דמי המזונות

מריבות שהיתה בלב הבנים מנעה מהם לקשור כל קשר עם אביהם, והיא הלכה וגברה בכל פעם שהאב ניסה להוריד את דמי המזונות ששילם לאם, באמצעות בקשות לבית־המשפט. הבנים לא נפגשו יותר עם אביהם, והקשר היחיד בין האב לבניו היתה בכתבי הטענות בבתי־המשפט, הנמשכים מיום הגט ועד עכשיו.

הבת גדלה חצויה בנפשה בין האב והאם. היא התגוררה בבית האם, וידעה משיחות מישפחתיות על כל סיבולת העבר. כאשר פגשה את אמה החורגת (האב התחתן בינתיים ונולדו לו שני בנים) שמרה טינה טבעית ומובנת לאם החורגת. היא סבלה במיוחד כאשר הגיעה לפני שנה תביעה נוספת להקטנת המזונות, ובה הסכים האב לשלם עבור בתו, ששומרת איתו על קשר מתמיד, סך של 5000 לירות לחודש. עבור הבן בן ה־16 סירב לשם כל סכום שהוא, כיוון שלטענתו אין ביניהם קשר, והוא, האב, ירד מנכסיו.

נינה ראתה בתביעה זו פגיעה אישית ובגידה מצד האב. ימים רבים הסתובבה עצובה ואמרה כי לא תסכים לשוב ולראות את האב שרוצה לקצץ "באוכל שלה". היא התבטאה במרירות נגד האם החורגת ונגד האחים החורגים המקבלים בביתם המפואר כל טוב, וכמנה ומאחיה נמנע אפילו סכום המזונות ששילם האב עד כה.

נינה העריצה את שני אחיה שהיו בעיניה מוכשרים, אחראיים ונבונים. את האח הצעיר, היום בן 16, שזכה בכל תעודות ההצטיינות בבית הספר כינתה "פרופסור" ואת האח הבכור, היום בן 23, שהיה עוזר לה בשיעוריה, והוא כיום סטודנט באוניברסיטה, אהבה במיוחד.

בחודשים האחרונים חשו בני הבית בשינויים שחלו בנינה. היא הירבתה לצאת מהבית, סיפרה על שיעורים רבים ועל חוגים לריקודי־עם בשעות אחר הצהריים, וכאשר איחרה לשוב הביתה, תירצה זאת תמיד בפגישות עם האב.

ילדה טובה

יוון שכריך היתה ילדה טובה וממושמעת, ולא גרמה כל בעיות בבית, לא ייחסו לכך האם והאחים חשיבות מיוחדת. הם ידעו כי כיתה ח' היא כיתה קשה, וכי נינה החליטה לעבור לבית־ספר תיכון בעיר, ולבטיחה ללמוד ולהיות תלמידה טובה. בפגישה שנערכה בין האם ומנהלת בית־הספר העממי, בנוכחות הילדה, הוסכם כי נינה תלמד בבית־הספר שהיא עצמה בחרה, ולא בפנימיה דתית, כפי שהציע האב.

בחופש הגדול לקחה אותה האם ונתנה לה תלבושת אחידה ואת כל הדברים הדרושים לבית־הספר. לקראת יום־הולדתה של נינה, שחל בחודש יולי, הכין לה אחיה הבכור הפתעה. הוא עבד בחופש הגדול, חסך כסף, והזמין את כל המישפחה למחזמר. ואחרי המופע הוא הזמין את כולם לבית־קפה מפואר. הדבר השאיר רושם גדול על האחות הצעירה.

בחופש לא היה לנינה הרבה מה לעשות, היא נפגשה עם חברות וידידות, והלכה לחוגים לריקודי־עם ולקולנוע. אך בדרך כלל חזרה מבלויי הערב בשעה מוקדמת ולא גרמה לדאגות. רק ערב אחד, בתחילת החופש, הלכה לבלות עם חברתה הקרובה ובשעה 11 בלילה טילפנה החברה, ואמרה שהיא ונינה מתעכבות ותגענה מיד הביתה. בחצות שוב טילפנה הידידה, ואמרה שהן בדרכן הביתה. מאותו רגע ועד אחת וחצי בלילה, כשהגיעה נינה סוף־סוף הביתה, היו האם והאחים בפאניקה. הם לא הבינו מה קרה לילדה הטובה ולאן נעלמה. הם טילפנו לבית חברתה והאח הבכור אף הלך לשם. רק אז הגיעה נינה, קיצרת נשימה ונרגשת הביתה. היא סיפרה סיפורים על חטיפה, ואחר כך על תקליטים ועל בנים. האם כעסה עליה, ואיימה כי תכלא אותה לשבוע בבית, אך לא הרימה עליה יד.

העניין כמעט ונשכח, ונינה חזרה מאז הביתה בשעות סבירות, עד לפני כחודש ימים. באותו ערב הלכה נינה לקולנוע, עם חברה טובה שמתגוררת באותו בנין. כאשר השעה היתה עשר בלילה, ונינה טרם שבה, עלתה האם לחברה וחקרה אותה היכן בתה. אז התברר כי היא עזבה את הקולנוע כחצי שעה לפני סיום ההקרנה ונעלמה. החברה חזרה הביתה לבדה, ולא ידעה לספר היכן נמצאת נינה.

חבר פרוע

בני המישפחה עמדו לפנות למישטרה, כאשר חזרה הילדה הביתה, מתנשמת ומתנשפת, בערך בשעה 11. לשאלות האם ענתה כי היתה עם אבא. הפעם היתה האם נוזעמת והבינה כי הילדה מסתירה ממנה משהו. היא חלצה את נעל הבית מרגלה והיכתה שתי מכות קלות בירכה של נינה. שתי מכות בלתי רגילות אלה, שברו את הילדה. היא פרצה בבכי מר ואמרה: "מגיע לי שני רצחים", וסיפרה למישפחה הנדהמת כי מזה חצי שנה יש לה חבר, נער בן 16 וחצי, המתגורר באותה העיר, שעימו היא נפגשת מידי יום ומבלה את שעות "ריקודי העם".

אם כלאה את בתה כדי שלא תבקר אצל אביה

— מאת יחזקאל אדירם, כתב "ידיעות אחרונות" —

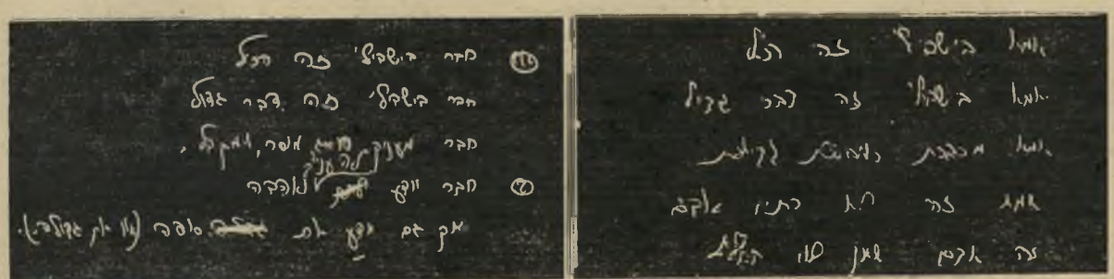
"אמי כלאה אותי במשך חודש וחצי, כדי למנוע ממני לראות את אבי". כיצדה בפומבי השכנים שעבר נערה בת 14, מפוחדת ובוכיה בכל חלקי גופה, לשוטרי משטרת תל־גיבורים.

אחמול התבררה הפרשה, וחצי פסקו לפתע הביקורים [illegible]

אביב, כי הנערה תימסר לרשותו, בניגוד לצו קודם של בית־משפט.

הנערה אמרה בבית־המשפט, כי אם יחליט ה־שופט להחזירה לאמה — היא תשים קץ לחייה.

הידיעה בעיתון
"לא נותנת לי לצאת"

השיר של נינה בשתי הגירסות
"אמא/חבר — בשבילי זה הכל..."

---

* שם בדוי, השם האמיתי שמור במערכת כדי להגן על הקטינה.

* שם בדוי. השם האמיתי שמור במערכת.

(המשך בעמוד 74)

ראיון עם ג'ק תומפסון המשחק בסרט על גולדה

מאהבה של ליידי גולדה

ה חצר המרכזית של כפר הנוער בן־שמן שינתה את צורתה. במקום שוחזרה אחת מחצ־רות מרחביה, כשמעל לשער מת־נוסס שלט גדול המכריז: „ברוכים הבאים, גולדה ומוריס.״

כל זה אינו מישחק פורים אלא התחלת הצילומים של סידרת ה־טלוויזיה האמריקאית „אשה ושמה גולדה״, המוקדשת כולה לחייה ו־פועלה של גולדה מאיר (העולם הזה 2291).

שעה שהמצלמות מתחממות, ה־אורות מכוונים והתיפאורה זוכה לטיפול אחרון, לומד בעלה של גולדה לרקוד הורה במחסן מיספוא ספוג ריחות חריפים. זה אולי אינו לקוח מן החיים, וזה גם לא יופיע על הבדים, אבל גם ליאונרד נימוי (ד״ר ספוק בסידרת מסע בין כוכ־בים), המגלם את מוריס מאירסון, וגם ג'ק תומפסון (האוסטרלי ה־ידוע כמתחרה החדש והמסוכן ביו־תר של רוברט רדפורד), המגלם דמות פיקטיבית בשם אריאל, חייבים לשלוט ברזי הריקוד ה־לאומי הישראלי.

העיתונאים עדיין לא נמצאים במקום. המפיקים טרם החליטו כי־צד יטפלו בפירסום הסידרה. הם מכינים מסיבת עיתונאים גדולה שבה יציגו את כל משתתפי הסיד־רה. אשפי הפירסום האמריקאיים סבורים שצריך לירות את כל ה־פירסום מכל האקדחים ביחד, ערב הקרנת הבכורה.

אך אני לא הייתי מוכנה לוותר על ראיון עם האיש שנחשב לאחד הגברים המושכים ביותר בעולם.

גבוה, בלונדי, עורו שזוף כשל אדם שחי שנים במרחבים הפתו־חים, וחיוכו שובב ולגלגי במיק־צת. עיניו כחולות ושקופות. מיש־הו בסביבה מתבדח ואומר שהוא אכן ניראה כמו אריאל, כלומר כמו שאריאל שרון ניראה לפני עשרים שנה. תופסון נאנח לשמע ההשוואה ומודה, כי גם הוא נלחם כל הזמן בסכנת ההשמנה, וחייב למדוד כל גרם שהוא אוכל. בינ־תיים, להבדיל משר־הביטחון, ידו של תומפסון על העליונה במאבק נגד המישקל העודף, ואם מזכי־רים לו שזכה בתואר רובוט רד־פורד האוסטרלי הוא מחייך בהב־נה ואומר: „אין דבר, עוד יגיע היום שישוו שחקנים צעירים ב־אמריקה לג'ק תומפסון.״

תמצית החיים

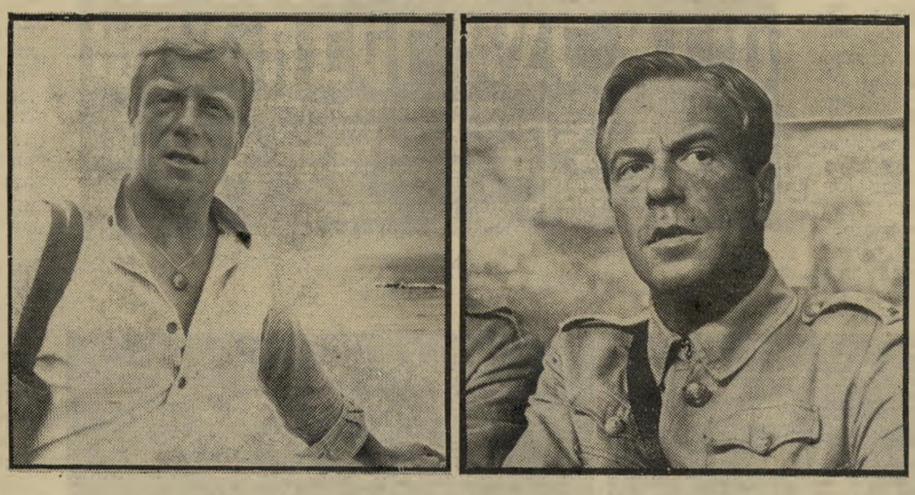
ב ישראל, כך הוא משוכנע, איש לא שמע עליו ואין יוד־עים אודותיו, עדיין, מאומה. ב־ריירה.״ עד כדי כך לא האמין בעצמו שהלך להתגייס לצבא, הפך שם לטכנאי־מעבדה, לבש מדים במשך שש שנים, ובערבים למד באוניברסיטה.

„בהתחלה למדתי בפאקולטה ל־מדעים, אחר כך עברתי לפאקול־טה לאמנויות, וזאת כאשר הסתבר לי שהתחביב שלי הופך במהירות לתמצית החיים.״

„כאשר עזבתי את האוניברסי־טה ב־1968, החלטתי שהמיקצוע שלי יהיה המשחק. בלילות הייתי עובד כמנקה בבתי־מלון, ובימים הייתי מתייצב לכל מבחן בד ש־שמעתי אודותיו.״ אחרי שנה זכה לתפקיד הראשון שלו, לצד ה־שחקן הבריטי דונאלד פלואנס, מבוסס בעיקרו על עובדות שנח־שפו במחקר היסטורי, ועל חומר שנדלה מראיונות ולאו־דווקא מ־אוטוביוגרפיה של גולדה. את ה־מרכיב הפיקטיבי היחיד הוא הק־שר בין גולדה ואריאל, כאשר היא מגיעה לקיבוץ בגיל פחות מ־20, ואילו הוא מבוגר ממנה בעשר שנים. שלושים שנה לאחר מכן, מציע אריאל לגולדה נישואין, וה־תסריט רומז בבירור שלא היתה מסרבת, אילולא התקפת־הלב ש־שמה קץ לחייו.

אל הסציגות המאוחרות יותר עם גולדה, בהן יצטרך להופיע לצד אינגריד ברגמן, מתייחס תומפסון בחיל וברעדה. מעולם לא זכה עדיין לשחק לצידה, ובעיניו זה אחד ההישגים הנכבדים ביותר ב־קאריירה שלו. „לא כל אחד זוכה להזדקן לצד אינגריד ברגמן.״

אבל אין צורך לחשוש. עם כל ההתלהבות וההזדהות, אין כאן כוונה להכניס חטא אל סף ביתה של גולדה מאיר, ולהמציא לה מא־הב סוער לצרכי מיסחר. „אריאל ומוריס, בעלה של גולדה, הם חברים, והקשר בינה ובין אריאל הופך לרומן רק לאחר פרידתה מ־מוריס. גם אז הוא מתחיל כקשר אפלאטוני עם רמזים לכך שהוא מעמיק יותר במשך השנים. עד ש־יום אחד שואל אותה אריאל ה־

תומפסון בסרט „מישפטו של סגן מוראנט״ ובתל־אביב
„לא כל אחד זוכה להזדקן לצד אינגריד ברגמן...״

סופו של דבר, עיקר הקאריירה שלו מבוסס על סרטים במולדתו, אוסטרליה, וכיצד יכירו הישרא־לים סרטים אלה? אבל בדרך מיק־רה, ואולי בכוונה, עומד להופיע בקרוב על הבדים בישראל סרט בשם מישפטו של סגן מוראנט, שזכה לכמה פרסים בפסטיבל קאן לפני שנתיים. אחד הפרסים, ל־שחקן המישנה הטוב ביותר של השנה, הוענק לג'ק תומפסון. ה־טלוויזיה רכשה להקרנה את הס־רט הראשון שחשף את דמותו של תומפסון בפני הקהל הבינלאומי, סרט מלפני שמונה שנים שנים בשם יום ראשון קרוב מדי, הדומה להפליא ברוחו למסורת המערבו־נים האמריקאיים.

סבי סבו, אשר היגר מאנגליה ליבשת החדשה, התפרנס מסחר ב־עצים. אביו היה משורר וסופר ידוע באוסטרליה. אולם ג'ק, כיום בת־חילת שנות ה־40 לחייו (הוא נחת בישראל בדיוק ביום הולדתו), נטש כבר בגיל 14 את הלימודים, והלך לעבוד בחוות־בקר. מחוות־הבקר עבר לחוות־כבשים — ה־תעשיה הגדולה ביותר של אוס־טרליה, ומשם לאילוף סוסים ול־עבודת בניין.

„בשעות הפנאי״ הוא אומר, „כדי להשתעשע, השתתפתי ב־הצגות להנאתי, אבל מבלי להע־לות בדעתי כלל שזה יהפוך לקא־

אינגריד ברגמן
„גולדה רמזה...״

בהדרכת הבמאי הקנדי סד קוצ'ף (שעשה גם את המירוץ לצב־רת של דודי קראביץ). מאז לא הפסיק לעבוד אף לרגע, ותפקידו בגולדה הוא ה־20 במיספר.

הפרס בפסטיבל קאן נתן לו הכשר ביגלאומי בלתי מעורער, והפך אותו לדמות מבוקשת, לא רק בסרטים אוסטרליים, אלא גם מחוץ לגבולות מולדתו. זמנו תפוס מאז לא פחות בהופעות אישיות לפיסום הסרטים שבהם השתתף, מאשר בעשיה עצמה. באחד המס־עות שלו ללונדון, הוא נתקל ב־סרט אוסטרלי אחר, בשם הקא־ריירה המזוהירה שלי, והבחין כ־ג'ודי דייוויס שגילמה את התפ־קיד הראשי. „הרהרתי בקאריירה המזהירה שהיינו יכולים לעשות ביחד, אילו ניתנה לנו ההזדמנות להופיע זה לצד זו.״ ההזדמנות אכן ניתנת להם — דייוויס מגל־מת את גולדה הצעירה ותומפסון, כמי שמגלם באישיות אחת את כל חבריה של גולדה, זוכה לשחק לצידה.

אבל לא רק לצידה. בסידרה נמ־שכים היחסים בין אריאל, שמה של הדמות בסרט, ובין גולדה על־פני תקופה ארוכה מאוד. בהתחלה מורכב הזוג מתומפסון ודייוויס, ובסוף הזוג הוא תומפסון ואינג־ריד ברגמן.

התסריט של הארולד גאסט קושש: אינך חושבת שהגיע הזמן להתחתן?

תומפסון היה נשוי, ויש לו בן בגיל 12. אחרי שנפרד מאשתו הקים לעצמו מישפחה חד־שה, בחברת שתי אחיות „שונות זו מזו כמו היום והלילה,״ אתן בא גם לישראל. „אין זו ביגאמיה, משום שאיני נשוי לאף אחת מן השתיים. גם אין אלה יחסים שבין גבר אחד לשתי נשים, אלא של אדם אחד, לאדם שני ולאדם שלישי ולהיפך, כששלושתנו שוויי־ערך זה בעיני זה.״

השותפות שלהם, המחזיקה מעמד 11 שנה, יוצאת־דופן כל־כך, שאין תומפסון מעז להציע לאיש ללכת בדרכו.

„מן הרגע הראשון שנפגשנו, החלטנו ביניינו שהדבר החשוב ביותר הוא שמירה על הגינות ויושר ביחסים שביניינו. מאז אכן הצלחתי לשמור עליהם ללא רבב.״

למישפחה המשולשת יש חברת הפקה. באנקי היא מזכירת הפקה שכתבה כבר כמה תסריטים, וליאו־נה היא מעצבת תילבושות ובדים. „כששואלים אותי מה זה אומר לחיות עם שתי נשים, קשה לי לענות על כך, כשם שאדם שיש לו זקן אינו רואה אותו, והוא בולט רק לעיני הזולת.״

עדנה פיינרו

(המשך מעמוד 9)

משום שנסע, לדבריו, בתוקף תפ־קידו.

„אני איש ישר״

ל דעת גרוסבורד, פרשת דירת־הסמים ופרשת טיטינה הן פחים ששמנו לו יריביו.

„אני איש ישר. אין אנשים ישרים כמוני. אני בלי משוא־פנים. לכן יש אנשים ששונאים אותי, והם עשו לי את זה.״

את טיטינה הוא פגש זמן רב לפני התקרית ברחוב יהושע בן־נון בירושלים. אשתו, אשר יצאה אחרי המעצר לטיול בחוץ־לארץ, אינה יודעת על כל הפרשה. לשתי בנותיו, תאומות יפהפיות בנות 16 הנמצאות בארץ, הסביר גרוסבורד את הפרשה.

„אני לא יכול לשאול כל בן־אדם שאני פוגש או כל בחורה שאני מכיר לתעודת־יושר שלה. לא ידעתי שום דבר על העבר של טיטינה. גם את שמה האמיתי לא ידעתי. כשהיא אמרה לי ש־אנחנו מוזמנים לארוחת־ערב ב־בית של חברה שלה מבית־הספר, לא ידעתי שזו היתה פעם אשתו של עזר כהן. רק השוטר שתפס אותי סיפר לי על כך. עד היום גם לא ידעתי שהבחור שהיה ב־דירה, שהציג את עצמו כמיכה לוי, הוא אחיו של יחזקאל אסלן. אני בכלל לא יודע מי זה יחזקאל אסלן.״

גרוסבורד מכחיש את השמועה שביקר בדירת הסמים כמה פעמים קודם לתפיסתו, אך מודה שביקר בה פעם אחת אחרי שנתפס בה על־ידי המישטרה. „אני איש ישר, ואף פעם לא היו לי עניינים עם מישטרה. אז אחרי שהייתי במיש־טרה, רציתי לדעת מה כל העניין, והלכתי עוד פעם לדירה.״ הוא טוען שלא הכיר את מיכה אסלן קודם לכן, אך מודה שפגש אותו במיסעדה בירושלים אחרי שה־ארבעה נתפסו על־ידי המישטרה בדירת־החשיש.

גרוסבורד טוען שהוא ידע על החקירה שנערכה אודותיו על־ידי מישרד־חקירות פרטי רק בעיקבות מישפטו של תת־אלוף ברוך אר־בל, אך מודה שהוא יודע על עוד חוקר אחד שחקר אודותיו תקופה ארוכה. זהו יעקב נחמיאס, סגן־אלוף בצה״ל וקצין־מישטרה בכיר לשעבר. נראה כי נחמיאס, איש הליכוד, שהיה מרכז מערכת־הב־חירות במיגזר הערבי במטה הב־חירות של הליכוד, הפסיק את החקירה כשקיבל את תפקידו ב־מערכת־הבחירות, וגרוסבורד מו־דה שהוא סיפר לו על החקירה הענפה.

גרוסבורד ופרקליטו, אריה מ־רינסקי, טוענים שלציבור אין כל עניין בפרשה הפרטית שלו עם טיטינה. המישטרה עדיין חוקרת, בין היתר, את מעורבותו של גרוסבורד עם אנשי העולם־התח־תון והאנשים שבשולי עולם זה, וכן את פרשת הסמים שנתפסו בדירה שבה שהה מנכ״ל מישרד־התחבורה. לגבי כל יתר הפרשיות טוען גרוסבורד שהוא „נקי מכל רבב.״

„אני אף פעם לא הייתי פקיד ממשלתי, ואין לי אופי של פקיד ממשלתי,״ טען השבוע גרוסבורד. „אילו היה לי אופי של פקיד, הייתי אולי זהיר יותר. אבל יש לי אופי של איש־עסקים פרטי, „עוד לפני הפרשה התפטרתי מעבודתי. השר לנדאו לא רצה לתת לי ללכת, וחשבתי שזה לא הוגן לעזוב כשהוא חולה. גם השר חיים קורפו ביקש ממני פע־מיים להישאר בתפקיד, אבל אני לא מוכן להישאר עוד. השותף שלי, אברהם קינג, לקה בהתקף־לב, ואני מוכרח לחזור לעולם־העסקים. יותר מדי כסף הפסדתי בגלל זה שהייתי פקיד ממשלתי.״

יוסי יגאי

אסתר פרבר
„הוא לקח לי תחתונים —

רפי פרבר
— וגר עם המאהבת שלו!"

בעוד שמנכ"ל מישרד התחבורה הסתבך עם המישטרה, הסתבך מנכ"ל מישרד התיירות עם אשתו ובית־המישפט

צרות המנכ"ל השני

התפקיד של מנהל כללי של מישרד ממשלתי, שאליו שוא־פים כה רבים, הפך בזמן האחרון תפקיד ביש־מזל. אך התגלתה פר־שת דירת־הסמים של מנכ"ל מישרד־התחבורה, אריה גרוסבורד (ראה עמודים 9—8), שגררה אחריה גילויים נוספים על עברו של האיש, וכבר התרגשה רעה על מנכ"ל של מישרד ממשלתי אחר — רפי פרבר הצעיר, מנכ"ל מישרד־התיירות.

בתצהיר שהגישה רעייתו של רפי, אסתר פרבר, בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, היא העלתה שורה של טענות, שאם אכן הן נכונות, הן מצביעות בלי ספק על אופי מיוחד־במינו של נושא אחת המישרות הבכירות בממשלה ה־חדשה.

כתבה אסתר („אתי") פר־בר בתצהירה, שאושר ע"י ידי פרקליה, עורך־הדין צבי שרון מתל־אביב:

ביום ה־5 ביולי 1981, בשעות אחר־הצהריים, יצאתי לקניות, ב־לוויית ילדי, בין השעות 6 ו־8 בערב. בחזרי הביתה פתחתי את הדלת ולעיני נתגלה הבית כלאחר פוגרום.

הדלת היתה סגורה, כפי שעזב־תיה. היא נפתחה על־ידי בעלי, רפאל פרבר, הגר מזה שנתיים וחצי ברחוב גבע מס' 1 בגיבעתיים, עם המאהבת שלו. בידי צרור מפתחות של הדירה.

במהלך הערב טילפן בעלי והו־דיעני שהוא ביצע פשיטה, ואילו הייתי בדירה היה מפוצץ אותי. כן השמיע איומים כלפי עורך־הדין שלי, וכן דרש ממני, לטובתי, לעזוב את הדירה עם ילדינו, מפני שלמחרת יהיה גורלי רע ומר.

הבית היה הפוך. בקבוקי־ויסקי שפוכים על השטיחים בכל מקום. דלת המיזנון פתוחה, והמנעול מושחת. בחדר־השינה היתה המיטה הפוכה על פיה, המיזרון והמצעים

מנכ"ל פרבר עם שריר
הימור נכון —

על הריצפה. ארונות־הבגדים רי־קים מתוכנם, וחלקו שפוך על הריצפה. בחלל החדר נשפכו כמה בקבוקי־בושם. המקרר ריק מתוכן, למעט חלב. דלתות ארונות־המיטבח היו פתוחות, וחומרי־ניקוי מתגל־גלים יחד עם כלי־מיטבח ותוכן המזווה.

חדרי־הילדים הפוכים ומושחתים. מיזרנים על הריצפה, ומצעים מת־גלגלים בכל החדרים. חדר־השירו־תים הפוך, פוזרו בו חפצים שונים.

מן הדירה נלקחו חפצים שונים ורבים. לא הצלחתי לאמוד את כל הדברים. כמו כן פיזר בעלי רעל־עכברים בכל הבית.

מכה אחרי מכה

היה צורך להרגיע את הילי־דים המזועזעים. לא יכולתי להכין להם ארוחת־ערב, מילבד חלב לשתייה, ולא ארוחת־בוקר ואוכל לקייטנה. אחרי לכתם לישון הזמנתי את המישטרה, אשר פתחה תיק־אירוע.

בהמשך לתצהירה, פירטה אסתר פרבר את כל הדברים שבעלה לקח מדירתה. לדבריה, הוא לקח תחתונים וחזיות שלה, סודרים וחולצות, מיקטרונים, מגפיים, מ־פות־שולחן יקרות, מחרוזת־פנינים־מתורבתות ועגילים, מאפרת־נחו־שת, צעיף־מוהיר אנגלי גדול, בגדי־ילדים, חלוקי־שינה וחלוקי־בוקר, כפפות־יד מעור, חליפות, מיסמכים ותעודות, וכן מחשב־כיס. לדבריה בתצהיר, הוא גם חיבל ברדיו סטריאופוני, שהיה בדירה.

כך הגיע משבר חיי־הנישואין של המנכ"ל הצעיר ביותר בשירות־המדינה לשיא חדש.

עד כה ידעו רק ידידים קרובים של בני־הזוג על מערכת־היחסים שלהם, אולם עם הגשת החומר לבית־המישפט, והעובדה שאסתר פרבר מאשימה את בעלה המנכ"ל בחבלה ברכוש ובגניבה, הפך ה־עניין נושא ציבורי.

רפי פרבר הוא בן למישפחה חיפאית ידועה, למודת סבל ותלאות. אביו היה אחד מרופאי־הילדים הידועים ביותר בארץ, ואמו אחת הדמויות הפדגוגיות הנערצות ב־עיר־הכרמל.

את שירותו הצבאי בילה רפי בלישכת־הגיוס בחיפה, ובאותה תקופה אף הכיר את אשתו, אתי, פקידה בבנק. מיד אחרי סיום ה־שירות הצבאי התחיל רפי ללמוד, והשיג תואר ראשון במדעי־המדינה ובסוציולוגיה. הוא עבד כמינהלן באורט בחיפה, אך כשהוצע לו לעבוד במיפלגה הליברלית בעיר, היה הדבר מהפך שהשפיע על כל חייו. הוא טיפס במהירות במדרגות המיפלגה. אופיו הנוח עזר לו בכך. כעבור ארבע שנים של עבודה במיפלגה בחיפה, הוא הר־גיש שעיר־הכרמל קטנה עליו, ו־עבר לעבוד במיפלגה הליברלית בתל־אביב.

פרבר עם ידידה
— על שר ועל מאהבת

אז עשה רפי הימור, שברבות הימים הוכיח עצמו כנכון. הוא הימר על אברהם („אברשה") שריר, והפך אחד מאנשי־סודו של מי שנחשב אחר־כך כאיש החזק של המיפלגה הליברלית וכאיש־אמונה של קבוצת המיליונר שאול אייזנ־ברג (העולם הזה 2295), ששיבצה את פרבר בהנהלת ירחונה, מוניטין.

עתה שילם שריר למעריצו, ועם מינויו של שריר כשר־התיירות הוא מינה את רפי כמנכ"ל מישרדו.

עוד בתחילת דרכו בתל־אביב נפטרו הוריו של רפי — שניהם באותו היום. היתה זאת מכה אנושה לעסקן הצעיר, שבעיקבותיה באה מכה נוספת — אחותו בת ה־18, צעירה שחזרה בתשובה, אך ש־סירבה להשתמט משירות צבאי ושהתגייסה לרבנות הצבאית, נה־רגה בתאונת־דרכים.

בעיקבות תצהירה של אס־תר פרבר הגיש פרקליטה בק־שה־בדרך־המרצה בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, עורך־הדין שרון ביקש מהשופטת שושנה ברמן לאסור על רפי להיכנס לדירת אשתו. בהנמקת הבקשה כתב שרון: „מזה כשנתיים עזב המשיב (רפי פרבר) את הדירה הנ"ל (של אסתר), שבה התגורר קודם לכן יחד עם המבקשת ועם ילדיו, ועבר לגור עם המאהבת שלו בדירתה בגיבעתיים. כן יש למשיב דירה נוספת, בת 5 חדרים, ברחוב רקנאטי 10, באפקה. לאחרונה התחיל המשיב להיכנס לדירה בחשאי, בהיעדר המבקשת, לגנוב משם חפצים ולגרום נזק לריהוט ולציוד בדירה.

„אחרי מיספר פעמים כאלה פנתה המבקשת, עוד בחודש ספ־טמבר 1980, למישטרה, וזו הזהירה אותו כי יחדל מכך."

„ההרס הוא איום"

בתצהיר נוסף שהגישה אס־תר פרבר נגד בעלה היא גוללה מסכת נוספת של טענות.

כתבה אסתר פרבר: בתחילת 1979 עזב המשיב לפתע את הדירה ועבר לגור עם מאהבת שלו בדירתה בגיבעתיים, תוך שהוא משאיר אותי ואת ילדי בחוסר כל."

אחרי שתיארה את התפרצויות בעלה לדירה, וההרס שהוא גורם שם, תוך כדי שהיא מציינת ש„בין השאר לקח המשיב את מרבית בגדי התחתונים, והכל בכוונה לגרום לי טירדה ובושת רבה," כתבה אסתר פרבר: „ההרס שהש־איר המשיב אחריו בדירה הוא איום, וניכר כי נעשה בכוונה ל־גרום לי עד כמה שאפשר סבל רב ונזק כספי. כך, לדוגמה, רוקן ה־משיב את המקרר מדברי־המזון שהיו בו, ביודעו היטב כי על־ידי כך יגרום לי ולילדים סבל רב, כשאחזור במוצאי־שבת, ולא יהיה לי לתת לילדים אפילו גביע לבן או אשל, או סוג אחר של דברי חלב."

נעמי אדווה ■

סטימצקי

• ספרי מתנות
• במבחר הגדול ביותר
• במחירים הנוחים ביותר

ספרים ואלבומים בנושאים: אמנות • תחביבים • מוזיקה • קולנוע • צבא
גננות • בישול • עיצוב פנים • ילדים ועוד

מבצע

ספרים לראש השנה

כל הקונה ספרים בחנויות סטימצקי
בין התאריכים 25.9.1981 - 6.9.1981
בסכום של -.500 שקל לפחות בקניה אחת

יקבל: 10% הנחה מיידית במקום
20% נוספים מן הסכום שישולם כהנחה נוספת בתעודת שי לפרעון לראש השנה הבא (תשמ"ג)

(השי הנוסף מיועד לעודדך להצטרף לחוג לקוחותינו הן השנה והן בשנה הבאה).

המבצע מקיף את כל הספרים בכל השפות וביניהם ספרים במבצעים אחרים ובמחירים מוזלים.

שנה חדשה עם ספר טוב

רשת חנויות הספרים הגדולה ביותר הקובעת את הרגלי הקריאה בישראל
1000 ספרים חדשים בכל חדש
30 סניפים ב-ירושלים, תל-אביב, חיפה, באר שבע, רחובות, נ"ת לוד ואילת

הנאות איחדות

חנות חנות ספרים-מניה שהיא חוויה

"לא טוב היות האדם לבדו"

רעים

הכרויות למטרת נישואין
19 שנות מוניטין
העסק הנבחר לשנת 1981

תל אביב, רח' בן יהודה 58 טל: 03-282932

חן טרמפ לחייל

הזמן כבר עכשיו
מקום למודעות בגליון
ראש השנה
של
העולם הזה
שיופיע במוצ"ש
ה־26.9.81

הבת הכלואה

(המשך מעמוד 71)

אביה. לא הוגשה כל תלונה רשמית. דברי השוטר ההמימו את האם. גינה טילפנה הביתה באותו ערב ואמרה לאם כי היא נמצאת אצל אבא, וטרקה את השפופרת.

מאז לא היה לאם ולאחים כל מגע עם גינה. מכיוון שאיש מהם לא נמצא בקשר עם האב, לא ידעו מאומה על מעשיה. הדבר הראשון שנודע להם היה באותה ידיעה ב־עיתון. שם קראה האם לראשונה כי היא נחשדת בהכאת בתה וכלי־אתה בבית, כי היא מנעה ממנה במשך חודש לצאת ולהיפגש עם אביה, וכי הבת מעדיפה להתאבד מאשר לחזור לביתה. מיכתבים שהוגש על־ידי האב לבית־המישפט, שיכנעו את השופט יהושע גרוס כי טובת הקטינה דורשת שהיא תישאר אצל אביה, והוציא צו ביניים, עד שיידון המישפט במועד שנקבע.

האם והאחים שחיפשו הסבר להתנהגותה המוזרה של גינה, ערכו חיפוש בין חפציה ושם גילו יומן בכתב ידה וכמה שירים שכתבה בחודש האחרון בבית. שניים מבין השירים הם על האם ועל האבר. ושניהם מתחילים במילים: „אמא בשבילי זה הכל / אמא בשבילי זה דבר גדול" ו: „חבר בשבילי זה הכל / חבר בשבילי זה דבר גדול". הקונפליקט שנוצר בנפשה של בת הנעורים המתבגרת, השבויה בין אהבתה הראשונה ונאמנותה לאמה, מצא את ביטויו בשני שירים אלה.

אמא בשבילי זה הכל / אמא בשבילי זה דבר גדול / אמא מכבסת, מבשלת ודואגת / אמא זה לא סתם אדם / זה אדם שאין לו תחליף. // אמא בשבילי זה הכל / אמא בשבילי זה דבר גדול / אמא שוטפת דואגת וקונה לי הכל / אמא זה לא סתם אדם / זה אדם מיוחד במינו.

אבל אהבה ראשונה בגיל 14 היא דבר גדול ומסנוור לא פחות. וכך כתבה גינה אחרי יומיים:

חבר בשבילי זה הכל / חבר בשבילי זה דבר גדול / חבר מבניך, דואג מוסר ומקבל // חבר יודע להעניק אהבה / אך גם יודע את סופה (או את גבולה).

ושיר נוסף:

הוא אומר לי את ילדה / זה כואב לי / הוא אומר לי את יפה / זה מחמיא לי // שני ניגודים של אדם אחד / האומר זאת לנערה אחת.

פיתרון קל?

ל ידה אחרת שהיתה נקלעת למצב כזה, והיה לה בית נורמלי, היתה פונה להוריה ומתייעצת אתם. אולי היו מגיעים להסכמה, ואולי היתה הילדה סובלת משיברון־הלב של האהבה הראשונה ונפרדת מגבר. אך לגינה היה פיתרון קל. כיוון שידעה שאמה מתנגדת לידידות עם גבר, בחרה באפשרות הקלה לעבור ולהתגורר עם אביה. היא חשבה כי שם יהיו הפגישות עם החבר קלות יותר, והפיקוח של האם החורגת לא יהיה צמוד כמו זה של האם האמיתית.

קשה בוודאי לעזוב אם שהיא „אדם מיוחד במינו" בלי הסבר, וכדי לעבור לחזקתו של האב שצורך לשכנע את בית־המישפט כי יש לכך סיבה סבירה. כיצד והיכן נולד סיפור המכות, הכליאה והתאכזרות, יברר בית־המישפט.

אך סיפור אנושי קורע לב של בת להורים גרושים מתגלה מיומנה הילדותי של גינה, אותו ניהלה במחברת בית־ספר דקיקה מאז גיל 12.

להלן קטעים מיומנה שמחזיק בית־המישפט:

יומנה של גינה פ. 1979. קומה שלישית רחוב א.

שלום, שמי הוא גינה פ. ואני רוצה לספר ולהרחיב את הנושא של מהלך חיי. החיים שלי הם לא כמו של כל ילד אחר, הם שונים. טוב, חיי מתחילים בכך שאמי היתה בסוף ההריון שלי, אז אבי היה מאוד עיקש. אמי אמרה לו שיש לה צירי לידה, והוא לא שם לב אליה והיא התרגזה מאוד, ולכן הם רבו בכוח. אמי הלכה ללדת ואחרי לידתי היא באה הביתה אחרי שלא ראתה את אבי, מפני שאבא אפילו לא בא לבקר אותה. אלא הוא ניצל את ההזדמנות והיה יוצא בערב עם בחורות אחרות. בגיל שנה, אבא ואמא כבר לא היו במצב טוב וביחסים טובים. וזה נגע ללב אחותי הגדולה, ולי ולשני אחי.

כשהייתי בת שנתיים, שלוש, ארבע, חמש ושש, אז אבא היה יוצא כל ערב מן הבית והיה אומר לאמי כי הוא הולך לעבודתו, ואמא היתה עומדת במרפסת כל הלילה והיתה מחכה לו. וכשהוא בא הוא היה עצבני והיה מתרגז על אמא, ואנחנו היינו סובלים מאוד...

אחרי כמה זמן אבא עזב את הבית והלך לגור עם אשה אחרת, ואחרי זמן די ארוך אבא בא הביתה והתחרט על מה שעשה. ואחי הבכור אמר לאמא שזה סתם הצגות, אבל אמא היתה טובה וריחמה על אבא. אבא חזר הביתה ושוב היה לי אבא.

אשתו של אבא

א חותי, כבורה במישפחה, התחתנה עם החבר שלה, ביום הנישואין אבא ואמא היו יחד, והיה נורא שמח (הלוואי שהיה נשאר כך לעולמים). כעבור כמה זמן אבא שוב התחיל לצאת, וכל הסיפור חזר על עצמו. אז אמא עשתה משהו שאבא לא יכנס יותר הביתה. לזאת קוראים „צו מניעה מן הבית" ויותר לא ראיתי את אבא, רק ביקרתי אצלו. לפני שאמא ואבא התגרשו, אבא התחתן עם אשה אחרת, ואשתו כבר היתה בהריון בחודשים האחרונים. אז אשתו ילדה בן ושמו ע. לאשתו של אבא קוראים ר. ויש לה ילדה לא מאבא, אלא מבעלה הראשון. היא אלמנה ובעלה נפטר בתאונת דרכים.. באחת הפעמים שהייתי אצל אבא הוא לקח אותי אל אשתו, אז הייתי ביישנית כי הייתי ילדה קטנה עוד, ואבא הציג בפני את כולם.

אני מתראה עם אבא מאז ועד היום.. אני עכשיו בת 12 ואני חושבת שזהו הגיל הכי יפה שיש, מפני שאני לא קטנה ולא גדולה, אני בינונית. לאמא שלי טוב מאוד, היא סובלת קצת מהכליות... אבל היא מאוד נחמדה...

היום אני הולכת לאבי. הוא היום נסע לחיפה... אך אני כמעט בטוחה שהוא יזכור לבוא לקחת אותי. למה אני כמעט בטוחה? מפני שלאבא שלי אין רק אותי בראש שלו, אלא הוא אדם בעל עסקים. אבל אני מקווה שזה יהיה בסדר והוא כנראה יזכור אותי.

22.5.80

שלום לכם, מה שלומכם? אני באמת מצטערת שלא כתבתי הרבה זמן, פשוט לא היה לי חשק. אני מרגישה בנוח מבחינת הבריאות, אבל מבחינה אחרת אני לא מרגישה בנוח. תראו, אבא שלי רוצה לנסוע לחוץ לארץ אז הוא צריך לעשות הוראת קבע לבנק... אם הוא לא ישאיר לנו כסף אז לא יהיה לנו אוכל לאכול, כי אין לנו כסף מיותר.

א) הוא הרי מיליונר, אז למה הוא עושה בעיות עם הכסף? מה זה כל כך קשה לו לשלוח את הכסף?

ב) למה הוא משקר אותי? אני חושבת שאני יודעת למה. מפני שהוא יודע שכל מה שהוא אומר

(המשך בעמוד 76)

(המשך מעמוד 45)

איך שאני מכבה את האור, שכך יהיה לי טוב, טלפון. מי על הקו? ווארן ביאטי. שואל אותי: ‚מה את עושה' ואני עונה לו ‚אני חצי ישנה'. הוא אומר לי ‚למה שלא תבואי אלי'. וכשאני עייפה לא ווארן ביאטי, ולא אני לא יודעת מי, יכול להזיז אותי. מה, בשביל לרוץ אליו למלון לקוויקי אני צריכה לקום מהמיטה? זה בכלל לא בראש שלי. אחר כך הוא טילפן לי ולא היה לי זמן, ולו לא היה זמן, חיברתי אחד ועוד אחד: מה יצא לי ממנו? דפיקה. זה לא מעניין אותי וזהו.

והיה פיטר סלרס שהייתי איתו בסרט, ואחר כך הלכנו אליו הביתה. לא שכבתי איתו, את יודעת רק ככה, סמוטש, ליטוף ונישוקים. אני לא אוהבת להיכנס עם בן־אדם ישר למיטה. הוא אמר את מסוכנת, כי את גם יפה וגם חכמה.

יום אחד עשיתי לברט נלקסטר ספגטי, זה היה קטע! שמתי לו מוסיקה, רקדתי והשתוללתי. הוא היה מבסוט, אבל ספגטי לא אכל. מה לעשות, אני לא יודעת לבשל ספגטי. אז ויתרנו, ועשיתי לו אורז. הייתי גם בארמון המלכה והכרתי את פרינץ צ'ארלס. זה היה אחר הצהריים, נסיון ממש נהדר.

● מתי נגיע סוף סוף לרומן שלך עם טדי קנדי?

אוי, זה היה רומן שגעון. ממש מה־סרטים! יום אחד נסעתי באופניים שלי בבברלי הילס. עוצרת לידי מרצדס מפוארת ובתוכה דון בלטמנט, המנג'ר של קבוצת הרוגבי ראמס. חייך אלי, הייכתי חזרה, קישקשנו, ובערב הוא צילצל אלי והזמין אותי ללכת איתו לאנג'י דיקנסון. ככה התיידדנו ויצאנו מדי פעם. סיפרתי לו שאני נוסעת לוושינגטון והוא אמר לי: ‚תני לי את הטלפון שלך, אני אגיד לטד שיתקשר'. הייתי אצל ידיד שלי, ש־הוא מלך הדיסקו של וושינגטון.

יום ראשון בבוקר — לא אשכח את זה — טד בטלפון. רעדתי. הוא כזה נחמד, נותן לך הרגשה שהוא שום דבר. אמר ‚יש לי שעה לפני שאני נפגש עם קארטר, אז אבוא להגיד שלום. יש לך יין?' תוך שעה בא במוסטאנג אדומה ישנה, וזהו, כך התחיל הסיפור. בילינו חצי שעה ב־קישקושיה, אחר־כך הוא היה מתקשר כל יום ראשון ובא אלי לוויק־אנד. זה היה שיגעון. הוא סכסוך־מאניאק, אבל שיגעון, וככה הייתי פוגשת אותו בניו־יורק וב־וושינגטון. אנדי ויליאמס היה בא לשחק אצלו טניס. מה אני אגיד לך, את יודעת איזו חווייה עברתי כשישנתי בבית של המישפחה בוושינגטון? את יודעת מה זה לישון בבית שנשיא ארצות־הברית ישן בו? היינו בקשר המון זמן, אבל את יודעת הקשר נותק.

● האם אי פעם בימי חייך חיית מאוהבת?

כן, פעם אחת ויחידה. בבחור איטלקי בשם רנאטו פארטי — הוא היה הגבר הכי מושלם שפגשתי. חוץ ממנו אני חושבת שהיו לי רגשות עמוקים מאוד ל־שנים־שלושה בחורים. היו לי רגשות ל־ג'ונאס מיימון ויש לי רגשות לחבר ה־עכשווי שלי, דייוויד, שנוסע מחר לאוסטרליה, שם הוא גר.

● כשאת אומרת חבר את מתכוונת שאת יוצאת רק איתו?

כן, אני יוצאת איתו כבר די הרבה זמן. הוא אוסטרלי וגרוש, יש לו פה אשה־לשעבר וילדה. הוא היה פה כל הקיץ. זה היה קשה מאוד כי הוא הקדיש הרבה זמן לילדה שלו. זה לא פשוט לצאת עם גבר גרוש שנותן את כל מה שיש לו לילדה שלו, זה קשה מאוד.

● כשאומרים לך סכם איזו מנורה נדיקת אצבע?

סכם זה דבר נהדר אם בא לך על מישהו אם הוא עושה לך משהו וטוב לך אתו, אבל אם לא בא לך על מישהו זה חרא.

● ואיזו מנורה נדיקת כשאומרים לך חתונה?

אני רוצה להתחתן עם בן־אדם ש־יהיה לי טוב אתו, אני לא רוצה גבר חלש. הגבר שלי צריך להיות בלי פחדים, עם ביטחון עצמי ושיודע להחזיק אשה שהיא אשה.

● גברים פוחדים ממך?

ודאי. אני עצמאית, יפה, כולם מסתכ־לים עלי, אני מקבלת טלפונים מכל ה־עולם, וזה מציק לגבר.

● איך את מתייחסת לזה?

זו הבעייה של הגבר, לא שלי. אם גבר לא יכול לתת לי חופש ואוויר לנשום, אני לא רוצה אותו לידי. מה אני צריכה, זנב? בשביל 1000־2000 דולר לחודש שגבר נותן לאשה אני לא מוכנה להתפשר.

● מה עושה לך המיכה אהבה?

אני נורא רוצה להתאהב. אני יותר מדי אמוציונאלית. זו הבעייה שלי. אני נותרת לגבר כל־כך הרבה, שקשה לו להאמין־שזה אמיתי.

● פנינה רוזנבלום, מה מניע אותך?

תראי, בילדותי חייתי בעוני. אומנם היה לי המון חום ואהבה מאמא שלי אבל היא לא יכלה לספק לי את צרכי החומריים. כשאחותי ואני היינו צעירות מאוד, עזב אבא שלנו את הבית. בית? זה לא היה בדיוק בית, זה היה צריף קטנטן, ובו גרנו וחיינו כמו עניים מרודים. כשאבא עזב את הבית אמא יצאה לעבוד. עד היום היא עובדת ועד היום היא דואגת לי. אני רוצה לתת לה כסף, אבל היא לא רוצה לקחת. תאמיני לי שהיא חוסכת בשבילי? אמא שלי חסכמה פרוטה ל־פרוטה, והשקיעה בנו את כולה.

את אבא שלי אני לא מכירה, לא רוצה להכיר, לא מתייחסת. פשוט אין לי אבא וזהו. זוהי הסיבה שגדלתי במהירות ו־יצאתי לעזור לאמא שלי. תמיד הייתי ילדה יפה ומושכת אבל מלכות הכיתה היו דווקא הפרימדוניות, הבנות של העשיר־ם. הייתי אומרת להן שאני אהיה דוגמנית מצליחה והן היו צוחקות לי. זהו. החלטתי להצליח ויהיה מה. החלטתי שאני לא אחיה בצריף קטנטן, שאני לא אהיה עניה. בשלב ראשון התחלתי לצאת עם בני עשירים, השלב הבא היה תחרויות יופי, ומאז הסיפור ידוע. זה מה שמזיז אותי. אני רוצה להיות אשת קאריירה עשירה ומצליחה. אני לא רוצה לחזור אל הצריף בפתח־תקווה.

אתה והשקל

מאת מאיר תדמור

המצאות

מצלמות ללא סרט

משהו שרק היפנים יכלו להמציא. מצלמה שאין צורך להכניס בה סרט, אין צורך לפתח את הסרט ואין צורך להדפיס את התמונות. מה שכן צריך — צריך לצלם. זוהי ההמצאה האחרונה של מעבדות המחקר של „סוני", מצלמה אלקטרונית בשם „מאוויקה" — מצלמת וידאו מגנטית.

המצלמה מבוססת על מיתקן זעיר, רגיש לאור, חקולט את המראה דרך עדשות המצלמה. טכניקת מחשב הו־פכת את המראה הנקלט לנתונים סיפ־רתיים הנרשמים על גבי דיסק מגנט קטן, המצוי בגב המצלמה. לכל דיסק אפשרות „לאגור" 50 תמונות צבעוניות. התמונות משוחזרות באמצעות מתאם ו־מופיעות על מסך הטלוויזיה.

המצלמה, כך מעריכים ממציאיה, תו־צא למכירה בשוק תוך שנתיים, ואז יהיה מחירה 660 דולר, ו־220 דולר יעלה המתאם־משחזר.

מה עושים המתחרים, כמו „קודק" ו„פולארואיד", חברות הענק האמריק־ניות? הן מאיצות במהנדסים שלהן למ־צוא ולפתח אמצעים חדשים למערכות הדמיה (מלשון דמות) אלקטרוניות ש־תימכרנה ב־500 דולר היחידה.

„סוני" (מכירות 1980 — 3.9 מיל־יארד דולר) וחברת „מטסושיטה" (מכי־רות 1980 — 13 מיליארד דולר) משקי־עות הרבה מאמצים והרבה מאוד כסף להגיע ראשונים בתחרות על הלקוח.

כל המשתתפים בתחרות זו יודעים כי ההדמיה האלקטרונית היא פתח לעיסקי־ענק חובקי־עולם, יותר אפילו מאלה של הווידאו־טייפים, שהוכנסו ל־שוק לפני 6 שנים, אך רק כשמחירם ירד ל־500 דולר ומטה הפכו לסיפור הצלחה מפוצץ. השנה יימכרו 8 מיליון וידאו־טייפים ביתיים. כמה מצלמות הדמיה אלקטרוניות תימכרנה ב־1985?

המצלמה האלקטרונית של „סוני"
אין סרט, אין פיתוח — יש תמונות

נפט

ניגריה הורידה את מחיר הנפט

ניגריה היתה המדינה הראשונה ש־הורידה את מחירי הנפט שלה לפני שבועיים, לאחר ועידת אופ"ק האחרונה. המעגל שהחל ב־1974 עם עליית מחירי הנפט, ושיבשר את משבר האנרגיה, שעל־פי תחזיות שונות עלול היה להימשך עד סוף מאה זו — נפרץ. ההנחה שמפיקות נפט מעוטות אוכלוסין, כמו סעודיה, יחפשו ברצון כל הזדמנות כדי לקצץ בתפוקתן ולשמור על עליית מחירי הנפט, ושבישר את משבר האנרגיה, שעל־מחירי הנפט לא יביאו לשינויים ב־ביקוש, כיוון שהנפט הוא מיצרך בסיסי, והביקוש לו אינו גמיש — נתגלתה כ־שקר.

הביקוש לדלק ירד ב־1980 ב־8 אחו־זים, השנה יקטן הביקוש ב־2—3 אחו־זים נוספים, והאמצעים לחיסכון בדלק עדיין גדלים.

מה בעצם קרה, ולמה? מדינות שרצו לקצץ בתפוקתן קיצצו. מדינה כמו סעו־דיה גילתה שתפוקתה הגבוהה מסייעת להעשיר את אנשי בית המלוכה. אפילו תקצץ סעודיה בתפוקה של היום, שהיא מיליון חביות דלק ליום, כמחווה למדי־נות אופ"ק האחרות, איראן ועיראק יתנפלו על החלל שיווצר. כאשר יסיימו את המלחמה ביניהן, הן יגדילו את תפוקת הנפט שלהן. ועוד משהו: ביגלל שיעורי הריבית הגבוהים, נמנעות חב־רות הדלק מלצבור מלאי. השוק הפך שוק של קונים.

סעודיה החוששת מפני מפנה דרמטי בצריכת הנפט, מנסה להשפיע על חב־רותיה באופ"ק לבנות אסטרטגיית נפט ארוכת־טווח, לפיה יהיה מחיר הנפט צמוד לגידול בתוצר הלאומי בארצות המתועשות. אם כך יהיה, צפויה לנו שנה שקטה בחזית הנפט.

הבורסה

מי צריך בורסה: אפשר להקים סניף של לאס־וגאס בהיכל התרבות

ובאמת, מי צריך בורסה? אנחנו צרי־כים. תארו לעצמכם שלא יהיה לנו איפה להשקיע את כספנו. בבת־אחת נאבד את מקור ההתרגשות היומי (להו־ציא ימי שישי, שבתות וחגים). לא נוכל להפסיד עם סיכוי ותיקווה להרוויח ל־מחרת. נרוויח היום כדי שיהיה במה להשקיע למחרת, ולהפסיד מחרתיים. ב־קיצור, איך נראה בלי הקאסינו (בית־ההימורים) הלאומי, שכה התרגלנו אליו?

לפני שנתחיל לומר מי בעד, ומה יש לאחרים נגד, צריך לראות מה אומר הלקסיקון, על הבורסה: „גוף המנהל שוק מאורגן וסדיר למסחר בניירות־ערך; המיסחר מבוצע על־ידי החברים בבורסה או על־ידי נציגיהם." יפה. עכ־שיו, מי צריך את הדבר המאורגן וה־מסודר הזה, שגורם לנו כאבי־בטן כשיש מפולת זוטא, ונדודי שינה כשיש „מפו־לת ינואר"?

כמה ציונות יש בבורסה?

אלה שטוענים שעיקר תפקידה של הבורסה, או תרומתה למשק, הוא ב־כמות החסכונות וההשקעות שהיא מג־ייסת לתעשייה, טוענים גם שהבורסה נכשלה כישלון חרוץ. כל ההון שהושקע בתעשיה באמצעות הבורסה לא עלה על כמה אחוזים מכלל הכסף שעבר דרכה.

את כל מניות התעשיה הנסחרות ב־בורסה, אפשר להטביע בכפית אחת של מניות בנקאיות ופיננסיות.

יושב־ראש מועצת־המנהלים של ה־בורסה טוען, שהמוסד שהוא עומד ב־ראשו חיוני לקיום שוק של ניירות־ערך — מניות ואיגרות־חוב, ושהבורסה לא רק שלא נכשלה, אלא שהיא על דרך המלך. והראיה: 14 חברות תע־שייתיות חדשות שהצטרפו בארבע ה־שנים האחרונות לבורסה, מתוך 40. אז איפה הציונות?

„ההזדמנות השווה"

וזה מביא אותנו לנושא לא פחות חשוב. האם לכל מי ש„משחק" בבורסה יש הזדמנות שווה?

לכל ידוע שבבורסה קיימת ריכוזיות מופרזת, חלקים גדולים של המיסחר נשלטים על־ידי קבוצה מצומצמת של קרנות, סוחרים פרטיים, חברות להש־קעה ומנהלי תיקים — בקיצור „המקו־רבים"; להם יש המידע המוקדם והע־דיפות על־פני המשקיע הקטן, בהיותם קרובים לצלחת. הם באמת יודעים מתי לקנות וגם מתי למכור; לא תמיד, אבל בדרך־כלל.

במילים אחרות, אין ביקוש והיצע מפוזרים, וזה מה שמפריע למשקיע ה־קטן. אין „מישחק הוגן", ואת זה צריך לקחת בחשבון.

הבת הכלואה

(המשך מעמוד 74)

לי אני מספרת לאמא שלי, וכך גם אמא שלי חושבת.

ג) הוא בכלל לא אבא טוב, מפני שכאשר אני הולכת אליו הוא אף פעם לא בבית אתי. כאילו הוא בכלל לא אבא שלי. אני רוצה להרגיש חמימות, שהוא אבא שלי, שיקנה לי, שישתף אותי וכו'.

ד) כל מיני דברים שברגע זה לא עולים על ראשי...

אבא שיקר אותי

26.5.80.

שלום לכם, היום אני לא אכתוב הרבה מפני שאין לי מצב רוח טוב. היום כשחזרתי הביתה, אמא שלי אמרה לי שאבא שלח במכתב רשמי, כל מיני דפים מן העורך דין שלו. ובעצם אבא רוצה להקטין את המזונות והוא עושה מישפט... אבא שיקר אותי הרבה לכן אני לא הולכת אליו היום. אבל אני חושבת שגם אני לא אלך יותר אליו. אני לא ילדה מזוודה יותר, ולא ילדה שאפשר לשחק אתה ולעבוד עליה. ולי לא קוראים „ילדת היריון", אם אתם מבינים.

1.5.81.

...זוכרים שכתבתי לכם שאני חושבת להפסיק ללכת אל אבי, בגלל הצרות שהוא עשה לנו? באמת אינני הולכת כבר כחודשיים כמעט. ומקווה לא ללכת אליו יותר. אמי מרגישה טוב, וביום ראשון יש לה מישפט, נראה אם באמת יקצצו לנו מהמזונות שאנו מקבלים...

אני עכשיו גומרת כיתה ח' ונכנסת לכיתה ט' בבית־ספר תיכון, ובאתי הביתה וסיפרתי לאחי הגדול, והוא הבטיח לעזור לי כל השנה.

16.5.81

כפי שסיפרתי לכם לפני זמן־מה שאני כמעט בת 14, אז בעוד חודש ושלושה שבועות בדיוק אני אהיה בת 14.

עוד דבר, הפסקתי לגמרי ללכת אל אבי (ואני מקווה גם לא ללכת אליו יותר, אני בטוחה, לא מקווה) והוא כבר לא מעניין אותי בכלל... ושתדעו לכם שרק לכם אני מספרת את האמת הזו שאני שונאת שנאת מוות את אשתו של אבי וגם את אבי החמור (סליחה). אף אחד אחר לא מאמין לי, אפילו אמי, היא אומרת שאני מתה עליו, אבל זה בכלל לא נכון (איך שאני מתעצבנת, כשהיא אומרת שאני מתה עליו!)...

אצלי הכל בסדר, אני מרגישה טוב. היום בערב אני יוצאת בשעה שבע ומבטיחה לחזור בשעה עשר בלילה.

8.7.81 (הדף האחרון ביומן).

מה שלומכם? ואיך אתם מרגישים? אני מרגישה טוב.

אני לא הולכת לאבי ובכלל, לא מתגעגעת אליו...

אני לא חיוורת, אני שזופה יפה מאוד ולא חיוורת, לא פנימית (בלב) ולא חיצונית (בפנים).

בחופשת הקיץ הזאת פשוט קצת (הרבה) משעמם. ואיני יודעת במה להעסיק את עצמי.

חברתי הטובה, שכנתי מן הקומה הרביעית, חזרה מחו"ל... אנחנו ביחד, אבל כמה אפשר להיות יחדיו שתי בנות? זה משעמם! ואין לי פשוט מה להראות לה יותר ולה אין מה להראות לי יותר, משום שכבר סיפרנו והראינו ממש הכל אחת לשניה.

אז להתראות בפעם הבאה שנקווה כולנו שלא תהיה רחוקה.

באהבה,

נינה.

נראה כי חווית בית־המישפט והגיתוק מהאם הם סוף הנעורים של נינה. יותר לא תכתוב ביומנה קטעים נוגעים ללב ומרגשים כאלה. היא למדה על בשרה את מילחמת הקיום שמנהלים הוריה.

אילנה איזן

תמונת עירום של השדכנית (משמאל) צורפה לכתבה דמיונית - והיא תובעת פיצויים בסך 5 מיליון ל"י מבעלי העיתון

„מה דוזקא את התמונה שלי, כשאני עוסקת כיום בדברים כל כך רציניים?" קוננה השבוע, כמעט בבכי, סגנית מלכת היופי והדוגמנית לשעבר, לאה ורדי, שהיא כיום שדכנית וחוזרת בתשובה.

לאה החיפאית, בת ה־30, הוכתה בהלם, כאשר נודע לה על פרסום תמונת־עירום שלה בשבועון־המין בול. התמונה הופיעה לאיור כתבה מפוברקת בשם „זריקות הירואין וזנות בקאהיר". הכתבה ידעה לספר על אחת בקי אלקבץ, ישראלית שנעלמה בלונדון בין סרסורי־הזונות וספקי „הבשר הלבן" לבתי־הבושת של המרחב.

„אני לא יכולה להרשות זאת לעצמי מבחינה התדמית. חזרתי בתשובה, ואני היום מנהלת מישרד־שידוכים. אדם שעומד בראש מישרד כזה, התדמית שלו צריכה להיות רצינית וסולידית." אומרת הצעירה, שתמונתה חשופת־החזה מתנוססת בראש הכתבה.

צלם הירחון האמריקאי פלייבוי, מארווין ניומן, שהגיע לארץ לפני כ־11 שנים, ביקש להנציח בין דפי ירחונו את היופי הישראלי המיוחד. הוא מצא אותו בדמותן של כמה ישראליות מוכרות ובנות־מזל, שהיו היפות התורניות באותה תקופה (העולם הזה 1698). יפהפיות כמו ליאורה לפידות, ציונה טוכטרמן, אסתר זבקו, אן טוכמאייר, אירית לביא ואחרות, שחשפו את גופן לפני המצלמה. לאה ורדי, נסיכת הים התיכון וסגנית מלכת־המים דאז, היתה בין המאושרות שזכו בכבוד. היתה זו יוקרה לא קטנה, להיכלל בין היפות של הירחון. הגם שלכל החגיגה התוסף שכר גבוה.

לאה ורדי כעקרת־בית
התפכחות מהירה

בגיל 16, בעת היבחרה כסגנית מלכת־המים, היתה לאה מסוחררת מהזוהר הפיתאומי. המחשבה שתמונתה תתנוסס בירחון הבינלאומי הגפוץ הקסימה אותה.

היום 11 שנים מאוחר יותר אני משוחחת עם לאה בביתה שבנווה־שאנן בחיפה. לאה היא אשה נאה מאוד, לבושה חולצה בעלת שרוולים ומיכנסי ג'ינס הדוקים, ושיערה החום, שהפך בינתיים לבלונדי, נופל בחופשיות על כתפיה. כשהיא עדיין נרעשת, היא מספרת בגילוי לב על התפכחותה המהירה מעולם הזוהר, ועל חייה היום.

דוגמנות ודת

„איתי את כל האומללות של הדוגמניות, שצריכות כל הזמן להיאבק, לפתע נוכחתי שאני לא מוצאת את עצמי. הבנתי שבחיי הזוהר אי אפשר ליצור קומוניקציה כנה ואמיתית עם הזולת. אולי יש אנשים שבנויים לזה, או שלא יודעים שיש משהו טוב מזה, אבל לי זה לא התאים."

לאה מצאה טוב מזה. היא גילתה את הדת. לדבריה נתנה לה הדת את האושר הפנימי והשקט הנפשי שהיו חסרים לה בעולם הזוהר. המהפך לא התרחש אצלה בין יום. „זהו תהליך שלוקח הרבה זמן." היא מעידה. אצלה הוא נמשך כבר

לאילת. דווקא כן לטוס!

המהפכה של ארקיע התחילה. מעכשיו לאילת - עד

38% הנחה

טיסה שהיא עיסקה

פרטים והזמנות בסניפי ארקיע:
ת"א - 426262,
ירושלים - 02-225888,
חיפה - 04-643371,
נתניה - 053-23644
ובכל משרדי הנסיעות.

שאל על עסקות הנופש המיוחדות לנוסעי ארקיע.

לוח זמני הטיסות

ימים	א'	ב'-ה'	ו'
מנתב"ג לאילת	14.00	14.00	16.00
מאילת לנתב"ג		12.00	10.00
מחיפה לאילת	10.30	10.30	בשבת ושמרון
מאילת לירושלים		12.00	
מירושלים לאילת	12.30	12.30	

arkia ארקיע

ארקיע מחוף אל חוף

טלפונים 736138 - 726394

לאה ורדי כנערת זוהר, כדוגמנית וכשדכנית
ללמוד על נפש האדם

12 שנים. „היום אני דתית שומרת שבת וצניעות. לא הולכת חשופה חס־וחלילה. אני אומנם מסתובבת במיכנסי ג׳ינס, אבל לדעתי הם אינם נועזים, ואני מרגישה שאני יכולה להסתובב ככה. הכל בצורה סולידית.״

תפנית דרך

לפני כשנה התגרשה לאה מ־בעלה אחרי תשע שנות נישו־אין. מהם יש לה בן בן 8. בעלה היה חילוני, ולא הלך בעקבותיה. היא קיוותה שהוא ישתכנע במשך הזמן, אך זה לא קרה. „תהליך החזרה בתשובה התנגש לי עם חיי המישפחה. אמרו לי או, שאחדות מישפחתית חשובה יותר מהדת. לא יכולתי להתמודד עם זה. הייתי אומללה.״

לאה החליטה לפתוח מישרד שידוכים. היא הגיעה למסקנה, שהשדכנות היא הדרך שלה למצות את כל אישיותה, מירצה וכושרה. „זהו מקצוע שבו אני יכולה לגרום אושר לאנשים, וזה עושה לי טוב,״ היא מכריזה בסיפוק.

לאה קוראת סיפרי פסיכולוגיה, כדי ללמוד על נפש האדם. „בידע אני משתמשת בעבודתי כשדכנית. שידוכים זה לא רק חתונה. זה הרבה מעבר לזה. אני נותנת עידוד לאנשים, אוזן קשבת לבעיות, ייעוץ. אני צריכה להכיר את האדם ולהחליט מה הכי טוב בשבילו. לא תמיד האנשים יודעים מה טוב בשבילם.״ לדבריה, יש לה חוש טבעי לזה.

לאה מתייחסת לעבודתה כאל יצירה. יש לה הרגשה שתפקיד זה נועד לה משמיים: „אני רואה בזה כעין שליחות ורוצה למצות שלי־חות זו עד הסוף. כל אדם שבא אלי, אני צריכה לעזור לו. שדכנות היא עבודה קשה מאוד. אם לא הייתי עושה זאת מתוך אידיאולוגיה, לא הייתי מחזיקה מעמד.״

נזק כפול

ירמום תמונת־העירום פגע בה קשות למרות שקשה מאוד ל־זהות בתמונה את השדכנית ה־בלונדית שומרת המיצוות של היום, טוענת לאה שאנשים רבים זיהו אותה והתקשרו לביתה. באמצעות עורך־הדין עצמון לב שלחה לאה

לאה ורדי כסגנית־מלכת־המים (1968)
היופי הישראלי המיוחד

ורדי מיכתב לשבועון בול ודרשה סכום של 500.000 שקלים, כפיצוי מיידי על הסבל, עוגמת־הנפש והנזק שנגרמו לה מפירסום תמו־נתה. נזק כפול לדבריה, בשל היותה שדכנית וחוזרת בתשובה. היום, חודשיים לאחר ששלחה את המיכתב, היא עדיין מצפה לתשובה מהשבועון. בימים אלה היא שוקלת הגשת תביעה מישפטית, אשר נדחתה עד כה בשל פגרת בתי־המישפט.

עורך, מנהל ומפיק השבועון בול, ז׳ק אורנשטיין, מכחיש שקיבל מיכתב כלשהו מלאה ורדי. אומר אורנשטיין: „התפלאתי לשמוע על כל זה. לא יכולתי לקבל דואר, כי אין לי מפתחות של תיבת הדואר. הם נמצאים אצל המעביד שלי, שמואל מור, והוא לא מסר לי שום מיכתב כזה. שמתי לב לטעות שקרתה יומיים אחרי שהעיתון יצא. לקחו בטעות את תמונתה של הגברת ורדי, במקום של בקי אל־קבץ. יש דמיון מסויים בין שתי התמונות, לפחות בגוף. זה מפחיד אותי, התביעה. אני מחכה שתגיע אלי ואז תהיה לי כתובת לפחות לאן לפנות.״

טעות מצערת

שמואל מור, שעד לפני חודש וחצי היה אחד מבעלי העיתון, הרשום על שם חברת בול מיפעלי עיתונות בע״מ, מספר: „ידוע לי מז׳ק שהגיע בחודש מרס 1981 מיכתב כזה לעורך, והוא סיפר לי ששלח תשובה לגברת ורדי על הטעות המצערת שקרתה. ואם היא רוצה התנצלות אז תהיה לה. כי לא היתה פה שום כוונה רעה. מדובר כאן בתמונה שאיש מה־מונטז׳רים לא הכיר אותה מכיוון שהעיתון נדפס בשיטת אופסט. קרתה טעות.״

לטענתו של שמואל מור הצליח ז׳ק אורנשטיין בן ה־40 להשתלט על העיתון באמצעות טכסיסים מישפטיים. כתוצאה מכך נאלץ בית־המישפט להוציא צו זמני לכינוס נכסי בול, ולמסור את ניהול העיתון לידי נאמן של בית־המיש־פט. ז׳ק נקבע מטעם בית־המישפט כבא־כוחו. בול הוא כיום עיתון־העירום־והמין היחידי בעולם המו־פיע מטעם בית־המישפט. חברת בול מנהלת עתה מערכה מישפטית כדי לקבל בחזרה את העיתון ל־ידיה.

דינה ונון ■

רחל מרחלת על כל השולם

אושיק לוי התחתן עם החברה הכי טובה של אשתו

ואשתו מנהלת רומן עם הבעל לשעבר של ריבקה מיכאלי

שנים הוא היה בעלה של **עירית**. למרות שהם הורים לילדים, הם חיו לאחרונה בנפרד והחליטו בסופו של דבר להתגרש. אני מדברת על הזמר **אושיק לוי**.

אושיק הוא גבר מושך, שהמעריצות הקיפו אותו תמיד, ולא בשאר זמן רב לבד. הוא התחיל לצאת עם החברה הכי טובה של אשתו, צעירה בשם **עדנה**. השניים הפכו לחברים וגילו לאט־לאט את האהבה. אהבתם הפכה כה לוהטת עד שהחליטו לתת לה תוקף־חוקי ולהתחתן.

ואכן, בשבוע שעבר נערכה בתל־אביב חתונה שמחה מאוד. בטכס לקחו חלק חבריו הטובים של אושיק. בין האורחים ניתן היה לראות את חבריו לשעבר משלישיית התאומים, עליה השלום — **פופיק**, הוא הרב **מרדכי ארנון**, **וחנן גודבלט**.

מעניין לשניין באותו עניין. גרושתו עירית נראית לאחרונה צמודה לגרוש של כוכבת אחרת. זהו **יורם לייבוביץ**, הלשעבר של **רבקה מיכאלי**.

אושיק לוי
נשואין בפעם השניה

שאול נמרי התחתן

כולם קראו לו הרווק הנצחי. תמיד ראו אותו בחברת הנשים הכי יפות בעיר, אבל אף פעם לא עם אחת קבועה. זהו הצייר **שאולי נמרי**, אחיו של הזמר **יוני נמרי**, שלאחרונה היה דווקא צמוד מאוד, למרבה הפלא, לצעירה בשם **אורלי בראלי**.

עתה, כשבוע אחרי שהתחתנו, שוהים השניים בארצות־הברית ומצפים להולדת ילדם הבכור — כי אורלי היא בחודש השמיני להריונה. עוד נודע לי, ששאולי יפתח בניו־יורק את תערוכתו בציורים היפריאליסטים בנושא ירושלים ויפו, בחסות קונסול ישראל בעיר. ידידיהם הקרובים, גם ידעו לספר לי, כי השניים ישהו עתה תקופה ארוכה בניו־יורק.

שאול ויוני נמרי
חתונה בחודש השמיני להריון

בן זכר נולד לחדווה עמרני

השבוע קיבלתי הודעה משמחת מארצו של הדוד סם. הנציגה שלנו שם, **חדווה עמרני**, מאושרת ושמחה. ויש סיבה רצינית לאושרה — היא הפכה לאם בפעם השניה. כולם יודעים כמה קשה היה לחדווה להביא ילדים לעולם.

בסופו של דבר, לפני שנתיים וחצי, באה לעולם בתה הבכירה, שגרמה לחיוכים רבים על פניה של חדווה. לכן כה גדולה היתה שימחתי, כשקיבלתי את ההודעה, שחדווה ילדה שוב תינוק בריא — הפעם בן. בעלה, הרופא היהודי אמריקאי, **דאדי דנוף**, יכניס את בנו, בגאווה גדולה, בבריתו של אברהם אבינו, ממש בימים אלה.

חדווה עמרני
המזל דפק בדלת פעמיים

אהבה בין הפרוות

הוא יהודי דרום אמריקאי, ושמו **קרלוס ברוניק**. בין אנשי תעשיית הפרוות הוא ידוע כ„מיליונר". לאחרונה נודע לי, כי קרלוס נפרד מאשתו, אם ילדיו. הוא בחר לחיות עם מזכירתו, **רוחל'ה**, שגם היא נפרדה מבעלה, אבי ילדיה.

רוחל'ה צעירה מקרלוס ב־15 שנים תמימות, אך הדבר לא מפריע לאהבתם. הרומן ביניהם נשמר בסודי סודות תקופה ארוכה מאוד. למראית־עין הם לא היו אלא מעביד ומזכירתו, אבל, מסתבר, לא יכלו, להמשיך בהצגה, ודבר לא עמד בדרכם — לא הבעל, לא האשה, לא הגיל — בדרכם לנישואין.

קרלוס הותיר לאשתו חלק מהרכוש ולקח עימו את ילדיו. רוחל'ה הביאה עימה את ילדיה ועתה הם מגדלים יחד את כל החבורה. עכשיו, אני בטוחה, יעטוף קרלוס את רוחל'ה שלו באהבה ופרוות, אך אני סקרנית לדעת, מה יחמם אותה יותר, האהבה או הפרוות?

אהבה אחת אינה מספיקה

כל הבחורות שרואות אותו חושבות שלפניהן „ילד טוב ירושלים". לזמר־המתופף **מתי ויינברג** יש באמת פנים כאלה. כל זה לא מפריע לו להשתולל על הבימה ולשיר רוק־אנד־רול מטורף ולתופף בקצב מטורף, בניגוד לתדמיתו. אבל מתי משתולל לא רק על הבימה. גם בחיי־האהבה שלו הוא מגלה מרץ רב. עד לפני זמן לא רב ידעתי שיש לו רומן עם **תמי שטרית**, צעירה בת 17, תלמידת תיכון. הרומן היה ארוך, ואני הייתי בטוחה שמתי תפוס חזק מאוד על תמי.

אבל גם הפעם דאג מתי לשבור את המיתוס. באחת המסיבות היותר שמחות בעיר, ליובל בר־המיצווה של הפסטיבל החסידי, ראיתי אותו צמוד ליפהפיה אמריתית, שלא דמתה לתמי כלל וכלל. מייד ניגשתי למתי, והוא סיפר לי כי הרומן שלו עם תמי חלף עבר. עתה הוא חוגג יחד עם **נעמי מאיר**, הנערה שאותה ראיתי בחברתו. נוכחתי פעם נוספת שפניו התמימות למראה של גבר יכולות להוליך שולל אפילו חכמה כמוני.

נעמי מאיר ומתי ויינברג
מים שקטים חופרים עמוק

האהבה הישראלית של דינו מנגין

שוש אלוני היפה, היא לא אחרת, מאשר אחותה של הזמרת, **מירי אלוני**, חברתו הניצחית של **ג'סי נחייסי**. שוש עבדה בתקופה האחרונה כמזכירתה של קבוצת הכדורסל הפועל תל־אביב. בין כל המישחקים היא הכירה את החתיך **דינו מנגין**, כוכב הנבחרת הלאומית בכדורסל של איטליה.

היכרותם של השניים העמיקה, אך שוש הכריזה כל הזמן כי הם ידידים בלבד. אבל, חבריה הקרובים ידעו לספר כי בין השניים נרקמת אהבה אמיתית. שוש גם נסעה כמה פעמים, לאיטליה, כדי להיות במחיצתו של דינו. לפני כמה שבועות פגשתי את שוש באחת המסיבות בעיר, צוהלת ושמחה. מה השימחה? שאלתי אותה. תשובתה: „אני נוסעת בעוד כשבוע עיים לאיטליה כדי להתארס עם דינו שלי."

נו, זו הודעה משמחת בהחלט, שמסבירה את צהלתה של שוש. אך ראו זה פלא — לאחר כמה ימים שוב הרמתי טלפון, כדי לאחל לשוש מזל־טוב לקראת הנסיעה והאירוסין, אך שוש הודיעה לי שאין אי־רוסין. לדבריה, היא ודינו סתם ידידים ואין ביניהם קשר עמוק.

עכשיו אני כבר מבולבלת.

שוש אלוני
אירוסין, כן או לא?

היא באמת כמו שהיא נראית. יפה... מלטפת ... מזמינה.
מגבת רוזן. יש לנו הרבה כאלה. בשלל צבעים ודיגומים. יפות, יפות.

מגבת
רוזן

ו' אלול תשמ"א, 9.9.1981 מיספר 2297 80 עמודים שנה 45 המחיר: 15 שקלים (כולל מ.ע.מ.

העולם הזה

אודטה דנין על:
האורגזמה הנשית

עוד פרשה של מנכ"ל

אשתו של מנכ"ל מישרד־החי־רות
טוענת בבית־המישפט:

בעלי פרץ לדירתי והרס אותה!

